

دانشگاه تهران

مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس

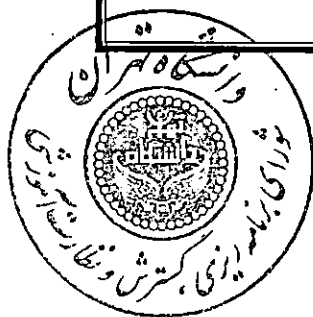
دوره: کارشناسی

رشته: اقتصاد

دانشکده اقتصاد

مصوبه جلسه مورخ ۹۸/۹/۱۷ شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه

این برنامه بر اساس آیین نامه وزارتی تفویض اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاههای دارای هیات ممیزه توسط اعضای هیات علمی دانشکده اقتصاد بازنگری شده و در سیمده و هفتاد و نهمین جلسه شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه مورخ ۹۸/۹/۱۷ به تصویب رسیده است.

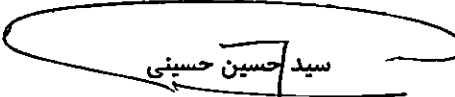

مصوبه شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه تهران در خصوص برنامه درسی
رشته: اقتصاد
دوره: کارشناسی

برنامه درسی دوره کارشناسی رشته اقتصاد که توسط اعضای هیأت علمی دانشکده اقتصاد بازنگری شده است با اکثریت آراء به تصویب رسید.

- این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.
- برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی رشته اقتصاد از تاریخ ۹۸/۹/۱۷ جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی رشته اقتصاد مصوب جلسه مورخ ۹۶/۳/۱ کارگروه اقتصاد شورای تخصصی تحول و ارتقاء علوم انسانی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می‌شود.
- هر نوع تغییر در برنامه مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه برسد.

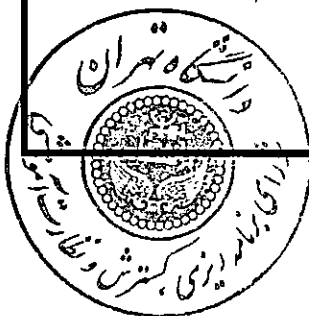

حسن ابراهیمی
دبیر شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

سید حسین حسینی
معاون آموزشی دانشگاه

رای صادره جلسه مورخ ۹۸/۹/۱۷ شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه در مورد بازنگری برنامه درسی رشته اقتصاد در مقطع کارشناسی صحیح است، به ولحد ذهریط ابلاغ شود.

محمود نیلی احمد آبادی
رئیس دانشگاه تهران

مشخصات کلی برنامه درسی رشته اقتصاد در مقطع کارشناسی

۱- تعریف رشته:

رشته اقتصاد از جمله رشته‌هایی است که از ابتدا آن تاکنون، به ویژه طی سال‌های اخیر، دچار تحولات زیادی شده است. تغییر در شیوه تحلیل مسائل و پیش آمدن بحران‌های اقتصادی، علم اقتصاد را همواره با چالش‌های جدیدی مواجه کرده است که برای پاسخ‌گویی به آنها نیاز ارائه شیوه‌ها و تحلیل‌های جدید است. این تغییرات هم در حوزه تئوری رخ داده است و هم در حوزه کاربردی و روش‌های فنی. به گونه‌ای که هر ساله شاهد تغییرات قابل توجهی در این حوزه هستیم که لزوم بازنگری و انعطاف در برنامه‌های درسی رشته اقتصاد را ایجاب می‌کند. هدف از بازنگری سرفصل‌ها و محتوای دروس رشته علوم اقتصادی عبارت است از: به روز شدن دروس و سرفصل آنها، تقویت مبانی نظری متناسب با پیشرفت‌های اخیر، توجه به شرایط بازار کار برای فارغ التحصیلان رشته اقتصاد، تقویت دروس مربوط به بازارهای مالی و پولی و تقویت آگاهی دانشجویان از تحولات جاری در اقتصاد جهانی.

۲- هدف رشته:

هدف رشته اقتصاد تربیت نیروی انسانی متخصص در حوزه‌های تحلیلی و کاربردی اقتصاد است که طیف وسیعی از کارشناسان مورد نیاز کشور را در بر می‌گیرد. پیچیدگی تحلیل‌های اقتصادی نیازمند آموزش و پژوهش دقیق با استفاده از روش‌ها و فنونی است که امروزه در حوزه علم اقتصاد مورد استفاده قرار می‌گیرند.

۳- ضرورت و اهمیت رشته:

افزایش روزافزون مسائل و مشکلات اقتصادی و بروز بحران‌های اقتصادی به صورت گاه و بیگاه نیازمند ارائه روش‌های و راهکارهای علمی از جمله وظایف علم اقتصاد است. تربیت نیروی انسانی در این حوزه از ضروریات روز جوامع بشری است، چرا که زندگی آحاد جامعه همواره درگیر با مسائل و مشکلات اقتصادی است.

۴- نقش و توانایی فارغ التحصیلان:

برنامه درسی رشته به گونه است که فارغ التحصیلان آن می‌توانند در با کسب توانایی‌های لازم برای آینده خود برنامه‌ریزی کنند. دانش‌آموختگان رشته اقتصاد با کسب مهارت‌های لازم می‌توانند به عنوان کارشناس اقتصادی وارد بازار کار در حوزه‌های بانکی، مالی، بیمه و غیره شوند. همچنین می‌توانند به عنوان تحلیل‌گر مسائل اقتصادی با استفاده از روش‌های کمی وارد سازمان‌های دولتی و خصوصی شوند.

۵- طول دوره و شکل نظام:

شکل نظام به صورت ترمی - واحدی خواهد بود. هر واحد نظری معادل ۱۶ ساعت و هر واحد عملی یا آزمایشگاهی معادل ۳۲ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی تدریس می‌شود (طول دوره کارشناسی حداکثر ۵ سال خواهد بود).

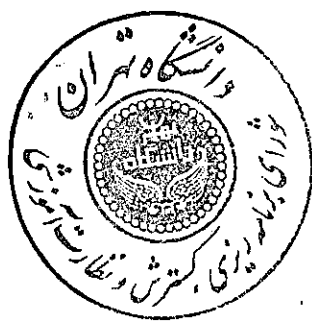

۶- تعداد و نوع واحدهای درسی

الف) دروس عمومی	۲۲ واحد
الف- دروس پایه	۲۱ واحد
ب- دروس تخصصی	۷۲ واحد
ج- دروس اختیاری	۲۱ واحد
جمع واحدها	۱۳۶ واحد

۷- شرایط پذیرش دانشجو:

شرایط پذیرش دانشجو بر اساس آیین‌نامه و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

فصل دوم

جدول دروس

۱- جدول شماره ۱: جدول دروس عمومی رشته: اقتصاد مقطع: کارشناسی

ردیف	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعات			پیش نیاز
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع	
۱	زبان فارسی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸	
۲	زبان انگلیسی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸	
۳	تربیت بدنی	۰/۵	۰/۵	۱	۸	۱۶	۲۴	
۴	ورزش ۱	-	۱	۱	-	۳۲	۳۲	
۵	دانش خانواده و جمعیت	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	
۶	دروس عمومی معارف اسلامی*	۱۲	-	۱۲		-		
	جمع کل	۲۰/۵	۱/۵	۲۲				

* دروس عمومی معارف اسلامی طبق جدول پیوست است.

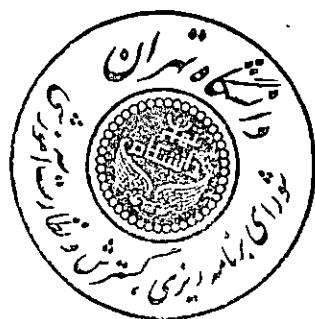
ردیف	گروه	عنوان درس	تعداد واحدها			تعداد ساعات			پیشنیاز
			نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع	
۱	مبانی نظری اسلام ۴ واحد	اندیشه اسلامی ۱ (مبدأ و معاد)	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲	
۲		اندیشه اسلامی ۲ (نبوت و امامت)	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲	اندیشه اسلامی (۱)
۳		انسان در اسلام	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲	
۴		حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲	
۵	اخلاق اسلامی ۲ واحد	فلسفه اخلاق (با تکیه بر مباحث تربیتی)	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲	
		اخلاق اسلامی (مبانی و مفاهیم)	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲	
۶		آیین زندگی (اخلاق کاربردی)	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲	
۷		عرفان عملی در اسلام	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲	
۸	انقلاب اسلامی ۲ واحد	انقلاب اسلامی ایران	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲	
۹		آشنایی با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲	
۱۰		اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲	
۱۱	تاریخ و تمدن اسلامی ۲ واحد	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲	
۱۲		تاریخ تحلیلی صدر اسلام	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲	
۱۳		تاریخ امامت	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲	
۱۴	آشنایی با منابع اسلامی ۲ واحد	تفسیر موضوعی قرآن	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲	
۱۵		تفسیر موضوعی نهج البلاغه	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲	

۱- دروس الزامی برای مقطع کارشناسی در مجموع گرایش‌های پنج گانه ۱۲ واحد از ۳۲ واحد پیشنهادی است.

۲- دانشجویان از ۸ واحد پیشنهادی در گرایش مبانی نظری اسلام ۴ واحد، از ۸ واحد در گرایش اخلاق اسلامی ۲ واحد، از ۶ واحد در گرایش انقلاب اسلامی ۲ واحد، از ۶ واحد در گرایش تاریخ و تمدن اسلامی ۲ واحد و از ۴ واحد در گرایش آشنایی با منابع اسلامی ۲ واحد را برمی‌گزینند.

پیش نیاز	ساعت			تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
-	۴۸		۴۸	۳		۳	اصول حسابداری	۱
	۴۸		۴۸	۳		۳	ریاضیات (۱)	۲
ریاضیات (۱)	۴۸		۴۸	۳		۳	ریاضیات (۲)	۳
ریاضیات (۱)	۴۸		۴۸	۳		۳	آمار (۱)	۴
آمار (۱)	۴۸		۴۸	۳		۳	آمار (۲)	۵
-	۴۸		۴۸	۳		۳	اصول علم اقتصاد	۶
زبان عمومی	۴۸		۴۸	۳		۳	زبان انگلیسی تخصصی	۷
				۲۱		۲۱	جمع واحدها	

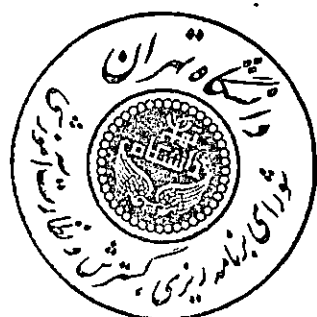
ردیف	نام درس	تعداد واحد			ساعت			پیش نیاز
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع	
۱	اقتصاد خرد (۱)	۳		۳	۴۸		۴۸	اصول علم اقتصاد
۲	اقتصاد کلان (۱)	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد خرد (۱)
۳	اقتصاد خرد (۲)	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد خرد (۱)
۴	اقتصاد کلان (۲)	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد کلان (۱)
۵	مدیریت مالی	۳		۳	۴۸		۴۸	اصول حسابداری
۶	نظریه بازی ها و کاربرد آن در اقتصاد	۳		۳	۴۸		۴۸	ریاضیات (۱) اقتصاد خرد (۱)
۷	اقتصاد سنجی	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد کلان (۲) آمار (۲)
۸	اقتصاد ریاضی	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد کلان (۲) اقتصاد خرد (۲) - ریاضی (۲)
۹	ارزیابی اقتصادی طرح ها	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد کلان (۲) اقتصاد خرد (۲)
۱۰	سیر اندیشه های اقتصادی	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد کلان (۲) اقتصاد خرد (۲)
۱۱	اقتصاد کار و نیروی انسانی	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد خرد (۲)
۱۲	اقتصاد ایران	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد کلان (۲) اقتصاد توسعه
۱۳	برنامه و بودجه در ایران	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد ایران
۱۴	اقتصاد توسعه	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد کلان (۲) اقتصاد خرد (۲)
۱۵	اقتصاد بخش عمومی (۱)	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد کلان (۲) اقتصاد خرد (۲)
۱۶	اقتصاد بخش عمومی (۲)	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد بخش عمومی (۱)
۱۷	پول و بانکداری	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد کلان (۲)

اقتصاد خرد (۱) اقتصاد کلان (۱)	۴۸		۴۸	۳		۳	اقتصاد اسلامی	۱۸
اقتصاد کلان (۱) اقتصاد خرد (۱)	۴۸		۴۸	۳		۳	اقتصاد مالی	۱۹
اقتصاد کلان (۲) اقتصاد خرد (۲)	۴۸		۴۸	۳		۳	تجارت بین الملل	۲۰
تجارت بین الملل	۴۸		۴۸	۳		۳	مالیه بین الملل	۲۱
اقتصاد خرد (۱)	۴۸		۴۸	۳		۳	اقتصاد کشاورزی	۲۲
آمار (۲)	۴۸		۴۸	۳		۳	روش تحقیق	۲۳
اقتصاد خرد (۲)	۴۸		۴۸	۳		۳	اقتصاد انرژی	۲۴
				۷۲			جمع واحدها	

ردیف	نام درس	تعداد واحد			ساعت			پیش نیاز
		نظری	عملی	جمع	نظری	عم	جمع	
۱	نظام‌های اقتصادی	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد کلان (۲) اقتصاد خرد (۲)
۲	روش‌شناسی اقتصاد	۳		۳	۴۸		۴۸	-
۳	اقتصاد سنجی کاربردی	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد سنجی
۴	اقتصاد آموزش	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد خرد (۱) اقتصاد کلان (۱)
۵	اقتصاد اخلاقی	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد کلان (۲) اقتصاد خرد (۲)
۶	اقتصاد نهادگرایی	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد کلان (۲) اقتصاد خرد (۲)
۷	اقتصاد سیاسی	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد بخش عمومی (۲)
۸	حقوق و اقتصاد	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد کلان (۲) اقتصاد خرد (۲)
۹	مبانی جامعه‌شناسی اقتصاد	۳		۳	۴۸		۴۸	-
۱۰	اقتصاد شهری	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد خرد (۲)
۱۱	اقتصاد حمل و نقل	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد خرد (۲)
۱۲	اقتصاد منطقه‌ای	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد خرد (۲) اقتصاد کلان (۲)
۱۳	اقتصاد مسکن	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد کلان (۲) اقتصاد خرد (۲)
۱۴	بورس اوراق بهادار و تامین مالی	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد خرد (۲)
۱۵	جهانی شدن و بحران‌های مالی	۳		۳	۴۸		۴۸	مالیه بین الملل
۱۶	اصول بیمه و تأمین اجتماعی	۳		۳	۴۸		۴۸	اقتصاد خرد (۲)

۱۷	اقتصاد بیمه	۳		۳	۴۸	اقتصاد خرد (۲)
۱۸	تامین مالی خرد	۳		۳	۴۸	اقتصاد خرد (۲)
۱۹	اقتصاد رسانه	۳		۳	۴۸	اقتصاد خرد (۲) اقتصاد کلان (۲)
۲۰	اقتصاد گردشگری	۳		۳	۴۸	اقتصاد خرد (۲) اقتصاد کلان (۲)
۲۱	کار آفرینی	۳		۳	۴۸	اقتصاد کلان (۲) اقتصاد خرد (۲)
۲۲	اقتصاد هنر	۳		۳	۴۸	اقتصاد خرد (۲)
۲۳	اقتصاد خرد (۳)	۳		۳	۴۸	اقتصاد خرد (۲)
۲۴	اقتصاد کلان (۳)	۳		۳	۴۸	اقتصاد کلان (۲)
۲۵	آشنایی با فقه اقتصادی	۳		۳	۴۸	اقتصاد اسلامی
۲۶	نهادها و سازمان‌های پولی و مالی بین‌المللی	۳		۳	۴۸	اقتصاد کلان ۲
۲۷	حقوق تجارت	۳		۳	۴۸	-
۲۸	بازار سرمایه اسلامی	۳		۳	۴۸	اقتصاد اسلامی اقتصاد مالی
۲۹	سازماندهی صنعتی	۳		۳	۴۸	اقتصاد خرد (۲)
۳۰	تجارت الکترونیک	۳		۳	۴۸	اقتصاد خرد (۲) اقتصاد کلان (۲)
۳۱	اقتصاد منابع طبیعی و محیط زیست	۳		۳	۴۸	اقتصاد خرد (۲)
۳۲	کاربرد کامپیوتر در اقتصاد	۳		۳	۴۸	-

❖ دانشجویان ملزم به اخذ ۲۱ واحد درس اختیاری از جدول بالا هستند.

فصل سوم

سر فصل دروس

عنوان درس به فارسی: اصول حسابداری عنوان درس به انگلیسی: Principles of Accounting	تعداد واحد:	نوع واحد تعداد ساعت:	پایه	نظری ★	دروس پیش نیاز:
	۳		اصلی	عملی	
				نظری	
	۴۸		اختیاری	نظری	
				عملی	

آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد

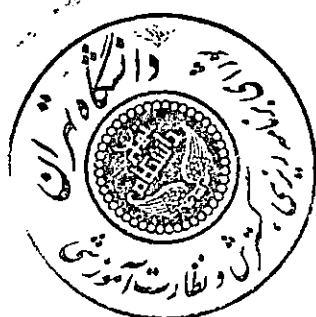
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐

اهداف کلی درس:

درس اصول حسابداری باب ورود دانشجویان به دنیای حسابداری و مالی است. بنابراین، هدف اصلی این درس آشنایی دانشجویان رشته اقتصاد با مفاهیم حسابداری و گزارشگری مالی، فرایند تهیه صورت‌های مالی از شناخت و ثبت رویدادهای مالی تا تهیه صورت‌های مالی، و نقش حسابداری در تهیه و گزارش اطلاعات مفید برای تصمیم‌گیری استفاده‌کنندگان از اطلاعات است. در کشورهای اسلامی استفاده‌کنندگان طیف گسترده‌ای از افراد و گروه‌های مختلف مانند سرمایه‌گذاران بالقوه، سهامداران، اعتباردهندگان، مشتریان و جامعه را در بر می‌گیرد و حسابداری باید قادر باشد که نیازهای اطلاعاتی این افراد و گروه‌ها را فراهم سازد. علاوه بر آشنا ساختن دانشجویان با فرایند تهیه صورتهای مالی و به طور کلی گزارشگری مالی در موسسات خدماتی و بازرگانی، موارد کاربرد اطلاعات حسابداری و اهمیت تجزیه و تحلیل و تفسیر اطلاعات حسابداری نیز مورد اشاره قرار خواهد گرفت.

سرفصل مطالب درس:

- کلیاتی راجع به حسابداری، شامل اهمیت حسابداری، استفاده‌کنندگان اطلاعات، اصول و موازین اسلامی در حسابداری و نقش آن در تهیه و ارائه اطلاعات، تجزیه و تحلیل معاملات و رویدادهای مالی و معادله حسابداری، و صورت‌های مالی.
- تجزیه و تحلیل و ثبت معاملات و رویدادهای مالی، شامل فرایند ثبت و تجزیه و تحلیل، پردازش معاملات و تهیه تراز آزمایشی.
- تعدیل حساب‌ها و تهیه صورت‌های مالی؛ شامل اصول و مفروضات مرتبط با تهیه صورت‌های مالی، نحوه تعدیل حساب‌ها، و تهیه صورت‌های مالی.
- تکمیل چرخه حسابداری، شامل تهیه کاربرگ حسابداری، بستن حساب‌ها، ترازنامه (صورت وضعیت مالی) طبقه‌بندی شده و تجزیه و تحلیل اطلاعات حسابداری.

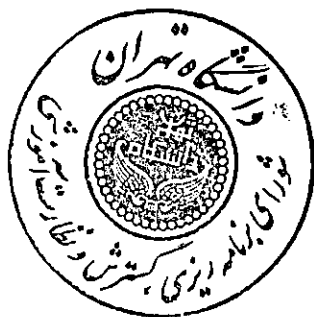
- حسابداری خرید و فروش کالا، شامل موسسات بازرگانی، حسابداری خرید کالا، حسابداری فروش کالا، تکمیل چرخه حسابداری در موسسات بازرگانی، روش‌های تهیه صورت سود و زیان (صورت سود و زیان یک مرحله ای و صورت سود و زیان چند مرحله‌ای) و تجزیه و تحلیل اطلاعات حسابداری در موسسات بازرگانی.
- موجودی کالا و بهای تمام شده فروش شامل مبانی ارزیابی موجودی‌ها، نحوه برخورد با کاهش ارزش موجودی‌ها.
- آشنایی اجمالی با حسابداری صنایع خاص از جمله حسابداری صندوق‌های بازنشستگی، شرکت‌های بیمه، و فعالیت‌های کشاورزی.
- احکام معاملات از نظر فقه امامیه و رابطه آن با گزارشگری مالی.
- آشنایی با غرر و شیوه‌های اجتناب از آن در گزارشگری مالی.

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

- منابع:

- پورحیدری، امید، ابراهیم‌زاده، محمد و دانیال بیهودی‌زاده؛ اصول حسابداری (۱)؛ ج ۲، کرمان: دانشگاه شهید باهنر کرمان، ۱۳۹۰.
- مجتهدزاده، ویدا و حسین علوی طبری؛ اصول حسابداری (۱)؛ ج ۲، تهران: موسسه کتاب مهربان نشر، ۱۳۸۴.
- علیمدد، مصطفی و نظام‌الدین ملک‌آرایی؛ اصول حسابداری؛ ج ۱، ج ۳۱، تهران: سازمان حسابرسی، مرکز تحقیقات تخصصی حسابداری و حسابرسی، ۱۳۹۲.
- هورن‌گرن، چارلز، والتر هاریسون و مایکل رابینسون؛ اصول حسابداری (۱)؛ ترجمه و اقتباس ایرج نوروش و غلامرضا کرمی؛ ج ۱۹، تهران: کتاب نو، ۱۳۸۵.

عنوان درس به فارسی: ریاضیات (۱) عنوان درس به انگلیسی: Mathematics (1)	تعداد واحد:	نوع واحد تعداد ساعت: ۴۸	پایه	نظری ★	دروس پیش نیاز:
				عملی	
				نظری	
				عملی	
				نظری	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

سرفصل مطالب این درس طوری تدوین شده که دانشجویان رشته اقتصاد بتوانند ابزارهای ریاضی مورد نیاز در کلیه دروس اقتصاد از جمله در دروس خرد، کلان، آمار و... استفاده کرده و به خوبی بتوانند به تحلیل‌های ریاضی اقتصادی بپردازند. در ضمن ترتیب بیان مطالب ریاضی دارای چارچوب منطقی خاص خود است. این چارچوب نیز در بیان مطالب رعایت شده است.

سرفصل مطالب درس:

-مروری بر نظریه مجموعه‌ها، مجموعه اعداد، مجموعه اعداد مختلط.

-آنالیز ترکیبی (تبدیل، ترتیب، ترکیب)، دو جمله‌ای نیوتن.

-تعریف رابطه، تعریف تابع یک متغیره دامنه و برد آنها، شکل توابع یک متغیره، انواع توابع، عملیات بر روی توابع.

-تعریف حد و پیوستگی

-کاربرد توابع در اقتصاد

-تعریف مشتق و مفهوم آن، قضایای مشتق، مشتق تابع مرکب و قانون زنجیری.

-مشتق توابع مثلثاتی و معکوس توابع مثلثاتی.

-توابع نمایی و لگاریتمی و مشتق آنها، محاسبه سود سرمایه‌گذاری، تابع رشد، معرفی توابع هذلولی و مشتق آنها.

-مفهوم مشتق به عنوان نرخ تغییر و نهایی‌ها و کشش.

-تعریف دیفرانسیل و محاسبه آن، قضایای دیفرانسیل، کاربرد دیفرانسیل.

-کاربردهای مشتق: جهت تغییرات توابع، کمینه و بیشینه (ماکزیمم و مینیمم) یک تابع و محاسبه آن، تحدب و تقعر توابع، نقطه عطف، رسم منحنی. مثال‌هایی از مقادیر بیشینه و کمینه در اقتصاد (بیشینه سود یک انحصارگر، درآمد مالیاتی دولت و مقدار بیشینه آن، تابع هزینه کل و نهایی و متوسط و خواص آن‌ها).

-صورت‌های مبهم و محاسبه حد آن‌ها، دستور هوییتال.

-تابع اولیه و انتگرال نامعین، تعریف انتگرال ریمان، روش‌های محاسبه انتگرال (جزء به جزء، تغییر متغیر، تجزیه کسر).

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

- پور کاظمی، محمدحسین؛ ریاضیات عمومی و کاربردهای آن؛ ج ۱، چ ۲۶، تهران: نشر نی، ۱۳۹۲.
- پور کاظمی، محمدحسین؛ ریاضیات برای اقتصاد و مدیریت؛ چ ۲، تهران: نشر نی، ۱۳۹۱.
- وبر، جین؛ تحلیل‌های ریاضی و کاربرد آن در اقتصاد و بازرگانی؛ ترجمه محمدحسین پورکاظمی؛ ج ۱، تهران: مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۸۸.
- Carter M., Foundations of Mathematical Economics, M.I.T. Press, 2001.
- Hammond P., Sydsaeter K., Strom A., Essential Mathematics for Economic Analysis (4th Edition), Prentice Hall, 2013.
- Sudsaeter K., Hammond P. , Seierstad A., Strom A., Further Mathematics for Economic Analysis (2nd Edition), Prentice Hall, 2008.

دروس پیش نیاز: ریاضیات (۱)	نظری ★	پایه	نوع واحد	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی: ریاضیات (۲) عنوان درس به انگلیسی: Mathematics (2)
	عملی			۳	
	نظری	اصلی		تعداد ساعت:	
	عملی			۴۸	
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

این درس بیشتر جنبه‌ی کاربردی در اقتصاد دارد و چون آخرین درس اجباری ریاضی در رشته اقتصاد است، سرفصل مطالب آن طوری تدوین شده که دانشجویان رشته اقتصاد به خوبی بتوانند به تحلیل‌های ریاضی مورد نیاز در رشته اقتصاد بپردازند و از سه قسمت انتگرال و کاربردهای آن، ماتریس‌ها و کاربردهای آن و تحلیل توابع چند متغیره و کاربردهای آن، این کاربردها غالباً اقتصادی است.

سرفصل مطالب درس:

انتگرال و کاربرد آن

- تعریف انتگرال ریمان (Riemann)، فرمول نیوتن-لایبنیتز، کاربرد انتگرال نامعین در اقتصاد (هزینه نهایی، درآمد نهایی، میل نهایی به پس‌انداز و مصرف، نرخ جریان سرمایه‌گذاری و انباشت سرمایه).

- محاسبه مساحت، مازاد مصرف‌کننده و تولیدکننده.

- روش‌های محاسبه تقریبی انتگرال (روش ذوزنقه، سیمپسون Simpson، به کمک بسط تیلور و مک لورن).

ماتریس‌ها

- تعریف ماتریس و انواع آن، عملیات جمع، تفریق، ضرب و توان در ماتریس‌ها.

- دترمینان و خواص آن‌ها، دترمینان‌های اصلی یک ماتریس مربع، علامت یک ماتریس متقارن.

- عمل مقدماتی سطری و ستونی، مرتبه (Rank) یک ماتریس و محاسبه‌ی آن، ماتریس‌های هم‌ارز، صورت نرمال ماتریس.

- معکوس یک ماتریس و خواص آن، روش‌های محاسبه معکوس یک ماتریس.

- دستگاه معادلات خطی و حل آن‌ها، مقادیر و بردارهای خاص (Eigen Values and Vectors) و خواص آن‌ها.

تحلیل توابع چند متغیره

- تعریف توابع چند متغیره، دامنه و برد توابع چند متغیره، شکل توابع چند متغیره، حد و پیوستگی این توابع.

- مشتق جزئی (نسبی) و خواص آن‌ها، دیفرانسیل مرتبه اول و دوم و فرم ماتریسی آن، تحدب و تفر توابع چند متغیره.

- مشتق تابع مرکب ((Composite)). مشتق تابع ضمنی، ژاکوبین.

- کاربردهای مشتقات جزئی در اقتصاد (هزینه نهایی، مطلوبیت نهایی، رویه‌های تقاضا و وابستگی آن‌ها، کشش‌ها تابع همگن و خواص آن، رابطه اویلر).

- نقاط بیشینه، کمینه (ماکزیمم و مینیمم) و زینی در توابع چند متغیره و تعیین آن‌ها، بیشینه و کمینه مقید.

- کاربردهای بیشینه و کمینه توابع چند متغیره در اقتصاد.

- انتگرال دوگانه و محاسبه آن، کاربردهای آن در احتمال و آمار.

-روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی		پروژه
		نوشتاری	عملکردی	
	۴۰ درصد	۶۰ درصد		

منابع:

- پور کاظمی، محمدحسین؛ ریاضیات عمومی و کاربردهای آن؛ ج ۱، چ ۱۶، تهران: نشر نی، ۱۳۹۲.

- پور کاظمی، محمدحسین؛ ریاضیات برای اقتصاد و مدیریت؛ چ ۳، تهران: نشر نی، ۱۳۹۱.

- وبر، جین؛ تحلیل‌های ریاضی و کاربرد آن در اقتصاد و بازرگانی؛ ترجمه محمدحسین پورکاظمی؛ ج ۱، تهران: مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۸۸.

-Carter M., Foundations of Mathematical Economics, M.I.T. Press, 2001.

- Hammond P., Sydsaeter K., Strom A., Essential Mathematics for Economic Analysis (4th Edition), Prentice Hall, 2013.

-Sudsaeter K., Hammond P., Seierstad A., Strom A., Further Mathematics for Economic Analysis (2nd Edition), Prentice Hall, 2008.

عنوان درس به فارسی: آمار (۱) عنوان درس به انگلیسی: Statistics (1)	تعداد واحد: ۳ تعداد ساعت: ۴۸	نوع واحد	پایه	نظری ★	دروس پیش نیاز: ریاضیات (۱)
				عملی	
			اصلی	نظری	
				عملی	
			اختیاری	نظری	
				عملی	

آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد			
☐ سفر علمی	☐ کارگاه	☐ آزمایشگاه	☐ سمینار

اهداف کلی درس:

آشنایی با مفاهیم اساسی در علم آمار و کاربرد آن بصورت تجربی است. در پنج فصل اول این درس، آمار توصیفی و کاربرد آن و در دو فصل بعدی مفاهیم اساسی آمار احتمال درک خواهد شد که اساس فهم آمار برای اقتصاد (۲) خواهد بود. در جهان علم و فناوری، کسب و کار حاضر، فراگیری سرفصل‌ها در این کتاب برای تمام رشته‌های دانشگاهی ضروری است. دانشجویان پس از گذراندن این درس با اصول و تفسیر کاربردی نتایج آمار توصیفی آشنا خواهند شد.

توضیحات: نوآوری‌ها؛ مثال‌های کاربردی بر اساس شرایط اقتصادی و اجتماعی ایران به تفکیک استان‌ها، نمونه‌گیری و جمع‌آوری داده‌ها، محاسبه شاخص‌های آماری، توصیف و تفسیر آنها برای انعکاس شرایط اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی. این کتاب پس از حدود ۳۰ سال تدریس و پژوهش در زمینه آمار، ریاضیات و اقتصاد سنجی نوشته می‌شود. در این سرفصل‌ها از مثال‌ها، مصداق‌ها و پرسش‌های بومی و ایرانی استفاده خواهد شد.

سرفصل مطالب درس:

فصل یکم: جمع‌آوری داده‌ها

۱-۱. جامعه آماری و ویژگی‌های آن

۲-۱. آمارگیری (سرشماری و نمونه‌گیری)

۳-۱. شمارش یا اندازه‌گیری صفت مورد مطالعه

۴-۱. نمادهای حاصل جمع و حاصل ضرب

۵-۱. بعضی از مقیاس‌های عددی (تغییر، رشد، شیب، شتاب و کشش)

۱-۶ معرفی بسته‌های نرم افزاری آماری (اکسل و مینی تب)

۱-۷ پرسش

فصل دوم: سازماندهی داده‌ها

۱-۲. تشکیل جدول توزیع فراوانی (نقطه‌ای و فاصله‌ای)

۲-۲. ترسیم شکل توزیع فراوانی

۲-۳. پرسش

فصل سوم: توصیف داده‌ها

۱-۳. شاخص‌های مرکزی و ویژگی‌های مهم آنها

۲-۳. شاخص‌های پراکندگی و ویژگی‌های آنها

۳-۳. شاخص‌های شکل و ویژگی‌های آنها

۳-۴. پرسش

فصل چهارم: آمار توصیفی چند متغیره

۱-۴. تشکیل جدول توزیع فراوانی مشترک

۱-۴-۱. انواع فراوانی‌ها در توزیع مشترک

۲-۴. تعریف چند متغیر بطور همزمان

۴-۲-۱. واریانس یا کوواریانس

۴-۲-۲. ضریب همبستگی

۴-۲-۳. ضریب همبستگی رتبه‌ای اسپیرمن

۴-۲-۴. ضریب همبستگی کیفی یول

۴-۳. فاصله آماری و خوشه

۴-۴. پرسش

فصل پنجم: تغییر متغیر، نمودارهای کاربردی و گشتاورها

۱-۵. تغییر متغیر

۱-۵-۱. تغییر خطی متغیر در آمار توصیفی یک متغیره

۱-۵-۲. تغییر خطی متغیر در آمار توصیفی چند متغیره

۵-۲. نمودارهای کاربردی (بارتو و لورنز)

۵-۳. گشتاورها و ضریب‌های تصحیح شپارد

۵-۳-۱. گشتاورهای مرکزی

۵-۳-۲. گشتاورهای پراکندگی

۵-۳-۳. گشتاورهای شکل

۵-۳-۴. رابطه بین گشتاورهای مرکزی و پراکندگی

۵-۳-۵. ضریب‌های تصحیح شپارد

۵-۴. پرسش

فصل ششم: آشنایی با مفاهیم احتمال

۱-۶. تاریخچه شکل‌گیری احتمال

۶-۲. مفهوم ساده احتمال

۶-۳. آزمایش تصادفی، فضای نمونه‌ای، پیشامد و احتمال پیشامد

۶-۴. احتمال اجتماع پیشامدها و مفهوم دو پیشامد ناسازگار

۶-۵. احتمال اشتراک پیشامدها و مفهوم دو پیشامد مستقل

۶-۶. قضیه بیز

۶-۷. پرسش‌ها

فصل هفتم: مفاهیم متغیر تصادفی و توابع آماری

۱-۷. متغیر تصادفی، تابع چگالی احتمال و تابع توزیع احتمال متغیر ناپیوسته

۲-۷. متغیر تصادفی ناپیوسته، تابع چگالی و تابع توزیع احتمال و ویژگی‌های آنها

۳-۷. متغیر تصادفی پیوسته، تابع چگالی و تابع توزیع احتمال و ویژگی‌های آنها

۴-۷. پرسش‌ها

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

ابونوری، اسمعیل؛ آمار توصیفی و کاربرد آن؛ بابلسر: دانشگاه مازندران، ۱۳۸۶.

سوری، علی، آمار، احتمال و استنتاج آماری، جلد ۱، انتشارات نورعلم، ۱۳۸۷.

سیمور لیشوتز [مارک لپسون]؛ تئوری و مسائل احتمالات؛ ترجمه عادل ارشقی، تهران: نشر نی، ۱۳۶۶.

نوفرستی، محمد؛ آمار در اقتصاد و بازرگانی؛ ج ۱، تهران: رسا، ۱۳۸۸.

عنوان درس به فارسی: آمار (۲) عنوان درس به انگلیسی: Statistics (2)	تعداد واحد:	نوع واحد	پایه	نظری ★	دروس پیش نیاز: آمار (۱)
	۳		اصلی	عملی	
				نظری	
				عملی	
				نظری	
	تعداد ساعت:		اختیاری	عملی	
۴۸					
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

آشنایی با مفاهیم اساسی در آمار استنباطی و کاربرد آن بصورت تجربی است. در پنج فصل اول این درس، آمار احتمال و کاربرد آن و در سه فصل بعدی مفاهیم اساسی آمار استنباطی درک خواهد شد: برآورد پارامترها و آزمون فرضیه‌ها اساس فهم تعمیم نتایج نمونه (جزء) به جامعه (کل) در اکثر کارهای پژوهشی است. در جهان علم و فناوری، کسب و کار حاضر، فراگیری سرفصل‌ها در این کتاب برای تمام رشته‌های دانشگاهی ضروری است. دانشجویان پس از گذراندن این درس با اصول و تفسیر کاربردی نتایج آماراستنباطی (در شرایطی که جمع‌آوری داده‌ها بهر دلیلی با انجام سرشماری صورت نگیرد) آشنا خواهند شد.

توضیحات: این کتاب پس از حدود ۳۰ سال تدریس و پژوهش در زمینه آمار، ریاضیات و اقتصاد سنجی نوشته می‌شود. در این سرفصل‌ها از مثال‌ها، مصداق‌ها و پرسش‌های بومی و ایرانی (توجه به منابع مرتبط) استفاده خواهد شد.

سرفصل مطالب درس:

فصل یکم: امید ریاضی، گشتاور و تابع مولد گشتاور

۱-۱. امید ریاضی متغیر تصادفی و ویژگی‌های آن

۲-۱. پراکنش (واریانس) متغیر تصادفی و ویژگی‌های آن

۳-۱. گشتاورها، گشتاورهای پیرامون صفر (شاخص‌های مرکزی)

۴-۱. گشتاورهای پیرامون میانگین (شاخص‌های پراکندگی)

۵-۱. تابع مولد گشتاور، تابع مولد گشتاور متغیر تصادفی ناپیوسته و متغیر تصادفی پیوسته

۶-۱. متغیرهای تصادفی مشترک و تشکیل جدول توزیع احتمال مشترک

۷-۱. پرسش‌ها

فصل دوم: انواع متغیرهای تصادفی ناپیوسته کلاسیک

۱-۲. متغیر تصادفی یکنواخت

۱-۱-۲. تابع مولد گشتاور، میانگین و واریانس متغیر تصادفی یکنواخت

- ۲-۲. متغیر تصادفی برنولی
- ۲-۲-۱. تابع مولد گشتاور، میانگین و واریانس متغیر تصادفی برنولی
- ۲-۳. متغیر تصادفی دو جمله‌ای
- ۲-۳-۱. تابع مولد گشتاور، میانگین و واریانس متغیر تصادفی دو جمله‌ای
- ۲-۴. متغیر تصادفی فوق هندسی
- ۲-۴-۱. تابع مولد گشتاور، میانگین و واریانس متغیر تصادفی فوق هندسی
- ۲-۴-۲. متغیر تصادفی هندسی
- ۲-۴-۳. تابع مولد گشتاور میانگین و واریانس متغیر تصادفی هندسی
- ۲-۵. متغیر تصادفی دو جمله‌ای منفی
- ۲-۵-۱. تابع مولد گشتاور، میانگین و واریانس متغیر تصادفی دو جمله‌ای منفی
- ۲-۶. متغیر تصادفی پواسن
- ۲-۶-۱. تابع مولد گشتاور، میانگین و واریانس متغیر تصادفی پواسن
- ۲-۷. پرسش‌ها
- فصل سوم: انواع متغیرهای تصادفی پیوسته کلاسیک
- ۳-۱. متغیر تصادفی یکنواخت
- ۳-۱-۱. تابع مولد گشتاور، میانگین و واریانس متغیر تصادفی یکنواخت پیوسته
- ۳-۲. متغیر تصادفی نرمال
- ۳-۲-۱. تابع مولد گشتاور، میانگین و واریانس
- ۳-۳. متغیر تصادفی نرمال استاندارد
- ۳-۳-۱. تابع مولد گشتاور، میانگین و واریانس
- ۳-۴. متغیر تصادفی گاما
- ۳-۴-۱. متغیر تصادفی گامای یک پارامتری
- ۳-۴-۲. تابع مولد گشتاور، میانگین و واریانس
- ۳-۴-۳. متغیر تصادفی گامای دو پارامتری
- ۳-۵. متغیر تصادفی نمایی
- ۳-۵-۱. تابع مولد گشتاور، میانگین و واریانس
- ۳-۶. متغیر تصادفی کایدو
- ۳-۶-۱. تابع مولد گشتاور، میانگین و واریانس متغیر تصادفی کایدو
- ۳-۷. متغیر تصادفی بتا
- ۳-۷-۱. گشتاور مرتبه، میانگین و واریانس متغیر تصادفی بتا
- ۳-۸. متغیر تصادفی لگ نرمال
- ۳-۸-۱. تابع مولد گشتاور، میانگین واریانس
- ۳-۹. ارتباط متغیرهای تصادفی با یکدیگر
- ۳-۱۰. پرسش‌ها
- فصل چهارم: آشنایی با آمار استنباطی
- ۴-۱. تعریف آمار استنباطی، مفاهیم پارامتر و آماره
- ۴-۲. نمونه و مفهوم نظریه نمونه‌گیری
- ۴-۳. یک مثال ساده و مفهوم قضیه حد مرکزی
- ۴-۴. میانگین و انحراف معیار شاخص‌های مرکزی نمونه‌ای
- ۴-۵. میانگین و انحراف معیار شاخص‌های پرکندگی نمونه‌ای

۴-۶. پرسش‌ها

فصل ششم: برآورد پارامتر

۱-۶. برآورد نقطه‌ای پارامترها و ویژگی‌های مطلوب آنها

۱-۲-۶. برآورد نقطه‌ای میانگین جامعه و ویژگی‌های برآوردگر نقطه‌ای میانگین جامعه

۱-۳-۶. برآورد نقطه‌ای واریانس جامعه و ویژگی‌های برآوردگر نقطه‌ای واریانس جامعه

۲-۶. برآورد فاصله‌ای پارامتر جامعه

۱-۲-۶. برآورد فاصله‌ای میانگین در جامعه

۱-۱-۲-۶. برآورد فاصله‌ای تفاوت میانگین‌ها در جامعه

۲-۲-۶. برآورد فاصله‌ای نسبت در جامعه

۱-۲-۲-۶. برآورد فاصله‌ای تفاوت نسبت‌ها در جامعه

۲-۳-۶. برآورد فاصله‌ای واریانس در جامعه

۲-۴-۶. برآورد فاصله‌ای نسبت واریانس‌ها

۳-۶. پرسش‌ها

فصل هفتم: آزمون فرضیه

۱-۷. خطای نوع اول و خطای نوع دوم

۱-۱-۷. سطح معنا و سطح اطمینان، بتا و توان آزمون

۲-۷. آزمون فرضیه میانگین و آزمون فرضیه تفاوت میانگین‌ها در جامعه

۳-۷. آزمون فرضیه نسبت و آزمون فرضیه تفاوت نسبت‌ها در جامعه

۴-۷. آزمون فرضیه واریانس در جامعه

۱-۴-۷. آزمون فرضیه نسبت واریانس‌ها در جامعه

۵-۷. پرسش‌ها

فصل هشتم: آنالیز واریانس

۱-۸. آنالیز واریانس یک عاملی

۲-۸. آنالیز واریانس دو عاملی

۳-۸. پرسش‌ها

پیوست: جدول‌های آماری

پ-۱. جدول نرمال استاندارد (Z)

پ-۲. جدول تی-استیودنت (T)

پ-۳. جدول کای دو (χ^2)

پ-۴. جدول فیشر (F)

پ-۵. جدول مورگان

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

ایونوری، اسمعیل؛ آمار احتمال و کاربرد آن؛ سمنان: دانشگاه سمنان، ۱۳۹۴.
سوری، علی؛ آمار، احتمال و استنتاج آماری در اقتصاد؛ جلد ۲، تهران: نشر نور علم، ۱۳۸۷.
نوفرستی، محمد؛ آمار در اقتصاد و بازرگانی؛ ج ۲، تهران: رسا، ۱۳۸۹.

منابع مرتبط:

سالنامه آماری سازمان ملل:

<http://unstats.un.org/unsd/syb/>

بانک جهانی:

<http://data.worldbank.org/indicator>

جدولهای جهانی:

<http://www.ciesin.org/IC/wbank/wtables.html>

صندوق بین‌المللی پول:

<http://www.imf.org/external/index.htm>

سازمان بین‌المللی کار:

<http://www.ilo.org/global/statistics-and-databases/lang--en/index.htm>

عنوان درس به فارسی: اصول علم اقتصاد عنوان درس به انگلیسی: Principles of Economics	تعداد واحد: ۳ تعداد ساعت: ۴۸	پایه	نظری ★	دروس پیش نیاز:
			عملی	
			نظری	
			اصلی	
			عملی	
			اختیاری	
			عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد				
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐				

اهداف کلی درس:

هدف اصلی این است که دانشجویان با اهمیت علم اقتصاد، فرآیند شکل‌گیری این علم و مباحث مختلفی که در این رشته مطرح است آشنا شوند. آشنایی با مسائل اقتصاد ایران از طریق ارائه مباحث کاربردی، دعوت از کارشناسان و خبرگان در حوزه‌های مختلف اقتصاد ایران و بازدیدهای علمی از مراکز اقتصادی و نهادهای سیاست‌گذاری اقتصادی کشور از اهداف مهم این درس است. همچنین سعی می‌شود تا دانشجویان با برخی مفاهیم اساسی علم اقتصاد به عنوان پیش زمینه‌ای برای دروس اقتصاد خرد، به گونه‌ای که تداخل با دروس مزبور صورت نپذیرد، آشنا شوند. از اهداف دیگر این درس این است که دانشجویان با سوابق آموزش و پژوهش علم اقتصاد در ایران و اقتصاددانان برجسته خارجی و ایرانی که خدمات شایانی به اقتصاد متعارف، نقد آن و اقتصاد اسلامی انجام داده‌اند، آشنا شوند.

سرفصل مطالب درس:

بخش اول - آشنایی با علم اقتصاد

- اهمیت و جایگاه علم اقتصاد
- تعریف علم اقتصاد و ضرورت آن
- مفاهیم کلیدی: کمیابی، هزینه فرصت، تخصیص، بهینگی و منحنی امکانات تولید
- سؤالات اساسی:
 - کالاها و خدمات چگونه تولید می‌شود: الگوهای تولید
 - درآمدهای حاصل از تولید کالاها و خدمات چگونه توزیع می‌شود: الگوهای توزیع درآمد
 - کالاها و خدمات چگونه مصرف می‌شود: الگوهای مصرف
 - اقتصاددانان چگونه راجع به مسائل اقتصادی می‌اندیشند و نظریه پردازی می‌کنند؟

- اقتصاد چه کمکی می‌تواند به مدیریت نظام سیاسی بکند؟
- اقتصاد چه کمکی می‌تواند به مدیریت نظام اجتماعی بکند؟
- رابطه علم اقتصاد با سایر علوم انسانی (جامعه‌شناسی، حقوق، علوم سیاسی، مدیریت، روانشناسی و...) چیست؟
- هم‌زمانی و رابطه علی چه تفاوتی با هم دارند؟

• معرفی کلی طبقه‌بندی رشته اقتصاد (JEL Classification)

بخش دوم-کلی‌ترین دسته‌بندی در اقتصاد متعارف

- چرا اقتصاد خرد؟
- سوابق تاریخی و منشأ اقتصاد خرد با تأکید بر نظریات والراس در اواخر قرن نوزدهم
- بخش سوم-نگاهی به اقتصاد خرد

- تعاریف، اصطلاحات و مفاهیم کلی
- برخی سؤالاتی که با رویکرد اقتصاد خرد می‌توان پاسخ داد.

بخش چهارم- بازار و تعادل بازار در اقتصاد خرد

بخش پنجم- آشنایی کلی با نظریه‌های اقتصاد خرد (مصرف کننده و تولید کننده)

بخش ششم- نظریه‌های بازار در اقتصاد خرد

بخش هفتم- آشنایی با اقتصاد کلان و پیدایش آن

بخش هشتم- چرخه درآمد ملی و تحلیل اقتصاد کلان

بخش نهم- مروری بر تعاریف متغیرها در اقتصاد کلان و حساب‌های ملی

بخش دهم- مروری بر نقش و کارکرد سیاست‌های اقتصادی

بخش یازدهم- تورم و بیکاری به عنوان دو هدف در اقتصاد کلان

بخش دوازدهم- مروری بر سیر تحولات و مکاتب اقتصاد کلان

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

- رحمانی، تیمور، اقتصاد کلان، نشر برادران، ۱۳۸۰.
- منکیو؛ گریگوری؛ کلیات علم اقتصاد؛ ترجمه حمیدرضا ارباب؛ ج ۲، تهران: نشر نی، ۱۳۹۲.
- موسایی، میثم؛ کلیات علم اقتصاد؛ ج ۱، انتشارات سمت، ۱۳۹۴.
- میرمعزی، سیدحسین؛ نظام اقتصادی اسلام؛ تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۹۰.
- نظری، محسن؛ اصول علم اقتصاد؛ ج ۹، تهران: نگاه دانش، ۱۳۹۳.
- Samuelson, Paul & Nordhaus, William, (2009), *Economics*, McGraw Hill_Irwin, 2009.

عنوان درس به فارسی: زبان انگلیسی تخصصی عنوان درس به انگلیسی: English for Economics	تعداد واحد:	۳ تعداد ساعت:	نوع واحد	پایه	نظری ★	دروس پیش نیاز:
					عملی	
					نظری	
					عملی	
				اصلی	نظری	
	عملی					
	اختیاری				نظری	
					عملی	

آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد			
☐ سفر علمی	☐ کارگاه	☐ آزمایشگاه	☐ سمینار

اهداف کلی درس:

- آشنایی با متون و مفاهیم تخصصی در اقتصاد (اقتصاد کلان، اقتصاد خرد، اقتصاد اسلامی، اقتصاد ایران)
- آشنایی با ۳۰۰۰ واژه اقتصادی
- افزایش اطلاعات عمومی و مهارت‌های دانشجویان رشته اقتصاد در حوزه‌های مختلف مرتبط با این رشته به زبان انگلیسی

سرفصل مطالب درس:

- 1- Introduction to Macroeconomics (مقدمه‌ای بر اقتصاد کلان)
 - 1-1 Basic Macroeconomic Concepts (مفاهیم اصلی در اقتصاد کلان)
 - 1-2 Output and Income (تولید و درآمد)
 - 1-3 Unemployment (بیکاری)
 - 1-4 Inflation and deflation (تورم و رکود)
 - 1-5 Monetary & Fiscal Policy (سیاست‌های پول و مالی)
 - 1-6 Growth Models (الگوهای رشد)
 - 1-8 Other Important Concepts in Macroeconomics (سایر مفاهیم مهم اقتصاد کلان)
- 2- Introduction to Microeconomics (مقدمه‌ای بر اقتصاد خرد)
 - 2-1 Microeconomic Topics (موضوعات اقتصاد خرد)
 - 2-2 Demand, Supply, and Equilibrium (تقاضا، عرضه و تعادل)
 - 2-3 Measurement of Elasticity (محاسبه کشش‌ها)
 - 2-4 Consumer Demand Theory (نظریه تقاضای مصرف‌کننده)
 - 2-5 Theory of Production (نظریه تولید)
 - 2-6 Costs of Production (هزینه تولید)

- 2-7 Market Structure (ساختار بازار)
- 2-8 Opportunity Cost (هزینه فرصت)
- 2-10 Other Important Concepts in Microeconomics (سایر مفاهیم مهم اقتصاد خرد)
- 3- Introduction to Islamic Economics (اقتصاد اسلامی)
- 3-1 The Concepts of Islamic Economics (مفاهیم اقتصاد اسلامی)
- 3-1 Individual, Society and Social Choice in Islamic Thought (فرد، جامعه و انتخاب اجتماعی در اندیشه اسلامی)
- 3-2 Introduction to Islamic Banking (مقدمه ای بر بانکداری اسلامی)
- 3-3 Islamic Finance (مالیه اسلامی)
- 3-4 Islamic Taxes (مالیات‌های اسلامی)
- 3-5 Is Other Important Concepts in Islamic Economics (سایر مفاهیم اقتصاد اسلامی)
- 3-6 Islamic Occasions: Eid al-Adha, Eid al-Fitr and... (مناسبت‌های اسلامی: عید قربان، عید فطر و ...)
- 4- Introduction to Economy of Iran (اقتصاد ایران)
- 4-1 Importance of the Oil Sector in the Iranian Economy (اهمیت بخش نفت در اقتصاد ایران)
- 4-2 Role of Government Expenditures & Revenues (نقش مخارج و درآمدهای دولت)
- 4-3 Exports & Imports (صادرات و واردات)
- 4-4 Economic Policy and Reform Efforts (سیاست‌ها و اصلاحات اقتصادی)
- 4-5 Income Distribution (توزیع درآمد)
- 4-6 International Trade (تجارت بین الملل)
- 4-7 International Financial Flows (جریان مالی بین‌المللی)
- 4-8 The Future of Iran in the Shadow of Oil (آینده اقتصاد ایران در سایه نفت)
- 5- Introduction to International Economic Organizations (مقدمه‌ای بر سازمان‌های اقتصادی بین‌المللی)
- 5-1 International Monetary Fund (IMF) (صندوق بین‌المللی پول)
- 5-2 Organization of the Petroleum Exporting Countries (OPEC) (سازمان کشورهای صادر کننده نفت)
- 5-3 World Trade Organization (WTO) (سازمان تجارت جهانی)
- 5-4 Organization of Islamic Cooperation (Conference) (OIC) (سازمان همکاری (کنفرانس) اسلامی)
- 5-4 Other Important International Economic Organizations (سایر سازمان‌های مهم اقتصادی بین‌المللی)
- 6- Introduction to Resume & CV (مقدمه‌ای بر تهیه رزومه یا شرح حال علمی)
- 6-1 The Purpose of a Resume (هدف از تهیه شرح حال علمی)
- 6-2 The Main Important Sections of Resume (بخش‌های اصلی و مهم در تهیه شرح حال علمی)
- 7- Introduction to Nobel Memorial Prize laureates In Economics (آشنایی با برندگان جایزه نوبل در اقتصاد)
- 8- Introduction to Important Scientific Journals in Economics (آشنایی با مهم‌ترین مجلات علمی در اقتصاد)
- 8-1 Journal of Economic Literature (JEL)
- 8-2 Journal of Political Economy (JPE)
- 8-3 Iranian Journal of Economic Studies (IJES)
- 8-4 Iranian Economic Review (IER)
- 8-5 International Journal of Business and Development
- 8-6 International Economic Studies
- 8-7 Islamic Economic Studies (IES)
- 8-8 Islamic Business & Finance
- 8-9 Islamic Economics, Banking and Finance (JIEBF)
- 8-10 Other Important Scientific Journals in Economics
- 9- Introduction to writing a Scientific Paper (آشنایی با نگارش مقاله علمی)

9-1 Keys to Academic Writing (نکات کلیدی در نگارش علمی)

9-2 How to Write a Paper Abstract?(نحوه نگارش چکیده مقالات علمی)

10- Introduction to The Process of Participating in International Conference & Paper Submission
(آشنایی با فرآیند مشارکت در کنفرانس بین‌المللی و ارسال مقاله)

11- Guide to JEL Classification (آشنایی با طبقه بندی موضوعی در مجله ادبیات اقتصادی)

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

1. International Monetary Fund(IMF), <http://www.imf.org/publications>. IMF Survey. International Monetary Fund(IMF), <http://www.imf.org/publications>. Finance & Development.
2. Mohaddes, K. & Hashem Pesaran, M., **One Hundred Years of Oil Income and The Iranian Economy: A curse or Blessing?** Economic Research Forum, Working Paper, 771, 2013.
3. Prasad, A., **Global Aspirations (Islamic Financing)**, Finance & Development .IMF Sept.pp 50-53, 2015.
4. Presley, John R., and John G., "Islamic Economics: The Emergence of a New Paradigm", *Economic Journal*, 104(424), pp. 584-596, Sessions 1994.
5. Samuelson, Paul A., & William D., Nordhaus, **Economics**, 19th Ed, New York: McGraw-Hill, 2010.
6. Wikipedia, the free encyclopedia; <http://www.wikipedia.org/>
۷. ابونوری، اسمعیل؛ زبان انگلیسی تخصصی در اقتصاد؛ سمنان: انتشارات دانشگاه سمنان، ۱۳۹۴.
۸. جعفری صمیمی، احمد و غلامعلی فرجادی؛ واژه نامه اقتصادی و برنامه ریزی؛ بابلسر: دانشگاه مازندران، ۱۳۶۷.
۹. روزبهان، محمود؛ زبان تخصصی برای دانشجویان رشته اقتصاد؛ تهران: انتشارات دانش نگار، ۱۳۹۳.
۱۰. ستوده نما، الهه و احمدی، ماری ویرجینیاری و زهرا آقامحمدی شیرازی؛ انگلیسی برای دانشجویان رشته اقتصاد؛ ج ۱۴، انتشارات سمت، ۱۳۹۴.
۱۱. مکنزی، آی. ای؛ مروری جامع بر زبان تخصصی حسابداری، اقتصاد و بانکداری؛ ترجمه حسن محمدی، ذبیح الله خانی معصوم آبادی و علیرضا قناعت پیشه، تهران: انتشارات پیک زبان، ۱۳۹۰.

عنوان درس به فارسی: اقتصاد خرد (۱) عنوان درس به انگلیسی: Microeconomics (1)	تعداد واحد:	۳	پایه	نظری	دروس پیش نیاز:
				عملی	
	ساعت:	۴۸	نوع واحد	نظری ★	
				اصلی	
				عملی	
				اختیاری	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

فراگیری نظریات رفتار مصرف‌کننده و تولیدکننده، سازوکار اجمالی بازار و هزینه‌ها در اقتصاد سرمایه‌داری، نقد و بررسی آنها و رویکرد اسلامی و آشنایی با نمونه‌های کاربردی در اقتصاد جمهوری اسلامی ایران.

توضیحات: تلاش بر این بوده است که در این سرفصل افزون بر مباحث رایج اقتصاد خرد، دیدگاه اسلامی نیز ضمیمه شود.

سرفصل مطالب درس:

۱. مباحث مقدماتی

تعریف علم اقتصاد، هزینه فرصت، منحنی امکانات تولید، کارآیی، نگرش خرد و کلان، روش‌شناسی علم اقتصاد، امکان نقد دانش اقتصاد، دانش اثباتی یا هنجاری، بررسی توجیهات اثباتی بودن علم اقتصاد، ارزش‌ها و اقتصاد، ضرورت بومی‌سازی دانش اقتصاد

۲. عرضه و تقاضا در قالب کلی

تقاضا، عوامل مؤثر بر تقاضا، منحنی تقاضا، تقاضای بازار، عرضه، عوامل مؤثر بر عرضه، عرضه بازار، ویژگی‌های بازار رقابت کامل، تقاضا برای یک کالا، حرکت روی منحنی تقاضا و انتقال آن، تعادل بازار و شکل‌گیری قیمت در آن، مکانیسم بازار و ثبات و پایداری تعادل، تعادل ناپایدار، تغییرات در نقطه تعادل، مبانی ارزشی مکانیسم خودکار بازار، نقد و بررسی با تأکید بر انسان عقلایی، تعادل یا تصویر مکانیکی از بازار، تفکر دئیسم و دست نامرئی در مکانیسم بازار، رویکرد اسلامی با تأکید بر ویژگی‌های بازار اسلامی.

۳. کشش

کشش قیمتی تقاضا، کشش نقطه‌ای و کمائی، محاسبه کشش تقاضا، عوامل مؤثر بر کشش تقاضا، کشش متقاطع تقاضا، کشش درآمدی تقاضا، کشش قیمتی عرضه، نمونه‌های کاربردی

۴. تحلیل‌هایی براساس عرضه و تقاضا

اضافه رفاه مصرف‌کننده، اضافه ارزش تولیدکننده، اضافه رفاه جامعه، دخالت دولت، قیمت‌گذاری (قیمت سقف و کف)، منحنی‌های تار عنکبوتی، نقد و بررسی نظریات، رویکرد اسلامی با تأکید بر دخالت دولت از نگاه اقتصاد اسلامی و قیمت‌گذاری در اقتصاد اسلامی.

۵. نظریه رفتار مصرف‌کننده (روش مطلوبیت)

پارادوکس ارزش، مطلوبیت کل و مطلوبیت نهایی، تعادل مصرف‌کننده، قید بودجه، شرط تعادل مصرف‌کننده با توجه به قید بودجه، مبادله، استخراج منحنی تقاضا، اثر درآمدی و جانشینی.

۶. نظریه رفتار مصرف‌کننده (روش منحنی‌های بی‌تفاوتی)

فروض و اصول حاکم بر مصرف‌کننده، ویژگی‌های منحنی‌های بی‌تفاوتی، خط بودجه مصرف‌کننده، تعادل مصرف‌کننده، حالت‌های خاص منحنی‌های بی‌تفاوتی، مبادله، منحنی درآمد - مصرف و منحنی انگل، پست و نرمال، منحنی قیمت - مصرف و استخراج منحنی تقاضا، اثر جانشینی و درآمدی و تفکیک آنها، انتخاب میان کار و استراحت و منحنی تقاضای استراحت.

۷. مبانی نظریه تقاضا در اقتصاد کلاسیک، نقد و بررسی و رویکرد اسلامی

مبانی (معرفت‌شناختی، جهان‌شناختی و انسان‌شناختی)؛ هدف تقاضاکننده در اقتصاد سرمایه‌داری، مفهوم مطلوبیت (از دیدگاه بنتام، جان استوارت میل، جونز، گوسن و مارشال)، نقد و بررسی و رویکرد اسلامی با تأکید بر هدف تقاضاکننده در اقتصاد اسلامی و اصول حاکم بر سمت تقاضا.

۸. بررسی رفتار تولیدکننده

تولید و حداکثرسازی سود، عوامل تولید؛ تابع تولید، کوتاه‌مدت و بلندمدت در فرآیند تولید، انواع تابع تولید در کوتاه‌مدت، تابع تولید کاب - داگلاس، تولید کل، متوسط و نهایی، قانون بازده نزولی، تولید در بلندمدت، تولید با دو نهاده متغیر (منحنی‌های تولید یکسان)، ویژگی‌های منحنی‌های تولید یکسان، خط هزینه یکسان، تعادل تولیدکننده، مسیر توسعه، کشش تولید، نقد و بررسی و رویکرد اسلامی.

۹. هزینه‌ها

هزینه‌های حسابداری و فرصت، انواع هزینه در کوتاه‌مدت، انواع هزینه در بلندمدت، استخراج انواع منحنی هزینه کوتاه‌مدت و بلندمدت، قرینه بودن منحنی‌های هزینه و تولید، نقد و بررسی و رویکرد اسلامی

- روش اِریزایی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی		پروژه
		نوشتاری	عملکردی	
	۴۰ درصد	۶۰ درصد		

منابع:

- شاکری، عباس؛ اقتصاد خرد ۲؛ نظریه‌ها و کاربردها؛ ج ۹، تهران: نشر نی، چاپ پنجم، ۱۳۹۲.
- رجائی، سیدمحمدکاظم؛ اقتصاد خرد (با نگاهی به مباحث اسلامی)؛ قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) و پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۹۱.
- نوفرستی، محمد؛ مبانی اقتصاد خرد با نگرشی به اقتصاد ایران؛ تهران: نشر رسا، ۱۳۹۰.
- موریس، چارلز و اون فیلیپس؛ تحلیل اقتصادی: نظریه و کاربرد (اقتصاد خرد)؛ ترجمه اکبر کمیجانی و حسن سبحانی، چ ۱۴، تهران: انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۱.
- سالواتوره، دومینیک؛ تئوری و مسائل اقتصاد خرد؛ ترجمه حسن سبحانی، تهران: نشر نگاه دانش، ۱۳۸۷.
- لغت ویج، ریچارد اچ؛ سیستم قیمت‌ها و تخصیص منابع تولیدی؛ ترجمه میرنظام سجادی، تهران: دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۷۳.
- فرگوسن، چارلز و جان گولد؛ نظریه اقتصاد خرد؛ ترجمه محمود روزبهان، چ ۱۰، تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۸۸.
- داوودی، پرویز؛ اقتصاد خرد؛ قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، ۱۳۹۳.
- انصاری، محمدجعفر و دیگران؛ درآمدی بر مبانی اقتصاد خرد با نگرش اسلامی؛ چ ۲، انتشارات سمت و پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۹۳.
- نظری، حسن‌آقا؛ نظریه‌پردازی اقتصاد اسلامی (امکان نظریه‌پردازی علمی اقتصاد اسلامی، روش و تطبیق آن)؛ انتشارات سمت و پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۹۰.
- هادوی‌نیا، علی‌اصغر؛ انسان اقتصادی از دیدگاه اسلام؛ تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۸۲.
- عزتی، مرتضی؛ ایمان، عقلانیت و رضایت خاطر؛ تهران: مرکز پژوهشهای اقتصاد، دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۸۷.
- سیزده اندیشمند و اقتصاددان مسلمان؛ مباحثی در اقتصاد خرد؛ نگرش اسلامی؛ ترجمه حسین صادقی؛ تهران، دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۷۵.
- دادگر، یدالله؛ نگرشی بر اقتصاد اسلامی: معرفت‌ها، ارزش‌ها و روش‌ها؛ تهران، پژوهشکده اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۷۸.

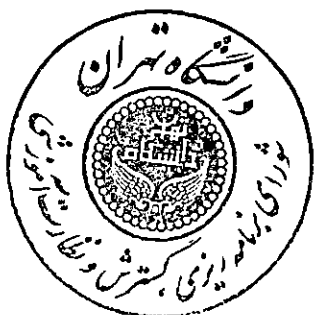
عنوان درس به فارسی: اقتصاد کلان (۱) عنوان درس به انگلیسی: Macroeconomics (1)	تعداد واحد:	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز:
				عملی	
	۳		اصلی	نظری ★	
	تعداد ساعت:			عملی	
	۴۸		اختیاری	نظری	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

هدف عمده دروس اقتصاد کلان ارائه نظریه‌ها و الگوهایی است که بتواند برای تحلیل و پیش‌بینی رفتارهای متغیرهای مهم اقتصادی مانند رشد محصول، درآمد ملی، اشتغال، بیکاری، تورم، بودجه دولت نرخ ارز و حساب جاری و تراز پرداخت‌ها مورد استفاده قرار گیرد. علاوه، این درس باید بتواند دانشجویان را با سیاست‌های مناسب به منظور دستیابی به اهداف کلان اقتصادی مانند افزایش رشد محصول و درآمد سرانه، کاهش بیکاری، ثبات قیمت‌ها و رفاه اقتصادی در چارچوب ضوابط و احکام اسلامی آشنا ساخته و توانایی‌های آنها را در این زمینه افزایش دهد. بنابراین تلاش می‌شود که در حد امکان، سازگاری نظریات و مباحث مطرح شده در اقتصاد مرسوم با دیدگاه‌های اسلامی و شرایط اقتصاد ایران نیز بررسی گردد.

به طور خاص در درس اقتصاد کلان (۱) دانشجو با موارد زیر آشنا می‌گردد:

- ۱) موضوعات اساسی در اقتصاد کلان
- ۲) مفاهیم پایه‌ای اقتصاد در مقیاس کلان؛
- ۳) شناخت متغیرهای کلیدی در اقتصاد کلان و مکانیزم‌های تعیین آنها؛
- ۴) شناخت روابط منطقی موجود بین متغیرهای کلان؛
- ۵) مفهوم الگو و کاربرد آن
- ۶) آشنا شدن دانشجو با مفهوم پویایی زمانی در اقتصاد و تمایز بین کوتاه‌مدت و بلندمدت؛
- ۷) آشنایی با مفهوم «نوسان» و نقش آن در فهم مکانیزم‌های اقتصادی؛
- ۸) روش‌های سنجش و اندازه‌گیری متغیرهای کلیدی در اقتصاد کلان؛
- ۹) آشنایی اولیه با عرضه و تقاضای کل
- ۱۰) آشنایی با مفاهیم تعادل و عدم تعادل در اقتصاد کلان
- ۱۱) آشنایی با سیاست‌های اقتصاد کلان

(۱۲) آشنایی ابتدایی با تحلیل‌های اسلامی در حوزه‌های مختلف اقتصاد کلان

(۱۳) آشنایی با برخی ویژگی‌های اقتصاد ایران از منظر اقتصاد کلان

سرفصل مطالب درس:

۱. مقدمه:

- ۱.۱. تعریف اقتصاد کلان،
- ۱.۲. موضوعات و اهداف اقتصاد کلان: بیکاری، تورم، رشد اقتصادی، تثبیت اقتصادی و...؛
- ۱.۳. رابطه میان اقتصاد کلان و اقتصاد خرد
- ۱.۴. تفاوت میان اقتصاد کلان و اقتصاد خرد
- ۱.۵. کلی‌سازی متغیرها در اقتصاد کلان
- ۱.۶. تقسیم‌بندی اقتصاد کلان به کوتاه‌مدت، میان مدت، بلندمدت، و بسیار بلندمدت
- ۱.۷. مفهوم الگو و کاربرد انواع الگوها در اقتصاد کلان
- ۱.۸. دسته‌بندی متغیرها در اقتصاد کلان:
- ۱.۸.۱. انواع متغیرهای برون‌زا (مستقل) و درون‌زا (وابسته)، اسمی و واقعی (حقیقی)، روانه و انباره، تحقق یافته و پیش بینی شده

۲. حسابداری درآمد ملی

- ۲.۱. مقدمه: اهمیت محاسبه تولید و درآمد ملی
- ۲.۲. تولید محصول و پرداخت به عوامل تولید
- ۲.۳. محاسبه تولید ناخالص داخلی، تولید ناخالص ملی، تولید خالص ملی، درآمد ملی، به قیمت عوامل - به قیمت بازار - به قیمت جاری و ثابت - مفهوم سال پایه - درآمد شخصی و درآمد قابل تصرف
- ۲.۴. اندازه‌گیری تولید ناخالص ملی با روش‌های متداول
- ۲.۴.۱. مشکلات اندازه‌گیری تولید ناخالص ملی
- ۲.۴.۲. محدودیت‌های نظام حسابداری ملی در توزیع درآمد، ترکیب تولیدات، خسارت‌های زیست محیطی و اجتماعی و فعالیت‌های غیر بازاری و غیر رسمی
- ۲.۵. حسابداری ملی برای اقتصاد ایران با توجه به درآمدهای نفتی دولت - تجزیه و تحلیل اطلاعات آماری
- ۲.۶. اجزاء تقاضای کل: مصرف خصوصی، سرمایه‌گذاری خصوصی، مخارج دولت و خالص صادرات
- ۲.۷. جریان‌های دایره‌وار و تساوی‌های مهم در اقتصاد کلان
- ۲.۷.۱. اقتصاد ساده بسته بدون دولت (دوبخشی)
- ۲.۷.۲. اقتصاد ساده با وجود دولت (سه بخشی)
- ۲.۷.۳. اقتصاد با وجود بخش خارجی (چهار بخشی)

۳. شاخص‌ها مهم در اقتصاد کلان

- ۳.۱. مقادیر اسمی و حقیقی در اقتصاد کلان
- ۳.۲. مفهوم شاخص و کار برد آن
- ۳.۲.۱. انواع شاخص‌های مانند لاسپیرز، پاشه، فیشر
- ۳.۲.۲. انواع شاخص قیمت‌ها مانند شاخص قیمت مصرف کننده CPI، شاخص قیمت تولید کننده PPI، شاخص قیمت عمده فروشی، خرده فروشی، تعدیل کننده (ضمنی) GDP
- ۳.۳. اندازه‌گیری تورم و بیکاری
- ۳.۴. شواهدی از وضعیت اقتصادی کشور به لحاظ شاخص‌های مهم اقتصاد کلان مانند تورم، بیکاری، رشد اقتصادی، و مقایسه انواع شاخص‌ها

۳،۵. اهمیت داده و آمار برای تحلیل اقتصاد کلان و آشنایی با پایگاه‌ها و بانک‌های مهم اطلاعات و داده‌ها برای اقتصاد ایران و اقتصاد جهان: مرکز آمار ایران، بانک مرکزی ایران (cbi)، صندوق بین‌المللی پول (IFS) International Financial Statistics، بانک جهانی (WDI) World Development Indicators و غیره

۴. درآمد و مخارج

- ۴،۱. الگوی ساده کینزی تعیین درآمد برای اقتصاد بسته
- ۴،۲. محصول تعادلی و تقاضای کل
- ۴،۳. تابع مصرف کینزی
- ۴،۴. درآمد و محصول تعادلی در یک الگوی ساده کینزی
- ۴،۵. ثبات تعادل - تحلیل ایستای مقایسه‌ای و پویا
- ۴،۶. ضریب فزاینده در الگوی دو بخشی
- ۴،۷. تعیین درآمد در الگوهای سه بخشی و چهار بخشی
- ۴،۸. استخراج ضریب فزاینده در الگوهای سه بخشی و چهار بخشی
- ۴،۹. تثبیت‌کنندگان خودکار: مالیات بر درآمد، انواع بیمه‌های بیکاری
- ۴،۱۰. سیاست مالی در الگوی ساده کینزی تعیین درآمد
- ۴،۱۱. ارزیابی الگوی ساده کینزی و محدودیت‌های تخصیص درآمد در سطح کلان با توجه به دیدگاه اسلامی

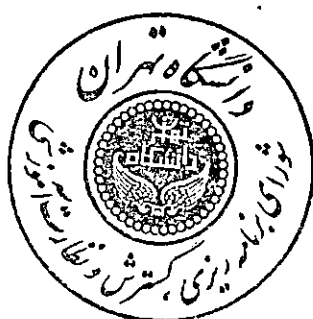
۵. تعادل در بازار کالا و پول

- ۵،۱. تعادل در بازار کالا: استخراج منحنی IS
- ۵،۱،۱. عوامل موثر بر شیب و موقعیت منحنی IS
- ۵،۱،۲. ضریب فزاینده (بازار کالا)
- ۵،۲. تعادل در بازار پول (مالی): استخراج منحنی LM
- ۵،۲،۱. عوامل موثر بر شیب و موقعیت منحنی LM
- ۵،۳. تعادل همزمان در بازار کالا و پول
- ۵،۴. استخراج تقاضای کل با استفاده از چارچوب ISLM
- ۵،۵. عوامل موثر بر انتقال منحنی تقاضای کل
- ۵،۶. ضریب فزاینده در دستگاه ISLM
۶. سیاست پولی و مالی در چارچوب الگوی ISLM
- ۶،۱. منحنی LM در حالت کلاسیکی و کینزی
- ۶،۲. سیاست پولی
- ۶،۲،۱. مکانیزیم انتقال
- ۶،۲،۲. دام نقدینگی
- ۶،۳. سیاست مالی
- ۶،۳،۱. اثرات جانشینی یا مکملی سیاست مالی
- ۶،۳،۲. اثر سیاست مالی در دام نقدینگی
- ۶،۳،۳. اثر سیاست مالی در حالت کلاسیکی
- ۶،۴. تاثیر سیاست‌های پولی و مالی بر ترکیب محصول
- ۶،۵. سیاست ترکیبی پولی و مالی

۶. نقد و ارزیابی چارچوب ISLM از دیدگاه اسلامی و تطابق با واقعیت‌های اقتصاد ایران

۷. الگوی تحلیلی جایگزین بر اساس اسلامی سازی ISLM

- ۷،۱،۱. تعادل بازار کالا بر اساس دیدگاه اسلامی
- ۷،۱،۲. تعادل در بخش پولی از دیدگاه اسلامی

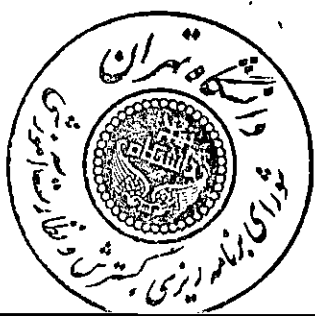

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

- دورنبوش، رودیگر، فیشر، استنلی و ریچارد استارتز. (۱۳۹۲). اقتصاد کلان، ترجمه دادگر، یدالله و محمدرضا منجذب، نشر آسیم، تهران.
- شاکری، عباس. (۱۳۸۹). نظریه‌ها و سیاست‌های اقتصاد کلان، رافع، تهران.
- توتونچیان، ایرج. (۱۳۷۹). پول و بانکداری اسلامی و مقایسه آن با نظام سرمایه داری، توانگر، تهران.
- دیولیو. اوجین آ. (۱۳۹۱). نظریه و مسائل اقتصاد کلان، ترجمه احمد جعفری صمیمی، دانشگاه مازنداران، چاپ دهم.
- رحمانی، تیمور. (۱۳۸۹). اقتصاد کلان نوین (ج اول)، انتشارات برادران، تهران.
- الزامل، یوسف بی عبدالله و بو علام بن جیلانی، (۱۳۷۸) اقتصاد کلان با نگرش اسلامی، ترجمه خلیلی تیرتاشی، نصرالله موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، قم.
- طبیبیان، محمد. (۱۳۷۹). اقتصاد کلان، مؤسسه عالی پژوهش در برنامه‌ریزی و توسعه، تهران.
- عرب اندر، محمد. (۱۳۷۵). الگوی اقتصاد بدون ربا، ترجمه فرزین وش، اسدالله، مؤسسه تحقیقات پولی و بانکی، تهران.
- میر معزی، سید حسین. (۱۳۸۴). اقتصاد کلان با رویکرد اسلامی، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، تهران.
- Dornbusch. R, S. Fischer, and R. Startz, (2011), Macroeconomics, 11th edition, McGraw-Hill Irwin.
- Hubbard, R.G., Obrien, A.P., and M. Rafferty (2012), Macroeconomics, Pearson, Boston.
- Mankiw, N. G., (2012) Macroeconomics, 8th edition, Worth Publishers, New York.

عنوان درس به فارسی: اقتصاد خرد (۲) عنوان درس به انگلیسی: Microeconomics (2)	تعداد واحد: ۳ تعداد ساعت: ۴۸	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: اقتصاد خرد (۱)
			اصلی	عملی	
				نظری ★	
				عملی	
				اختیاری	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

فراگیری نظریات مربوط به بازار کالا و خدمات، بازار عوامل تولید، نقد و بررسی آنها، رویکرد اسلامی و آشنایی با نمونه‌های کاربردی در اقتصاد جمهوری اسلامی ایران

سرفصل مطالب درس:

۱. بازار رقابت کامل

ویژگی‌های بازار رقابت کامل،
تحلیل سود و زیان مؤسسه تولیدی در کوتاه‌مدت (با روش کل و نهایی)، تحلیل سود و زیان مؤسسه تولیدی در بلندمدت،
استخراج منحنی عرضه مؤسسه تولیدی در کوتاه‌مدت،
استخراج منحنی عرضه صنعت در کوتاه‌مدت (با فروض قیمت نهاده ثابت و متغیر)،
استخراج منحنی عرضه صنعت در بلندمدت (با فروض قیمت نهاده ثابت و متغیر)،
اثر مالیات و یارانه بر تولید،
نقد و بررسی.

۲. بازار انحصار کامل

تعادل کوتاه‌مدت مؤسسه تولیدی با تحلیل درآمد و هزینه کل،
تعادل بلندمدت مؤسسه تولیدی، عرضه انحصارگر،
موانع ورود سایر مؤسسه‌های تولیدی و منشأ انحصار،
راه‌های کنترل انحصارگر،
تولید در دو کارخانه،
تبعیض قیمت،
نقد و بررسی،
انحصار در اقتصاد اسلامی.

۳. بازار رقابت ناقص

تعریف و فروض، تصمیم‌گیری مؤسسه تولیدی در کوتاه‌مدت،
تصمیم‌گیری مؤسسه تولیدی در بلندمدت،
مدل‌های بازار رقابت ناقص،
نقد و بررسی.

۴. بازار انحصار دو یا چندجانبه

نظریه‌ها و راه حل‌ها؛ کورنو، چمبرلین، تبانی، سهمیه‌بندی، رهبری قیمت، منحنی تقاضای شکسته،
نقد و بررسی.

۵. بازار عوامل تولید

چיستی عوامل تولید، (کار و مدیریت، سرمایه، دارایی پولی)،
مقدار بهینه استخدام عوامل تولید در بازارهای مختلف؛ بازار رقابت در خرید و رقابت در فروش؛ (تقاضای مؤسسه تولیدی برای
عوامل تولید متغیر، تقاضای صنعت برای نهاده متغیر، عرضه نهاده متغیر، تقاضا برای نهاده با چند نهاده متغیر)، بازار رقابت در
خرید و انحصار در فروش، بازار انحصار در خرید و رقابت در فروش، بازار انحصار در خرید و انحصار در فروش، مقایسه انواع
بازارهای عوامل تولید،
قرینه‌گی بهینه‌یابی از طریق عوامل تولید و محصول در بازار عوامل،
نقد و بررسی، رویکرد اسلامی.

۶. سهم عوامل تولید در بازار رقابت کامل و بازار اسلامی

بررسی نظریه بهره‌وری نهایی عامل تولید، توزیع سهم عوامل در بازار رقابت کامل،
توزیع سهم عوامل از دیدگاه مارکسیسم،
سهم عوامل تولید در بازار اسلامی؛ (ثروتهای طبیعی و سهم نیروی کار در تولید کالای اولیه، مشارکت در سهم‌بری منابع و
ثروتهای طبیعی منقول و غیرمنقول، ثروت‌های طبیعی اولیه و سهم جامعه (دولت)، سهم نیروی کار و مواد اولیه در تولید
کالای ثانویه، سهم نیروی کار در تولید خدمت، سهم مواد اولیه، سهم سرمایه فیزیکی، سهم دارایی‌های مالی، قدرت مولد
بودن سرمایه)

۷. اقتصاد رفاه

بهینه پارتو در اقتصاد بدون تولید با دو مصرف‌کننده، بهینه پارتو در اقتصاد با دو تولیدکننده، منحنی تبدیل، تعادل
عمومی همزمان توزیع و تولید، رقابت کامل و تعادل عمومی،
مفهوم رفاه اجتماعی، تابع رفاه اجتماعی،
نقد و بررسی بهینه پارتو،

۸. ریسک و نااطمینانی

رفتار فردی نسبت به ریسک: افراد ریسک‌گریز، افراد ریسک‌خنثی، افراد دوستدار ریسک
راه‌های کاهش ریسک و مخاطره: یکجا کردن ریسک، توزیع ریسک، تنوع‌گرایی
توابع مطلوبیت و احتمالات، مطلوبیت انتظاری
تعادل بازار و رفاه اقتصادی
احتمال و ارزش‌های انتظاری
مدل مطلوبیت انتظاری، فون نویمان - مورگنشتاین

۹. اقتصاد اطلاعات

انتخاب کیفیت، انتخاب معکوس، مخاطره اخلاقی و انتخاب معکوس،
اطلاعات نامتقارن، مخاطرات اخلاقی.

اقتصاد اطلاعات و انتخاب در شرایط نااطمینانی.

۱۰. کاربردهای نظریه بازی در تحلیل‌های اقتصاد خرد

ارائه چند مثال کاربردی از بازیهای ایستا با اطلاعات کامل،

ارائه چند مثال کاربردی از بازیهای ایستا با اطلاعات ناکامل و ناقص،

ارائه چند مثال کاربردی از بازیهای پویا با اطلاعات کامل،

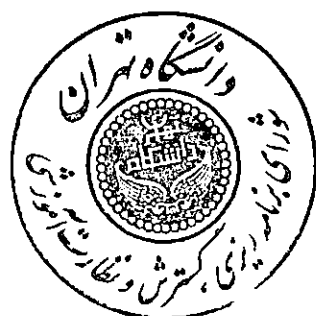
ارائه چند مثال کاربردی از بازیهای پویا با اطلاعات ناکامل و ناقص.

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

- ۱- داوودی، پرویز، اقتصاد خرد، جلد دوم، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) و مرکز پژوهش کاربردی قدر، ۱۳۹۳.
۱. رجایی، سیدمحمدکاظم، اقتصاد خرد با نگاهی به مباحث اسلامی، جلد ۲ مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) و پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۹۴.
- ۲- ریچارد - اچ - لغت ویج، سیستم قیمتها و تخصیص منابع تولیدی، ترجمه میرنظام سجادی، دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۷۴.
- ۳- سالواتوره، دومینیک، تئوری و مسائل اقتصاد خرد، ترجمه حسن سبحانی، تهران: نشر نگاه دانش، ۱۳۹۰.
۲. شاکری، عباس، اقتصاد خرد ۲ نظریه‌ها و کاربردها، نشر نی، ۱۳۹۰.
۳. عبادی، جعفر، مباحثی در اقتصاد خرد: بازارها، تعادل عمومی و رفاه اقتصادی، تهران، انتشارات سمت، ۱۳۷۰.
- ۴- فرگوسن، چارلز و جان گوند، نظریه اقتصاد خرد، ترجمه محمود روزبهان، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۸۸.
- ۵- موریس، چارلز و اون فیلیپس، تحلیل‌های اقتصادی نظریه و کاربرد، ترجمه جلد اول: اکبر کمیجانی، ترجمه جلد دوم: حسن سبحانی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۶.

عنوان درس به فارسی: اقتصاد کلان (۲) عنوان درس به انگلیسی: Macroeconomics (2)	تعداد واحد:	نوع واحد	پایه	نظری	درس پیش نیاز: اقتصاد کلان (۱)
	۳			عملی	
	تعداد ساعت:		اصلی	نظری ★	
	۴۸			عملی	
			اختیاری	نظری	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار					

اهداف کلی درس:

هدف عمده درس اقتصاد کلان میانه ارائه نظریه‌ها و الگوهایی است که بتواند در چارچوب مکتب اقتصادی اسلام برای تحلیل و پیش بینی رفتارهای متغیرهای مهم اقتصادی مانند رشد محصول، درآمد ملی، اشتغال، بیکاری، تورم، بودجه دولت نرخ ارز و حساب جاری و ترازپرداخت‌ها مورد استفاده قرار گیرد. بعلاوه، این درس باید بتواند دانشجویان را با سیاست‌های مناسب به منظور دستیابی به اهداف کلان اقتصادی مانند افزایش رشد محصول و درآمد سرانه، کاهش بیکاری، ثبات قیمت‌ها و رفاه اقتصادی در چارچوب ضوابط و احکام اسلامی آشنا ساخته و توانایی‌های آنها را در این زمینه افزایش دهد.

به طور خاص در درس کلان (۲) دانشجو با بخش عرضه اقتصاد کلان و تعادل عمومی و سیاست‌های اقتصاد کلان آشنا می‌گردد. تلاش می‌شود که در حد امکان، سازگاری نظریات و مباحث مطرح شده با دیدگاه‌های اسلامی و شرایط اقتصاد ایران نیز مورد بررسی قرار گیرد.

سرفصل مطالب درس:

۱. مقدمه
- ۱.۱. مروری اجمالی بر روش‌شناسی، مفاهیم کلیدی و موضوعات اساسی در اقتصاد کلان.
- ۱.۲. یادآوری مباحث حسابداری درآمد ملی
- ۱.۳. مروری اجمالی بر چارچوب IS-LM
- ۱.۴. مروری بر سیاست‌های پولی و مالی در چارچوب الگوی IS-LM

۲. عرضه کل

- ۲,۱. مزد، قیمت‌ها، و بیکاری
- ۲,۲. بیکاری اصطلاحی و نرخ بیکاری طبیعی
- ۲,۳. تورم و بیکاری: منحنی فلیپس
- ۲,۴. منحنی فلیپس تعمیم یافته بر اساس انتظارات تورمی
- ۲,۵. استخراج عرضه کل لوکاس با استفاده از منحنی فلیپس
- ۲,۶. روش جایگزین: استخراج عرضه کل از مبانی خرد و تعادل بازار کار
 - ۲,۶,۱. استخراج منحنی عرضه نیروی کار
 - ۲,۶,۲. استخراج منحنی تقاضا برای نیروی کار
 - ۲,۶,۳. تعادل در بازار کار
 - ۲,۶,۴. استخراج منحنی عرضه کل در حالت‌های کلاسیک، کینزی و عمومی
۳. نظریات عرضه کینزی‌های جدید: چسبندگی قیمت‌ها و مزدها
 - ۳,۱,۱. اطلاعات ناقص
 - ۳,۱,۲. مشکل شکست در هماهنگی
 - ۳,۱,۳. نظریه مزد کارآ
 - ۳,۱,۴. نظریه هم پوشانی قراردادهای (نظریه فیشر و تیلور)
 - ۳,۱,۵. نظریه هزینه کوچک لیست قیمت‌ها (منکیو)
- ۳,۲. تاثیر شوک عرضه بر قیمت و محصول تعادلی
۴. الگوی عرضه و تقاضای کل (AS-AD)
 - ۴,۱. تعادل جزئی و عمومی در اقتصاد کلان
 - ۴,۲. عرضه کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت
 - ۴,۳. عرضه کل کلاسیکی
 - ۴,۴. عرضه کل کینزی
 - ۴,۵. عرضه کل و مکانیزم تعدیل قیمت
 - ۴,۶. منحنی تقاضای کل: تعریف
 - ۴,۷. عوامل موثر در انتقال منحنی تقاضای کل
 - ۴,۸. تقاضای کل و بازار پول
 - ۴,۹. تعادل عمومی در اقتصاد کلان: درآمد و سطح قیمت در تعادل
۵. بررسی اثر سیاست‌های پولی و مالی با استفاده از الگوی عرضه و تقاضای کل
 - ۵,۱. سیاست تغییر در تقاضای کل با وجود منحنی عرضه کینزی
 - ۵,۲. سیاست تغییر در تقاضای کل با وجود منحنی عرضه کلاسیکی
 - ۵,۳. اقتصاد طرف عرضه
 - ۵,۴. عرضه و تقاضای کل در بلندمدت
 - ۵,۵. سیاست‌های پولی و مالی در تعادل عمومی
 - ۵,۶. سیاست درآمدی
۶. تعادل همزمان بخش داخل و خارج اقتصاد: تعادل در اقتصاد کلان باز
 - ۶,۱. تراز پرداخت‌ها و نرخ ارز
 - ۶,۲. رژیم‌های نرخ ارز ثابت و شناور
 - ۶,۳. تعادل در اقتصاد باز
 - ۶,۴. تراز پرداخت‌ها و جریان سرمایه

- ۶.۵. استخراج منحنی BP
- ۶.۶. تعادل در بخش داخلی با استفاده از الگوی ISLM
- ۶.۷. تعادل در الگوی IS-LM-BP
- ۶.۸. الگوی ماندل - فلمینگ: سیاست‌های اقتصادی در الگوی IS-LM-BP تحت رژیم نرخ ارز ثابت و تحرک کامل سرمایه
- ۶.۹. سیاست‌های اقتصادی در الگوی IS-LM-BP تحت رژیم نرخ ارز شناور و تحرک کامل سرمایه
- ۶.۱۰. ارزیابی دستگاه تحلیلی IS-LM-BP با توجه به دیدگاه اسلامی و سازگاری با شرایط اقتصاد ایران
- ۱.۱. مروری بر تعادل عمومی در اقتصاد کلان
- ۱.۲. نظریات رفتاری در اقتصاد کلان
۷. مصرف
- ۷.۱. نظریه مصرف کینزی
- ۷.۲. الگوی بین دوره‌ای: نظریه فیشر
- ۷.۳. نظریه مصرف چرخه زندگی مودیگلیانی
- ۷.۴. نظریه مصرف درآمد دائمی فریدمن
- ۷.۵. مصرف در حالت عدم اطمینان با انتظارات عقلایی: نظریه گام تصادفی هال
- ۷.۶. تاثیر نرخ بهره (نرخ سود) و بازار سهام بر مصرف
- ۷.۷. مسئله برابری (معادل بودن) بارو-ریکاردو
- ۷.۸. سایر نظریات مصرف مانند نظریه دوزنبری
- ۷.۹. آشنایی با دیدگاه اقتصاددان‌های مسلمان در خصوص مصرف و رفتار مصرفی
۸. سرمایه‌گذاری
- ۸.۱. مفاهیم سرمایه، سرمایه‌گذاری خالص و ناخالص و انواع سرمایه‌گذاری
- ۸.۲. تقاضا برای سرمایه و جریان سرمایه‌گذاری
- ۸.۲.۱. انبار سرمایه مطلوب
- ۸.۲.۲. مالیات و نرخ اجاره سرمایه
- ۸.۲.۳. اثر سیاست‌های پولی و مالی بر انبار سرمایه مطلوب
- ۸.۲.۴. انتقال از نظریه سرمایه مطلوب به سرمایه‌گذاری
- ۸.۲.۵. عوامل تعیین‌کننده سرمایه‌گذاری
- ۸.۲.۶. مالیات و سرمایه‌گذاری
- ۸.۲.۷. الگوی شتاب انعطاف‌پذیر
- ۸.۲.۸. بازار سهام و سرمایه‌گذاری
- ۸.۲.۹. نظریه سرمایه‌گذاری Q توبین
- ۸.۳. اجزای سرمایه‌گذاری: ثابت کسب و کار، مسکونی و موجودی انبار
- ۸.۳.۱. سرمایه‌گذاری ثابت بنگاه‌ها (کسب و کار)
- ۸.۳.۲. سرمایه‌گذاری در ساختمان‌های مسکونی
- ۸.۳.۲.۱. تعادل انبار و عرضه جریان
- ۸.۳.۲.۲. تغییر در تقاضای مسکن
- ۸.۳.۲.۳. مالیات و سرمایه‌گذاری در مسکن
- ۸.۳.۲.۴. سیاست پولی و سرمایه‌گذاری در مسکن
- ۸.۴. سرمایه‌گذاری در موجودی انبار
- ۸.۴.۱.۱. علل نگهداری موجودی در انبار
- ۸.۴.۱.۲. الگوی شتاب

- ۸,۴,۱,۳. سرمایه‌گذاری پیش‌بینی شده در مقابل پیش‌بینی نشده
- ۸,۴,۱,۴. موجودی انبار در طول چرخه تجاری
- ۸,۵. دسته‌بندی نظریه‌های سرمایه‌گذاری
- ۸,۶. ارزیابی نظریه‌های سرمایه‌گذاری از منظر اسلامی
- ۸,۷. رویکرد اسلامی در خصوص سرمایه‌گذاری:
- ۸,۷,۱. انگیزه‌ها سرمایه‌گذاری در یک اقتصاد اسلامی
- ۸,۷,۲. هزینه فرصت سرمایه‌گذاری در اقتصاد اسلامی
- ۸,۷,۳. فرصت‌های سرمایه‌گذاری در اقتصاد اسلامی
- ۸,۷,۴. اهمیت نرخ سود و نرخ سود انتظاری در تعیین سرمایه‌گذاری
- ۸,۷,۵. جمع‌بندی دیدگاه اسلامی در خصوص نظریه سرمایه‌گذاری
۹. تقاضا برای پول
- ۹,۱. تعریف و ماهیت پول
- ۹,۲. انواع کل‌های پولی ($M1, M2, M3, L, \dots$)
- ۹,۳. رابطه میان نوآوری‌های مالی و پیشرفت فن‌آوری با حجم پول
- ۹,۴. کارکرد و وظیفه پول
- ۹,۵. انگیزه نگهداری پول
- ۹,۶. تئوری‌های تقاضا برای پول شامل نظریات بامول - توبین، نظریه مقداری پولی و...
- ۹,۷. بررسی و تحلیل نظریه‌های تقاضا برای پول
- ۹,۸. دیدگاه‌های اسلامی در خصوص ماهیت، وظیفه و انگیزه‌های تقاضا برای نگهداری پول
- ۹,۹. تقاضا برای پول در اقتصاد اسلامی
۱۰. عرضه پول و بانک مرکزی
- ۱۰,۱. پایه پولی
- ۱۰,۲. ضریب فزاینده پولی
- ۱۰,۳. بانک مرکزی و کنترل حجم پول
- ۱۰,۴. کنترل پولی: انواع ابزارهای اعمال سیاست پولی در اقتصاد مرسوم
- ۱۰,۵. اهداف نهایی و میانی بانک‌های مرکزی
- ۱۰,۶. دیدگاه اسلامی در مورد نقش پول، بانک مرکزی، اهداف نهایی و میانی و ابزارهای اعمال سیاست پولی و مشروعیت خلق پول
۱۱. تحلیل بیکاری و تورم
- ۱۱,۱. انواع تعاریف از بیکاری
- ۱۱,۲. اندازه‌گیری بیکاری
- ۱۱,۳. هزینه‌های بیکاری
- ۱۱,۴. نرخ بیکاری طبیعی
- ۱۱,۵. تفاوت نرخ بیکاری در میان گروه‌های مختلف
- ۱۱,۶. تورم: تعریف
- ۱۱,۷. علل تورم
- ۱۱,۸. هزینه‌های تورم
- ۱۱,۹. شاخص‌بندی و تورم
- ۱۱,۱۰. اقتصاد سیاسی چرخه‌های تجاری

۱۱،۱۱. مشروعیت ایجاد تورم توسط دولت اسلامی

۱۲. بازارهای مالی و تعیین قیمت دارائی در اقتصاد کلان

۱۲،۱،۱. بازار مالی و تعیین قیمت دارایی در اقتصاد مرسوم

۱۲،۱،۱،۱. بازار سرمایه

۱۲،۱،۱،۲. بازار ارز خارجی

۱۲،۱،۱،۳. بازار اوراق قرضه

۱۲،۱،۲. ویژگی‌های بازار مالی اسلامی: تمایزهای بازارهای مالی اسلامی از بازارهای مالی مرسوم

۱۳. اقتصاد کلان بسیار بلند مدت: رشد اقتصادی

۱۳،۱. حسابداری رشد

۱۳،۲. تابع تولید و عوامل موثر بر رشد محصول

۱۳،۳. نظریه رشد برون‌زا: الگوی نئوکلاسیکی (سلو)

۱۳،۴. تعادل در وضعیت پایدار

۱۳،۵. بررسی اثرات تغییر در نرخ پس‌انداز، نرخ رشد جمعیت و نرخ پیشرفت فن‌آوری

۱۴. نظریه رشد درون‌زا

۱۴،۱. نقد الگوی رشد نئوکلاسیکی

۱۴،۲. مقدمه‌ای بر الگوهای رشد درون‌زا

۱۴،۳. الگوی رشد درون‌زا: مدل ساده رومر

۱۴،۴. مقایسه پیش‌بینی‌های الگوهای رشد درون‌زا و برون‌زا

۱۴،۵. بحث همگرایی مطلق و مشروط در ادبیات رشد اقتصادی

۱۴،۶. دام رشد

۱۴،۷. تحلیل نظریه‌های رشد با توجه به دیدگاه اسلامی و امکان تطبیق با اقتصاد ایران

۱۴،۸. مولفه‌های رشد اقتصادی در یک اقتصاد اسلامی

۱۵. آشنایی با نظریات و الگوهای جدید در اقتصاد کلان

۱۵،۱. الگوهای تعادلی انتظارات عقلایی

۱۵،۲. گام تصادفی تولید ناخالص داخلی

۱۵،۳. نظریه چرخه‌های تجاری حقیقی (واقعی)

۱۵،۴. الگوهای کینزی جدید و چسبندگی قیمت‌ها

۱۵،۵. تغییرات جدید در الگوی ISLM: معرفی چارچوب ISMP

۱۵،۶. ارزیابی الگوهای جدید از منظر اقتصاد اسلامی و سازگاری با شرایط ایران

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۱. دورنبوش، رودیگر، فیشر، استنلی و ریچارد استارتز. (۱۳۹۲). اقتصاد کلان، ترجمه دادگر، یدالله و محمدرضا منجذب، نشر آسیم، تهران.
۲. شاکری، عباس. (۱۳۸۹). نظریه‌ها و سیاست‌های اقتصاد کلان، رافع، تهران.
۳. رحمانی، تیمور. (۱۳۸۹). اقتصاد کلان نوین (ج اول)، انتشارات برادران، تهران.
۴. الزامل، یوسف بی عبدالله و بو علام بن جیلانی، (۱۳۷۸) اقتصاد کلان با نگرش اسلامی، ترجمه خلیلی تیرتاشی، نصرالله، موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، قم.
۵. طبیبیان، محمد. (۱۳۷۹). اقتصاد کلان، مؤسسه عالی پژوهش در برنامه‌ریزی و توسعه، تهران.
۶. عرب اندر، محمد. (۱۳۷۵). الگوی اقتصاد بدون ربا، ترجمه فرزین وش، اسدالله، مؤسسه تحقیقات پولی و بانکی، تهران.
۷. میر معزی، سید حسین. (۱۳۸۴). اقتصاد کلان با رویکرد اسلامی، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، تهران.
۸. Dornbusch. R, S. Fischer, and R. Startz, (2011), Macroeconomics, 11th edition, McGraw-Hill Irwin.
۹. Hubbard, R.G., Obrien, A.P., and M. Rafferty (2012), Macroeconomics, Pearson, Boston.
۱۰. Iqbal, Z., and Mirakhor, A. (2006). An Introduction to Islamic Finance: Theory and Practice, John Wiley and Sons LTD.
۱۱. Khan, M. S. and A. Mirakhor (1987). Theoretical Studies in Islamic Banking and Finance, The Institute for Research and Islamic Studies, Houston.
۱۲. Mankiw, N. G., (2012) Macroeconom, 8th edition, Worth Publishers, New York.

عنوان درس به فارسی: مدیریت مالی عنوان درس به انگلیسی: Financial Management	تعداد واحد: ۳ تعداد ساعت: ۴۸	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: اصول حسابداری
				عملی	
			اصلی	نظری ★	
				عملی	
			اختیاری	نظری	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

این درس با استفاده از علوم مختلفی نظیر مدیریت، حقوق، ریاضیات، آمار، اقتصاد، حسابداری و فنون تصمیم‌گیری، به توضیح و تبیین تئوری‌ها، اصول، مفاهیم و رویکردهای موجود در مدیریت مالی می‌پردازد. در درس مدیریت مالی، مباحثی چون انواع شرکت‌های مختلف و ویژگی‌های آنها، مدل‌های حاکمیت شرکتی در شرکت‌های مختلف، تحلیل وضعیت مالی شرکت‌های مختلف، روش‌های تأمین مالی، مدیریت ریسک و روش‌های انتخاب پروژه‌های سرمایه‌گذاری پیشنهادی در شرکت‌های مختلف، ارائه می‌گردد.

سرفصل مطالب درس:

- ۱- مقدمه‌ای بر مدیریت مالی
 - تعریف مدیریت مالی
 - مدیریت مالی شخصی
 - مدیریت مالی شرکت‌های مختلف
 - مدیریت مالی بخش عمومی
- ۲- آشنایی با انواع مختلف شرکت‌ها
 - شرکت‌های تضامنی
 - شرکت‌های سهامی عام و خاص
 - شرکت‌های تعاونی
 - شرکت‌های مخمس
 - جایگاه شرکت‌ها در اقتصاد و...

۳- آشنایی با مدل‌های مختلف حاکمیت شرکتی در شرکت‌های مختلف

- تئوری نمایندگی و تئوری ذی نفعان
 - مدل آنگلو-امریکایی
 - مدل اروپای قاره‌ای
 - مدل ایرانی و....
- ۴- تحلیل وضعیت مالی شرکت‌های مختلف
- آشنایی با صورت‌های مالی شرکت‌های مختلف (ترازنامه، صورت حساب سود و زیان و....)
 - انواع نسبت‌های مالی،
 - نقاط سر به سر و اهرم‌ها و....
- ۵- روش‌های تأمین مالی شرکت‌های مختلف در مراحل مختلف دوره زندگی آنها
- تأمین مالی خانوادگی
 - تأمین مالی از طریق صندوق‌های مخاطره پذیر
 - تأمین مالی از طریق نظام بانکی
 - تأمین مالی از طریق انتشار سهام
 - تأمین مالی از طریق افزایش سرمایه (انواع روش‌های آن)
 - تأمین مالی از طریق انتشار اوراق با سود متغیر و ثابت و....
 - تحلیل هزینه تأمین مالی از طرق مختلف
 - تبیین تئوری‌های ارتباط روش تأمین مالی و ارزش شرکت
 - تبیین ساختار تأمین مالی بهینه و....
- ۶- مدیریت ریسک در شرکت‌های مختلف
- تعریف ریسک
 - تقسیم‌بندی انواع ریسک
 - فرایند مدیریت ریسک
 - روش‌های مدیریت ریسک در شرکت‌های مختلف
- ۷- روش‌های انتخاب پروژه‌های سرمایه‌گذاری پیشنهادی در شرکت‌های مختلف
- معیارهای تحلیل پروژه‌های پیشنهادی
- نحوه‌ی پذیرش یا رد پروژه‌های پیشنهادی و....
- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

- ۱- بریگام، یوجین و لویی سی گاپنسکی، مدیریت مالی (میانه)، مترجم: علی پارسائیان، انتشارات ترمه
- ۲- جردن، برادفورد، استیون راس، رندلف و سترفیلد، مدیریت مالی نوین، مترجمان: علی جهانخانی و مجتبی شوری، جلد اول انتشارات سمت.
- ۳- شهرآبادی، ابوالفضل و جواد افسرده، مدیریت مالی ج ۱ و ۲، انتشارات بورس.
- ۴- قالیباف، حسن و شهرام بابالویان، مدیریت مالی پیشرفته، میرسجاد موسوی، انتشارات بورس.
- ۵- مدرس، احمد و فرهاد عبدالله زاده، مدیریت مالی، جلد اول، شرکت چاپ و نشر بازرگانی

4. Richard Brealey and Stewart Myers, Principles of Corporate Finance, Mcgraw-Hill/Irwin

عنوان درس به فارسی: نظریه بازی‌ها و کاربرد آن در اقتصاد عنوان درس به انگلیسی: Game Theory and its Applications in Economics	تعداد واحد: ۳ تعداد ساعت: ۴۸	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: ریاضیات (۱) - اقتصاد خرد (۱)
			اصلی	عملی	
				نظری ★	
			اختیاری	عملی	
				نظری	
			عملی		
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

در این درس دانشجویان با مفروضاتی از جمله فرض عاقل بودن، دانش عمومی داشتن و باهوش بودن بازیکنان و نحوه تعامل آنها در قالب تئوری بازی‌ها به همراه مصادیق مهم (بازی‌های مهم و شناخته شده مثل معمای زندانی و غیره) آشنا می‌شوند. برای حصول به این هدف بازی‌ها طبقه‌بندی می‌شوند و مفاهیم تعادلی هر طبقه مثل تعادل نش، تعادل نش مختلط، تعادل استنتاج معکوس، تعادل نش کامل در بازی‌های فرعی بطور کامل آموزش داده می‌شوند و کاربردهای این مفاهیم در اقتصاد منابع، تجارت بین‌الملل، انتخابات، بانکداری، قیمت‌گذاری، چانه‌زنی، بازی‌های تکراری و... تدریس می‌شود و مفاهیم تعادلی مثل تعادل بی‌زین نش و تعادل بی‌زین نش کامل در حد آشنایی و برای تحلیل مناقصه، مزایده بازی‌های علامت‌دهی معرفی می‌گردند.

سرفصل مطالب درس:

- بخش اول: نظریه بازی‌ها و مفاهیم آن
- ۱-۱- نظریه بازی‌ها چیست؟
- ۱-۲- مفروضات، مفاهیم و اصطلاحات
- ۱-۳- تفاوت میان تصمیم‌گیری و بازی
- ۱-۴- طبقه‌بندی نظریه بازی‌ها
- ۱-۵- موارد استفاده از نظریه بازی‌ها
- بخش دوم: بازی‌های ایستا با اطلاعات کامل
- ۲-۱- نشان دادن بازی ایستا با اطلاعات کامل در فرم استراتژیک
- ۲-۲- تعادل استراتژی کاملاً غالب، حذف پیایی استراتژی‌های کاملاً مغلوب
- ۲-۳- تعادل نش استراتژی خالص
- ۲-۴- تعادل نش استراتژی مختلط
- ۲-۵- بازی‌های کاملاً رقابتی و تعادل Min-Max و Max-Min
- ۲-۶- ارزیابی جواب

- ۲-۷- رابطه بین تعادل نش با سایر جواب‌ها
- ۲-۸- کاربردهای بازی‌های ایستا با اطلاعات کامل
- بخش سوم: کاربردهایی از بازی‌های ایستا با اطلاعات کامل
- ۳-۱- بازی بازار انحصار دو جانبه و چند جانبه کورنو
- ۳-۲- بازی بازار انحصار دو جانبه و چند جانبه برتراند
- ۳-۳- بازی انحصار دو جانبه با محدودیت ظرفیت تولید
- ۳-۴- مدل بهره‌برداری از منابع مشاع
- ۳-۵- مدل مکان یابی
- ۳-۶- مدل رای‌گیری
- ۳-۷- مدل تبلیغات
- ۳-۸- مدل جرم و پلیس
- بخش چهارم: بازی‌های پویا با اطلاعات کامل
- ۴-۱- نشان دادن بازی پویا در فرم بسط یافته
- ۴-۲- پیشینه بازی، مجموعه‌های اطلاعاتی، بازی‌های پویا با اطلاعات و تمام و ناتمام
- ۴-۳- فرم‌های استراتژیک بازی‌های پویا
- ۴-۴- تعادل نش فرم استراتژیک بازی
- ۴-۵- فرم بسط یافته و استنتاج معکوس
- ۴-۶- تعادل نش کامل در بازی‌های فرعی
- ۴-۷- مدل تجارت بین الملل
- ۴-۸- مدل بنگاه رهبر و پیرو با رقابت مقداری و قیمتی
- ۴-۹- مدل ورشکستگی بانک
- ۴-۱۰- مدل موانع ورود
- بخش پنجم: چانه زنی
- ۵-۱- تعریف مسئله چانه زنی
- ۵-۲- تعیین‌کننده‌های نتیجه چانه زنی
- ۵-۳- مدل بازی اتمام حجت
- ۵-۴- چانه زنی با دوره محدود
- ۵-۵- چانه زنی با دوره نامحدود یا نامعلوم
- ۵-۶- قضیه تعادلی رابین اشتین
- بخش ششم: بازی‌های تکراری
- ۶-۱- تعریف و اهمیت مطالعه بازی‌های تکراری
- ۶-۲- طریقه نشان دادن بازی تکراری
- ۶-۳- بازی با تکرار محدود
- ۶-۴- بازی با تکرار نامحدود
- ۶-۵- اوالین قضیه تعادلی فولک (عامیانه)

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

- ۱- سوری، علی، نظریه بازی‌ها و کاربردهای اقتصادی، دانشگاه علوم اقتصادی و نورعلم، ۱۳۹۱.
- ۲- عبدلی، قهرمان، نظریه بازی‌ها و کاربردهای آن (بازی‌های اطلاعات ناقص، تکاملی و همکارانه)، سمت، ۱۳۹۱.
- ۳- عبدلی، قهرمان، نظریه بازی‌ها و کاربردهای آن (بازی‌های ایستا و پویا با اطلاعات کامل)، انتشارات جهاد دانشگاهی دانشگاه تهران، ۱۳۸۶.
- ۴- نویدی، حمیدرضا و همکاران، مدخلی بر نظریه بازی‌ها، انتشارات دانشگاه شاهد، ۱۳۹۰.
- ۵- هاشمی‌پرست، سید مقتدی، نظریه بازی‌ها و کاربرد آن، دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، ۱۳۸۹.
- ۶- Dixit, K., Thinking Strategically: The Competitive Edge in Business, Politics, and Everyday Life, Barry J. t Norton, 1993.
- ۷- Gibbins, R., Game Theory for Applied Economists, Princeton University Press, 1992.
- ۸- Rasmusen, E., Games and Information, Black well, 2007.
- ۹- Osborne, M., An Introduction to Game Theory, Oxford University Press, 2003.

عنوان درس به فارسی: اقتصاد سنجی عنوان درس به انگلیسی: Econometrics	تعداد واحد:	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز:
				عملی	
	۳		اصلی	نظری ★	
	تعداد ساعت:			عملی	
	۴۸		اختیاری	نظری	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با جنبه‌های مقداری نظریه‌های علم اقتصاد و افزایش توانایی آنان در بکارگیری ابزارهای ریاضی- آماری در تبیین ارتباط کمی بین متغیرهای اقتصادی در قالب مراحل تصریح، تخمین، آزمون فرضیه و پیش‌بینی تحت شرایطی که فروض کلاسیک برقرار باشد.

تاکید این دوره علاوه بر مبانی نظری، ارائه مثال‌های کاربردی براساس داده‌های ایران است تا دانشجویان بتوانند ضمن درک مسائل مربوط به اقتصاد سنجی، به انجام تحقیقات تجربی در حوزه مسائل اقتصاد ایران قادر باشند.

سرفصل مطالب درس:

- ۱- ماهیت و روش‌شناسی اقتصاد سنجی
۲. آشنایی با تعاریف و مفاهیم اقتصاد سنجی
- ۱،۲. اقتصادسنجی و رابطه آن با نظریه‌های اقتصاد و اقتصاد ریاضی
- ۲،۲. وابستگی آماری و تابعی
- ۳،۲. مدل‌های اقتصاد سنجی و ماهیت جمله اخلاص
۳. مدل‌های رگرسیون ساده خطی با یک متغیر توضیحی
- ۱،۳. مدل‌های رگرسیون با عرض از مبدا

- ۱.۱.۳. روش حداقل مربعات معمولی
- ۲.۱.۳. ویژگی خط برازش
- ۳.۱.۳. معیارهای خوبی برازش
- ۴.۱.۳. فرض‌های مربوط به جمله اختلال در مدل رگرسیون
- ۵.۱.۳. خواص برآوردکننده‌های حداقل مربعات (ویژگی‌های آماری تخمین زنده‌های روش حداقل مربعات در نمونه‌های کوچک)
- ۶.۱.۳. اثبات قضیه گوس-مارکوف
- ۲.۲. مدل‌های رگرسیون خطی گذرنده از مبدا
- ۱.۲.۳. روش حداقل مربعات معمولی
- ۲.۲.۳. ویژگی خط برازش
- ۳.۲.۳. معیارهای خوبی برازش
۴. استنباط آماری
- ۱.۴. آزمون فرضیه در مورد تخمین ضرایب رگرسیون
- ۲.۴. قیود متفاوت و آزمون‌های فرضیه مرتبط با آن‌ها
- ۳.۴. جدول آنالیز واریانس و معنی‌داری کل رگرسیون
- ۵.۴. رابطه میان F ، t و R^2
- ۴.۴. استفاده از رگرسیون برای پیش‌بینی
۵. تفسیر ضرایب
- ۱.۵. اشکال متفاوت تبعی و تفسیر آن‌ها
- ۲.۵. ارائه یک مطالعه کاربردی از اقتصاد ایران: تمرینی برای تمام مطالب پیشگفته
۶. تغییر در مقیاس اندازه‌گیری و تاثیر آن بر برازش‌ها
- ۱.۶. تغییر در مقیاس اندازه متغیرهای مستقل
- ۲.۶. تغییر در مقیاس اندازه متغیر وابسته
- ۳.۶. تغییر در مقیاس اندازه‌گیری متغیرهای مستقل و وابسته
- ۴.۶. ارائه یک مطالعه کاربردی از اقتصاد ایران: تمرینی برای تمام مطالب پیشگفته
۶. مدل‌های رگرسیون ساده خطی با دو متغیر توضیحی
- ۱.۶. فروض کلاسیک در مورد جملات اختلال
- ۲.۶. روش حداقل مربعات معمولی در برآورد پارامترها
- ۳.۶. ویژگی خط برازش
- ۴.۶. فواصل اعتماد و آزمون فرضیه در مورد برآوردکننده‌ها
- ۵.۶. جدول آنالیز واریانس و معنی‌داری کل رگرسیون
۶. معیار خوبی برازش
- ۱.۶. ضریب تعیین و ضریب تعیین تعدیل شده
- ۷.۶. تفسیر ضرایب جزئی
- ۸.۶. مفهوم اثر خالص و اثر ناخالص
- ۹.۶. تصمیم برای ورود متغیر اضافی با کمک جدول آنالیز واریانس
- ۱۰.۶. آزمون‌های قیود متفاوت
- ۱۱.۶. آزمون برابری ضرایب
- ۲۰.۶. آزمون بازدهی ثابت به مقیاس در توابع کاب-داگلاس
- ۱۱.۶. استفاده از رگرسیون برای پیش‌بینی
- ۱۲.۶. ارائه یک مطالعه کاربردی از اقتصاد ایران: تمرینی برای تمام مطالب پیشگفته

۷. مدل‌های رگرسیون چند متغیره به روش ماتریسی

۱.۷. فروض کلاسیک

۲.۷. برآورد پارامترها به روش حداقل مربعات معمولی

۳.۷. خواص برآوردکننده‌ها و اثبات قضیه گوس مارکوف

۴.۷. ویژگی مجانبی تخمین زنده‌های روش حداقل مربعات

۵.۷. فواصل اعتماد و آزمون فرضیه در مورد برآوردکننده‌ها

۶.۷. جدول آنالیز واریانس

۷.۷. پیش بینی

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۱. جانستون، ج. ج. دیناردو. ۱۳۹۲. روش‌های اقتصادسنجی (جلد ۱). ترجمه اهرامی، ف و ع.ا. خسروی‌نژاد، جلد اول. همدان: انتشارات نورعلم.
۲. درخشان، مسعود. ۱۳۹۶. اقتصادسنجی: تک معادلات با فروض کلاسیک. تلخیص دو مجلد قبلی در یک مجلد توسط عاطفه تکلیف، انتشارات سمت. چاپ اول.
۳. سوری، علی. ۱۳۹۰. اقتصادسنجی مقدماتی (جلد ۱). تهران: انتشارات فرهنگ شناسی.
۴. شیرین‌بخش، ش. ۱۳۸۶. اقتصادسنجی، رهیافت کاربردی. تهران: آوای نور.
۵. عباسی‌نژاد، حسین. ۱۳۸۰. اقتصادسنجی. انتشارات دانشگاه تهران.
۶. گجراتی، د. ۱۳۹۲. مبانی اقتصادسنجی. ترجمه ابریشمی. ج. جلد اول. انتشارات دانشگاه تهران. چاپ هشتم.
۷. Dougherty, C. (2015). Introduction to Econometrics. Fourth Edition
۸. Johnson, A., M. Johnson and R. Buse (1987), Econometrics: Basic and Applied, MacMillan. [HB139.J63]
۹. Maddala, G. S. (1988), Introduction to Econometrics, McGraw-Hill. [HB139.M53]
۱۰. Mirer, T. W. (1988), Economic Statistics and Econometrics, 2nd edition, MacMillan. [HB137.M57]
۱۱. Pindyck, R. S. and D. L. Rubinfeld (1981), Econometric Models and Econometric Forecasts, 2nd edition, McGraw-Hill. [HB3730.P54]
۱۲. Wooldridge, J. Introductory Econometrics: A modern approach. 2e

اقتصاد ریاضی عنوان درس به انگلیسی: Mathematical Economics	تعداد واحد:	۳	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز:
				عملی		
	تعداد ساعت:	۴۸	اصلی	نظری ★		
				عملی		
		اختیاری	نظری			
			عملی			
آموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد						
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐						

اهداف کلی درس:

فراگیری تحلیل‌ها و مدل‌سازی نظریه‌های اقتصادی با استفاده از ابزارهای ریاضی

سرفصل مطالب درس:

- ۱- تعادل و تحلیل ایستای مقایسه‌ای
 - ۲- تحلیل‌های پویا (مروری بر معادلات تفاضلی و دیفرانسیل)
 - ۳- بهینه‌سازی (غیر مقید و مقید)
 - ۴- بهینه‌سازی غیرخطی (شرایط کان-تاکر)
 - ۵- مقدمه‌ای بر نظریه بازیها
 - ۶- تحلیل جدول داده-ستانده
 - ۷- مقدمه‌ای بر بهینه‌سازی پویا (حساب تغییرات)
- روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی		پروژه
		نوشتاری	عملکردی	
	۴۰ درصد	۶۰ درصد		

منابع:

- ۱- جبل عاملی، فرخنده، اقتصاد ریاضی با رویکرد ایستایی، سمت، ۱۳۹۲.
- ۲- سوری، علی، اقتصاد ریاضی، سمت، ۱۳۸۶.
- ۳- مهرآرا و همکاران، اقتصاد ریاضی یک رویکرد پویا، نورعلم، ۱۳۹۱.

عنوان درس به فارسی: ارزیابی اقتصادی طرح‌ها عنوان درس به انگلیسی: Economic Projects Appraisal	تعداد واحد:	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: اقتصاد کلان (۲) - اقتصاد خرد (۲)
			عملی		
	۳		نظری ★		
	تعداد ساعت:		عملی		
	۴۸		نظری		
			اختیاری		
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار					

اهداف کلی درس:

- آشنایی با مباحث مختلف مرتبط با ارزیابی اقتصادی طرح‌ها به منظور انتخاب و گزینش در بخش خصوصی و عمومی
- توضیحات: چند نکته در تدوین سرفصل‌ها مورد توجه قرار گرفت:
۱. به صورت نسبتاً جامعی مباحث مرتبط با ارزیابی اقتصادی طرح‌ها مطرح شد.
 ۲. به منظور آشنایی عملی دانشجویان، تعداد قابل ملاحظه‌ای مسائل به‌روز و نمونه پروژه‌های واقعی با حل آنها در هر فصل ارائه گردید.
 ۳. به ابزارهای تأمین مالی اسلامی پرداخته شد.
 ۴. مبانی ارزیابی طرح‌ها تا آنجا که ممکن بود در تعارض با مباحث اسلامی قرار گیرد، تبیین گردید.
 ۵. ارزیابی اقتصادی طرح‌ها تحت شرایط عدم اطمینان مطرح شد.
 ۶. فصل ششم به ارزیابی طرح‌ها در چارچوب بانکداری اسلامی اختصاص یافت که کاملاً جدید است.
 ۷. فصل هفتم به آشنایی با نرم افزارهای مورد استفاده در ارزیابی اقتصادی پروژه‌ها اختصاص یافت که به آموزش نرم افزارهای کامفار و اکسل در ارزیابی طرح‌ها می‌پردازد.

سرفصل مطالب درس:

مقدمه کتاب (شامل توضیحات مقدماتی درباره ارزیابی اقتصادی طرح‌ها، لزوم و ضرورت ارزیابی پروژه با تأکید بر مباحث اسلامی)

۱- تهیه و تدوین طرح، مطالعات فنی و بازاری

۱-۱- مقدمه

۲- تعریف طرح‌های سرمایه‌گذاری و انواع تقسیم‌بندی‌ها

۱-۳- دوره تکامل پروژه

- ۴-۱- عوامل مرتبط با ارزیابی طرح
- ۵-۱- ضرورت ارزیابی طرح‌ها در کشورهای در حال توسعه با تاکید بر ایران
- ۶-۱- بررسی‌های مورد نیاز برای تهیه و تدوین طرح
 - ۱-۶-۱- بررسی اقتصادی بازار
 - ۲-۶-۱- بررسی فنی یا مهندسی
 - ۷-۱- بررسی هزینه‌های طرح
 - ۱-۷-۱- هزینه‌های سرمایه‌گذاری
 - ۲-۷-۱- هزینه‌های عملیاتی
 - ۳-۷-۱- هزینه استهلاک
 - ۴-۷-۱- سایر هزینه‌ها
 - ۸-۱- سرمایه در گردش
 - ۹-۱- بررسی درآمدهای طرح
 - ۱۰-۱- تأمین مالی طرح
 - ۱-۱۰-۱- صکوک به عنوان یکی از ابزارهای تأمین مالی اسلامی
 - ۱۱-۱- سازماندهی و نحوه تشکیلات اداری طرح
 - ۱۲-۱- جمع بندی

- ۲- آشنایی با برخی مفاهیم ارزیابی اقتصادی
 - ۱-۲- مقدمه
 - ۲-۲- کلیات و مفاهیم
 - ۱-۲-۲- جریان نقدی
 - ۲-۲-۲- ارزش زمانی پول
 - ۳-۲-۲- ترجیح زمانی (بهره) ساده و مرکب
 - ۴-۲-۲- نرخ ترجیح زمانی (بهره) مؤثر در تراکم مرکب به صورت پیوسته و ناپیوسته
 - ۳-۲- روابط کاربردی در اقتصاد مهندسی و ارزیابی طرح
 - ۱-۳-۲- ارزش آتی یک مبلغ حال
 - ۲-۳-۲- ارزش فعلی (حال) یک مبلغ آتی
 - ۳-۳-۲- ارزش آینده یک سری یکنواخت
 - ۴-۳-۲- سری یکنواخت A برای بدست آوردن F پس از n سال
 - ۵-۳-۲- ارزش حال یک سری یکنواخت آتی
 - ۶-۳-۲- برداشت از سرمایه اولیه به صورت یکنواخت
 - ۷-۳-۲- یک سری با شیب یکنواخت
 - ۴-۲- جمع بندی

- ۳- معیارهای ارزیابی طرح‌ها
 - ۱-۳- مقدمه
 - ۲-۳- ارزیابی طرح از دیدگاه بخش خصوصی
 - ۱-۲-۳- معیارهای ایستای ارزیابی اقتصادی
 - ۱-۱-۲-۳- معیار نرخ بازده ساده
 - ۲-۱-۲-۳- معیار دوره بازگشت سرمایه

- ۲-۲-۳- معیارهای پویای ارزیابی طرح‌ها
- ۱-۲-۲-۳- ارزش حال خالص (NPV)
- ۲-۲-۲-۳- نرخ بازدهی داخلی (IRR)
- ۳-۲-۲-۳- نسبت منافع به هزینه‌ها
- ۴-۲-۲-۳- معادل یکنواخت
- ۵-۲-۲-۳- عمر خدمت
- ۶-۲-۲-۳- تحلیل حساسیت و تحلیل نقطه سربسر
- ۳-۳- ارزیابی مالی با لحاظ تغییر در سطح عمومی قیمت‌ها
- ۴-۳- تحلیل و ارزیابی مالی طرح
- ۱-۴-۳- تحلیل جدول نقدینگی طرح
- ۲-۴-۳- تحلیل ترکیب سرمایه، صورت‌ها و نسبت‌های مالی
- ۵-۳- جمع بندی

- ۴- ارزیابی اقتصادی طرح‌ها از دیدگاه اجتماعی
- ۱-۴- مقدمه
- ۲-۴- تحلیل هزینه-فایده و معیارهای آن
- ۳-۴- قیمت سایه‌ای
- ۴-۴- نرخ تنزیل اجتماعی
- ۱-۴-۴- نرخ هزینه فرصت اجتماعی
- ۲-۴-۴- نرخ رجحان زمانی اجتماعی
- ۵-۴- مازاد مصرف کننده و تولیدکننده
- ۶-۴- ارزیابی طرح‌ها در شرایط وجود قیود سرمایه‌گذاری
- ۷-۴- ضرورت پیوست فرهنگی و زیست محیطی در طرح‌های اجتماعی
- ۸-۴- ارزشگذاری در شرایط عدم وجود بازار و سنجش هزینه‌ها و منافع غیرپولی
- ۱-۷-۴- ارزشگذاری زمان
- ۲-۸-۴- ارزشگذاری منابع طبیعی
- ۹-۴- شاخص‌های اقتصادی در ارزیابی طرح از دیدگاه بخش عمومی
- ۱-۸-۴- اولویت‌بندی از نظر ارزش افزوده
- ۲-۸-۴- اولویت بندی طرح از جهت ایجاد اشتغال
- ۳-۸-۴- اولویت بندی طرح از جهت توزیع درآمد
- ۴-۸-۴- اولویت‌بندی طرح از جهت ارزی یا تراز پرداخت‌ها
- ۵-۸-۴- اولویت‌های دیگر اجتماعی در انتخاب طرح‌ها
- ۹-۴- جمع بندی
- ۵- ارزیابی طرح در شرایط نااطمینان
- ۱-۵- مقدمه
- ۲-۵- ریسک و عدم اطمینان
- ۳-۵- روش‌های تصمیم‌گیری در شرایط عدم اطمینان
- ۱-۳-۵- تصمیم‌گیری به روش ارزش انتظاری
- ۲-۳-۵- تصمیم‌گیری با روش مطلوبیت انتظاری
- ۳-۳-۵- تصمیم‌گیری با استفاده از شاخص‌های پراکندگی

- ۴-۵- مفاهیم مربوط به ریسک و عدم اطمینان با ارائه چند مثال کاربردی
- ۵-۵- ریسک و تصمیمات سرمایه‌گذاری
- ۵-۵-۱- ریسک و بازگشت ناپذیری

۵-۵-۲- بازگشت ناپذیری و عدم اطمینان بدون اختیار انتظار

۵-۵-۳- بازگشت ناپذیری و عدم اطمینان با وجود اختیار انتظار

۵-۵-۴- ارزشگذاری اختیار انتظار سرمایه‌گذاری

۵-۶- معیارهای انتخاب طرح‌ها در شرایط وجود ریسک

۵-۶-۱- نرخ تنزیل تعدیل شده با ریسک

۵-۶-۲- ارزش حال معادل اطمینان

۵-۶-۳- حداکثر کردن حداقل‌ها

۵-۶-۴- حداکثر کردن حداکثرها

۵-۷- عدم اطمینان در تحلیل هزینه-فایده

۵-۸- جمع بندی

۶- ارزیابی طرح‌ها در چارچوب بانکداری اسلامی

۶-۱- مقدمه

۶-۲- ارزش زمانی پول، ربا و بهره

۶-۲-۱- ارزش زمانی پول از دیدگاه اسلام

۶-۳- تفاوت بانکداری متعارف و بانکداری اسلامی

۶-۳-۱- ماهیت بانکداری متعارف (ربوی)

۶-۳-۲- ماهیت بانکداری اسلامی

۶-۴- لزوم ایجاد ارزیابی در بانکداری اسلامی

۶-۴-۱- جایگاه ارزیابی در تجهیز منابع در بانک‌های اسلامی

۶-۴-۲- بررسی جایگاه ارزیابی در تخصیص منابع در بانک‌های اسلامی

۶-۴-۳- روش‌های تخصیص منابع در بانک‌های اسلامی

۶-۴-۳-۱- وام یا قرض

۶-۴-۳-۲- قراردادهای مبادله‌ای

۶-۴-۳-۳- عقود مشارکتی

۶-۴-۳-۴- سرمایه‌گذاری مستقیم

۶-۴-۴- لزوم ارزیابی در انواع بانک‌های اسلامی (تخصصی و تجاری) به منظور تجهیز و تخصیص منابع

۶-۵- نمونه‌ای از ارزیابی اقتصادی پروژه در چارچوب بانکداری اسلامی

۶-۶- جمع بندی

۷- آشنایی با نرم افزارهای مورد استفاده در ارزیابی اقتصادی طرح‌ها

۷-۱- مقدمه

۲-۷- ارزیابی اقتصادی با استفاده از نرم افزار کامفار

۱-۲-۷- ورود اطلاعات در نرم افزار کامفار

۱-۱-۲-۷- شناسه طرح (Project identification)

۲-۱-۲-۷- افق زمانی برنامه ریزی (Planning Horizon)

۳-۱-۲-۷- محصولات تولیدی (Products)

۴-۱-۲-۷- واحدهای پولی (Currencies)

۵-۱-۲-۷- نرخ تنزیل (Discounting)

۶-۱-۲-۷- هزینه های ثابت سرمایه گذاری (Fixed Investment Costs)

۷-۱-۲-۷- هزینه های تولید (Production Costs)

۸-۱-۲-۷- پیش بینی برنامه فروش (Sales Program)

۹-۱-۲-۷- سرمایه در گردش (Working Capital)

۱۰-۱-۲-۷- منابع تامین مالی (Source of finance)

۱۱-۱-۲-۷- مالیات (Tax, Allowance)

۲-۲-۷- پروژه مشارکتی

۳-۲-۷- نحوه تاثیر تورم در نرم افزار کامفار

۴-۲-۷- محاسبات و خروجی کامفار

۵-۲-۷- ارائه یک مثال و انجام مراحل ورود اطلاعات

۳-۷- ارزیابی اقتصادی پروژه ها با استفاده از نرم افزار اکسل

۱-۳-۷- آشنایی با کلیات استفاده از نرم افزار اکسل

۲-۳-۷- توابع مورد استفاد در نرم افزار اکسل با قابلیت کاربرد به منظور ارزیابی پروژه

۱-۲-۳-۷- محاسبه ارزش آتی یک مبلغ فعلی با تابع FV

۲-۲-۳-۷- محاسبه ارزش فعلی یک مبلغ آتی با تابع PV

۳-۲-۳-۷- محاسبه ارزش ارزش یکنواخت با تابع PMT

۴-۲-۳-۷- محاسبه تعداد دوره با تابع NPER

۵-۲-۳-۷- محاسبه نرخ تنزیل با استفاده از تابع RATE

۶-۲-۳-۷- کاربرد معیار ارزش حال خالص با استفاده از تابع NPV

۷-۲-۳-۷- کاربرد معیار نرخ بازدهی داخلی با بکارگیری تابع IRR

۸-۲-۳-۷- محاسبه استهلاک سالانه در نرم افزار اکسل

۳-۳-۷- استفاده از توابع به منظور ارزیابی پروژه

۴-۷- جمع بندی

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

۱. اسکونزاد، محمد مهدی (۱۳۸۹)، اقتصاد مهندسی یا ارزیابی اقتصادی پروژه‌های صنعتی، تهران: دانشگاه امیرکبیر.
۲. برنس، ورنر؛ هاورانک، پی.ام (۱۳۸۰)، ارزیابی طرح‌های اقتصادی، راهنمای تهیه و امکان سنجی پروژه‌های صنعتی، ترجمه سید احمد میر مطهری، لاهیجان: اطلس.
۳. پاکزاد، فریبرز (۱۳۷۲)، ارزشیابی اقتصادی طرح‌های سرمایه‌گذاری، تهران: هیرمند.
۴. پاکزاد، فریبرز (۱۳۷۱)، مبانی سنجش و گزینش طرح‌های سرمایه‌گذاری، تهران: سازمان برنامه و بودجه، چاپ دوم.
۵. جعفری صمیمی، احمد (۱۳۷۶)، مبانی اقتصاد مهندسی، دانشگاه علوم و فنون مازندران.
۶. جعفری صمیمی، احمد و همکاران (۱۳۸۷) مبانی اقتصاد مهندسی (ارزیابی اقتصادی طرح‌ها) - موسسه آموزش عالی صنعتی مازندران
۷. ساگدن، روبرت؛ ویلیامز، آلن (۱۳۷۲)، مبانی تحلیل هزینه - فایده عملی، ترجمه منصور خلیلی عراقی، تهران: دانشگاه تهران، چاپ اول.
۸. مجیدیان، داود (۱۳۹۱)، ارزیابی طرح‌های صنعتی، تهران: سازمان مدیریت صنعتی، چاپ سوم.
۹. نظریور، محمدنقی و کسرائی، زینب، ارزیابی اقتصادی طرح‌ها، در دست انتشار
۱۰. Blank, Leland; Tarquin, Antony (2008), Basics of Engineering Economy, McGraw-Hill, Seventh Edition.
۱۱. Brent, Robert.J (2006), Applied Cost-Benefit Analysis, Edward Elgar, Second edition.
۱۲. Hanley, Nick; Barbier, Edward (2009), Cost-Benefit Analysis and Environmental Policy, Edward Elgar.
۱۳. Mishan, E.J; Quah, Euston (2007), Cost-Benefit Analysis, Routledge: Fifth Edition.

دروس پیش نیاز:	نظری	پایه	تعداد واحد:	۳	عنوان درس به فارسی:		
	عملی						
	نظری ★	اصلی				تعداد ساعت:	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی						
	نظری	اختیاری		۴۸	History of Economic Thoughts		
	عملی						
اقتصاد کلان (۲) - اقتصاد خرد (۲)							

آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد				
☐ سفر علمی	☐ کارگاه	☐ آزمایشگاه	☐ سمینار	

اهداف کلی درس:

هدف از درس «سیر اندیشه‌های اقتصادی» آشنایی دانشجویان با سیر تکوین، تحول و تکامل نظریه‌ها و اندیشه‌های اقتصادی در بستر تاریخ، درک تاثیر شرایط اجتماعی، سیاسی و ساخت دوران‌های تاریخی بر آنان است. علاوه بر نکات یاد شده در زمینه اندیشه متفکران مسلمانان، اهدافی مانند توجه به میراث ارزشمند گذشتگان ما که مغفول مانده است و تلاش در جهت دستیابی به طرح جامعه اقتصادی مطلوب، زمینه سازی برای انجام مطالعات تطبیقی و یافتن میزان تاثیر کوشش‌های علمی متفکران مسلمان بر تمدن مغرب زمین دنبال می‌شود.

سرفصل مطالب درس:

بخش نخست: سیر اندیشه اقتصادی در جهان غرب

۱. عقاید اقتصادی در جهان باستان

۱. عقاید اقتصادی ایران باستان، هند و چین باستان

۲. عقاید اقتصادی یونان باستان و روم قدیم

۲. از قرون وسطی تا شکل‌گیری مکاتب اقتصادی

۱. عقاید اقتصادی پدران کلیسا: اگوستین

۲. مکتب اسکولاستیک

۳. مکاتب اقتصادی پیش از کلاسیک‌ها

۱. عقاید اقتصادی مرکانتیلیست‌ها

۲. عقاید اقتصادی فیزیوکرات‌ها

۴. مکتب اقتصادی کلاسیک‌ها

۱. اسمیت

۲. از بنتام تا مالتوس

۳. استوارت میل

۵. مکاتب رقیب

۱. مکتب تاریخی

۲. سوسیالیست‌ها

۳. مارکسیست‌ها

۶. نئوکلاسیک‌ها

۱. زمینه‌های انقلاب نهایی گرایی

۲. بنیان گذاران

۳. منگر، والراس و پیروان

۴. اقتصاد ریاضی، اقتصاد خرد و اقتصاد رفاه

۷. کینزی‌ها و عقاید اقتصاد کلان

۱. زمینه‌های بروز مکتب کینزی

۲. کینزی‌ها و ما بعد کینزی‌ها

۳. مروری بر مکاتب کلان اقتصادی

۴. پول گرایان و کلاسیک‌های جدید

۵. نظریه ادوار تجاری و کینزین‌های جدید

۸. نهادگرایان

۱. زمینه‌های بروز نهادگرایی

۲. نهادگرایی قدیم

۳. ویژگی‌های نهادگرایی جدید

۹. تحولات جدید

بخش دوم: سیر اندیشه اقتصادی متفکران مسلمان

۱. اندیشه‌های اقتصادی تا پایان قرن چهارم

۱. مروری بر تعالیم اقتصادی قرآن کریم، پیامبر(ص) و ائمه اطهار(ع)

۲. ابوذر(اشراف‌گیری، حدود مالیات‌های اسلامی، کنز، وظایف اقتصادی و اجتماعی دولت اسلامی، جامعه آرمانی)

۳. ابویوسف (اهداف، وظایف، منابع درآمدی و ساختار اداری دولت اسلامی، جایگاه بخش

خصوصی، سازوکار بازار)

۴. یحیی بن عمر(اخلاق و اقتصاد، اصل آزادی قیمت، جایگاه دولت، قیمت عادلانه)

۵. فارابی (سعادت، مدینه فاضله، جایگاه اقتصاد در مدینه فاضله، دلایل تفاوت جوامع، عقلانیت،

عدالت، رابطه عدالت و امنیت، تقسیم کار)

۲. اندیشه‌های اقتصادی تا پایان قرن هفتم

۱. ابن مسکویه (مفهوم سعادت، وظایف متقابل مردم و حکومت، عدالت، پول، ارزش کار و مبادله،

نظریه جمعیت)

۲. خواجه نظام الملک (اهداف و معیارهای ارزیابی حکومت، وظایف و هزینه‌های دولت، رابطه دین

و حکومت، عدالت، مالکیت، نظام اقطاع)

۳. غزالی(مبانی اقتصاد اسلامی، روابط تمدن‌ها، پول، بودجه و مالیه عمومی، مصرف، انگیزه و قیود

فعالیت اقتصادی، توکل و فعالیت‌های اقتصادی)

۴. خواجه نصیر طوسی (مفهوم سعادت، اقتصاد خانواده، مدیریت اقتصادی جامعه، عدالت، کالای

عمومی، پول، ارزش و تقسیم کار، جایگاه دولت، تعالی و انحطاط دولت‌ها)

۲. اندیشه‌های اقتصادی از قرن هشتم تا دوره معاصر

۱. ابن تیمیه (قیمت عادلانه، آزادی اقتصادی)

۲. ابن خلدون (جایگاه و ساختار دولت، اقتصاد سیاسی، رابطه حکومت و ادوار تجاری، دلایل پیشرفت و انحطاط جوامع، تقسیم کار، انواع تعامل دولت و بخش خصوصی، عدالت و پیشرفت، سازمان اجتماعی تولید، پول، ارزش و قیمت، نظریه توزیع و نظریه جمعیت)

۳. مقریزی (عوامل موثر بر نابسامانی‌های اقتصادی، راه حل مواجهه با بحران‌های اقتصادی، نقش تنظیمات پولی در رونق و رکود، رابطه بحران اقتصادی و ناامنی اجتماعی)

۳. سیری در ادبیات معاصر اقتصاد اسلامی

۱. سیر طرح مباحث اقتصاد اسلامی در دوران معاصر (رویکرد فقهی، رویکرد خداپرستان سوسیالیست، رویکرد اقتصاددانان مسلمان، سیر تحول موضوعی)
۲. جایگاه شهید صدر در طرح اقتصاد اسلامی در دوره معاصر (ویژگی‌های مکتب اقتصاد اسلامی و روش کشف آن، امکان علم اقتصاد اسلامی، طرح بانکداری بدون ربا)
۳. اندیشه اقتصاد اسلامی در ایران قبل از انقلاب (پیشگامان ادبیات اقتصاد اسلامی در ایران، تنوع رویکردها)
۴. مروری بر دیدگاه‌های برخی اندیشمندان (امام خمینی، شهید مطهری، شهید بهشتی و...)
۵. نسبت اصول اقتصادی قانون اساسی و رویکردهای اقتصاد اسلامی
۶. اقتصاد اسلامی و مسائل پیش رو

- روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی		پروژه
		نوشتاری	عملکردی	
	۴۰ درصد	۶۰ درصد		

منابع:

۱. دادگر یداله (۱۳۹۲)، تاریخ عقاید اقتصادی، تهران، انتشارات سمت.
۲. تفضلی فریدون، (۱۳۷۷) تاریخ عقاید اقتصادی، تهران، نشر نی
۳. یوسفی شیخ رباط محمدرضا (۱۳۹۵)، سیر اندیشه اقتصادی متفکران مسلمان، انتشارات سمت

عنوان درس به فارسی: اقتصاد کار و نیروی انسانی عنوان درس به انگلیسی: Labor Economics	تعداد واحد: ۳ تعداد ساعت: ۴۸	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: اقتصاد خرد (۲)
				عملی	
			اصلی	نظری ★	
				عملی	
			اختیاری	نظری	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

شناسایی اهمیت نیروی انسانی در تولید کالاها و خدمات از طریق شناخت عوامل بنیادی بازار نیروی کار و ارزیابی شیوه‌های تعیین دستمزد در بازارهای مختلف، هم‌چنین بررسی و تتبع پیرامون وجوه خرد و وجوه کلان بازار نیروی کار از جمله اهداف این درس است. سرمایه انسانی و چگونگی تشکیل آن، اهمیت نیروی کار بر خوردار از شرایط لازم و مورد نیاز بازارهای گوناگون، شناخت شکل‌های کارگری و کارفرمایی و وقوف بر ضوابط و مقررات حاکم بر روابط کار فی‌مابین دولت، کارفرما و کارگر از دیگر اهداف درس اقتصاد کار و نیروی انسانی است ضمن این که موضوعات مطروحه با قائل شدن افتراق‌هایی بین تئوری‌های اقتصاد کار و هنجارهای دین مبین اسلام مورد مقایسه و بررسی قرار می‌گیرند.

سرفصل مطالب درس:

بخش اول: بررسی نگرش‌های اسلامی به نیروی کار

فصل اول: دین و رفتار اقتصادی

فصل دوم: آموزه‌های دینی و وجوه نیروی کار (انگیزه، دستمزد، آداب و...)

فصل سوم: سرمایه‌گذاری در نیروی کار

فصل چهارم: بررسی آثار کار بر ثروت‌های طبیعی و رابطه آن با کالاهای سرمایه‌ای

بخش دوم: کلیات و مدل بازار نیروی کار

فصل پنجم: مقدمه

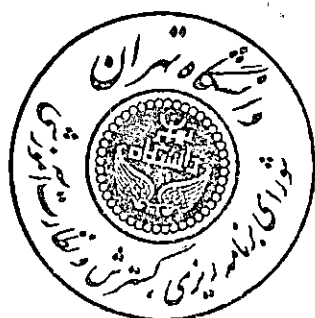
فصل ششم: تقاضا برای نیروی کار

فصل هفتم: عرضه نیروی کار

فصل هشتم: بازار نیروی کار

فصل نهم: سرمایه انسانی

فصل دهم: تفاوت مرزهای تعادلی در بلندمدت

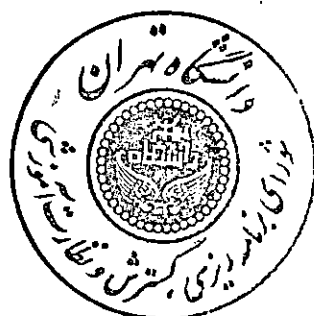
بخش سوم: وجوه "خرد" اقتصاد کار
 فصل یازدهم: انحصار در فروش و انحصار در خرید
 فصل دوازدهم: اتحادیه‌های کارگری و تأثیر آن‌ها بر بازار کار
 فصل سیزدهم: مزد و اشتغال در بخش عمومی
 فصل چهاردهم: دخالت دولت در بازار کار
 بخش چهارم: وجوه "کلان" اقتصاد کار
 فصل پانزدهم: بیکاری و تورم در بازار کار
 فصل شانزدهم: توزیع درآمد و بازار کار
 فصل هفدهم: مقررات قانونی درباره روابط کار در ایران

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

- اقتصاد کار و نیروی انسانی (۱۳۷۳)، ترجمه: محسن رنانی، انتشارات فلاحی اصفهان.
- رضایی، مجید (۱۳۸۳) "کار و دین"، کانون اندیشه جوان، چاپ اول.
- سبحانی، حسن (۱۳۹۱) "اقتصاد کار و نیروی انسانی"، سمت، چاپ هفتم.
- عبادی، جعفر (۱۳۹۰) "مباحثی در اقتصاد خرد"، فصول ۷ و ۸، سمت، چاپ دهم.
- متوسلی، محمود (۱۳۹۴) "اقتصاد آموزش و پرورش"، فصول ۴ و ۷، سمت، چاپ نهم.
- Bellante, Don, & Jackson, Mark (1983), "Labour Economics choice in labour markets", McGraw Hill Book Co.
- Lloyd G. Reynolds, (1982), Labour Economics and Labour relations, 8th ed. 1982.

عنوان درس به فارسی: اقتصاد ایران عنوان درس به انگلیسی: Iran's Economy	تعداد واحد:	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: اقتصاد کلان (۲) - اقتصاد توسعه
	۳		اصلی	عملی	
				نظری ★	
	تعداد ساعت:		اختیاری	عملی	
	۴۸			نظری	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

درس «اقتصاد ایران» با هدف تسلط دانشجویان اقتصاد بر وضعیت اقتصادی کشور در سده‌های اخیر و همچنین شناخت روند مهم‌ترین متغیرها و بخش‌های اقتصادی کشور طراحی شده است. یکی از مهم‌ترین رویکردها در بررسی مسائل اقتصادی، بررسی آنها در چارچوب و بستر تاریخی است. در این درس ضمن اینکه به شرایط کلی اقتصاد ایران در دوره‌هایی متأخر از تاریخ کشور پرداخته خواهد شد، وضعیت کلی اقتصاد ایران طی دهه‌های اخیر به تفکیک متغیرها و بخش‌های اقتصادی کشور نیز مورد بررسی و ارزیابی قرار خواهد گرفت. خروجی این بررسی علاوه بر یافتن درکی از شرایط حاکم بر اقتصاد کشور طی ادوار پیشین، استفاده از تجارب و دستاوردهای حاصل از این بررسی برای تأمل در مسائل کنونی اقتصاد کشور خواهد بود. لذا هدف درس علاوه بر ارائه تصویری از روند اقتصاد ایران تا به امروز، استفاده از دستاوردهای آن برای آینده اقتصاد کشور است.

سرفصل مطالب درس:

بخش اول: مروری بر تاریخ اقتصاد ایران

- ۱- سیر تکوینی اقتصاد ایران از آغاز تا پیش از عصر صفوی
- ۲- اقتصاد ایران از عصر صفوی تا پیش از ظهور قاجاریه
- ۳- اقتصاد ایران در دوره قاجاریه
- ۴- اقتصاد ایران در دوره پهلوی اول
- ۵- اقتصاد ایران در دوره پهلوی دوم

بخش دوم: کلیات اقتصاد ایران

- ۱- مروری بر روند اقتصاد جهان طی قرون اخیر
- ۲- وضعیت اقتصادی منطقه خاورمیانه
- ۳- جایگاه اقتصاد ایران در جهان و منطقه
- ۴- نقش فرهنگ در اقتصاد ایران

- ۵- نقش سیاست در اقتصاد ایران
 ۶- نقش جنگ‌ها در اقتصاد ایران
 ۷- پارادایم‌های فکری و الگوهای حاکم بر اقتصاد ایران
 ۸- روند تولید ملی و رشد اقتصادی
 ۹- منابع تولید ملی در اقتصاد ایران (بخش‌های اقتصادی)

۱-۹. کشاورزی

۱-۱-۹. وضعیت اقلیمی

۲-۱-۹. زراعت

۳-۱-۹. باغداری

۴-۱-۹. دامداری

۵-۱-۹. شیلات

۲-۹. صنایع و معادن

۱-۲-۹. صنعت

۲-۲-۹. معدن

۳-۲-۹. ساختمان

۴-۲-۹. برق، آب، گاز

۳-۹. نفت

۱-۳-۹. نفت خام (و گاز)

۲-۳-۹. صنایع وابسته (پالایش، پتروشیمی)

۴-۹. خدمات

۱-۴-۹. بازرگانی، رستوران و هتلداری

۲-۴-۹. حمل‌ونقل، انبارداری و ارتباطات

۳-۴-۹. خدمات مستغلات و خدمات حرفه‌ای و تخصصی

۴-۴-۹. خدمات عمومی

۵-۴-۹.

۱۰- مصارف تولید ملی در اقتصاد ایران (تقاضای کل در اقتصاد ایران)

۱-۱۰. مصرف خصوصی

۲-۱۰. سرمایه‌گذاری

۱-۲-۱۰. ماشین‌آلات

۲-۲-۱۰. ساختمان

۳-۱۰. مخارج دولتی

۱-۳-۱۰. هزینه‌ها

۱-۱-۳-۱۰. مخارج هزینه‌ای (جاری)

۲-۱-۳-۱۰. تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (عمرانی)

۳-۱-۳-۱۰. سایر

- ۱۰-۳-۲. درآمدها
- ۱۰-۳-۱. مالیات‌ها
- ۱۰-۲-۳. درآمدهای نفتی
- ۱۰-۲-۳. سایر درآمدها
- ۱۰-۴-۴. صادرات
- ۱۰-۴-۱. نفت و گاز
- ۱۰-۴-۲. غیرنفتی
- ۱۰-۵-۵. واردات
- ۱۰-۵-۱. ارزش
- ۱۰-۵-۲. وزن
- ۱۰-۵-۳. ترکیب واردات
- ۱۱- حساب سرمایه در اقتصاد ایران
- ۱۱-۱. بدهی‌های خارجی
- ۱۱-۲. ورود و خروج سرمایه
- ۱۲- روند نرخ برابری ارز
- ۱۳- هزینه و درآمد خانوار
- ۱۴- جمعیت و نیروی انسانی
- ۱۴-۱. ترکیب جمعیت
- ۱۴-۲. رشد جمعیت
- ۱۴-۳. اشتغال و بیکاری
- ۱۵- توزیع درآمد و شاخص‌های آن
- ۱۶- تورم و سطح قیمت‌ها
- ۱۶-۱. شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی
- ۱۶-۲. شاخص بهای تولیدکننده
- ۱۷- بخش مالی در اقتصاد ایران
- ۱۷-۱. سیستم بانکی و تحولات آن
- ۱۷-۲. بازار سرمایه
- ۱۷-۳. نظام بیمه
- ۱۸- متغیرهای پولی در اقتصاد ایران
- ۱۸-۱. نقدینگی
- ۱۸-۲. پایه پولی
- ۱۸-۲-۱. منابع
- ۱۸-۲-۲. مصارف
- ۱۸-۳. ضریب فزاینده پولی و عوامل مؤثر بر آن
- ۱۸-۴. ترکیب منابع بانکی

۱۸-۴-۱- انواع سپرده‌ها

۱۸-۴-۲- نرخ سود

۱۸-۵- ترکیب مصارف بانکی

۱۸-۵-۱- بر حسب بخش‌های اقتصادی

۱۸-۵-۲- بر حسب نوع عقود بانکی

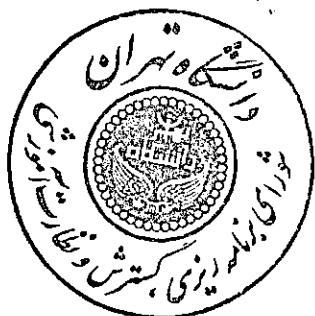
۱۸-۵-۳- نرخ سود تسهیلات

- روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی		پروژه
		نوشتاری	عملکردی	
	۴۰ درصد	۶۰ درصد		

منابع:

۱. ابریشمی حمید (۱۳۷۵)، اقتصاد ایران، تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.
۲. ابریشمی، حمید؛ درودیان، حسین؛ نوری، مهدی (۱۳۹۲)، چالش‌های اقتصاد ایران؛ تقابل دیدگاه‌های رقیب، تهران: انتشارات نور علم.
۳. احمدی امویی، بهمن (۱۳۸۲)، اقتصاد سیاسی جمهوری اسلامی، تهران: انتشارات گام نو.
۱. باری یرج (۱۳۶۳)، اقتصاد ایران، تهران: مرکز تحقیقات تخصصی حسابداری و حسابرسی، چاپ اول.
۴. باستانی پاریزی، محمد ابراهیم (۱۳۶۷)، سیاست و اقتصاد عصر صفوی، تهران: نشر صفی علیشاه.
۵. بهکیش، محمد مهدی (۱۳۸۰)، اقتصاد ایران در بستر جهانی شدن، تهران: نشر نی، چاپ اول.
۶. دادگر، حسن (۱۳۸۶)، اقتصاد ایران قبل و بعد از انقلاب اسلامی، انتشارات کانون اندیشه جوان.
۷. دژپسند فرهاد، رئوفی حمید رضا (۱۳۸۷)، اقتصاد ایران در دوران جنگ تحمیلی، تهران: مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس.
۲. رزاقی، ابراهیم (۱۳۶۷) اقتصاد ایران، نشر نی، تهران، چاپ اول.
۸. سعادت، فتح الله، امینی امیرحوشنگ (۱۳۵۵)، جغرافیای اقتصادی ایران، تهران: انتشارات دانشکده علوم ارتباطات اجتماعی.
۹. سیف، احمد (۱۳۸۷) قرن گم شده: اقتصاد و جامعه ایران در قرن نوزدهم، تهران: نشر نی، چاپ اول.
۱۰. طبیبان، محمد (۱۳۸۷)، اقتصاد ایران، تهران: موسسه عالی پژوهش در برنامه‌ریزی و توسعه
۱۱. عظیمی‌آرانی، حسین (۱۳۹۱) اقتصاد ایران: توسعه، برنامه‌ریزی، سیاست و فرهنگ، به کوشش خسرو نورمحمدی، تهران: نشر نی.

۱۲. عظیمی، حسین (۱۳۷۱)، مدارهای توسعه نیافتگی در اقتصاد ایران، تهران: نشر نی.
۳. عیسوی، چارلز (۱۳۶۲)، تاریخ اقتصادی ایران، ترجمه یعقوب آژند، تهران، نشر گستره، چاپ اول.
۱۳. فرهنگ، منوچهر (۱۳۵۶)، زندگی اقتصادی ایران، تهران: انتشارات نیل (چاپ چهارم).
۴. قنبری علی، صادقی حسین (۱۳۸۶)، تحولات اقتصادی ایران (۱) و (۲)، تهران: انتشارات سمت.
۵. قنبری، علی (۱۳۹۱)، تحولات بخش‌های اقتصاد ایران، نشر چالش.
۶. کاتوزیان، محمدعلی (۱۳۶۶)، اقتصاد سیاسی ایران، ترجمه محمدرضا نفیسی، نشر پایپروس، تهران.
۱۴. مطیعی لنگرودی، سید حسن (۱۳۸۶)، جغرافیای اقتصادی ایران، نشر جهاد دانشگاهی واحد مشهد.
۱۵. مومنی، فرشاد (۱۳۸۶)، اقتصاد ایران در دوران تعدیل ساختاری، چاپ اول، تهران، انتشارات نقش و نگار.
۱۶. نیلی مسعود (۱۳۷۶)، اقتصاد ایران، تهران: موسسه عالی پژوهش در برنامه‌ریزی و توسعه.
۱۷. نیلی، مسعود؛ نیلی، فرهاد؛ کردیچه، محمد؛ درگاهی، حسن (۱۳۸۹)، دولت و رشد اقتصادی در ایران، تهران: نشر نی.

عنوان درس به فارسی: برنامه و بودجه در ایران عنوان درس به انگلیسی: Planning and Budgeting in Iran	تعداد واحد:	۳	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: اقتصاد ایران	
					عملی		
	تعداد ساعت:			۴۸	اصلی		نظری ★
							عملی
					اختیاری		نظری
							عملی
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد							
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐							

اهداف کلی درس:

۱. آشنایی دانشجویان با مبانی نظری بودجه‌ریزی و مدیریت مالی در بخش عمومی و برنامه‌ریزی و نقشی که بودجه‌ریزی و برنامه‌ریزی در سطح مدیریت ملی و استانی ایفا می‌کند.
 ۲. توسعه مهارت‌های مورد نیاز برای درک و مشارکت مؤثر در فرایند بودجه‌ریزی و برنامه‌ریزی
- مباحث این درس شامل زمینه‌های تاریخی، مباحث حقوقی و نظریه‌های اقتصادی است که در این حوزه طرح شده است. تلاش می‌شود تا دانشجویان ضمن درک بهتر عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری‌های بودجه‌ای و برنامه‌ریزی، توانایی تجزیه و تحلیل و مشارکت جدی در این حوزه را داشته باشند.

سرفصل مطالب درس:

- تعاریف و مفاهیم برنامه‌ریزی
- انواع برنامه‌ریزی: کلان، بخشی، طرح و پروژه، منطقه‌ای، آمایش سرزمین
- تحولات برنامه‌ریزی از حیث پوشش موضوعی، پوشش سرزمینی، افق زمانی و چگونگی اجرا
- بررسی برنامه‌ریزی در ایران: برنامه‌های قبل از انقلاب اسلامی و برنامه‌های پس از انقلاب اسلامی
- الگوی اسلامی و ایرانی پیشرفت و نسبت آن با برنامه‌ریزی
- تعاریف و مفاهیم بودجه: بودجه به عنوان سند قانونی، بودجه به عنوان نظام اطلاعاتی مدیریت بخش عمومی و بودجه به عنوان نظریه انتخاب
- ابعاد حقوقی، سیاسی، مدیریتی و اجتماعی مالیه عمومی و بودجه
- ارتباط بودجه با مباحث اقتصاد کلان و اقتصاد خرد
- ویژگی‌های بودجه‌ریزی در کشورهای نفتی و نحوه اثر گذاری منابع حاصل از نفت بر اقتصاد ایران

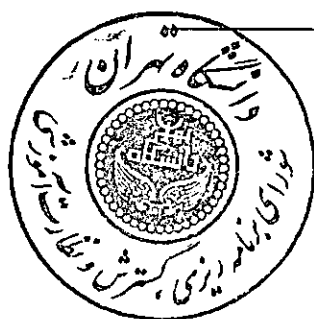

- بررسی ابعاد نرم‌افزاری بودجه: محدوده وظایف دولت در اقتصاد ایران، ساز و کارهای تصمیم‌گیری
 - ابعاد سخت‌افزاری بودجه: نظام طبقه‌بندی آمارهای مالی دولت و شیوه‌های بودجه‌ریزی افزایشی، بر مبنای صفر، برنامه‌ای و مبتنی بر عملکرد
 - فرایند بودجه‌ریزی در ایران
- روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی		پروژه
		نوشتاری	عملکردی	
	۴۰ درصد	۶۰ درصد		

منابع:

۱. پناهی، علی؛ بودجه‌ریزی عملیاتی (در نظریه و عمل)؛ مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۶.
۲. توفیق، فیروز؛ برنامه ریزی در ایران و چشم‌انداز آینده آن؛ موسسه آموزش و پژوهش در مدیریت و برنامه ریزی؛ ۱۳۸۵.
۳. شیانونکامپو، سالواتور و توسامی، دانیل، مدیریت هزینه‌های عمومی، به کوشش محمد قاسمی و بهزاد لامعی، مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۹.
۴. عباسی، ابراهیم؛ رویکردهای پیشرفته در بودجه ریزی دولت؛ سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)؛ ۱۳۸۹.
۵. هادی زنوز، بهروز؛ بررسی نظام برنامه ریزی اقتصادی در ایران؛ مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۹.

عنوان درس به فارسی: اقتصاد توسعه عنوان درس به انگلیسی: Economic Development	تعداد واحد:	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: اقتصاد کلان (۲) - اقتصاد خرد (۲)
	۳		اصلی	عملی	
	تعداد ساعت:			نظری ★	
	۴۸		اختیاری	عملی	
				نظری	
			عملی		
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

آشناسازی دانشجویان با مفهوم و دیدگاه‌های موجود در زمینه توسعه، اهداف و ابعاد توسعه، ویژگی‌های کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه، عوامل و موانع توسعه، سیاست‌ها و راهبردهای توسعه، تاریخچه‌ای از توسعه در ایران و نیز سیاست‌های مناسب و نامناسب توسعه برای ایران به گونه‌ای که دانشجو بتواند با این آموخته‌ها، اقتصاد ایران و توسعه در ایران را خوب بشناسد و با آنها توسعه در ایران، موانع و راهکارهای آن را تجزیه و تحلیل کند.

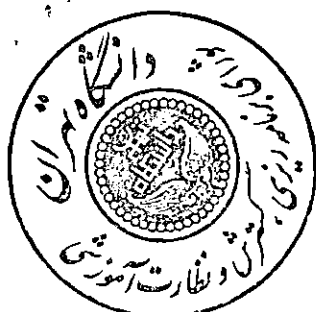
توضیحات:

یکی از ویژگی‌های برجسته این سرفصل‌ها، تمرکز بر ویژگی‌های توسعه در ایران و دیگری توجه به آموزش توسعه متناسب با نیازهای سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی توسعه در ایران است. در حالی که سرفصل‌های گذشته کلی و به دور از ویژگی‌ها و نیازهای ایران بوده است.

سرفصل مطالب درس:

بخش ۱: مفهوم‌های پایه
اقتصاد، پیشرفت، رشد، توسعه
پیدایش و تحولات تاریخی مفهوم‌ها
هدف‌های توسعه
دسته‌بندی کشورها بر پایه ویژگی‌های مشترک توسعه اقتصادی

بخش ۲: مکتب‌های اقتصادی و توسعه
کلاسیک، نئوکلاسیک و توسعه
کینزین و نئو کینزین و توسعه
سوسیالیسم و نئو سوسیالیسم (مارکسیسم، مائونیسم و...) و توسعه
دیدگاه‌های تاریخی و نهادگرایی و توسعه
دیگر مکتب‌ها و دیدگاه‌ها و توسعه

اسلام و توسعه
دیدگاه اسلامی و دیگر دیدگاه‌ها در باره توسعه

بخش ۳: تحولات جهانی و توسعه
تحولات فکری و توسعه
تحولات سرزمینی و توسعه
جنگ‌ها و توسعه
تحولات سیاسی و توسعه
تحولات علمی و تکنولوژیکی و توسعه
جهانی سازی و توسعه

بخش ۴: تحولات داخلی و توسعه
تغییرات سیاسی
آزادی
آموزش
توسعه علمی
باورها
نهادها
فرصت‌ها

بخش ۵: مساله‌های پایه‌ای امروز و توسعه
عدالت اقتصادی و اجتماعی (فقر، توزیع، حق‌ها، ظرفیت‌ها، فرصت‌ها و...)
معنویت: کمال، دین، زندگی و...
رشد: اقتصاد، درآمد، توان خرید و...
رفاه: نیازهای پایه‌ای، برخورداری، تامین اجتماعی و...
جمعیت و اشتغال: رشد جمعیت، تراکم، بیکاری و...
مهاجرت: مهاجرت روستا به شهر، مهاجرت بین منطقه‌ای، مهاجرت بین‌المللی و...
دیدگاه مکتب‌های اقتصادی درباره مساله‌های پایه‌ای امروز توسعه

بخش ۶: بخش‌های اقتصادی و توسعه
صنعت و معدن: منابع طبیعی و...
کشاورزی: کشاورزی، آب، توسعه روستایی و...
خدمات: بازارهای مالی، حمل و نقل، گردشگری، فرهنگ و هنر و...

بخش ۷: عوامل، سیاست‌ها و راهبردهای توسعه
عوامل رشد: کار، سرمایه، منابع طبیعی، آثار انتشاری
سیاست‌های توسعه: سیاست‌های مالی، سیاست‌های پولی، سیاست‌های منطقه‌ای
راهبردهای توسعه: استقلال و خودکفایی، صنعتی سازی، توسعه صادرات، جایگزینی واردات، فقرزدایی، توانمندسازی، توازن، قطب رشد، دانش محوری

بخش ۸: تاریخچه توسعه در ایران
توسعه در ایران باستان؛ توسعه در ایران پیش از هخامنشی و توسعه در دوره هخامنشیان تا ساسانیان
توسعه در ایران دوره اسلامی: دوره تصرف ایران، دوره شکوفایی علمی و فرهنگی اسلامی
توسعه در دوران حکومت‌های ایرانی: طاهریان تا پیش از صفویان
توسعه در دوره صفویان؛ ایران پیش از صفویان، سیاست‌ها و برنامه‌های توسعه در دوره صفویان، جایگاه صفویان در توسعه ایران امروز
توسعه پس از صفویان؛ توسعه در دوران اقشاریان و زندیان، توسعه در دوران قاجار، اوضاع ایران در پایان دوره قاجار، آثار برنامه‌ها و سیاست‌های قاجار بر توسعه ایران امروز
توسعه در دوران پهلوی؛ اقدام‌ها، سیاست‌ها و برنامه‌های توسعه پیش از برنامه‌های عمرانی، برنامه‌های عمرانی و آثار آن در توسعه ایران، کاستی‌ها و برتری‌های تاریخی توسعه در ایران (رویکردها، برنامه‌ها و الگوهای توسعه)

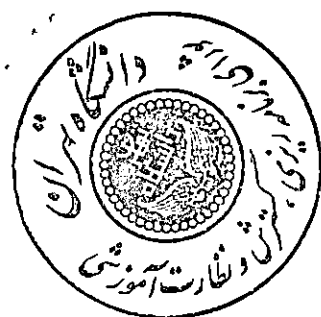
بخش ۹: توسعه پس از پیروزی انقلاب اسلامی
موانع توسعه در ایران (امپریالیسم، جنگ و توطئه)،
برنامه‌های توسعه در جمهوری اسلامی و آثار آن
نفت و توسعه در ایران
نهادها و توسعه در ایران
شاخص‌های توسعه در ایران
کاستی‌ها و برتری‌های توسعه پس از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران (رویکردها، برنامه‌ها و الگوهای توسعه)

بخش ۱۰: سیاست‌ها و راهبردهای توسعه برای ایران
سیاست‌ها و راهبردهای مناسب برای توسعه ایران
سیاست‌ها و راهبردهای نامناسب برای توسعه در ایران
- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

-تودارو، مایکل (۱۳۹۱) توسعه اقتصادی در جهان سوم، ترجمه غلامعلی فرجادی، تهران: کوهدار
-روزبهان، محمود (۱۳۸۸) اقتصاد توسعه، تهران: نشر
-عربی، سیدهادی و لشکری، علیرضا (۱۳۸۳) توسعه در آیین تحول، تهران: سازمان سمت و پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
-عزتی، مرتضی (۱۳۸۸) توسعه از دیدگاه اسلامی، تهران: نور علم و پژوهش‌های ما
-قره‌باغیان، مرتضی (۱۳۷۰) اقتصاد رشد و توسعه، جلد ۱، تهران: نشر نی.
-قره‌باغیان، مرتضی (۱۳۷۱) اقتصاد رشد و توسعه، جلد ۲، تهران: نشر نی.
-متوسلی، محمود (۱۳۸۷) توسعه اقتصادی، تهران، سمت.

عنوان درس به فارسی: اقتصاد بخش عمومی (۱) عنوان درس به انگلیسی: Public Sector Economics (1)	تعداد واحد:	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: اقتصاد کلان (۲) - اقتصاد خرد (۲)
	۳		اصلی	عملی	
	تعداد ساعت:			نظری ☆	
	۴۸		اختیاری	عملی	
				نظری	
			عملی		
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

- شناخت نقش بخش عمومی در اقتصاد و جایگاه آن در ایران
- شناخت بخش عمومی از منظر اقتصاد کلان و سیاست‌های تثبیت اقتصادی
- شناخت آثار اقتصادی مالیات و یارانه

توضیحات:

در سرفصل مصوب سال ۱۳۷۱ موضوعات مرتبط با نقش بخش عمومی در اقتصاد کلان بصورت پراکنده و غیرمنسجم در فصل‌های مختلف اقتصاد بخش عمومی ۱ و ۲ گنجانده شده بود. در سرفصل پیشنهادی یک بخش جداگانه به این موضوع اختصاص داده شده است. در این بخش، امکان آشنایی کلی با «بودجه» نیز وجود دارد.

در بین موضوعات جدید سرفصل پیشنهادی می‌توان به چهار مورد زیر اشاره کرد:

- توجه به نقش دولت در مدیریت منابع طبیعی و حفظ محیط زیست
- توجه به بدهی دولتی و نقش اوراق قرضه
- نظام مالیات بر ارزش افزوده
- هدفمندسازی یارانه‌ها

سرفصل مطالب درس:

۱. آشنایی با اقتصاد بخش عمومی
 - ۱-۱. تعریف نقش و وظایف دولت در اقتصاد
 - ۲-۱. تقسیم‌بندی دولت (دولت مرکزی، دولت عمومی و شرکت‌های دولتی)
 - ۳-۱. وظایف دولت از منظر اقتصاد اسلامی
 - ۴-۱. توصیف دولت در اقتصاد ایران
۲. نقش دولت در اقتصاد کلان
 - ۱-۲. سیاست‌های تثبیت اقتصادی
 - ۲-۱. تحول نگرش به سیاست تثبیت در عقاید اقتصادی

- ۲-۲. کسری بودجه و بدهی دولتی
 ۱-۲-۲. استقراض از سیستم بانکی
 ۲-۲-۲. اوراق قرضه اسلامی
 ۳. مالیات و یارانه
 ۱-۳. مالیات و کارایی اقتصادی
 ۱-۱-۳. بهینه پرتو و تضاد برابری با کارایی
 ۲-۳. انواع مالیات‌ها و آثار اقتصادی
 ۱-۲-۳. مالیات بر درآمد، مصرف، سود، پس‌انداز و ثروت
 ۲-۲-۳. مالیات، ریسک و سرمایه‌گذاری
 ۳-۲-۳. مالیات بر منابع طبیعی و محیط زیست
 ۳-۳. شباهت و تفاوت مالیات و یارانه
 ۱-۳-۳. تفاوت یارانه کالایی و یارانه نقدی
 ۲-۳-۳. هدفمندسازی یارانه‌ها در ایران
 ۴-۳. اندازه‌گیری تغییر رفاه عمومی
 ۱-۴-۳. اثر حمایتی و ناکارایی در زیان مرده
 ۵-۳. نظام مالیاتی در ایران
 ۱-۳-۳. اجرای مالیات بر ارزش افزوده در ایران
 ۶-۳. نظام مالیاتی صدر اسلام

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۱. آقا نظری، حسن. (۱۳۹۰)، «مبانی بخش عمومی در اقتصاد اسلامی»، انتشارات سمت.
۲. استیگلیتز، ژوزف، (ترجمه محمد مهدی عسکری). (۱۳۹۱)، «اقتصاد بخش عمومی»، انتشارات سمت.
۳. پژویان، جمشید. (۱۳۹۱)، «اقتصاد بخش عمومی (مالیات‌ها)»، انتشارات جنگل.
۴. جعفری صمیمی، احمد. (۱۳۹۱)، «اقتصاد بخش عمومی ۱»، انتشارات سمت.
۵. دادگر، یدالله. (۱۳۸۰)، «اقتصاد بخش عمومی»، انتشارات مفید قم.

عنوان درس به فارسی: اقتصاد بخش عمومی(۲) عنوان درس به انگلیسی: Public Sector Economics (2)	تعداد واحد:	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز:	
	۳		اصلی	عملی		
				نظری ☆		
			تعداد ساعت:	اختیاری		عملی
						نظری
	۴۸		عملی			
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد						
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐						
اقتصاد بخش عمومی(۱)						

اهداف کلی درس:

- استدلال لزوم وجود دولت و نقش کالاهای عمومی در اقتصاد
- شناخت مفاهیم عدالت اجتماعی و اقدامات دولت جهت بازتوزیع درآمد
- شناخت اقتصاد سیاسی دولت از منظر انتخاب عمومی
- آشنایی با فرایند خصوصی سازی در ایران

نوآوری و تفاوت با سرفصل قبلی:

در سرفصل مصوب سال ۱۳۷۱ موضوعات مرتبط با کالای عمومی در سه بخش پراکنده بود. در سرفصل پیشنهادی، این موضوعات در یک فصل خلاصه شده‌اند. موضوعات جدیدی که در سرفصل پیشنهادی ذکر شده است عبارتند از:

- نظام تامین اجتماعی و بیمه سلامت
- انتخاب عمومی
- چرخه سیاسی-اقتصادی و شاخص‌های حکمرانی
- روند خصوصی سازی در ایران و توجه به اصل ۴۴ قانون اساسی

سرفصل مطالب درس:

۱. کالای عمومی
 - ۱-۱. شکست بازار
 - ۱-۱-۱. رقابت پذیری و تفکیک پذیری
 - ۱-۱-۲. اثر جانبی و سواری مجانی
 - ۱-۱-۳. انحصار طبیعی
 - ۱-۲. روش‌های بهینه تولید کالای عمومی

- ۳-۱. روش‌های قیمت‌گذاری کالای عمومی
- ۴-۱. شیوه ارائه کالای عمومی در صدر اسلام
۲. نقش دولت در توزیع درآمد و عدالت اجتماعی
- ۱-۲. مفهوم توزیع درآمد و عدالت اجتماعی
- ۱-۱-۲. روش‌های محاسبه توزیع درآمد (ضریب جینی)
- ۲-۲. بیمه‌های اجتماعی
- ۱-۲-۲. سازمان تامین اجتماعی
- ۲-۲-۲. صندوق‌های بازنشستگی
- ۳-۲-۲. بیمه سلامت
- ۳-۲. عملکرد دولت در زمینه عدالت اجتماعی ایران
۳. انتخاب عمومی
- ۱-۳. قواعد انتخاب
- ۱-۱-۳. تناقض آرو
- ۲-۳. قاعده رای‌دهنده میانی
- ۳-۳. چرخه اقتصادی-سیاسی
- ۱-۳-۳. رانت و فساد اقتصادی
- ۲-۳-۳. شاخص‌های حکمرانی
- ۴-۳. دیدگاه اسلامی حکمرانی و اقتصاد
۴. سازمان‌ها و نهادهای دولتی و شبه دولتی در اقتصاد ایران
- ۱-۴. دولت محلی و فعالیت اقتصادی شهرداری‌ها
- ۱-۱-۴. مالیات‌های محلی
- ۲-۱-۴. فرضیه تابپوت
- ۲-۴. عملکرد نهادهای شبه‌دولتی در اقتصاد ایران
- ۳-۴. خصوصی سازی در ایران
- ۱-۳-۴. اصل ۴۴ قانون اساسی
- ۲-۳-۴. نحوه قیمت‌گذاری بنگاه‌ها برای واگذاری
- ۳-۳-۴. نقش بورس اوراق بهادار و سهام عدالت در خصوصی سازی
- ۴-۴. دیدگاه اسلام پیرامون مالکیت خصوصی و عمومی

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۱. استیگلیتز، ژوزف، (ترجمه محمد مهدی عسکری)، (۱۳۹۱)، «اقتصاد بخش عمومی»، انتشارات سمت.
۲. امیری، هادی و دیگران، (۱۳۹۱)، «اقتصاد بخش عمومی»، (جلد اول)، انتشارات سمت.
۳. پژویان، جمشید، (۱۳۹۱)، «اقتصاد بخش عمومی (هزینه‌های دولت)»، انتشارات جنگل.
۴. جعفری صمیمی، احمد، (۱۳۹۱)، «اقتصاد بخش عمومی» (جلد اول)، انتشارات سمت.
۵. دادگر، یدالله، (۱۳۸۰)، «اقتصاد بخش عمومی»، انتشارات مفید قم.
۶. رضایی دوانی، محمد، (۱۳۸۹)، «مقدمه‌ای بر مالیه عمومی در اسلام»، انتشارات سمت.
۷. کالیز، جان و فیلیپ جونز، (ترجمه امیری، هادی و دیگران)، (۱۳۸۸)، «مالیه عمومی و انتخاب عمومی»، (جلد اول)، انتشارات سمت.
۸. کالیز، جان و فیلیپ جونز، (ترجمه امیری، هادی و دیگران)، (۱۳۸۸)، «مالیه عمومی و انتخاب عمومی»، (جلد دوم)، انتشارات سمت.

عنوان درس به فارسی: پول و بانکداری عنوان درس به انگلیسی: Money and Banking	تعداد واحد: ۳ تعداد ساعت: ۴۸	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: اقتصاد کلان (۲)
				عملی	
			اصلی	نظری ★	
				عملی	
			اختیاری	نظری	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

آشنا ساختن دانشجویان با مفاهیم اساسی از قبیل پول، بهره، بازارها و ابزارهای مالی، بانکداری، بانک مرکزی و سیاست پولی، ساختارها و ابزارهای بازار مالی و همچنین نظریه‌های پولی و کاربرد آن و نیز ارتقای توان علمی دانشجویان برای درک و تحلیل بهتر مسائل نظری و کاربردی دو حوزه پولی و بانکی کشور

سرفصل مطالب درس:

بخش اول: پول، بهره، بازارها و ابزارهای مالی

فصل اول - ضرورت مطالعه پول، بانکداری و بازارهای مالی

ضرورت مطالعه بازارهای مالی

ضرورت مطالعه بانکداری و نهادهای مالی

ضرورت مطالعه پول و سیاست پولی

فصل دوم - مروری بر سیستم مالی

عملیات بازارهای مالی

ساختار بازارهای مالی

ابزارهای بازار مالی

عملکرد واسطه‌های مالی

فصل سوم - ماهیت و چیستی پول

تعاریف پول

وظایف پول

تحول سیستم‌های پرداخت

اندازه‌گیری پول

عرضه جهانی پول
 بیان ابعاد اسلامی و احکام فقهی پول
 فصل چهارم - نرخ و نرخ‌های بهره
 اندازه‌گیری نرخ‌های بهره
 معیارهای اندازه‌گیری نرخ بهره
 تمایز بین نرخ‌های بهره و بازدهی‌ها
 تمایز بین نرخ‌های بهره واقعی و اسمی
 بیان نظریه‌های بهره (ربا) و نقد آن
 فصل پنجم - تعیین و تغییرات نرخ بهره
 تعیین‌کننده‌های تقاضای دارایی
 چارچوب و جوه قابل استقراض؛ عرضه و تقاضا در بازار اوراق قرضه
 تغییرات در نرخ‌های بهره تعادلی
 مباحث کاربردی
 چارچوب رجحان نقدینگی؛ عرضه و تقاضا در بازار پول
 تغییرات در نرخ‌های بهره تعادلی
 پول و نرخ‌های بهره
 نقد جایگاه محوری نرخ بهره در تحلیل‌های اقتصاد متعارف
 بخش دوم: بانکداری، بانک مرکزی و سیاست پولی
 فصل ششم - بانکداری و بانک مرکزی در ایران
 تاریخچه بانکداری در ایران
 بانک مرکزی و فعالیت‌های آن
 تراژنامه بانک مرکزی و پایه پولی
 عرضه و ضریب فزاینده پول
 فصل هفتم - ابزارهای سیاست پولی
 تاریخچه سیاست پولی
 عملیات بازار باز
 سیاست تنزیل
 ذخایر قانونی
 ابزارهای سیاست‌های پولی در بانکداری بدون ربا
 تجربه سیاست‌های پولی در اقتصاد ایران
 فصل هشتم - هدایت سیاست پولی
 اهداف سیاست پولی
 تضاد بین اهداف
 استراتژی‌های بانک مرکزی
 انتخاب اهداف
 بخش سوم: تئوری پولی
 فصل نهم - تقاضا برای پول
 تئوری مقداری پول
 برداشت کمبریج برای تقاضای پول
 نظریه رجحان نقدینگی کینز

تئوری مقداری جدید پول فریدمن
 تحلیل نقش محوری نرخ بهره در نظریه‌های پولی و ارزیابی و نقد آن
 فصل دهم - سیاست پولی و مالی در مدل IS-LM
 عواملی که موجب جابجایی منحنی IS می‌شوند
 عواملی که موجب جابجایی منحنی LM می‌گردند
 تغییرات در سطح تعادلی نرخ بهره و محصول
 اثر بخشی سیاست پولی در مقابل سیاست پولی
 مدل IS-LM در درازمدت
 فصل یازدهم - پول و تورم
 تعریف تورم
 دیدگاه‌های پیرامون تورم
 سیاست پولی و تورم
 انواع، آثار و روش‌های مقابله با تورم
 تورم و ابعاد حقوقی و اجتماعی آن
 - روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

-اقتصاد پول و بانکداری، ایرج توتونچیان، مؤسسه تحقیقات پولی و بانکی تهران
 -اقتصاد پول، بانکداری و بازارهای مالی فریدریک میشکین، ترجمه احمد شعبانی، انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)
 -اقتصاد پول، بانکداری و بازارهای مالی، فریدریک میشکین، ترجمه حسین قضاوی، انتشارات موسسه آموزش بانکداری ایران
 -پول در اقتصاد اسلامی، دفتر همکاری حوزه و دانشگاه، تألیف پرویز داوودی، حجت الاسلام و المسلمین حسن نظری و سیدحسین میرجلیلی، انتشارات سمت
 -پول و ارز و بانکداری، اصغر مشبکی، مؤسسه انتشارات جهاد دانشگاهی
 -پول و ارز و بانکداری، تألیف مجتبی زمانی فراهانی، انتشارات سازوکار
 -پول و بانکداری، احمد مجتهد و دکتر علی حسن زاده، مؤسسه تحقیقات پولی و بانکی
 -پول و بانک (از نظریه تا سیاست‌گذاری)، تألیف علی ماجدی و حسن گلریز، مؤسسه بانکداری ایران
 -پول و بانکداری اسلامی و مقایسه آن با نظام سرمایه‌داری، ایرج توتونچیان، انتشارات توانگران
 -پول، ارز و بانکداری، یوسف فرجی، مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی
 -ربا، پیشینه تاریخی ربا، ربا در قرآن و سنت، انواع ربا و فرار از ربا، تألیف: بخش فرهنگی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، ناشر، مؤسسه بوستان کتاب قم
 -سیاست پولی در بانکداری بدون ربا (بررسی فقهی - اقتصادی)، تألیف سعید فراهانی‌فرد، بوستان کتاب
 -ماهیت پول و راهبردهای فقهی و اقتصادی آن، تألیف احمدعلی یوسفی، مؤسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر
 -The Economic of Money Banking and Financial Markets: Frederic. S. Miskin Columbia university pearson

عنوان درس به فارسی: اقتصاد اسلامی عنوان درس به انگلیسی: Islamic Economics	تعداد واحد: ۳ تعداد ساعت: ۴۸	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: اقتصاد خرد (۱) - اقتصاد کلان (۱)
				عملی	
			اصلی	نظری ★	
				عملی	
			اختیاری	نظری	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با اصول و مبانی اقتصاد اسلامی، تاثیرگذاری این مبانی بر نظریه پردازی در حوزه علم اقتصاد، زمینه سازی تحول علمی و بومی سازی در برخی از موضوعات علم اقتصاد، بخشی از آموزه های اقتصادی اسلام به روابط اقتصادی افراد با همدیگر با دولت و با اموال مربوط می شود که از آنها تحت عنوان فقه اقتصادی یاد می شود هدف این درس آشنایی اجمالی دانشجویان با تعاریف و مفاهیم، انواع روابط مالی بین افراد، اصول و قواعد حاکم بر این روابط و رفتارها است. بر این اساس ابتدا دانشجویان با مفاهیم اساسی سپس با اسباب تحقق و انتقال مالکیت دارایی ها آشنا شده آنگاه با موازین فقهی حاکم بر مصرف، تولید و سرمایه گذاری، تجارت و بازرگانی و جایگاه دولت و در نهایت با قواعد فقهی حاکم بر عرصه های مختلف اقتصادی آشنا می شوند.

سرفصل مطالب درس:

۱- کلیات و مفاهیم

- مفهوم علم اقتصاد
- مفهوم مکتب اقتصاد اسلامی
- مفهوم نظام اقتصاد اسلامی
- فرق بین سه مفهوم علم و مکتب و نظام اقتصاد اسلامی
- تعریف احکام شریعت و اقسام آنها (احکام ثابت و متغیر)
- روش استنباط اصول مکتبی - حقوقی - اقتصاد اسلامی از احکام فقهی

۲- مبانی حقوقی اقتصاد اسلامی (اصول اقتصاد اسلامی)

- اصل مالکیت مختلط
- اصل آزادی محدود اقتصادی (اصل هدایت، نظارت و سیاست گذاری دولت در حوزه اقتصاد)
- اصل جریان پول و سرمایه نقدی بر اساس نرخ سود
- عادات و توازن اقتصادی

۳- مبانی علمی اقتصاد اسلامی

- تبعیت بخش اعتباری اقتصاد از بخش واقعی آن
- ساز و کار بازار از نظر آموزه‌های اسلامی (چگونگی شکل‌گیری بازار)
- تخصیص بهینه منابع

۴- اسباب تحقق مالکیت

- احیاء، (احیاء اراضی موات، استخراج معادن، احداث نهر و حفر چاه، و...)
- حیات مباحات عامه و مشترکات
- تحجیر و انجام مقدمات احیا و حیات
- اعتبار، شرایط و موانع هر یک از اسباب

۵- اسباب انتقال مالکیت

- اسباب قهری مانند ارث، خمس و زکات،
- اسباب ارادی مانند قراردادهای،
- انواع قراردادهای،

۶- حدود و ضوابط استفاده از مالکیت

- جواز مصرف، پس انداز، سرمایه‌گذاری، فروش، بخشش، وقف و... با رعایت محدودیت‌های سه‌گانه،
- محدودیت‌های شرعی (حرمت اتلاف، اسراف و تبذیر، وجوب پرداخت خمس، زکات و...)
- محدودیت‌های قانونی (ممنوعیت تولید، مصرف، فروش کالاها یا خدمات خاص و پرداخت مالیات یا...)
- محدودیت‌های اخلاقی (رعایت حال دیگران، مواسات، انصاف، احسان و...)

۷- سرمایه‌گذاری، تولید و اشتغال

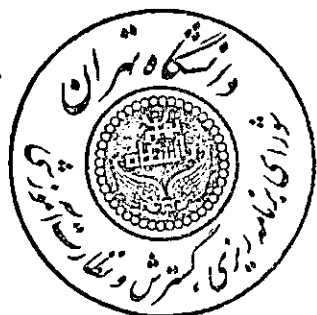
- جایگاه پس‌انداز، سرمایه‌گذاری، تولید و اشتغال در فقه اسلامی،
- احکام و حقوق کسب و کار، تولید و اشتغال،
- آداب و اخلاق کسب و کار، تولید و اشتغال،
- قراردادهای ناظر بر سرمایه‌گذاری مانند شرکت، مضاربه، مزارعه و مساقات
- قراردادهای ناظر بر اشتغال مانند اجاره اشخاص، جعاله، استصناع، وکالت و...
- دستمزد، جعل، حق الوکاله و سود سرمایه‌گذاری

۸- تجارت و بازرگانی

- جایگاه تجارت و بازرگانی در فقه اسلامی،
- احکام و حقوق کسب و کار و تجارت،
- آداب و اخلاق کسب و کار و تجارت،
- قراردادهای ناظر بر تجارت و بازرگانی مانند بیع نقد، نسیه، سلف، کالی به کالی و...
- سود تجارت و بازرگانی
- تسعیر و قیمت‌گذاری
- احتکار، تبانی و انحصار

۷- دولت در اقتصاد اسلامی

- اهداف دولت / گسترش عدالت، رفاه و امنیت جامعه، مسئولیت‌های دولت در قبال مردم،
- وظایف دولت / نظارت، قانون‌گذاری، سیاست‌گذاری و تصدی در موارد خاص،
- درآمدهای دولت / انفال، فیه، خراج، مالیات‌ها و...
- هزینه‌های دولت / امنیت، آموزش، بهداشت و درمان عمومی و...
- مالیات‌ها / مالیات‌های منصوص / خمس، زکات، جزیه و مالیات‌های حکومتی،
- شیوه‌های تأمین مالی طرح‌ها و پروژه‌های دولت / ابزارهای بدهی / ابزارهای مالکیتی

۸- قواعد فقهی اقتصادی (مروری بر چند قاعده مهم)

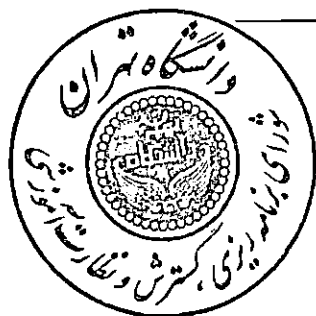
- قاعده احترام مال مسلم، قاعده احسان، قاعده اصاله الفساد و الصحه فی المعاملات قاعده اقدام،
- قاعده تبعیه النماء للأصل، قاعده التلف فی زمن الخيار، قاعده تلف المبیع قبل قبضه، قاعده الغرور،
- قاعده السلطنه، قاعده السوق، قاعده العقود تابعه للقصود، قاعده علی الید ما أخذت حتی تؤدیه،
- قاعده نفی ضرر، قاعده نفی غرر، قاعده نفی ربا، قاعده ممنوعیت اکل مال بباطل، قاعده نفی سبیل،
- قاعده المؤمنون عند شروطهم، قاعده من حاز ملک، قاعده من له الغنم فعلیه النرم، قاعده قاعده الید

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۱. انصاری، محمدجعفر و دیگران، درآمدی بر مبانی اقتصاد خرد با نگرش اسلامی، چ ۲، انتشارات سمت و پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۹۳.
۲. پژوهشگاه حوزه و دانشگاه؛ مبانی اقتصاد اسلامی؛ تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۸۸.
۳. شریفزاده، محمدجواد؛ حقوق و اقتصاد در اسلام؛ تهران: دانشگاه امام صادق(ع)، ۱۳۹۱.
۴. صدر، محمدباقر؛ اقتصادنا؛ قم: بوستان کتاب (مرکز النشرالتابع لمکتب الاعلام الاسلامی)، ۱۴۲۹ق.
۵. عبدالهی، محمود، مبانی فقهی اقتصاد اسلامی / جامعه مدرسین حوزه علمیه قم / ۱۳۷۵
۶. کرمی، و پورمند، مبانی فقهی اقتصاد اسلامی / انتشارات سمت / ۱۳۸۰
۷. میرمعزی، سیدحسین؛ نظام اقتصادی اسلام؛ تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۹۰.

عنوان درس به فارسی: اقتصاد اسلامی عنوان درس به انگلیسی: Islamic Economics	تعداد واحد: ۳ تعداد ساعت: ۴۸	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: اقتصاد خرد (۱) - اقتصاد کلان (۱)
				عملی	
			اصلی	نظری ★	
				عملی	
			اختیاری	نظری	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با اصول و مبانی اقتصاد اسلامی، تاثیرگذاری این مبانی بر نظریه پردازی در حوزه علم اقتصاد. زمینه سازی تحول علمی و بومی سازی در برخی از موضوعات علم اقتصاد. بخشی از آموزه های اقتصادی اسلام به روابط اقتصادی افراد با همدیگر با دولت و با اموال مربوط می شود که از آنها تحت عنوان فقه اقتصادی یاد می شود هدف این درس آشنایی اجمالی دانشجویان با تعاریف و مفاهیم، انواع روابط مالی بین افراد، اصول و قواعد حاکم بر این روابط و رفتارها است. بر این اساس ابتدا دانشجویان با مفاهیم اساسی سپس با اسباب تحقق و انتقال مالکیت دارایی ها آشنا شده آنگاه با موازین فقهی حاکم بر مصرف، تولید و سرمایه گذاری، تجارت و بازرگانی و جایگاه دولت و در نهایت با قواعد فقهی حاکم بر عرصه های مختلف اقتصادی آشنا می شوند.

سرفصل مطالب درس:

۴- کلیات و مفاهیم

- مفهوم علم اقتصاد
- مفهوم مکتب اقتصاد اسلامی
- مفهوم نظام اقتصاد اسلامی
- فرق بین سه مفهوم علم و مکتب و نظام اقتصاد اسلامی
- تعریف احکام شریعت و اقسام آنها (احکام ثابت و متغیر)
- روش استنباط اصول مکتبی - حقوقی - اقتصاد اسلامی از احکام فقهی
- ۵- مبانی حقوقی اقتصاد اسلامی (اصول اقتصاد اسلامی)

- اصل مالکیت مختلط
- اصل آزادی محدود اقتصادی (اصل هدایت، نظارت و سیاست گذاری دولت در حوزه اقتصاد)
- اصل جریان پول و سرمایه نقدی بر اساس نرخ سود
- عادات و توازن اقتصادی

۶- مبانی علمی اقتصاد اسلامی

- تبعیت بخش اعتباری اقتصاد از بخش واقعی آن
- ساز و کار بازار از نظر آموزه‌های اسلامی (چگونگی شکل‌گیری بازار)
- تخصیص بهینه منابع

۴- اسباب تحقق مالکیت

- احیاء، (احیاء اراضی موات، استخراج معادن، احداث نهر و حفر چاه، و...)
- حیازت مباحات عامه و مشترکات
- تحجیر و انجام مقدمات احیا و حیازت
- اعتبار، شرایط و موانع هر یک از اسباب

۵- اسباب انتقال مالکیت

- اسباب قهری مانند ارث، خمس و زکات،
- اسباب ارادی مانند قراردادهای،
- انواع قراردادهای،

۶- حدود و ضوابط استفاده از مالکیت

- جواز مصرف، پس انداز، سرمایه‌گذاری، فروش، بخشش، وقف و... با رعایت محدودیت‌های سه‌گانه،
- محدودیت‌های شرعی (حرمت اتلاف، اسراف و تبذیر، وجوب پرداخت خمس، زکات و...)
- محدودیت‌های قانونی (ممنوعیت تولید، مصرف، فروش کالاها یا خدمات خاص و پرداخت مالیات یا...)
- محدودیت‌های اخلاقی (رعایت حال دیگران، مواسات، انصاف، احسان و...)

۷- سرمایه‌گذاری، تولید و اشتغال

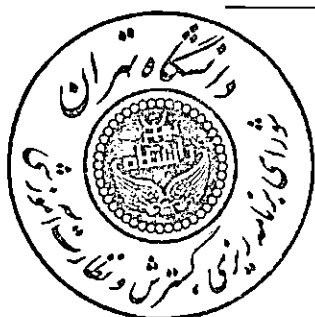
- جایگاه پس انداز، سرمایه‌گذاری، تولید و اشتغال در فقه اسلامی،
- احکام و حقوق کسب و کار، تولید و اشتغال،
- آداب و اخلاق کسب و کار، تولید و اشتغال،
- قراردادهای ناظر بر سرمایه‌گذاری مانند شرکت، مضاربه، مزارعه و مساقات
- قراردادهای ناظر بر اشتغال مانند اجاره اشخاص، جعاله، استصناع، وکالت و...
- دستمزد، جعل، حق‌الوکاله و سود سرمایه‌گذاری

۸- تجارت و بازرگانی

- جایگاه تجارت و بازرگانی در فقه اسلامی،
- احکام و حقوق کسب و کار و تجارت،
- آداب و اخلاق کسب و کار و تجارت،
- قراردادهای ناظر بر تجارت و بازرگانی مانند بیع نقد، نسیه، سلف، کالی به کالی و...
- سود تجارت و بازرگانی
- تسعیر و قیمت‌گذاری
- احتکار، تبانی و انحصار

۷- دولت در اقتصاد اسلامی

- اهداف دولت / گسترش عدالت، رفاه و امنیت جامعه، مسئولیت‌های دولت در قبال مردم،
- وظایف دولت / نظارت، قانون‌گذاری، سیاست‌گذاری و تصدی در موارد خاص،
- درآمدهای دولت / انفال، فیه، خراج، مالیات‌ها و...
- هزینه‌های دولت / امنیت، آموزش، بهداشت و درمان عمومی و...
- مالیات‌ها / مالیات‌های منصوص / خمس، زکات، جزیه و مالیات‌های حکومتی،
- شیوه‌های تامین مالی طرح‌ها و پروژه‌های دولت / ابزارهای بدهی / ابزارهای مالکیتی

۸- قواعد فقهی اقتصادی (مروری بر چند قاعده مهم)

- قاعده احترام مال مسلم، قاعده احسان، قاعده اصاله الفساد و الصحه فی المعاملات قاعده اقدام.
- قاعده تبعیه النماء للأصل، قاعده التلف فی زمن الخيار، قاعده تلف المبيع قبل قبضه، قاعده الغرور.
- قاعده السلطنة، قاعده السوق، قاعده العقود تابعه للقصود، قاعده علی الید ما أخذت حتی تؤدیه.
- قاعده نفی ضرر، قاعده نفی غرر، قاعده نفی ربا، قاعده ممنوعیت اکل مال بباطل، قاعده نفی سبیل.
- قاعده المؤمنون عند شروطهم، قاعده من حاز ملک، قاعده من له الغنم فعلیه الغرم، قاعده قاعده الید

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۸. انصاری، محمدجعفر و دیگران، درآمدی بر مبانی اقتصاد خرد با نگرش اسلامی، چ ۲، انتشارات سمت و پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۹۳.
۹. پژوهشگاه حوزه و دانشگاه؛ مبانی اقتصاد اسلامی؛ تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۸۸.
۱۰. شریفزاده، محمدجواد؛ حقوق و اقتصاد در اسلام؛ تهران: دانشگاه امام صادق (ع)، ۱۳۹۱.
۱۱. صدر، محمدباقر؛ اقتصادنا؛ قم: بوستان کتاب (مرکز النشرالتابع لمکتب الاعلام الاسلامی)، ۱۴۲۹ق.
۱۲. عبدالهی، محمود، مبانی فقهی اقتصاد اسلامی / جامعه مدرسین حوزه علمیه قم / ۱۳۷۵
۱۳. کرمی، و پورمند، مبانی فقهی اقتصاد اسلامی / انتشارات سمت / ۱۳۸۰
۱۴. میرمعزی، سیدحسین؛ نظام اقتصادی اسلام؛ تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۹۰.

عنوان درس به فارسی: اقتصاد مالی عنوان درس به انگلیسی: Financial Economics	تعداد واحد: ۳ تعداد ساعت: ۴۸	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: اقتصاد خرد(۱) - اقتصاد کلان (۱)
			اصلی	عملی	
				نظری ★	
				عملی	
				اختیاری	
			عملی		
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

در این درس تمرکز اصلی بر آشنایی دانشجویان با مفاهیم اصلی در بازارهای سرمایه و انواع بازارهای مالی است. مدل‌های قیمت‌گذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و نظریه سبدهای مالی بررسی شده و به انواع مشتقات مالی و نحوه قیمت‌گذاری آنها پرداخته می‌شود. ملاحظات فقهی کاربرد این ابزارها نیز مورد توجه است.

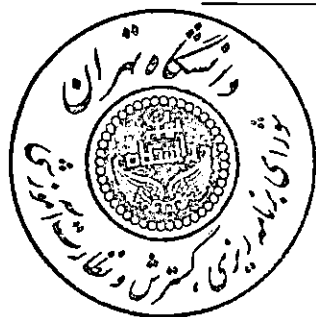
سرفصل مطالب درس:

• جایگاه اقتصاد مالی در اقتصاد و دروس اقتصاد

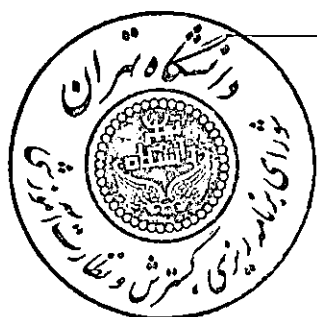
- تعریف اقتصاد مالی
- زیر شاخه‌های اقتصاد مالی
- تصمیمات مالی افراد
- تصمیمات مالی و سرمایه‌گذاری مدیران بنگاه
- بازار سرمایه و ریسک
- مضامین کلی قیمت‌گذاری دارایی‌های مالی

• آشنایی با مفاهیم اساسی در بازارهای مالی

- کارکرد نظام مالی
- بازیگران بازارهای مالی
- آشنایی با انواع بازارهای مالی
- بازار اولیه و بازار ثانویه

- بورس های رسمی و فرابورس ها
- انواع شاخص ها در بورس های اوراق بهادار
- دارایی های مالی
- ابزارهای بازار پول
- ابزارهای بازار سرمایه
- انواع مشتقات
- کارایی بازار
- کارکرد بازارهای مالی
- کارکردهای واسطه گران مالی
- انواع واسطه گران مالی
- اهمیت واسطه گران مالی در اقتصاد
- قوانین نظام مالی و بورس اوراق بهادار در ایران و سایر کشورها
- انواع شرکت های سرمایه گذاری
 - کارکردهای شرکت های سرمایه گذاری
 - شرکت های سرمایه گذاری چگونه اوراق بهادار منتشر می کنند.
- تحلیل صورت های مالی بنگاه ها
 - انواع تحلیل های مالی
 - ترازنامه و تحلیل اجزای آن
 - صورت سود و زیان بنگاه ها
 - نسبت های مالی
- نااطمینانی، ریسک و مدیریت ریسک
 - تصمیم گیری در شرایط نامطمئن
 - انواع شاخص ها و ملاک های سنجش ریسک در اقتصاد و مالیه
 - مدیریت ریسک
- نظریه سبد دارایی های مالی و مدل های بهینه سازی سبد
 - بازده سبد دارایی
 - ریسک سبد دارایی
 - اثر متنوع سازی
 - متنوع سازی و محدودیت های آن
 - استخراج سبدهای بهینه
 - مرز کارایی
 - سبدهای مارکowitzی
- قیمت گذاری دارایی مالی

- مدل قیمت‌گذاری دارایی‌های سرمایه‌ای (CAPM)
- نظریه قیمت‌گذاری آربیتراژ
- تعریف مشتقات و نقش ابزارهای مشتقه در بورس‌ها و فرابورس‌ها
- قراردادهای سلف و سازوکار معاملات سلف
- آتی‌ها و سازوکار معاملات در بازار آتی‌ها
- انواع آتی‌ها
 - ✓ آتی‌های نرخ بهره
 - ✓ آتی‌های شاخص سهام
 - ✓ آتی‌های ارزشهای خارجی
- تعیین قیمت آتی‌ها
- استراتژی‌های معاملاتی با استفاده از آتی‌ها (پوشش ریسک و سفته بازی)
- بازار اختیارات
 - اختیارات و سازوکار معاملات در بازار اختیارات
 - استراتژی‌های معاملاتی با استفاده از اختیارات (پوشش ریسک و سفته بازی)
- آشنایی با معاوضات و قیمت‌گذاری معاوضات
- ملاحظات فقهی کاربرد مشتقات در مدیریت ریسک و سفته بازی
- آشنایی با بازارهای مالی در جمهوری اسلامی ایران و استفاده از ابزارهای مالی اسلامی
- تحلیل‌های کاربردی در بورس سهام
- تحلیل‌های بنیادی
- تحلیل‌های تکنیکی
- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۱. بادی، کین، مارکوس، مدیریت سرمایه‌گذاری جلد اول و جلد دوم مترجم: سید مجید شریعت پناهی-فرهادی
۲. التون و همکاران، نظریه جدید سبد دارایی و تحلیل سرمایه‌گذاری، مترجم: علی سوری، پژوهشکده پولی و بانکی، ۱۳۹۲.
۳. درخشان، مسعود (۱۳۹۰)، مشتقات و مدیریت ریسک در بازارهای نفت، مؤسسه مطالعات بین‌المللی انرژی.

۴. رضا راعی و احمد پویان فر (۱۳۹۰)، مدیریت سرمایه گذاری پیشرفته، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).

۵. سیاح، سجاد و علی صالح‌آبادی (۱۳۸۸)، مبانی مهندسی مالی و مدیریت ریسک، مؤلف: جان‌هال، تهران: شرکت کارگزاری مفید.

۶. طالبلو، رضا و بهاره عریانی (۱۳۹۴)، ترجمه کتاب اقتصاد مالی، مؤلف: فرانک جی. فابوزی، ادوین اچ. نیو، گوفو زو، - سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی.

۷. میشکین، فردریک و استانیلی ایکینز، بازارها و نهادهای مالی (۲ جلد) مترجم: حمید کردبچه سال انتشار: ۱۳۹۱ پژوهشکده پولی و بانکی.

۸. John C. Hull (2014), Options, Futures and Other Derivatives, Pearson Prentice Hall.

۹. Zvi Bodie, Robert C Merton , David Cleeton (2009), Financial Economics, Prentice Hall.

عنوان درس به فارسی: تجارت بین الملل عنوان درس به انگلیسی: International Trade	تعداد واحد:	۳	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: اقتصاد کلان (۲)-اقتصاد خرد (۲)
				عملی	
	تعداد ساعت:	۴۸	اصولی	نظری ★	
				عملی	
			اختیاری	نظری	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

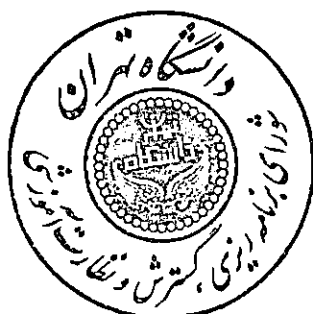
باتوجه به نقش رو به رشد تجارت بین الملل در اقتصاد کشورها، اهداف این درس عبارتند از:

شناخت نظریه های تجارت بین الملل، پیش بینی جریان های تجاری و تعامل موثر و فعال با محیط تجارت بین الملل بر مبنای ویژگی های بومی و ضوابط دین اسلام .

میزان تامین اهداف فوق متناسب با زمینه های ایجاد شده در دوره کار شناسی است.

سرفصل مطالب درس:

- ۱- سیر تاریخی تجارت بین الملل با تاکید بر اقتصاد ایران
- ۲- ضوابط تجارت خارجی مطلوب از نظر اسلام (استقلال اقتصادی، رفاه عامه، مقاوم سازی اقتصادی و...)
- ۳- جایگاه احکام و اخلاق اسلامی بر تجارت بین الملل تاریخ اقتصادی مسلمین (تسهیل و توسعه مبادلات منصفانه)
- ۴- روش شناسی تجارت بین الملل (عمدتاً الگوی تعادل جزئی در چارچوب روش قیاسی - استنتاجی)
- ۵- نظریه های کلاسیک و نئوکلاسیک در تجارت بین الملل
- ۴-۱- زمینه های شکل گیری نظریه های کلاسیک های و نئوکلاسیک تجارت بین الملل
- ۴-۲- نظریه مزیت مطلق در تجارت بین الملل (نظریه آدام اسمیت)
- ۴-۳- نظریه مزیت نسبی در تجارت بین الملل (نظریه دیوید ریکاردو)
- ۴-۴- نظریه فراوانی نسبی عوامل تولید در تجارت بین الملل (نظریه هکشر - اهلین)
- ۴-۴- تحلیل نقش سلیقه تحت شرایط مختلف هزینه فرصت و اندازه کشور بر تعادل تولید و تجارت بین الملل

۴-۵- تحلیل آثار توزیعی و رفاهی تجارت بین الملل (قضیه برابری قیمت نسبی و قیمت مطلق عوامل تولید و نقش قوانین مهاجرت بر آن)

۵-۵- جمع بندی سیر تاثیر فناوری، موجودی عوامل و سلیقه بر تجارت بین الملل در چارچوب یک الگوی مفهومی

۵-نظریه های نوین تجارت بین الملل

۵-۱- زمینه های شکل گیری نظریه های نوین تجارت بین الملل

۵-۲- نظریه تشابه تقاضا در تجارت بین الملل

۵-۳- نظریه چرخه تولید در تجارت بین الملل

۵-۴- نظریه تجارت درون صنعتی در تجارت بین الملل

۵-۵- الگوی جاذبه در تجارت بین الملل

۵-۶- نظریه صرفه جویی های مقیاس در تجارت بین الملل

۵-۷- جمع بندی و قدرت توضیح دهنده نظریات تجارت بین الملل با توجه به ضوابط تجارت بین الملل مطلوب از نظر

اسلام و سیر تاریخ تجارت بین الملل ایران

۶-سیاست های تجاری

۶-۱- مبانی حمایت در تجارت بین الملل وضوابط تجارت خارجی مطلوب از نظر اسلام

۶-۲- سیاست قیمتی (تعرفه ای و یارانه ای) شامل علل حمایت قیمتی، اشکال و آثار آن

۶-۲-۲- تعرفه بهینه، تعرفه موثر و تعرفه تلافی جویانه

۶-۲-۳- تحلیل سیاست قیمتی در تجارت خارجی ایران

۶-۳- سیاست مقداری (سهیمه بندی) شامل علل حمایت مقداری، اشکال و آثار آن

۶-۴- تحلیل سیاست مقداری در تجارت خارجی ایران

۶-۵- سیاست قیمت شکنی (دامپینگ) شامل علل، اشکال و آثار آن

۶-۶- تحلیل سیاست قیمت شکنی (دامپینگ) در تجارت خارجی ایران

۶-۷- سیاست وضع استانداردهای اداری شامل حمایت از طریق تعریف و اعمال انواع استانداردهای بهداشتی، امنیتی و غیره.

۶-۸- تحلیل سیاست وضع استانداردهای اداری در تجارت خارجی ایران

۶-۹- سیاست حمایت از طریق مقررات خرید دولت (لجستیک دولت)

۶-۱۰- تحلیل سیاست حمایت از طریق قوانین خرید دولت در تجارت خارجی ایران

۶-۱۱- سیاست تجاری راهبردی

۶-۱۲- تحلیل سیاست تجاری راهبردی در تجارت خارجی ایران

۶-۱۳- تحلیل هزینه ها و منافع پویای حمایت

۷-ترتیبات یکپارچگی تجاری در تجارت بین الملل شامل تعرفه ترجیحی، منطقه آزاد تجاری، اتحادیه گمرکی، بازار مشترک و اتحادیه

اقتصادی

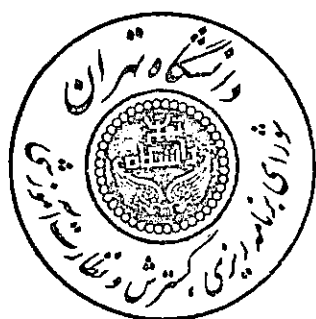
۸- تشکلهای تجاری منتخب شامل سازمان تجارت جهانی، پیمان شانگهای و اگو

۹- تحلیل نظری و مسائل کاربردی "بازار مشترک اسلامی"

۱۰- تجارت بین الملل و آلودگی های بین المللی

۱۱- چرخه ساده فعالیت یک شرکت بازرگانی بین المللی در صادرات و واردات

۱۲- جریان های آینده تجارت بین الملل و منافع دنیای اسلام

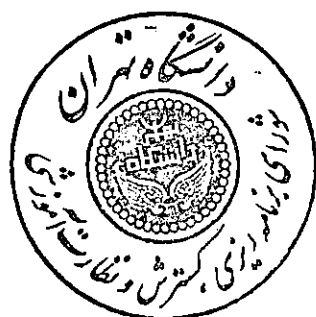

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۱. جعفری صمیمی، احمد و کرم، سینا (۱۳۸۳) جهانی شدن، شاخص‌ها و جایگاه اقتصاد ایران، شرکت چاپ و نشر بازرگانی.
۲. رحیمی پروجردی، علیرضا (۱۳۹۰) اقتصاد بین الملل (تجارت و مالیه بین الملل)، انتشارات سمت.
- ۳- سیف اله مراد و حافظیه علی اکبر، "راهبردهای تجارت بین الملل اقتصاد مقاومتی جمهوری اسلامی ایران"، مطالعات راهبردی بسیج ۱۳۹۳.
۴. موسوی زنور، موسی، رابطه امنیت ملی و تجارت بین الملل: مطالعه موردی، امنیت اقتصادی جمهوری اسلامی ایران در پرتو تجارت بین الملل، فصلنامه مطالعات راهبردی جهانی شدن، بهار ۱۳۹۳.
5. Dixit A.K. and Norman V. (2002) Theory of International Trade: A Dual General Approach, Cambridge.
6. Gerber James (2014) International Economics ,Sixth Edition, Pearson.
7. Grandolfo Giancarlo(2014) International Trade and Policy ,Springer.
8. Reinert Kenneth(2012)An Introduction to International Economics: New Perspectives on the World Economy, Cambridge.
9. Yarbough Beth V. and Yarghoub Robert M(2006)The World Economy: Trade and Finance, Sixth Edition, Harcourt College Publishers.

عنوان درس به فارسی: مالیه بین الملل عنوان درس به انگلیسی: International Finance	تعداد واحد:	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز:
				عملی	
	۳		اصلی	نظری ☆	
	تعداد ساعت:			عملی	
	۴۸		اختیاری	نظری	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

هدف اصلی ای درس آشنا کردن دانشجویان کارشناسی اقتصاد با موضوعات مالیه بین الملل است. این درس دانشجویان را با ترازپرداخت‌ها، بازارهای ارزی خارجی، انواع معاملات در این بازارها، و نظام پولی بین‌المللی آشنا می‌سازد. علاوه بر این نظریات مرتبط با تعیین ترازپرداخت‌ها و نرخ ارز ارائه و سیاست‌های اقتصادی تحت رژیم‌های مختلف ارزی بررسی می‌گردد. علاوه بر این تلاش می‌شود که تا حد امکان انواع مبادلات ارزی، و نظریه‌های ارائه شده در این درس با توجه به اصول اقتصاد اسلامی و شرایط اقتصاد ایران بررسی شوند.

سرفصل مطالب درس:

۱. مقدمه:

مسایل و مشکلات در اقتصاد بین الملل

اهمیت اقتصاد بین الملل

جایگاه درس مالیه بین الملل

۲. حساب درآمد ملی و تراز پرداخت‌ها

- مفاهیم و تعاریف، حساب درآمد ملی در اقتصاد باز
- تعریف حساب تراز پرداخت‌ها، کسری و مازاد در حساب ترازپرداخت‌ها
- اجزاء حساب ترازپرداخت‌های (بر اساس تعریف سنتی) حساب جاری، تراز بازرگانی، حساب سرمایه
- تعریف جدید از حساب تراز پرداخت‌ها؛ حساب جاری، حساب مالی و حساب سرمایه
- تعدیل در حساب تراز پرداخت‌ها در رژیم‌های نرخ ارز ثابت و شناور.
- محاسبه تراز پرداخت‌ها در ایران

۳. بازار ارزهای خارجی

تعاریف و مفاهیم: نرخ ارز مستقیم، غیرمستقیم، اسمی و نرخ ارز واقعی، دلارهای اروپایی، پول زنو، دلارهای نفتی، پول حامل بازارهای مهم ارز خارجی، بازیگران مهم در بازار ارز

• مبادلات در بازار ارز خارجی:

- معاملات نقدی: نرخ ارز نقدی (Spot)، مشروعیت مبادلات نقدی ارز خارجی
- معاملات تأمین Hedging و قراردادهای مشتقه (derivatives) در بازار ارز خارجی،
- معاملات سلف (Forward) و آینده (Futures)، دیدگاههای اسلامی در خصوص قراردادهای سلف، آینده
- قراردادهای اختیار معامله در بازار ارز (Options)، دیدگاههای اسلامی در خصوص اختیار معامله
- سواپ ارزی (Swap)، دیدگاههای اسلامی در خصوص قرارداد سواپ ارزی

• آربیتراژ در بازار ارز خارجی

- سوداگری در بازار ارز خارجی، سوداگری از نگاه اقتصاددانان مسلمان
- تعریف انواع رژیمهای ارزی: مانند رژیم نرخ ارز ثابت میخکوب، خزنده، منطقه هدف (target zone)، رژیم نرخ ارز شناور تمیز (clean) و رژیم نرخ ارز شناور مدیریت شده، رژیم نرخ ارز ایران
- آشنایی با روابط پولی دو جانبه، چند جانبه و اتحاد پولی

۴. تئوریهای تعیین تراز پرداختها:

- الگوی ساده کینزی برای اقتصاد باز
- رویکرد جذب برای تعیین حساب جاری و تراز پرداختها
- رویکرد کشش برای تعیین تراز پرداختها، شرط مارشال لرنر، منحنی L، گذار نرخ ارز (exchange rate pass through)
- رویکرد پولی برای تعیین تراز پرداختها: نقش عرضه و تقاضای پول در تعیین تراز پرداختها، نقد رویکرد پولی

۵. نظریه تعیین نرخ ارز: رویکرد دارایی (موازنه سبد دارایی)

- نرخ ارز به عنوان یک دارایی،
- شرط برابری بهره
- تعادل در بازار ارز خارجی،
- انتظارات و تعادل نرخ ارز
- استفاده از رویکرد دارایی برای تعیین نرخ در اقتصاد بدون بهره

۶. رویکرد پولی برای تعیین نرخ ارز

- تقاضا برای پول، عرضه پول، تعادل در بازار پول،
- نرخ ارز کوتاه مدت،
- اثرات بلند مدت تغییر عرضه پول بر نرخ ارز
- الگوی جهش نرخ ارز دورنیوش (Dornbusch overshooting)
- تلفیق رویکرد پولی و دارایی برای تعیین نرخ ارز در یک اقتصاد بدون بهره

۷. نظریه برابری قدرت خرید (PPP): تعیین نرخ ارز در بلند مدت

- قانون قیمت واحد

- برابری قدرت خرید مطلق
- برابری قدرت خرید نسبی،
- نقش انتظارات در بازار ارز خارجی

۸. موازنه بخش‌های داخلی و خارجی در اقتصاد باز

- مشکل موازنه در بخش‌های داخلی و خارجی یک اقتصاد
- استخراج منحنی‌های IS و LM برای یک اقتصاد باز
- استخراج منحنی BP
- عوامل موثر بر انتقال منحنی‌های IS-LM-BP
- موازنه در بخش‌های داخلی و خارجی: تعادل در چارچوب IS-LM-BP

۹. سیاست‌های اقتصاد کلان با استفاده از چارچوب IS-LM-BP

- سیاست‌های پولی در رژیم نرخ ارز شناور تحت فروض عدم تحرک، تحرک ناقص و تحرک کامل سرمایه
- سیاست مالی در رژیم نرخ ارز شناور تحت فروض عدم تحرک، تحرک ناقص و تحرک کامل سرمایه
- بانکداری مرکزی در رژیم نرخ ارز ثابت
- سیاست ارزی در رژیم نرخ ارز ثابت
- سیاست‌های پولی در رژیم نرخ ارز ثابت تحت فروض عدم تحرک، تحرک ناقص و تحرک کامل سرمایه
- سیاست مالی در رژیم نرخ ارز ثابت تحت فروض عدم تحرک، تحرک ناقص و تحرک کامل سرمایه
- تثلیث یا معمای سه گانه (trinity or Trilemma) در اقتصاد بین الملل
- ارزیابی چهارچوب IS-LM-BP با توجه به دیدگاه اسلامی

۱۰. نظام پولی بین الملل

- تاریخچه تحولات قبل از جنگ جهانی دوم
- تجربه پولی در جهان بعد از جنگ بین الملل دوم
- نظام برتون وودز (۱۹۴۵-۱۹۷۳)
- تحولات در روابط پولی بین الملل بعد از فروپاشی نظام برتون وودز تا کنون

۱۱. نهادهای پولی بین المللی: عملکرد و سیاست‌های صندوق بین المللی پول و بانک جهانی

- تاریخچه شکل گیری صندوق بین المللی پول و بانک جهانی
- عملکرد و سیاست‌های صندوق بین المللی پول:
 - اهداف، برنامه‌ها، وام‌های مشروط، سیاست‌های تعدیل ساختاری
 - تحولات صندوق بین المللی پول از زمان تاسیس تا کنون
- عملکرد و سیاست‌های بانک جهانی:
 - اهداف، برنامه‌ها
- عملکرد صندوق و بانک جهانی در برخی کشورها
- دیدگاه منتقدین در خصوص برنامه‌های صندوق بین المللی پول و بانک جهانی

۱۲. بحران‌های پولی و مالی بین المللی

- ساختار و مشکلات کشورهای در حال توسعه

- انواع بحران‌ها مالی و رابطه میان بحران پولی و مالی
- بحران قرض‌های دهه ۸۰ میلادی: علل و پیامدها
- بحران مالی ۱۹۹۷ جنوب شرق آسیا: ریشه‌ها و درس‌ها
- بررسی بحران‌های پولی و مالی اخیر در جهان
- ریشه بحران‌های پولی و مالی در جهان از نظر اقتصاددانان مسلمان
- ۱۳. تغییرات تراز پرداخت‌ها و نظام ارزی در ایران
- بررسی تغییرات تراز پرداخت‌ها در ایران
- بررسی نظام ارزی قبل از پیروزی انقلاب اسلامی
- تحولات در بازار ارز ایران و رژیم‌های ارزی بعد از انقلاب اسلامی

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

- اپل یارد، دنیس و فیلد، آلفرد، (۱۳۹۰)، مالیه بین الملل، ترجمه محمدعلی مانی، نشر: نی، تهران.
- رحیمی پروجردی، علیرضا، (۱۳۹۰). اقتصاد بین الملل (تجارت و مالیه بین الملل)، انتشارات سمت، تهران.
- Appleyard, D.R., A.J. Field, and S.L. Cobb, (2010), International Economics, 7th ed., McGraw-Hill Irwin, New York.
- Krugman, P. R., Obstfeld, M. and M.J. Melitz (2012) International Economics: Theory and Policy, 9th ed., Addison-Wesley, Reading, Massachusetts.

عنوان درس به فارسی: اقتصاد کشاورزی عنوان درس به انگلیسی: Agricultural Economics	تعداد واحد:	پایه	نظری	دروس پیش نیاز:
			عملی	
	۳	نوع واحد	نظری ★	اقتصاد خرد (۱)
	تعداد ساعت:		عملی	
	۴۸	اختیاری	نظری	
			عملی	
	آموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد			
	سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

اهداف کلی درس:

هدف درس اقتصاد کشاورزی آشنا ساختن دانشجویان با ساختارها و رفتارهای سنتی و پیشرفته کشاورزی و کشاورزان سنتی و نوگرا، کشاورزی ایران، وظایف و رسالت‌های بخش کشاورزی و نقش آن در توسعه و نیز دیدگاه اسلام در این زمینه. همچنین به لحاظ تخصصی آشنایی با توابع تولید و تجزیه و تحلیل آن‌ها، ویژگی‌های محصولات کشاورزی، عرضه، تقاضای آن‌ها و بالا بردن قدرت تحلیل دانشجویان این درس بویژه در قیمت و قیمت‌گذاری و بازار محصولات کشاورزی است. این درس به بررسی نظام‌های بهره‌برداری و نیز تاثیر استفاده از تکنولوژی مناسب و کاربرد آن در تولید و هزینه‌های کشاورزی نیز می‌پردازد.

سرفصل مطالب درس:

۱- کلیات

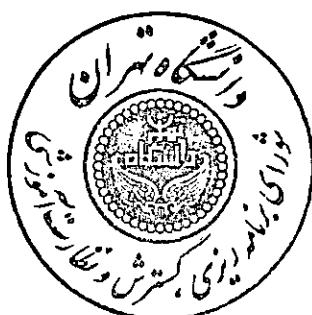
- فرایندهای شکل‌گیری اقتصاد کشاورزی (کشاورزی، اقتصاد و چگونگی تعامل‌ها)
- اهمیت و رسالت کشاورز و کشاورزی در گستره تاریخ، تمدن‌ها و اسلام

۲- روش‌شناسی اقتصاد کشاورزی

- روش‌شناسی و سطوح آن از دیدگاه اقتصاد خرد، کلان، توسعه اقتصادی و اکولوژی
- حوزه‌ها و قلمروهای بخش کشاورزی
- گستره‌های اقتصاد کشاورزی و تعامل آن با اکولوژی، منابع طبیعی و محیط زیست

۳- اقتصاد تولید

- هدف و رفتار تولیدکنندگان
- تخصیص بهینه منابع بین محصولات مختلف
- برخی توابع تولید کشاورزی

- تحلیل نظریه بازده نهایی و کاربرد آن
- حداکثر کردن سود کشاورز در شرایط رقابت و استخراج توابع عرضه محصول و تقاضای نهاد
- منظور نمودن فرضیه نا اطمینانی

۴- عرضه و تقاضای محصولات کشاورزی

- عوامل موثر بر عرضه
- ویژگی‌های محصولات کشاورزی و عرضه آن
- عوامل تعیین کننده تقاضا
- تقاضای محصولات کشاورزی
- برآورد تقاضای سرانه محصولات کشاورزی

۵- قیمت‌گذاری محصولات کشاورزی

- قیمت و راه‌های جلوگیری از نوسانات قیمت محصولات کشاورزی
- راه‌های دخالت دولت در بازار، تعرفه، خرید، یارانه‌ها و پرداخت جبرانی
- قضیه تار عنکبوتی

۶- بازار محصولات کشاورزی

- بازار داخلی
- بازار بین‌المللی
- بازار یابی، بازار رسانی و روش‌ها

۷- بودجه‌بندی و برنامه‌ریزی خطی در کشاورزی

- بودجه‌بندی مزرعه با وجود ریسک و عدم حتمیت
- برنامه‌ریزی خطی با محدودیت منابع

۸- نظام‌های بهره‌برداری کشاورزی

- شیوه‌های تولید سنتی
- شیوه‌های تولید مدرن

۹- تاثیر تکنولوژی و کاربرد آن در کشاورزی

- ضرورت استفاده از تکنولوژی
- تاثیر تکنولوژی بر تولید و هزینه
- تکنولوژی مناسب

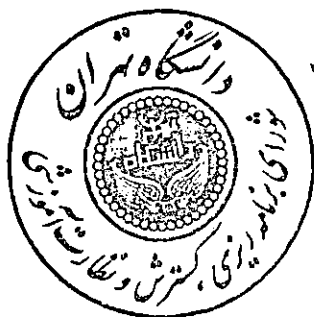
۱۰- فناوری‌های تولید ارگانیک

۱۱- ساختارها و رفتارها

- ساختارهای کشاورزی سنتی و پیشرفته
- رفتارهای کشاورزان سنتی و نوگرا

۱۲- بخش کشاورزی، وظایف و رسالت آن

- سهم بخش کشاورزی در اقتصاد (از منظر تولید ملی، اشتغال و مانند آن)

- وظایف و رسالت بخش کشاورزی
 - نقش و جایگاه بخش کشاورزی در تامین غذا، نیازهای صنایع و توسعه
- ۱۳- مروری بر تجارب و رویکردهای بخش کشاورزی و توسعه روستایی در برنامه‌های توسعه ایران
- کشاورزی ایران (موقعیت، وضعیت جغرافیایی و امکانات آب، زمین و نیروی انسانی) و رفتار کشاورزان ایرانی
 - نهادها و سازمان‌های متولی و ناظر در کشاورزی ایران
 - مروری کلی بر رویکردهای و راهبردهای بخش کشاورزی در ایران

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

- ۱- اقتصاد کشاورزی، اکبری نعمت الله و مصطفی شریف، انتشارات سمت چاپ دوم ۱۳۹۳
- ۲- اقتصاد کشاورزی، سلطانی غلامرضا و سید بهاء الدین نجفی مرکز نشر دانشگاهی ۱۳۸۶
- ۳- اقتصاد محیط زیست و مدیریت منابع طبیعی، بریم نژاد ولی، موسسه پژوهشهای برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی ۱۳۹۳
- ۴- کشاورزی فراسرزمینی (ظرفیت‌های تولید محصولات کشاورزی کشورهای همسایه و طرف‌های اصلی تجاری)، موسسه پژوهشهای برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی در سه جلد ۱۳۹۳
- ۵- اثر بخشی استراتژی‌های بخش کشاورزی و منابع طبیعی در برنامه‌های پنج‌ساله توسعه ۱۳۶۸-۱۳۹۴ کاظمی حسن و مجتبی پالوج، موسسه پژوهشهای برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی ۱۳۹۴
- ۶- سند ملی برنامه ششم توسعه بخش کشاورزی و منابع طبیعی، نجمه الصالح گلچین و سید محمد موسوی موسسه پژوهشهای برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی ۱۳۹۴
- 7- Venn, J. A. (2015). The foundations of agricultural economics. Cambridge University Press.
- 8- Gray, L. C. (2013). Introduction to agricultural economics. Read Books Ltd.
- 9- Agricultural Economics, the Journal of the International Association of Agricultural Economists.
- 10- Schmitz, A., C. Moss, T. Schmitz, W.H. Furtan and C. Schmitz, 2010. Agricultural Policy, Agribusiness and Rent Seeking Behavior, 2nd edition, University of Toronto Press.

عنوان درس به فارسی: روش تحقیق عنوان درس به انگلیسی: Research Methodology	تعداد واحد:	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: آمار (۲)	
	۳ تعداد ساعت: ۴۸		عملی			
			اصلی	نظری ★		
				عملی		
				اختیاری		نظری
			عملی			
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد						
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐						

اهداف کلی درس:

آموزش مفهومی‌های پایه‌ای پژوهش و یادگیری روش‌ها و چگونگی انجام پژوهش در زمینه مساله‌های اقتصادی به گونه‌ای که بتواند این رو را در پژوهش به کار بگیرد.

توضیحات:

در این سرفصل مفهومی‌های پایه‌ای گسترش یافته است.
روش‌های نظریه‌پردازی که نیاز پایه‌ای بومی‌سازی و اسلامی‌سازی است، افزوده شده است.
روش نظریه‌پردازی بر پایه داده‌ها که برای بررسی‌های اسلامی و بومی کاربرد خوبی می‌تواند داشته باشد آورده شده است.
فرایندها و روش‌های پژوهش به گونه‌ای کاملاً کاربردی نظم داده شده است.
همه روش‌های نو افزوده شده است.
جزئیات هم کاملاً به روز شده است.
روش‌های مآخذ نویسی و مانند اینها آورده شده است.

سرفصل مطالب درس:

۱. دانستنی‌های پایه‌ای روش پژوهش

- تعریف پژوهش، شیوه‌های شناخت، علم، مرحله‌های کلی پژوهش، روش‌شناسی، روش شناخت علمی (روش پژوهش)، مساله، نظریه، فرضیه، آزمون، نتیجه، فرایند علمی پژوهش (کشف علمی)
- فرایند گام‌های پژوهش تجربی و نظریه‌پردازی
- مکتب‌های اقتصادی و روش شناخت
- دیدگاه‌ها درباره اعتبار روش
- پایه‌های روش علمی پژوهش
- روش در نظریه‌پردازی و آزمون تجربی
- گام‌های نظریه‌پردازی
- بخش‌های نظریه: مساله، پیش‌فرض‌ها، فرض‌ها، فرضیه، تجزیه و تحلیل، نتیجه نظریه‌پردازی

۳. برگزیدن موضوع پژوهش

- موضوع پژوهش
- یافتن موضوع و مساله پژوهش
- ویژگی‌های موضوع خوب برای پژوهش: علمی بودن، در دامنه تخصص پژوهشگر بودن، نو بودن، ارزشمند بودن، امکان‌پذیری انجام پژوهش توسط پژوهشگر، برگزیدن موضوع از راه رده‌بندی آن

۴. روش‌های بررسی و شناسایی اولیه

- روش اسنادی و سندهای گوناگون
- روش و انواع مصاحبه
- روش مشاهده
- روش آزمون

۵. برگزیدن چارچوب نظری و ساختن فرضیه‌های پژوهش

- چارچوب نظری پژوهش
- گام‌های برگزیدن چارچوب نظری
- فرضیه‌های پژوهش
- دسته‌بندی فرضیه‌ها
- ساختن فرضیه
- ویژگی‌های فرضیه خوب
- ۶. آماده کردن طرح پژوهش
- طرح پژوهش
- هدف‌های تهیه طرح پژوهش
- دسته‌بندی طرح‌های پژوهش
- محتوای طرح پژوهش
- عنوان پژوهش
- نوع پژوهش و دسته‌بندی نوع پژوهش‌ها
- ویژگی‌های پژوهشگران
- تعریف مساله، اهمیت و ضرورت انجام پژوهش
- پرسش‌های پژوهش

- هدف‌های پژوهش و ویژگی‌های عبارت‌های هدف
- فرضیه‌های پژوهش
- روش پژوهش
- پیشینه پژوهش
- فهرست اولیه منابع
- شرح خدمات
- زمان‌بندی انجام پژوهش
- هزینه‌ها

۷. ساختن الگوی تحلیلی

- الگوی تحلیلی
- تعریف مفهومیها
- عامل‌ها و متغیرها
- شاخص‌سازی برای تعیین چگونگی اندازه‌گیری متغیرها
- روش‌های اندازه‌گیری
- روش‌های ترکیب داده‌های شاخص
- روش‌های رتبه‌بندی
- روشن کردن رابطه میان متغیرها
- نمادین‌سازی الگوی تحلیلی

۸. شناسایی تکمیلی و گردآوری داده‌ها

- شناسایی تکمیلی
- روش‌های گردآوری داده‌ها
- پردازش داده‌ها
- بررسی، توضیح، بازبینی و بازنگری داده‌ها
- کدگذاری (شماره‌گذاری)
- جدول‌سازی

۹. تجزیه و تحلیل

- روش‌های تجزیه و تحلیل
- روش تحلیل محتوا
- روش‌های تحلیل آماری
- روش‌های تحلیل ریاضی
- روش اقتصادسنجی
- روش ارزشیابی اقتصادی
- روش تحلیل در استنباط فقهی
- فرایند تجزیه و تحلیل
- تجزیه و تحلیل داده‌ها
- تفسیر نتیجه و آزمون فرضیه

۱۰. نتیجه گیری

- فرایند نتیجه گیری
- نگاه دوباره به چارچوب و فرایند پژوهش
- روشن کردن یافته های نو پژوهش
- دادن پیشنهاد

۱۱. نوشتن گزارش پژوهش و پژوهش نامه

- نوشتن گزارش پیشرفت کار
- گونه های ارایه گزارش پژوهش (مقاله، پایان نامه، گزارش پژوهشی، کتاب و...)
- نوشتن پژوهش نامه
- محتوای پژوهش نامه
- نوشتن فهرست منابع
- پیوست ها
- زیرنویس
- پی نویس
- نشانی دادن درون نوشتار

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۱. ادیسی، محمد و علی ادیسی؛ روش تحقیق تجربی؛ تهران: جهاد دانشگاهی (دانشگاه صنعتی امیرکبیر)، ۱۳۸۶.
۲. ایزاک، استفن و مایکل، ویلیام ب.؛ راهنمای جامع تحقیق و ارزیابی، ترجمه مرضیه کریم نیا، مشهد: آستان قدس رضوی، موسسه چاپ و انتشارات، ۱۳۷۴.
۳. حافظ نیا، محمدرضا؛ مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی؛ ج ۲۱، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، ۱۳۹۴.
۴. حبیبی، غلامحسین؛ روش تحقیق در پژوهش علوم اجتماعی؛ تهران: جهاد دانشگاهی (واحد تهران)، ۱۳۸۶.
۵. خواجه نوری، عباسقلی؛ روش تحقیق؛ ج ۹، تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۹۲.
۶. ساروخانی، باقر؛ روش های تحقیق در علوم اجتماعی: اصول و مبانی؛ تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۸۷.
۷. عزتی، مرتضی؛ روش پژوهش در علوم اجتماعی: کاربرد در زمینه مسایل اقتصادی؛ تهران: پژوهش های ما، ۱۳۹۴.
۸. موزر، س.ک. و کالتون، ج.؛ روش پژوهش در علوم اجتماعی؛ ترجمه کاظم ایزدی، ج ۴، تهران: انتشارات کیهان، ۱۳۷۴.
۹. هومن، حیدرعلی؛ راهنمای عملی پژوهش کیفی؛ تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۹۴.

عنوان درس به فارسی: اقتصاد انرژی عنوان درس به انگلیسی: Energy Economics	تعداد واحد:	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: اقتصاد خرد (۲)
	۳		عملی		
	تعداد ساعت:		اصلی	نظری ★	
	۴۸			عملی	
			اختیاری	نظری	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

این درس شامل موضوعات نظری و تجربی است لذا تأکید اصلی بر آشنایی دانشجویان با مباحث تقاضای انرژی، عرضه انرژی، قیمت‌گذاری انرژی و آثار زیست‌محیطی تولید و مصرف انرژی است. همچنین سیاست‌های دولتی در خصوص عرضه، تقاضا و شکل‌گیری قیمت‌های انرژی مطالعه می‌شود.

سرفصل مطالب درس:

- کلیات اقتصاد انرژی و آشنایی با انواع انرژی‌های تجدیدپذیر و تجدیدناپذیر
 - بررسی سبد انرژی در جهان
 - اهمیت مطالعه اقتصاد انرژی در کشورهای توسعه یافته و کمتر توسعه یافته با تأکید بر کشورهای صادرکننده نفت
 - طبقه بندی منابع: متعارف و غیرمتعارف
- مسائل و مدل‌های طرف تقاضای انرژی
 - صرفه جویی انرژی
 - کشش‌های قیمتی و درآمدی کوتاه‌مدت و بلندمدت
- مسائل و مدل‌های طرف عرضه انرژی
 - اقتصاد منابع پایان پذیر
 - امنیت انرژی

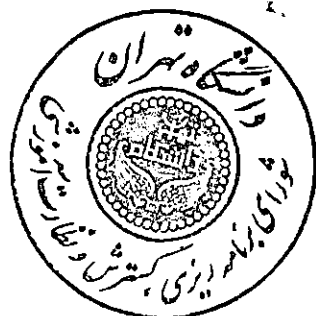

- بازارهای جهانی نفت
 - بازار اسپات
 - بازار فوروارد
 - بازار آتی‌ها
 - عرضه و تقاضای فرآورده‌های نفتی و سازوکار قیمت گذاری آنها
 - بازار گاز طبیعی
 - قیمت گذاری گاز طبیعی
 - قیمت گذاری LNG
 - سیاست‌های آزادسازی بازار گاز
 - بازار برق
 - آشنایی با انواع نیروگاه‌ها
 - منحنی‌های اوج تولید و مصرف
 - هزینه‌های تولید برق
 - قیمت گذاری برق
 - بازار سایر انرژی‌ها:
 - اقتصاد ذغال سنگ
 - انرژی هسته ای
 - انرژی‌های تجدیدپذیر با تأکید بر انرژی‌های خورشیدی و بادی
 - سیاست‌های ملی انرژی
 - در کشورهای پیشرفته صنعتی
 - در کشورهای در حال توسعه
 - سیاست‌های کارایی انرژی و کاهش شدت انرژی در چارچوب اقتصاد مقاومتی
 - جایگاه ذخایر نفت، گاز و ذغال سنگ در اقتصاد اسلامی با تأکید بر مبحث انفال
 - ملاحظات زیست‌محیطی تولید و مصرف انرژی
 - آشنایی با سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی انرژی با تأکید بر اوپک
- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

۱. احمدیان، مجید (۱۳۷۸)، نظریه قیمت در اقتصاد منابع پایان پذیر انرژی، تهران: دانشگاه تهران، موسسه انتشارات و چاپ.
۲. احمدیان، مجید (۱۳۷۸)، اقتصاد نظری و کاربردی نفت، تهران دانشکده تربیت مدرس، پژوهشکده اقتصاد.
۳. پل استیونس (۱۳۹۰)، مقدمه‌ای بر اقتصاد انرژی، مترجمان: علی طاهری فرد، جعفر حسینی، جلال دهنوی، تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق علیه السلام.
۴. فراهانی فرد، سعید (۱۳۸۹)، اقتصاد منابع طبیعی از منظر اسلام (اصول و مبانی)، تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
۵. فریدزاد، علی (۱۳۹۴)، اقتصاد انرژی: مفاهیم، بازارها و سیاستها، ترجمه کتاب اس. سی. بی‌هاتاچاریا، تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی، در مرحله چاپ.
۶. مهدوی عادل، محمدحسین (۱۳۹۱)، کلیات اقتصاد انرژی، تهران: هزاره سوم اندیشه: موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی.
۷. همتی، عبدالناصر (۱۳۸۳)، اقتصاد انرژی، تهران: مؤسسه مطالعات بین‌المللی انرژی.
۸. (Author, Editor), Lester C. Hunt (Author, Editor) (2011), International Joanne Evans Handbook on the Economics of Energy, Edward Elgar Pub.
۹. Paul Stevens (2000), The Economics of Energy, Edward Elgar Publishing Limited.

عنوان درس به فارسی: نظام‌های اقتصادی عنوان درس به انگلیسی: Economic Systems	تعداد واحد: ۳ تعداد ساعت: ۴۸	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: اقتصاد کلان (۲) - اقتصاد خرد (۲)
				عملی	
			اصلی	نظری	
				عملی	
			اختیاری	نظری ★	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

دانشجویان در حین یادگیری نظری علم اقتصاد در ابعاد مختلف خرد و کلان، نیاز به درک نحوه کارکرد عوامل اقتصادی در چارچوب یک نظام منسجم دارند. همان‌گونه که یک اقتصاددان با تجربه نیز بیان کرده بعد از نمایش تک‌تک درختان به دانشجویان باید تصویری از یک جنگل را نیز به آنها نشان داد. دانشجویان، در این تصویر کلی، از نحوه تأثیرگذاری مبانی ایدئولوژیک، نهادی و فناوری یک جامعه بر عملکرد اقتصاد و تصمیم‌گیری عوامل اقتصادی اطلاع حاصل کرده و تفاوت نظام‌های اقتصادی مادی و الهی را تشخیص خواهند داد.

اهداف:

- الف- آشنایی دانشجویان با مفهوم و ساختار عمومی نظام اقتصادی
- ب- آشنایی با معیارهای طبقه‌بندی نظام‌های اقتصادی
- ج- درک سیر تحول نظام‌های اقتصادی
- د- آشنایی با میزان سازگاری نظام‌های اقتصادی با انواع نظام‌های سیاسی
- ه- درک اثرات هر نظام اقتصادی بر عملکرد اقتصاد و تصمیم‌گیری‌های عوامل اقتصادی
- و- درک و ایجاد توان مقایسه‌ای نظام‌های اقتصادی مادی با نظام اقتصادی الهی - اسلامی

سرفصل مطالب درس:

- بخش اول: ریشه‌ها و ساختار نظام‌های اقتصادی
- مفهوم و تعریف مکتب، علم، نظام، نظام اقتصادی و ساختار عمومی یک نظام اقتصادی
- اقتصاد در جوامع ابتدایی و مروری بر تحولات (سیاسی، شهرنشینی، مذهبی و علمی) قبل از سرمایه‌داری
- ملاکهای طبقه‌بندی نظام‌های اقتصادی (معیار مالکیت، معیار ساز و کار تخصیص (هماهنگی)، ملاک نظام انگیزشی و ملاک اهداف نظام)

ملاک مالکیت: عمومی یا خصوصی بودن مالکیت

ملاک ساز و کار تخصیص: مکانیزم بازار، مکانیزم برنامه‌ریزی و نقش دولت

ملاک انگیزش: مادی یا معنوی و اخلاقی
ملاک اهداف: عدالت، آزادی فردی، مصرف، رشد اقتصادی، قدرت نظامی و اقتصادی، نحوه توزیع درآمد، حمایت از محیط زیست و نظایر آن.

بخش دوم: انواع نظام‌های اقتصادی

الف- نظام سرمایه‌داری

الف-۱: اصول اولیه سرمایه‌داری کلاسیک (مالکیت خصوصی، عدم دخالت دولت، آزادی نیروهای بازار و آزادی در تولید و مصرف) - میزان انحرافات از این اصول

الف-۲: سرمایه‌داری معاصر: (سرمایه‌داری در بستر جهانی شدن، تحولات نهادی و نقش نهادهای نوین، دولت در نظام نوین، سازگاری نظام‌های سیاسی با نظام نوین)

الف-۳: تحلیل انتقادی نظام سرمایه‌داری

ب- نظام سوسیالیستی:

ب-۱: تحلیلی بر نظریه سوسیالیسم (کمونیسم، مارکسیسم، مائوئیسم و...)

ب-۲: اصول نظام سوسیالیستی (مالکیت، تمرکز، برنامه‌ریزی و جایگاه بخش خصوصی)

ب-۳: تحلیل انتقادی نظام سوسیالیستی

ج- نظام‌های مختلط

ج-۱: انواع نظام‌های مختلط سوسیالیستی - سرمایه‌داری و ویژگی‌های خاص آنها

ج-۲: ویژگی‌های مشترک نظام‌های مختلط (همزیستی بخش‌های خصوصی و عمومی، دولت و انبوه مقررات، نقص بازارها، آزادسازی و خصوصی‌سازی)

ج-۳: تحلیل انتقادی نظام‌های مختلط

د- نظام اقتصادی اسلامی

د-۱: پایه‌های و اصول نظام اقتصادی اسلامی

د-۲: ویژگی‌های نظام اقتصادی اسلامی (عدالت، بازار، مالکیت، دولت، سازو کار بهبود توزیع درآمد، نظام حقوقی و اعمال قراردادها، تعاون و فرهنگ)

د-۳: نظام اقتصادی اسلامی و نظام اقتصادی کشورهای مسلمان

د-۴: مقایسه تطبیقی نظام اقتصادی اسلامی با سایر نظام‌ها.

بخش سوم: شکل‌گیری تجربی طیف نظام‌های اقتصادی

الف- مصادیقی از تنوع نظام سرمایه‌داری در اروپا (فرانسه، آلمان، ...)، شرق آسیا (ژاپن) و آمریکا

ب- مصادیقی از نظام سوسیالیستی در شوروی سابق، چین و اروپای شرقی قبل از دهه ۱۹۹۰ میلادی و تحلیل تحولات نظام‌های اقتصادی اقتصادهای نوظهور بعد از دهه ۱۹۹۰ میلادی

ج- مصادیقی از نظام‌های اقتصادی کشورهای اسلامی

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

- نمازی، حسین.(۱۳۹۳). نظام‌های اقتصادی، شرکت سهامی انتشار، تهران.
- سی نورث، داگلاس.(۱۳۷۷). نهادها، تغییرات نهادی و عملکرد اقتصادی، (مترجم: محمدرضا معینی)، انتشارات سازمان برنامه و بودجه.
- میرمعزی، سید حسین.(۱۳۸۸). نظام اقتصادی اسلام، کانون اندیشه جوان، تهران.
- صدر محمدباقر. بررسی سیستم‌های اقتصادی: خلاصه ای از اقتصادنا، (غلامرضا مصباحی مقدم)، کانون انتشارات ناصر، قم.
- استیگلitz، جوزف.(۱۳۹۳). نگاهی نو به جهانی شدن، (مترجم: مسعود کرباسیان)، نشر چشمه، چاپ سوم.
- هانت، ای. کی.(۱۳۸۱). تکامل نهادها و ایدئولوژی‌های اقتصادی، (مترجم: سهراب بهداد)، نشر آگه.
- قدیری اصلی، باقر. محمدحسین تمدن جهرمی و احمد فرجی دانا.(۱۳۸۳). رویارویی مکاتب اقتصادی، جهاد دانشگاهی دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران.
- Gardner, H.S.(1997). Comparative Economic Systems, South-Western College Pub, Second edition.
- Gregory, Paul.R. and Robert, C. Stuart.(2003). Comparing Economic Systems in the Twenty-first Century, South-western College pub, 7th Edition.
- Lindblom, Charls,E.(2002). The Market System, Yale University Press.

عنوان درس به فارسی: روش‌شناسی اقتصاد عنوان درس به انگلیسی: Methodology of Economics	تعداد واحد:	۳	پایه	نظری	دروس پیش نیاز:	
				عملی		
		اصلی	نظری			
	تعداد ساعت:		عملی			
	۴۸	اختیاری	نظری *			
			عملی			
	آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
	سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

شناخت تحلیلی مهم‌ترین آرا و نظریات روش‌شناسی اقتصاد

سرفصل مطالب درس:

۱. مقدمات و تعاریف (تعریف، تاریخچه و تحولات روش‌شناسی اقتصاد، مسائل، انواع روش‌شناسی، روش‌شناسی مارکسیسم، استنباط و اجتهاد)
۲. اقتصاد اثباتی و هنجاری (رویکرد اقتصاددانان کلاسیک، رویکردهای جدید)
۳. رویکردهای روشی در اقتصاد (اثبات‌گرایی، تایید‌گرایی، ابطال‌گرایی، کارکردگرایی، کثرت‌گرایی روش‌شناختی)
۴. واقع‌گرایی و غیر واقع‌گرایی در روش‌شناسی اقتصاددانان معاصر (واقع‌گرایی مکی و کارترایت، غیر واقع‌گرایی مکلانسی، هاوسمن و فیرابند)
۵. چیستی و جایگاه نظریه و مدل در اقتصاد (چیستی نظریه و ویژگی‌های عمومی آن، گستره نظریه اقتصادی، ویژگی‌های نظریه در اقتصاد اسلامی، مفهوم مدل، فروض، فروض بنیادین و کمکی)
۶. قانون در اقتصاد (ماهیت قوانین اقتصادی، قانون یا تمایل، نظریه تمایل جان استوارت میل و هاوسمن، نقش فرض ثبات سایر شرایط در قوانین اقتصادی)
۷. قیاس و استقرا در روش‌شناسی اقتصاد (ماهیت فرضیه قیاسی نظریه‌های اقتصادی مشکل استقراء)
۸. جایگاه تجربه در اقتصاد (فرمالیسم و ریاضی‌گرایی، اقتصاد رفتاری، کاربرد نظریه بازی‌ها در آزمون نظریه‌های اقتصادی).
۹. روش‌شناسی فقه معاملات و کاربرد آن در اقتصاد اسلامی (مراحل رشد و گستره اصول فقه، منابع اجتهاد، اصول حاکم بر استنباط نظریه اقتصاد اسلامی، جایگاه عقل، نقل و تجربه در اقتصاد اسلامی)

۱۰. مکاتب روش‌شناختی در اقتصاد اسلامی.

۱۱. روش‌شناسی کشفی در اقتصاد اسلامی (روش شهید صدر، اعتبار کشف در اقتصاد اسلامی، روش کشف نظریه اقتصاد اسلامی،

اعتبارسنجی روش استنباط نظریه اقتصاد اسلامی).

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۱. آقا نظری، حسن، نظریه پردازی اقتصاد اسلامی (امکان نظریه پردازی علمی اقتصاد اسلامی و روش آن)، تهران: سمت،

۱۳۸۵.

۱. دادگر، یدالله ۱۳۸۴. درآمدی بر روش‌شناسی علم اقتصاد، تهران، نشر نی.

۲. زریباف، مهدی، تحلیلی بر سیر شناخت و روش‌شناسی علم اقتصاد، تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)، ۱۳۹۱.

۲. صدر، محمد باقر، الاسس المنطقية للاستقراء

۳. مارک بلاگ، روش‌شناسی علم اقتصاد: اقتصاددانان چگونه تبیین می‌کنند، ترجمه غلامرضا آزاد (۱۳۸۰).

۳. میرجلیلی، حسین، روش تایید و ابطال در اقتصاد، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۸۸.

عنوان درس به فارسی: اقتصاد سنجی کاربردی عنوان درس به انگلیسی: Applied Econometrics	تعداد واحد:	نوع واحد	پایه		دروس پیش نیاز:	
			نظری			
	۳		تعداد ساعت:	اصلی		
				عملی		
				اختیاری		
				نظری ★		
				عملی		
				۴۸		
اقتصاد سنجی						

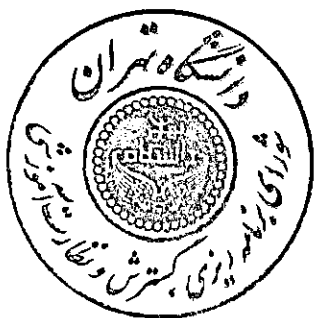
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد			
☐ سفر علمی	☐ کارگاه	☐ آزمایشگاه	☐ سمینار

اهداف کلی درس:

هدف ادامه آشنایی دانشجویان با جنبه‌های مقداری نظریه‌های علم اقتصاد و افزایش توانایی آنان در بکارگیری ابزارهای ریاضی - آماری در تبیین ارتباط کمی بین متغیرهای اقتصادی در قالب مراحل تصریح، روش‌های متفاوت تخمین و آزمون‌های فرضیه است. همچنین بررسی شرایطی که فروض کلاسیک برقرار نمی‌باشد. تاکید این دوره علاوه بر مبانی نظری، ارائه مثال‌های کاربردی براساس داده‌های ایران است تا دانشجویان بتوانند ضمن درک مسائل مربوط به اقتصاد سنجی، به انجام تحقیقات تجربی در حوزه مسائل اقتصاد ایران قادر باشند.

سرفصل مطالب درس:

- ۱- مشکلات داده‌ای
 - ۱.۱. هم خطی
 - ۱.۱.۱. مفهوم هم خطی
 - ۲.۱.۱. تبعات هم خطی
 - ۳.۱.۱. شناسایی هم خطی
 - ۴.۱.۱. راه‌های کاهش هم خطی
 - ۲.۱. خطای اندازه‌گیری
 - ۳.۱. مشاهدات مفقوده
۲. مشکلات تصریح
 - ۱.۲. فرم تبیینی نادرست
 - ۲.۲. حذف متغیرهای مهم از مدل
 - ۳.۲. ورود متغیرهای نامربوط در مدل
 ۲. نقض فرض همسانی واریانس و تبعات آن
 - ۱.۲. ماهیت ناهمسانی واریانس و دلایل آن
 - ۲.۲. تخمین ضرایب با وجود ناهمسانی واریانس و تبعات آن

- ۳،۲. آزمون‌های تشخیص ناهمسانی واریانس
- ۴،۲. برآوردگر روش حداقل مربعات وزنی و رفع ناهمسانی واریانس
- ۵،۲. برتری روش حداقل مربعات وزنی در صورت وجود ناهمسانی واریانس
۳. نقض فرض استقلال جملات اختلال
- ۱،۳. ماهیت خودهمبستگی و دلایل آن
- ۲،۳. تخمین ضرایب تحت شرایط خودهمبستگی
- ۳،۳. تشخیص خودهمبستگی
- ۴،۳. برآوردگر حداقل مربعات تعمیم یافته
- ۵،۳. خودهمبستگی و مدل‌های پویا
۵. روش حداکثر درستنمایی
- ۱،۵. تابع درستنمایی
- ۲،۵. روش حداکثر درستنمایی در رگرسیون ساده دو متغیره
- ۳،۵. روش حداکثر درستنمایی در رگرسیون چند متغیره
- ۴،۵. آزمون نسبت درستنمایی
- ۵،۵. آزمون ضریب لاگرانژ
- ۶،۵. آزمون والد
۶. سیستم معادلات همزمان
- ۱،۶. معرفی فرم‌های ساختاری و فرم خلاصه شده
- ۲،۶. مسئله تشخیص
- ۱،۲،۶. شرط لازم
- ۲،۲،۶. شرط کافی
- ۳،۶. تورش برآوردگر روش حداقل مربعات خطی
- ۴،۶. تخمین سیستم معادلات همزمان
- ۱،۴،۶. روش‌های تک معادله‌ای برآورد
- ۱،۱،۴،۵. روش حداقل مربعات غیرمستقیم
- ۲،۱،۴،۶. روش حداقل مربعات دومرحله‌ای
- ۲،۴،۶. روش‌های سیستمی
- ۱،۲،۴،۵. روش حداقل مربعات سه مرحله‌ای
- ۵،۶. ارائه یک مطالعه کاربردی از اقتصاد ایران: تمرین مطالب پیشگفته
۷. مدل متغیر مجازی (موهومی)
- ۱،۸. ماهیت متغیرهای مجازی
- ۲،۸. رگرسیون بر روی یک متغیر کیفی دو حالت
- ۳،۸. رگرسیون بر روی یک متغیر کیفی با بیش از دو حالت (گروه)
- ۴،۸. رگرسیون بر روی یک متغیر کمی و یک متغیر کیفی دو حالت
- ۵،۸. رگرسیون بر روی یک متغیر کمی و یک متغیر کیفی با بیش از دو حالت (گروه)
- ۶،۸. رگرسیون بر روی یک متغیر کمی و دو متغیر کیفی
- ۷،۸. تحلیل شکست ساختاری با آزمون چاو
- ۸،۸. کاربرد متغیر مجازی در تحلیل‌های فصلی
- ۹،۸. کاربرد متغیر مجازی در رگرسیون‌های قطعه‌ای
- ۱۰،۸. ارائه یک مطالعه کاربردی از اقتصاد ایران: تمرین مطالب پیشگفته

۸. مدل انتخاب دوتایی و مدل های وابسته محدود
- ۱.۸. مدل احتمال خطی
- ۲.۸. مدل لاجیت
- ۳.۸. مدل پروبیت
- ۴.۸. معیارهای خوبی برازش
- ۵.۸. ارائه یک مطالعه کاربردی از اقتصاد ایران: تمرین مطالب پیشگفته
۹. مروری اجمالی بر اقتصاد سنجی سری های زمانی
- ۱.۹. مفهوم سری زمانی
- ۲.۹. سری های زمانی مانا و نامانا
- ۳.۹. فرایندهای مانای تک متغیره خودرگرسیو و میانگین متحرک
- ۴.۹. فرایند ARMA
- ۵.۹. مدل سازی ARMA: روش پاکس-چنکینز
- ۶.۹. ارائه یک مطالعه کاربردی از اقتصاد ایران: تمرین مطالب پیشگفته

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

- جانستون، ج. ج. دیناردو. ۱۳۹۲. روش های اقتصاد سنجی (جلد ۱). ترجمه اهرامی، ف و ع.ا. خسروی نژاد، جلد اول. همدان: انتشارات نورعلم.
- تشکینی، ا. ۱۳۹۳. اقتصاد سنجی کاربردی به کمک مایکروفت. تهران: انتشارات الغدير.
- درخشان، م. ۱۳۹۲. اقتصاد سنجی (جلد ۱ و ۲). تهران: انتشارات سمت. چاپ هشتم.
- سوری، ع. ۱۳۹۰. اقتصادسنجی (جلد ۱ و ۲). تهران: انتشارات فرهنگ شناسی.
- شیرین بخش، ش. ۱۳۸۶. اقتصاد سنجی، رهیافت کاربردی. تهران: آوای نور.
- عباسی نژاد، حسین. ۱۳۸۰. اقتصاد سنجی. انتشارات دانشگاه تهران.
- گجراتی، د. ۱۳۹۲. مبانی اقتصاد سنجی. ترجمه ابریشمی، ج. جلد اول. انتشارات دانشگاه تهران. چاپ هشتم.
- Dougherty, C.(2015). Introduction to Econometrics. Fourth Edition
- Johnson, A., M. Johnson and R. Buse (1987), Econometrics: Basic and Applied, MacMillan. [HB139.J63]
- Maddala, G. S. (1988), Introduction to Econometrics, McGraw-Hill. [HB139.M53]
- Mirer, T. W. (1988), Economic Statistics and Econometrics, 2nd edition, MacMillan. [HB137.M57]
- Pindyck, R. S. and D. L. Rubinfeld (1981), Econometric Models and Econometric Forecasts, 2nd edition, McGraw-Hill. [HB3730.P54]
- Wooldridge, J. Introductory Econometrics: A modern approach. 2e

عنوان درس به فارسی: اقتصاد آموزش عنوان درس به انگلیسی: Education Economics	تعداد واحد:	۳	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: اقتصاد خرد (۱)، اقتصاد کلان (۱)
				عملی	
		نوع واحد	اصلی	نظری	
	تعداد ساعت:			عملی	
	۴۸		اختیاری	نظری ★	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

آشنایی با تحلیل بخش آموزش از دیدگاه اقتصادی

سرفصل مطالب درس:

- ارتباط بین اقتصاد و آموزش
- تقاضا برای آموزش و محدودیت‌های دسترسی به آموزش
- عرضه آموزش و عوامل تعیین‌کننده آن
- تابع تولید آموزش (اثر پول و اندازه کلاس، خانواده، نژاد، جنسیت، همسالان و غیره در تولید آموزش)
- بازارها، انتخاب‌های و انگیزه‌های آموزشی (اثرات رقابت و انتخاب، انگیزه و پاسخ‌گویی و غیره).
- تامین مالی و سرمایه‌گذاری در آموزش
- اصلاحات آموزشی
- بازدهی‌های اجتماعی و خصوصی آموزش
- سرمایه انسانی و نظریه‌های علامت دهی و غربال کردن آموزش
- منافع غیر پولی آموزش
- آموزش و رشد اقتصادی

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع پیشنهادی:

۱- مهربانی، وحید (۱۳۹۵)، تحلیل اقتصادی آموزش، سمت.

2- Belfield, C. R. (2000), Economic Principles for Education: Theory and Evidence, Edward Elgar Publishing, Inc.

3- Brewer, D. and Patrick J. M. (2010), Economics of Education, New York: Elsevier

4- Checchi, D. (2005), The Economics of Education, Cambridge University press

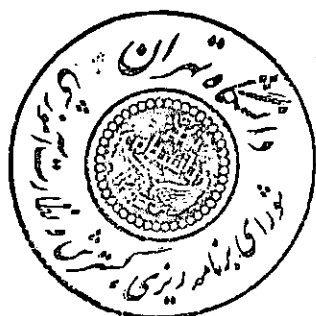
عنوان درس به فارسی: اقتصاد اخلاقی عنوان درس به انگلیسی: Ethical Economics	تعداد واحد:	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: اقتصاد کلان (۲) - اقتصاد خرد (۲)	
	۳		اصلی	عملی		
	تعداد ساعت:			نظری		
	۴۸			اختیاری		نظری ★
				عملی		عملی
	آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐						

اهداف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با انواع مفهوم اخلاق و اقتصاد، پیوندهای اخلاق و اقتصاد، نظریه‌ها و کاربردهای اخلاق و اقتصاد، همچنین توانمندی دانشجویان در تحلیل رابطه اخلاق و اقتصاد

سرفصل مطالب درس:

- ۱- مقدمه و معرفی کلی اخلاق و اقتصاد
 - اشاردهای به روش‌شناسی موضوع
 - تعریف و توضیح رابطه آغازین اخلاق و اقتصاد
 - اخلاق کسب و کار و اخلاق معنوی در اقتصاد
- ۲- پیوند اقتصاد با دیگر معرفت‌ها
 - توان‌مندی اقتصاد در ایجاد ارتباط با دیگر رشته‌ها
 - نمونه‌های ارتباط اقتصاد با دیگر معرفت‌ها
 - خصوصیت برجسته پیوند اقتصاد با امور اخلاقی
- ۳- ساختاری بودن ارتباط اخلاق با اقتصاد
 - زمینه‌های طبیعی
 - زمینه‌های تاریخی
 - دیگر تحولات و روندهای موضوع
- ۴- چارچوب‌های اساسی اخلاق و اقتصاد
 - نظریه‌های اخلاقی
 - روندها و پیوندهای اخلاق و اقتصاد
 - محورهای اصلی اخلاق و اقتصاد
- ۵- ابعاد اثباتی و هنجاری اخلاق و اقتصاد
 - اخلاق و اقتصاد از منظر اثباتی

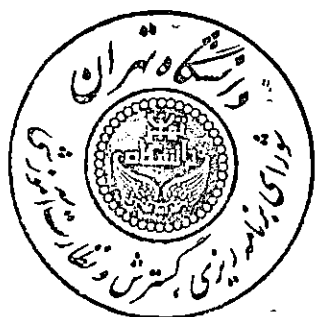
- پیوندهای هنجاری اخلاق و اقتصاد
- اخلاق به عنوان قاعده بازی
- ۶- اخلاق و اقتصاد بخش عمومی
 - ملاحظات اخلاقی و ورود دولت به اقتصاد
 - ابعاد اخلاقی دولت در اقتصاد
 - مدیریت اخلاقی و مالیات اخلاقی
- ۷- فراز و فرودهای اخلاق در اقتصاد
 - اخلاق و بحران اقتصادی
 - اخلاق و اقتصاد و شکل گیری اقتصاد کلان
 - نمادهای عمومی
 - همگرایی در اخلاق و اقتصاد
- ۸- اخلاق و اقتصاد کاربردی
 - باورهای اخلاقی و رفتارهای اقتصادی
 - روند اخلاق کسب و کار
 - اخلاق و اقتصاد اطلاعات
 - اخلاق و اقتصاد محیط زیست
- ۹- ابعاد تکمیلی در اخلاق و اقتصاد
 - قسمنامه اقتصاد دانها
 - اخلاق و اقتصاد از منظر آموزه‌های اسلامی
 - اخلاق و اقتصاد در ایران

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۱. ابریشمی حمید و پاداش حمید، (۱۳۹۱)، مبانی و اصول اقتصاد اخلاقی، تهران، انتشارات نور علم
۲. دادگر یداله، (۱۳۹۴)، اخلاق و اقتصاد، تهران، انتشارات سمت.
۳. رحیمی پروچردی علیرضا، (۱۳۹۱)، اخلاق اقتصادی، تهران، انتشارات نور علم
۴. رنانی محسن و روزیتا معیدفر، (۱۳۹۱)، چرخه‌های افول اخلاق و اقتصاد، تهران، انتشارات طرح نو
۵. طباطبایی سید علی، (۱۳۸۲)، اخلاق اقتصادی، قم انتشارات مطبوعات دینی
۶. Sen A , (1987), On ethics and economics, Blackwell.
۷. Banner, M (2014), Ethics on everyday life, Oxford University Press

عنوان درس به فارسی: اقتصاد نهادگرایی عنوان درس به انگلیسی: Institutional Economics	تعداد واحد:	۳	پایه	نظری	دروس پیش نیاز:	
				عملی		
	تعداد ساعت:	۴۸	نوع واحد	اصلی		نظری
						عملی
			اختیاری	نظری ★		
				عملی		
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد						
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐						

اهداف کلی درس:

دانش اقتصاد در حال حاضر به اعتقاد و نظر اکثر صاحب نظران و اقتصاد شناسان اعم از غربی و غیر آن، در مرحله‌ای خاص بسر می‌برد که برخی از این مرحله به نقطه عطف و گذار از دوران جوانی و نپختگی به دوران بلوغ و کمال نام می‌برند و برخی دیگر از آن به بحران علم اقتصاد یاد می‌کنند. آنچه در دیدگاه این دو گروه مشترک است این است که دانش اقتصادی، در حال بازنگری‌های اساسی و تصمیم‌گیری در خصوص چارچوب‌های کلی معرفتی و کاربردی خود برای آینده است.

در این میان اقتصاد نهادی به یکی از مکاتب اثرگذار در رشته اقتصاد تبدیل شده است. که اولاً جریان کلی علم اقتصاد که نئوکلاسیک نام دارد را چندان انسانی و واقع‌گرایانه نمی‌دانند، و در ثانی، در صدد ارائه راه حل‌های جایگزین و متفاوت هستند.

سرفصل مطالب درس:

فصل اول: چالش‌های موجود در برابر اقتصاد متعارف

- معنا، مفهوم و ویژگی‌های اقتصاد متعارف.
- کاستی‌ها و نقایص اقتصاد متعارف.
- ضرورت پرداختن به اقتصاد نهادی.

فصل دوم: نهادها

- چیستی نهاد؛ نهادهای رسمی و غیر رسمی
- سطوح متفاوت تحلیل نهادی
- تغییر نهادی و وابستگی به مسیر

فصل سوم: دو مکتب در اقتصاد نهادی؛ اقتصاد نهادی قدیم و اقتصاد نهادی جدید

- اندیشه‌های بنیانگذاران اقتصاد نهادی قدیم

- اندیشه‌های بنیانگذاران اقتصاد نهادی جدید (نورث، ویلیامسون و استروم)
- اندیشه نهادی در تفکر مکتب اتریش
- وجوه اشتراک و تفاوت‌های دیدگاه‌های مختلف اقتصاد نهادی
- فصل چهارم: نهادها و نقش آنها در عملکرد اقتصادی
 - مفهوم کنش جمعی از منظر کامونز
 - نهادها و هزینه مبادلاتی
 - نهادها و بازار
 - مفهوم حقوق مالکیت و تحلیل‌های اقتصادی مبتنی بر آن
 - مفهوم حکمرانی در اندیشه نهادی
- فصل پنجم: نهادها، تغییرات نهادی و توسعه اقتصادی
 - رویکردهای میان‌رشته‌ای به توسعه
 - فرایند تحول اقتصادی
 - نقش نهادها در رشد و توسعه
- فصل ششم: دلالت‌های اندیشه اقتصاد نهادی برای اقتصاد ایران
 - تحولات نهادی در اقتصاد ایران در دوران معاصر
 - بررسی نهادهای اقتصاد اسلامی
 - توصیه‌های سیاستی اقتصاد نهادی جهت الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت

- روش ارزیابی:

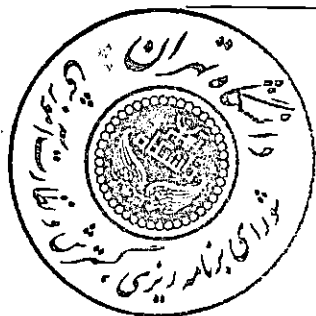
پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۱. چاونس. برنارد، «اقتصاد نهادی»، مترجم: دکتر محمود متوسلی و همکاران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۰.
۲. رناتی، محسن، «بازار یا نابازار، بررسی نهادی کارایی نظام اقتصادی بازار در اقتصاد ایران»، سازمان برنامه مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، ۱۳۷۶.
۳. متوسلی، محمود و همکاران، «اقتصاد نهادی؛ پیشگامان نهادگرایی که علم اقتصاد را متحول کردند»، انتشارات دانشگاه امام صادق (علیه السلام)، ۱۳۸۹.
۴. متوسلی، محمود و همکاران، «تجدید حیات اقتصاد نهادی؛ نگاهی به اندیشه‌های اقتصاددانان نهادی جدید»، انتشارات دانشگاه امام صادق (علیه السلام)، ۱۳۹۰.
۵. متوسلی، محمود و همکاران، «نگاهی به رویکردهای بدیل؛ نهادگرایی و مکتب اتریش»، انتشارات دانشگاه امام صادق (علیه السلام)، ۱۳۹۳.
۶. متوسلی، محمود و همکاران، «نهادها و توسعه»، انتشارات دانشگاه امام صادق (علیه السلام)، ۱۳۹۳.

۷. متوسلی، محمود، «توسعه اقتصادی: مفاهیم، مبانی نظری، نهادگرایی و روش‌شناسی»، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، ۱۳۹۳.
۸. نورث، داگلاس، «نهادها، تغییرات نهادی و عملکرد اقتصادی»، مترجم: معینی، محمدرضا، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، ۱۳۷۷.
۹. یوسفی، محمد قلی، «کتاب بنیان‌های نهادی اقتصاد آزاد»، مؤسسه دین و اقتصاد، ۱۳۹۲.
۱۰. Wolfgang Kasper, Manfred E. Streit, Peter J. Boettke. Institutional Economics: Property, Competition, Policies. Edward Elgar Publishing, 2012.
۱۱. Tool, Marc R. Institutional Economics: theory, method, policy. Kluwer Academic Publishers, 1993.

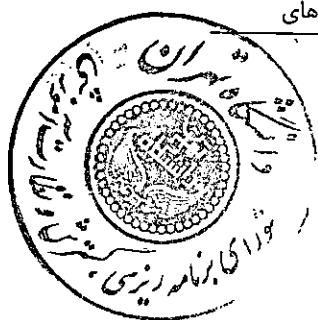
عنوان درس به فارسی: اقتصاد سیاسی عنوان درس به انگلیسی: Political Economics	تعداد واحد:	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز:
	۳			عملی	
	تعداد ساعت:		اصلی	نظری	
	۴۸			عملی	
			اختیاری	نظری ★	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

اقتصاد سیاسی در حال حاضر یکی از زمینه‌های جدید آموزشی و تحقیقاتی اقتصاد است. موضوع اصلی این درس، بررسی و تحلیل رفتار دولت‌ها است. در این حوزه، رفتار و عملکرد دولت‌ها و اتخاذ سیاست‌های اقتصادی آنها از منظر اقتصادی مورد تحلیل قرار می‌گیرد.

سرفصل مطالب درس:

- ۱- تئوری انتخاب عمومی و مکانیسم حرکت جمعی و ترجیحات فردی
- ۲- تحلیل ترجیحات فردی تابع انتخاب اجتماعی و تابع رفاه اجتماعی
- ۳- مدل‌های رای دهی و مکانیسم‌های انتخاباتی
- ۴- آینده‌نگری و گذشته‌نگری در مدل‌های رای دهی
- ۵- مفهوم دموکراسی مستقیم و دموکراسی بر مبنای نمایندگی
- ۶- فرصت طلبی سیاسی و مدل‌های متداول رای دهی: مدل رای دهنده میانی، مدل شهروند کاندیدا، مدل احتمالی رای دهی
- ۷- ریشه‌های اقتصادی حزب‌های سیاسی، حزب‌گرایی و نقش احزاب در سیاست‌گذاری
- ۸- سیستم‌های سیاسی حداکثری و متناسب: نظام‌های پارلمانی و نظام‌های ریاست جمهوری
- ۹- مفهوم لابی و چانه زنی سیاسی گروه‌های فشار و نقش آن در سیاست‌گذاری
- ۱۰- چرخه‌های تجاری سیاسی
- ۱۱- توزیع و بازتوزیع درآمد عمومی سیاست‌گذاری مالیاتی و آثار انتخاباتی آن
- ۱۲- اندازه دولت و سیاست‌های تجاری
- ۱۳- آثار سیاسی سیستم‌های مالیاتی و تخصیص غیر متناسب منابع
- ۱۴- نظام سیاسی دیکتاتوری و مفهوم تجمع قدرت
- ۱۵- ریشه‌های اقتصادی جنبش‌های اجتماعی و تجزیه تحلیل خشونت سیاسی: ریشه‌های اقتصادی، انقلاب، جنگ‌های

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۱. دریزن، آلن، اقتصاد سیاسی اقتصاد کلان، ترجمه: جعفر خیرخواهان، مؤسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی، ۱۳۹۰.
۲. اسنودان و وین، اقتصاد کلان جدید، ترجمه: منصور خلیلی عراقی و علی سوری، فصل ۱۰ (اقتصاد کلان سیاسی جدید)، انتشارات سمت، ۱۳۹۲.
3. Acemoglu, Daron and James Robinson (2006) Economic Origins of Dictatorship and Democracy, Cambridge Univ. Press.
4. Besley, Tim (2006) Principled Agents: Selection and Incentives in Politics, Oxford University Press.
5. Besley, Tim and Torsten Persson (2011) Pillars of Prosperity, Princeton University Press.
6. Grossman, Gene and Elhanan Helpman (2001) Special Interest Politics, MIT Press.
7. Imbens, Guido and Jeff Wooldridge (2008) "Recent Developments in the Econometrics of Program Evaluation".
8. Persson, Torsten and Guido Tabellini (2000) Political Economics: Explaining Economic Outcomes, MIT Press.
9. Persson, Torsten and Guido Tabellini (2003) The Economic Effects of Constitutions, MIT Press.
10. Weingast, Barry and Donald Wittman (2006) Oxford Handbook of Political Economy, Oxford Univ. Press.

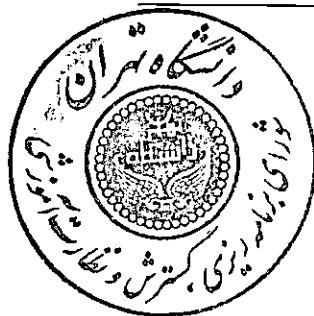
عنوان درس به فارسی: حقوق و اقتصاد عنوان درس به انگلیسی: Law and Economics	تعداد واحد: ۳ تعداد ساعت: ۴۸	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: اقتصاد کلان (۲) - اقتصاد خرد (۲)
			اصلی	عملی	
				نظری	
				عملی	
			اختیاری	نظری ★	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

- آشنایی با تحلیل اقتصادی قواعد، احکام و رویه‌های حقوقی
- آشنایی با اهمیت قواعد حقوقی در عملکرد اقتصادی
- آشنایی با ارزیابی قواعد حقوقی با نظریه‌ها، الگوها، تکنیک‌ها و معیارهای اقتصادی همانند کارایی، هزینه فایده، تعادل و...

سرفصل مطالب درس:

۱. معرفی حقوق و اقتصاد (تحلیل اقتصادی حقوق)
۲. توضیح تفاوت تحلیل اقتصادی حقوق با حقوق اقتصادی
۳. خاستگاه و جایگاه بین رشته‌ای اقتصاد و نقش آن در مطالعه حقوق
۴. بیان اهمیت قواعد حقوقی در عملکرد اقتصادی
۵. مرور تاریخی بر شکل‌گیری رشته حقوق و اقتصاد
۶. مکتب‌ها و رویکردهای آغازین و معاصر در حقوق و اقتصاد
۷. روش‌شناسی حقوق و اقتصاد
۸. کاربردهای تحلیل اقتصادی در ارزیابی قواعد حقوقی
 - ۸.۱. حقوق مالکیت (اموال)
 - ۸.۲. حقوق قرارداد
 - ۸.۳. حقوق شبه جرم
 - ۸.۴. حقوق کیفری
 - ۸.۵. آئین دادرسی و فرآیند حل و فصل دعاوی
 - ۸.۶. تحلیل اقتصادی حقوق خصوصی
 - ۸.۷. تحلیل اقتصادی حقوق عمومی

۹. حقوق و اقتصاد در آموزه‌های اسلامی
۱۰. حقوق و اقتصاد در کشورهای اسلامی
۱۱. ارزیابی تطبیقی حقوق و اقتصاد
۱۲. مطالعات موردی در حقوق و اقتصاد در ایران و اسلام
۱۳. جمع بندی مباحث

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۱. جکسون، کایل ای. (۲۰۱۰): «شاخص بین‌المللی حقوق مالکیت (گزارش سال ۲۰۱۱)»; ترجمه حنظله سلیمانی و سید محمد رضا حسینی، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، ۱۳۹۲.
۲. دادگر، یدالله (۱۳۹۰)، درآمدی بر تحلیل اقتصادی حقوق، انتشارات دانشگاه تربیت مدرس چاپ دوم.
۳. شاول، استیون (۲۰۰۴): «مبانی تحلیل اقتصادی حقوق»; ترجمه محسن اسماعیلی، انتشارات مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۸.
۴. شریف زاده، محمد جواد (۱۳۹۱): «حقوق و اقتصاد در اسلام: مقدمه ای بر تحلیل اقتصادی نهادهای حقوقی اسلامی با تأکید بر تاریخ صدر اسلام»; انتشارات دانشگاه امام صادق (ع).
۵. کوتر، رابرت و یولن، تامس (۲۰۰۷): «مقدمه حقوق و اقتصاد»; ترجمه یدالله داگر و حامده اخوان هزاوه، انتشارات پژوهشکده اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس و انتشارات نور علم، ۱۳۸۸.
۶. Cooter, Robert and Bernd-Schafer, Hans (2011); "Solomon's Knot: How Law Can End Poverty"; Princeton University Press.
۷. Friedman, David (2000); "Law's Order: What Economics has to do with Law and Why it Matters?"; Princeton University Press.
۸. Polinsky, A. Mitchell and Shavell, Steven (2007); "Handbook of Law and Economics"; United Kingdom, Elsevier.
۹. Posner, Eric (2012), economic foundations of international law, Black nap press
۱۰. Posner, Richard (2014), economic analysis of law, Kluwer publisher

عنوان درس به فارسی: مبانی جامعه‌شناسی اقتصادی عنوان درس به انگلیسی: Principle of Economic Sociology	تعداد واحد:	پایه	نظری	دروس پیش نیاز:
	۳		عملی	
	تعداد ساعت:	نوع واحد	نظری	ندارد
	۴۸		اصلی	
			اختیاری	
		نظری *		
		عملی		

آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد				
☐ سفر علمی	☐ کارگاه	☐ آزمایشگاه	☐ سمینار	

اهداف کلی درس:

هدف از ارائه این درس آشنایی عمیق‌تر دانشجویان با تحلیل‌های اجتماعی - اقتصادی برای موضوعات اقتصادی است. در واقع به طور دقیق‌تر می‌توان گفت هدف از ارائه این درس بررسی جنبه‌های اقتصادی و غیراقتصادی پدیده‌های اقتصادی و زندگی اقتصادی و چگونگی تداخل این وجوه و تأثیرپذیری آنها بر یکدیگر است به گونه‌ای که دانش‌آموختگان این درس بتوانند در سیاست‌گذاری‌های اقتصادی دید همه جانبه نگری نسبت به حل مشکلات اقتصادی - اجتماعی داشته باشند. این درس از مباحث بین رشته‌ای است و پیش نیاز آن این است که دانشجویان علوم اقتصادی آشنایی کامل با نظریات، اصول، مبانی و تئوری‌های اصلی و مرکزی علم اقتصاد در سطح خرد و کلان و هم چنین تئوری‌های رشد و توسعه اقتصادی و مبانی جامعه‌شناسی داشته باشند.

سرفصل مطالب درس:

جامعه‌شناسی اقتصادی چیست؟ و شاخه‌های مختلف آن کدامند؟

۱. چرا با وجود علم اقتصاد و جامعه‌شناسی محض به دانشی به نام جامعه‌شناسی اقتصادی نیاز است؟

۲. بررسی و نقد عرصه‌های جامعه‌شناسی اقتصادی

۳-۲- تاریخ تفکر اندیشه‌های جامعه‌شناسی اقتصادی

۳-۲-۱- بررسی جنبه‌های اجتماعی اندیشه‌ها و مکاتب اقتصادی

الف: مرکانتلیست‌ها (مکتب سوداگری)

ب. فیزیوکراسی (مکتب طبیعیون)

ج. کلاسیک‌ها (مکتب کلاسیک‌ها)

د. کینزین‌ها (مکتب کینزی)

ه. نهادگراها (مکتب نهادی)

۳-۲-۲- جنبه‌های اقتصادی اندیشه‌های اجتماعی

الف. پارسونز

ب. دورکیم

ج. مارکس

د. ماکس وبر

ه. زیمل

۳-۱- روش‌شناسی مسائل جامعه‌شناسی اقتصادی (بررسی متغیرهای مستقل و وابسته در اقتصاد و جامعه‌شناسی و

مقایسه آن‌ها با جامعه‌شناسی جامعه‌شناسی اقتصادی)

۳-۳- روابط زیرنظام‌های اجتماعی (اقتصاد، فرهنگ، مذهب و سیاست)

۳-۴- مطالعه جنبه‌های اجتماعی فرایندهای اقتصادی

۴-۴- مطالعه اقتصادی پدیده‌ها و مسایل اجتماعی

الف: تولید (با تأکید بر مسائل ایران)

ب: مبادله (پول)

ج: نظریه‌های مصرف و سبک زندگی (با تأکید بر مسائل ایران)

ه: یارانه‌ها (با تأکید بر مسائل ایران)

د. مالیات‌ها (با تأکید بر مسائل ایران)

۳-۵- رشد و توسعه (با تأکید بر مسائل ایران)

۶- مسائل جدید جامعه‌شناسی اقتصادی (با تأکید بر مسائل ایران)

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۱- فوران، جان (۱۳۸۶) تاریخ تحولات اجتماعی ایران از صفویه تا سال‌های پس از انقلاب اسلامی، ترجمه ی احمد

تدین، انتشارات موسسه خدمات فرهنگی رسا.

2. Nell, J. Smelser, (1976) The Sociology of Economic Life

3. Swedberg, Richard (1985), The Paradigm of Economic sociology Premises and Promises,

4. Max Weber (1948), The Protetant Ethic and the Spirit of Capitalism.

5. William, H. Branson (1997), Macroeconomic Theory and Policy, Princeton University.

6. Corden, W. Max(1971), the Theory of Protection, Oxford: Clarendon Press.

دروس پیش نیاز:	نظری	پایه	نوع واحد	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی: اقتصاد شهری عنوان درس به انگلیسی: Urban Economics		
	عملی			۳			
	نظری	اصلی		تعداد ساعت:			
	عملی			۴۸			
	نظری ★	اختیاری					
	عملی						
اقتصاد خرد (۲)	آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد						
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐							

اهداف کلی درس:

هدف از این درس آموزی پایه‌ها و نظریه‌های اقتصاد شهری به گونه‌ای است که دانش آموختگان بتوانند مسایل اقتصادی شهری ایران را شناسایی و تجزیه و تحلیل کنند و برای آنها راه کار ارایه کنند.

سرفصل مطالب درس:

بخش نخست: کلیات و مفاهیم پایه و نظری

۱: شهر و شهرنشینی

۱.۱. تعریف شهر، نواحی و مناطق شهری

۱.۲. پیشینه و روند شهرنشینی در جهان

۱.۳. پیشینه روند شهرنشینی در جوامع در حال رشد

۱.۴. پیشینه و روند شهرنشینی در ایران پیش و پس از دوره اسلام

۲: اقتصاد شهری

۲.۱. اقتصاد شهری چیست؟

۲.۲. نقش و اهمیت شهر در اقتصاد

۲.۳. سیستم شهری

۲.۴. تأثیر اقتصاد بر اندازه شهر

۲.۵. کاربرد تئوری‌های اقتصاد در تحلیل سیستم شهری

۲.۶. مفهوم مزیت نسبی و صرفه‌های ناشی از مقیاس

۲.۷. صرفه‌های ناشی از تجمع

۲.۸. اندازه شهر

۲.۹. عوامل موثر بر تعداد شهرها

۲,۱۰. رابطه بین اندازه شهرها و تعداد شهرها

۳: توسعه شهری

۳,۱. مفهوم توسعه شهری

۳,۲. عوامل موثر بر توسعه شهری

۳,۳. روش‌های اندازه‌گیری نخست شهری

۳,۴. عوامل موثر بر نخست شهری

۴: مکان‌یابی و نظره مکان مرکزی

۴,۱. مفهوم و نظریه مکان‌یابی

۴,۲. نواحی بازار و سیاست‌های شهری

۴,۴. عوامل موثر بر مکان‌یابی بنگاه‌ها و نواحی بازار

۴,۵. نظریه مکان مکرزی

۵: ساختار شهری

۵,۱. مکان‌یابی فعالیت‌های شهری

۵,۲. محدوده‌های رشد شهری و ساختار شهری

۵,۳. منطقه‌بندی، کاربری زمین و ساخت شهرها

۵,۴. نظریه‌های ساختار شهری

۵,۵. ساختار شهری در ایران

۶: رشد اقتصادی شهر

۶,۱. رشد شهری و رشد اقتصادی شهر

۶,۲. نیروهای بازار موثر بر رشد اقتصادی شهر

بخش دوم: اجاره زمین و برنامه‌ریزی کاربری اراضی شهر

۷: اجاره زمین و کاربری‌های آن

۷,۱. مفهوم اجاره زمین

۷,۲. بازار زمین و اجاره بها

۷,۳. بازار زمین و خط مشی‌های عمومی

۷,۴. کاربری زمین در شهرهای تک هسته‌ای

۷,۵. طبقه‌بندی کاربری، کاربری اراضی شهری

۷,۶. مکان‌یابی بنگاه‌ها و خانوارهای شهری با توجه به قیمت زمین

۷,۷. تعاملات بین بازارهای زمین و منطقه‌بندی آن

۸: کاربری زمین و منطقه‌بندی آن

۸,۱. نظریه‌های برنامه‌ریزی کاربری اراضی شهری

۸,۲. اهداف برنامه‌ریزی کاربری اراضی شهری

۸,۳. معیارهای مورد نیاز برای برنامه‌ریزی کاربری اراضی شهری

۸,۴. کاربری اراضی و محدوده رشد شهری

۸,۵. منطقه‌بندی کاربری اراضی

۸,۶. مدل‌ها و روش‌های پیش‌بینی در برنامه‌ریزی کاربری اراضی شهری

۹: بازار مسکن

۹,۱. اجاره زمین: کاربری اراضی و نظریه قیمت

۹,۲. ویژگی‌های کالای مسکن

- ۹,۳. سنجش مقدار و قیمت مسکن
- ۹,۴. بازار مسکن
- ۹,۵. سیاست‌های مسکن
- ۹,۶. سیاست‌های طرف عرضه
- ۹,۷. سیاست‌های طرف تقاضا
- ۹,۸. توسعه اجتماعی و نوسازی
- ۹,۹. رابطه بازار مسکن، مکان یابی خانوار شهری
- ۹,۱۰. وضعیت بازار مسکن در ایران

بخش سوم: حمل و نقل و اقتصاد شهری

- ۱۰: اقتصاد حمل و نقل
- ۱۰,۱. ویژگی‌های سیستم‌های حمل و نقل
- ۱۰,۲. آثار حمل و نقل بر ساختار شهری
- ۱۰,۳. چگونگی ارزیابی پروژه‌های حمل و نقل
- ۱۰,۴. مدل‌های تقاضای سفر
- ۱۱: حمل و نقل شهری
- ۱۱,۱. تقاضای حمل و نقل شهری
- ۱۱,۲. انواع حمل و نقل شهری
- ۱۱,۳. مدیریت تقاضای ترافیک
- ۱۱,۴. سیاست‌های مالی دولت و حمل و نقل شهری
- ۱۱,۵. روش‌های قیمت‌گذاری در سیستم حمل و نقل شهری
- ۱۱,۶. مدل‌های حمل و نقل شهری
- ۱۲: حمل و نقل عمومی
- ۱۲,۱. حمل و نقل عمومی و اقتصاد شهر
- ۱۲,۲. حمل و نقل عمومی و انتخاب نوع وسیله
- ۱۲,۳. مالیات و یارانه‌ها و حمل و نقل عمومی
- ۱۲,۴. شیوه‌های قیمت‌گذاری در حمل و نقل عمومی

بخش چهارم: بخش عمومی و اقتصاد شهر

- ۱۳: دولت و شهر
- ۱۳,۱. نقش دولت‌ها در شکل‌گیری شهرها
- ۱۳,۲. دولت و اقتصاد شهر
- ۱۳,۳. دولت‌های شهری و شهرهای دولتی
- ۱۳,۴. نقش دولت بر سیستم‌های شهری
- ۱۳,۵. نقش دولت محلی
- ۱۳,۶. لزوم دخالت دولت بر مسائل شهری
- ۱۴: منابع دولت و اقتصاد شهر
- ۱۴,۱. منابع و درآمد شهرداری‌ها
- ۱۴,۲. مخارج و هزینه‌های شهرداری‌ها
- ۱۴,۳. دولت‌های محلی و شهرداری‌ها

۱۴,۴. چگونگی تامین منابع و درآمد در شهرداری‌های ایران

۱۴,۵. وضعیت منابع و درآمد شهرداری‌ها در ایران

۱۴,۶. وضعیت مخارج و هزینه‌ها شهرداری‌ها در ایران

بخش پنجم: مسایل شهری

۱۵: فقر شهری

۱۵,۱. مفهوم فقر شهری

۱۵,۲. تمرکز فقر در شهرها

۱۵,۳. توزیع فضایی فقر و نابرابری اجتماعی در شهرها

۱۵,۴. رابطه اندازه شهرها و فقر

۱۵,۵. دلایل وجود فقر در شهرها

۱۵,۶. سیاست‌های مبارزه با فقر

۱۵,۷. حاشیه نشینی و فقر شهری

۱۵,۸. سکونت گاه‌های غیر رسمی و فقر شهری

۱۵,۹. فقر شهری در ایران

۱۶: جرائم و ناهنجاری‌های شهری

۱۶,۱. جرم و ناهنجاری‌ها در شهر

۱۶,۲. آسیب دیدگان جرم و ناهنجاری‌های شهری

۱۶,۳. رابطه اندازه شهر، جرم و ناهنجاری‌ها

۱۶,۴. توزیع فضایی جرم و ناهنجاری‌های شهری

۱۶,۵. رابطه بین قیمت مسکن و جرائم شهری

۱۶,۶. هزینه‌های جرائم شهری

۱۶,۷. دلایل و عوامل جرائم شهری

۱۶,۸. سیاست‌ها و راهکارهای مقابله با جرائم شهری

۱۶,۹. جرم و ناهنجاری‌های شهری در ایران

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

- اکبری، نعمت‌اله (در دست انتشار) اقتصاد شهری، تهران: سمت

- اوسالیوان، آرتور (۱۳۸۹) مباحثی در اقتصاد شهری، ترجمه جعفر قادری و علی قادری، تهران: پژوهشکده اقتصاد دانشگاه تربیت

مدرس و نور علم

- مک‌کین، فیلیپ (۱۳۹۴) اقتصاد نوین شهری و منطقه‌ای، ترجمه شهرام ریسی دهکردی، همدان: نور علم

- عابدین درکوش، سعید (۱۳۷۲) اقتصاد شهری، چاپ دوم، تهران: مرکز نشر دانشگاهی

عنوان درس به فارسی: اقتصاد حمل و نقل عنوان درس به انگلیسی: Transportation Economics	تعداد واحد: ۳ تعداد ساعت: ۴۸	نوع واحد	پایه	نظری	درس پیش نیاز: اقتصاد خرد (۲)
				عملی	
			اصلی	نظری	
				عملی	
			اختیاری	نظری ★	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

شناسایی ویژگی‌های نظری و کاربردی اقتصادی حمل و نقل در ابعاد گوناگون و نیز ارتباط آن با دیگر بخش‌ها و ایجاد توانایی تجزیه و تحلیل مسایل اقتصادی حمل و نقل از سوی دانش آموختگان به گونه‌ای که دانشجو اقتصاد حمل و نقل ایران را بشناسد و بتواند مساله‌های آن را تحلیل کند و برای آن راه حل ارائه کند.

توضیحات:

گسترش مباحث علمی حمل و نقل در فهرست مطالب، به روز شدن مطالب فهرست، افزودن مطالبی که برای اقتصاد ایران نیاز است همراه با افزودن بخش‌های وپیه در باره اقتصاد حمل و نقل ایران از ویژگی‌های این سرفصل نسبت به سرفصل پیشین است.

سرفصل مطالب درس:

بخش نخست: خاستگاه اقتصاد حمل و نقل

- ۱-۱. اقتصاد و حمل و نقل
- ۲-۱. مفهوم حمل و نقل
- ۳-۱. عناصر اصلی حمل و نقل
- ۴-۱. شیوه‌های مختلف حمل و نقل
- ۵-۱. پیشینه تاریخی حمل و نقل در ایران و جهان

بخش دوم: نظریه رفتار مصرف کننده و تقاضای حمل و نقل

- ۱-۲. نظریه مطلوبیت، منحنی‌های بی تفاوتی، بودجه، رفتار تعادلی مصرف کننده و تقاضای حمل و نقل
- ۲-۲. اثرات جانشینی و درآمدی و کشش تقاضای حمل و نقل
- ۳-۲. استخراج تقاضای بازار حمل و نقل
- ۴-۲. تقاضای حمل و نقل در ایران

بخش سوم: مدل سازی تقاضای حمل و نقل

- ۱-۳. مدل سازی تک معادله ای تقاضای حمل و نقل

- ۲-۳. مدل سازی سیستمی تقاضای حمل و نقل
۳-۳. مدل های حمل و نقل در ایران

بخش چهارم: نظریه رفتار تولیدکننده و عرضه خدمات حمل و نقل

- ۱-۴. مفهوم تولید و عرضه خدمات حمل و نقل
۲-۴. تولید خدمات حمل و نقل با چند نهاده تولیدی
۳-۴. منحنی های هم مقدار برای تحلیل تولید و عرضه خدمات حمل و نقل
۴-۴. استخراج تابع تقاضای نهاده های تولیدی خدمات حمل و نقل
۵-۴. کشش تولیدی عوامل تولید خدمات حمل و نقل
۶-۴. ترکیب بهینه منابع در عرضه خدمات حمل و نقل
۷-۴. مسیر توسعه، عرضه کوتاه مدت و بلندمدت خدمات حمل و نقل
۸-۴. عوامل موثر بر عرضه و کشش قیمتی عرضه خدمات حمل و نقل
۹-۴. عرضه حمل و نقل در ایران

بخش پنجم: نظریه هزینه و عرضه خدمات حمل و نقل

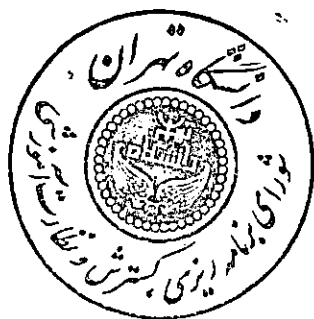
- ۱-۵. مفهوم هزینه در تصمیم گیری
۲-۵. مفاهیم اقتصادی و حسابداری هزینه
۳-۵. هزینه های مستقیم و غیرمستقیم
۴-۵. هزینه های صریح و ضمنی
۵-۵. هزینه فرصت و هزینه واقعی
۶-۵. استخراج توابع هزینه عرضه خدمات حمل و نقل در کوتاه مدت
۷-۵. استخراج توابع هزینه عرضه خدمات حمل و نقل در بلندمدت
۸-۵. تبیین دوگانگی بین تولید و هزینه
۹-۵. صرفه ها و زیان های ناشی از مقیاس در عرضه خدمات حمل و نقل
۱۰-۵. تشکیلات بهینه تولیدی برای بنگاه های عرضه کننده خدمات حمل و نقل
۱۱-۵. منحنی فراگیری در بنگاه های عرضه کننده خدمات حمل و نقل

بخش ششم: کارایی و بهره وری عوامل تولید در بخش حمل و نقل

- ۱-۶. مولفه های اصلی اثرگذار بر بهره وری عوامل تولید
۲-۶. روش های محاسبه بهره وری عوامل تولید
۳-۶. روش برآورد کارایی بنگاه های عرضه کننده خدمات حمل و نقل
۴-۶. روش تحلیل پوششی داده ها
۵-۶. روش تحلیل مرزی تصادفی
۶-۶. کارایی و بهره وری حمل و نقل در ایران

بخش هفتم: ساختار بازارهای خدمات حمل و نقل

- ۱-۷. انواع بازار در حمل و نقل
۲-۷. تمرکز و قدرت بازاری در بخش حمل و نقل
۳-۷. ساختار بازارهای خدمات حمل و نقل در ایران

بخش هشتم: اثرات خارجی خدمات حمل و نقل

- ۱-۸. هزینه‌های خارجی خدمات حمل و نقل
- ۲-۸. هزینه تصادفات در بخش حمل و نقل
- ۳-۸. تغییرات جغرافیایی و بخش حمل و نقل
- ۴-۸. شیوه‌های کنترل هزینه‌های خارجی ناشی از بخش حمل و نقل
- ۵-۸. قیمت‌گذاری ازدحام در بخش حمل و نقل
- ۶-۸. حمل و نقل و کاربری اراضی نواحی شهری
- ۷-۸. اثرات خارجی خدمات حمل و نقل و قیمت‌گذاری آن در ایران

بخش نهم: مدل‌سازی و روش‌های تحلیل کمی بخش حمل و نقل

- ۱-۹. اهمیت مدل‌سازی در اقتصاد
- ۲-۹. مدل‌های برنامه‌ریزی حمل و نقل
- ۳-۹. روش‌های تحلیل کمی حمل و نقل
- ۴-۹. روش مبدا - مقصد (O-D)
- ۵-۹. تحلیل‌های رگرسیونی
- ۶-۹. برنامه‌ریزی خطی و غیرخطی
- ۷-۹. داده - ستانده
- ۸-۹. الگوهای تعادل عمومی قابل محاسبه
- ۹-۹. سیستم‌های دینامیکی
- ۱۰-۹. نگاهی به برخی مدل‌های حمل و نقل در ایران و نتیجه آنها

بخش دهم: موضوع‌های ویژه در بخش حمل و نقل

- ۱-۱۰. سیاست‌گذاری حمل و نقل
- ۲-۱۰. تنظیم مقررات و مقررات‌زدایی بخش حمل و نقل
- ۳-۱۰. ارزیابی اقتصادی پروژه‌های حمل و نقل
- ۴-۱۰. سرمایه‌گذاری در بخش حمل و نقل
- ۵-۱۰. ویژگی‌های خاص حمل و نقل ایران

بخش یازدهم: نگاهی آماری به حمل و نقل ایران

- ۱۱.۱. حمل و نقل شهری در ایران
- ۱۱.۲. حمل و نقل برون شهری در ایران
- ۱۱.۳. حمل و نقل جاده‌ای در ایران
- ۱۱.۴. حمل و نقل ریلی در ایران
- ۱۱.۵. حمل و نقل همایی در ایران
- ۱۱.۶. حمل و نقل دریایی (آبی) در ایران
- ۱۱.۷. حمل و نقل با لوله و دیگر روش‌ها در ایران

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۱. بیضایی، ابراهیم (۱۳۹۱) اصول کاربردی اقتصاد حمل و نقل، چاپ دوم، تهران: سمت
۲. محمودی، علی (۱۳۷۶) اقتصاد حمل و نقل، تهران: شرکت چاپ و نشر بازرگانی
۳. موسوی، میرحسین (در دست چاپ) اقتصاد حمل و نقل، سمت
4. Hall, Button, K. (2010) Transport Economics (3rded.). Northampton, MA: Edward Elgar.
5. Jara Diaz, S. (2007) Transport Economic Theory. Amsterdam: Elsevier.

عنوان درس به فارسی: اقتصاد منطقه‌ای عنوان درس به انگلیسی: Regional Economics	تعداد واحد:	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: اقتصاد خرد (۲)-اقتصاد کلان (۲)
	۳		عملی		
	تعداد ساعت:		اصلی	نظری	
	۴۸			عملی	
			اختیاری	نظری ★	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

هدف از این درس آشنا کردن دانشجویان رشته اقتصاد با نظریه‌های اقتصاد منطقه‌ای و کاربردهای آن، شناخت مسایل اقتصاد منطقه‌ای ایران و ایجاد توان تجزیه و تحلیل مسایل اقتصاد منطقه‌ای ایران از سوی دانش‌آموختگان.

توضیحات:

این سرفصل نو است و تا کنون در کارشناسی اقتصاد برای آن سرفصل مصوب نبوده است. با این وجود در این سرفصل هم نظریه‌های نو و هم مسایل اقتصاد ایران، نسبت به سرفصل‌های کارشناسی ارشد که در گرایش اقتصاد شهری و منطقه‌ای وجود داشت، افزوده شده است.

سرفصل مطالب درس:

۱. مفهوم منطقه و اقتصاد منطقه‌ای
 - ۱-۱- مفهوم منطقه و ناحیه
 - ۱-۲- گونه‌های منطقه بندی
 - ۱-۳- علت‌ها و هدف‌های منطقه‌بندی
 - ۱-۴- پایه‌های منطقه بندی
 - ۱-۵- تعریف اقتصاد منطقه‌ای
۲. مکان‌یابی
 - ۱-۲- مکانی‌یابی
 - ۲-۲- مدل‌های مکان‌یابی بنگاه
 - ۲-۲-۱- مدل وبر
 - ۲-۲-۲- مدل لوش
 - ۲-۲-۳- مدل تولید مؤزس
 - ۲-۲-۴- مدل هتلینگ

- ۵-۲-۲-مدل چرخه تولید
- ۳-۲- کاربردهای و تحلیل مکانیابی در ایران
۳. تحلیل ناحیه‌های بازار
- ۱-۳- تقاضا و ناحیه‌های بازار
- ۲-۳- ناحیه‌های بازار و انحصار و رقابت
- ۳-۳- عوامل موثر بر شکل‌گیری ناحیه‌های بازار (اثر هزینه، اثر صرفه‌های ناشی از مقیاس، اثر تغییر تقاضا)
- ۷-۳- نظریه مکان مرکزی
- ۸-۳- اندازه‌گیری ناحیه‌های بازار
- ۹-۳- نمونه ناحیه‌بندی‌ها در ایران
۴. مدل‌های مکان یابی خانوارها
- ۱-۴- مدل ون تونن
- ۲-۴- مدل آلنسو
- ۳-۴- مدل موث
- ۴-۴- سایر مدل‌ها
- ۵-۴- کاربرد مکانیابی خانوار در ایران
۵. تجمیع و خوشه‌بندی فعالیت‌ها
- ۱-۵- مفهوم خوشه‌بندی
- ۲-۵- صرفه‌های ناشی از تجمیع
- ۳-۵- انواع صرفه‌های ناشی از تجمیع
- ۴-۵- تجمیع و خوشه‌بندی فعالیت‌ها در ایران
۶. اقتصاد فضا
- ۱-۶- مفهوم فضا و اقتصاد فضایی
- ۲-۶- نظریه‌های در باره فضا
- ۳-۶- اقتصاد فضا و ساختار فضایی فعالیت‌ها
- ۴-۶- تقاضا و قیمت‌گذاری فضایی
- ۵-۶- چگونگی اندازه‌گیری فضا
- ۶-۶- مسایل اقتصاد فضا در ایران
۷. تخصصی شدن فعالیت‌ها و مناطق
- ۱-۷- مدل اقتصاد پایه
- ۲-۷- مدل کینزی
- ۳-۷- مدل داده - ستانده
- ۴-۷- نمونه کاربرد مدل‌ها در ایران
۸. تحلیل منطقه‌ای کار، کالا و سرمایه
- ۱-۸- بازار نیروی کار
- ۲-۸- بازار نیروی کار منطقه‌ای
- ۳-۸- تجارت بین مناطق
- ۴-۸- تحرک سرمایه
- ۵-۸- تحلیل‌های منطقه‌ای کار، کالا و سرمایه در ایران
۹. مدل‌های رشد منطقه‌ای
- ۱-۹- مدل‌های طرف تقاضا

- ۹-۲- مدل‌های طرف عرضه
 ۹-۳- مدل‌های علیت تجمعی
 ۹-۴- مدل‌های رشد همگرا و واگرا
 ۹-۵- کاربرد مدل‌های منطقه‌ای در ایران
 ۱۰. اقتصاد حمل و نقل در مناطق
 ۱۰-۱- آثار حمل و نقل بر منطقه
 ۱۰-۲- سیستم‌های حمل و نقل
 ۱۰-۴- مدل‌های حمل و نقل
 ۱۰-۵- مدل‌های تقاضای سفر بین مناطق
 ۱۰-۶- مدیریت تقاضای سفر
 ۱۰-۷- مسایل حمل و نقل و اقتصاد منطقه‌ای در ایران
 ۱۱. برنامه‌ریزی منطقه‌ای
 ۱۱-۱- مفهوم برنامه‌ریزی و برنامه‌ریزی منطقه‌ای
 ۱۱-۳- برنامه‌ریزی فضایی
 ۱۱-۴- برنامه‌ریزی آمایش سرزمین
 ۱۱-۵- برنامه‌ریزی کسری
 ۱۱-۶- برنامه‌ریزی حمل و نقل
 ۱۱-۷- روش‌های رتبه بندی در مناطق
 ۱۱-۸- برنامه‌ریزی منطقه‌ای در ایران
 ۱۲. سیاست‌های منطقه‌ای
 ۱۲-۱- سیاست‌های اقتصاد منطقه‌ای
 ۱۲-۲- سیاست‌های سنتی
 ۱۲-۳- سیاست‌های نوین
 ۱۲-۴- چالش‌های سیاست‌های توسعه ملی و منطقه‌ای در ایران و جهان

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۱. اکبری نعمت الله (۱۳۸۷) کاربرد روش‌های برنامه‌ریزی در اقتصاد و مدیریت، اصفهان، جهاد دانشگاهی
۲. اکبری، نعمت الله (۱۳۸۷) اقتصاد منطقه‌ای، تهران: سمت، در دست انتشار
۳. صباغ‌مجید (۱۳۸۰) اقتصاد منطقه‌ای، تهران: سمت
۴. فیلیپ مک گین (۱۳۹۴) اقتصاد نوین شهری و منطقه‌ای، ترجمه شهرام رئیسی دهکردی، نور علم
5. Anas, A. (2013). Modelling in urban and regional economics. Taylor & Francis.

6. Martin, R. (2012). Regional economic resilience, hysteresis and recessionary shocks. *Journal of economic geography*, 12(1), 1-32.
7. McCann, P. (2013). *Modern urban and regional economics*. Oxford University Press.
8. Zhang, W. B. (2012). *A theory of interregional dynamics: models of capital, knowledge and economic structures* (Vol. 523). Springer Science & Business Media.

عنوان درس به فارسی: اقتصاد مسکن عنوان درس به انگلیسی: Housing Econmoics	تعداد واحد:	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: اقتصاد خرد (۲)، اقتصاد کلان (۲)
			عملی	
	۳	اصلی	نظری	
	تعداد ساعت:		عملی	
	۴۸	اختیاری	نظری ★	
			عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد				
☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار				

اهداف کلی درس:

آموزش نظریه‌های اقتصاد مسکن و آشنایی دانشجویان با مبانی خرد و کلان اقتصاد مسکن، درک روابط موجود میان متغیرهای اقتصاد مسکن، تحلیل ارتباط اقتصاد مسکن با سایر رشته‌های علوم اقتصادی، چگونگی ارتباط اقتصاد مسکن با اهداف اقتصاد کلان اهم اهداف مطالعه اقتصاد مسکن است.

سرفصل مطالب درس:

۱. مروری بر مفاهیم اساسی و شاخص‌های کلیدی اقتصاد مسکن
 - ۱-۱. تعریف اقتصاد مسکن، قلمرو و اهداف آن
 - ۱-۲. اهمیت اقتصاد مسکن و ارتباط آن با سایر بخش‌ها
 - ۱-۳. مشکلات اساسی و فعالیت‌های غیر بازاری در اقتصاد مسکن
 - ۱-۴. شاخص‌های ارزیابی عملکردی و سیاست‌گذاری مسکن
 - ۱-۵. نقش و اهداف دولت در بازار مسکن
۲. تقاضای مسکن و تحلیل تقاضای مسکن در ایران
 - ۲-۱. تقاضای مسکن ملکی و استیجاری
 - ۲-۲. تقاضای مسکن: تقاضای دارایی و مصرفی
 - ۲-۳. مبانی انتخاب نوع تصرف مسکن
 - ۲-۴. ویژگی‌های اساسی تقاضای سوداگری مسکن
 - ۲-۵. تحلیل و ارزیابی تقاضای مسکن در ایران
۳. عرضه و تولید مسکن

۱-۳. ذخیره و روانه مسکن (تبیین مفاهیم کلیدی؛ عرضه خدمات مسکن و انتقال مالکیت)

۲-۳. سرمایه گذاری مسکن

- نظریه بحداکثر رساندن سود
- نظریه عرضه مسکن بر پایه فضای شهری
- نظریه توبین - Q
- ۳-۳. عرضه مسکن نوساز و قدیمی
- ۴-۳. عرضه مسکن کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت
- ۵-۳ تحلیل و ارزیابی عرضه و تولید مسکن در ایران

۴. تعادل در بازار مستغلات و دارایی مسکن

- مقدمه: بازار املاک و مستغلات مسکن
- ۱-۴. اثر تقاضا و ترکیب آن بر تعادل بازار مسکن
- ۲-۴. اثر اجزاء هزینه استفاده مسکن بر تعادل
- ۳-۴. عوامل مؤثر بر تعادل بازار مسکن
- ۴-۴. بازار مسکن و واحدهای مسکونی خالی
- ۴-۴. مبانی تعیین ادوار تجاری در اقتصاد مسکن

۵. نظریه های قیمت مسکن و تحلیل آن در ایران

مقدمه: قیمت مسکن و کانال های اثر گذاری آن بر اقتصاد

۱-۵. نظریه های نوسان قیمت مسکن در طول زمان

- نظریه بنیادی قیمت مسکن
- نظریه پرتفولیو و سبد دارایی ها
- نظریه حباب شکل بودن قیمت مسکن
- ۲-۵. نظریه پراکندگی فضایی قیمت مسکن
- تابع هدائیک مسکن
- نظریه ارزش مکانی
- نظریه تسلط انگیزه تصرف مسکن در بازار و مناطق شهری
- ۳-۵. تحلیل و ارزیابی نظریه های قیمت مسکن در ایران
- الگوی تحلیل فضایی قیمت مسکن
- تحلیل روند زمانی قیمت مسکن و ارزیابی شوک ها

۶. سیاست ها و رفع موارد شکست بازار (اختیاری مطابق نظر اساتید)

۱-۶ نقش و اهداف دولت ملی و محلی در بازار مسکن

دولت های محلی؛ صیانت از معماری اصیل، ساماندهی کاربری ها، حمایت از گروه های آسیب پذیر و جوانان، مستغلات و مسکن به عنوان منبع مهم درآمدی.

دولت مرکزی؛ اجرای وظایف در چهارچوب قانون اساسی و تامین سرپناه اقشار آسیب پذیر و گروه های ویژه، رفع موارد شکست بازار، ایجاد نظام اطلاعات شفاف و کامل جهت کمک به برقراری بازار غیر انحصاری، استفاده از ظرفیت های واقعی بخش مسکن در تحقق اهداف اقتصاد کلان از جمله؛ تقویت رشد، کنترل تورم، کاهش بیکاری، بهبود اهداف توزیع درآمدی و همچنین رشد درون زا و تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی.

۶-۲. ابزارهای مالی و پولی

سیاست‌های درآمدی و هزینه ای بودجه، سیاست‌های وام و سود تسهیلات و سایر ابزارهای پولی در بازار رهن اولیه و ثانویه

۶-۳. قوانین و مقررات

قوانین ناظر بر مراحل تولید و ساخت مسکن از سوی دولت و مقام‌های محلی، قوانین ناظر بر استفاده مسکن بعنوان سرپناه یا دارایی، قوانین مالک و مستاجر، قوانین مرتبط با نهادهای تولید کننده

۶-۴. نهادهای در بازار مسکن

نهادسازی تولیدکنندگان مسکن، نهادسازی مصرف کننده گان مسکن (ملکی و اجاره ای)، نهادهای تامین مالی مسکن

- روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی		پروژه
		نوشتاری	عملکردی	
	۴۰ درصد	۶۰ درصد		

منابع:

۱. علی اکبر قلی زاده - نظریه قیمت مسکن در ایران به زبان ساده - انتشارات نور علم
۲. علی اکبر قلی زاده جزوه درسی "اقتصاد مسکن؛ مبانی نظری و کاربردی" در دانشگاه بوعلی سینا
۳. منصور خلیلی عراقی "اقتصاد مسکن" انتشارات دانشگاه تهران
4. Stephen Mayo , Housing Policy Matters: A Global Analysis (Oxford Univ. Press) 2003
5. DiPasquale Denise and Wheaton William C.; The Markets for Real Estate Assets and Space: A Conceptual Framework. Journal of the American Real Estate and Urban Economics Association, 1992. V20.1: pp. 181-197
6. Charles Leung(2004) Macroeconomics and housing: a review of the literature, Journal of Housing Economics, Volume 13, Issue 4, December 2004, Pag

عنوان درس به فارسی: بورس اوراق بهادار و تامین مالی عنوان درس به انگلیسی: Stock Exchange and Financing	تعداد واحد:	پایه	نظری	دروس پیش نیاز:
	۳		عملی	
	تعداد ساعت:	نوع واحد	نظری	اقتصاد خرد (۲)
	۴۸		اختیاری	
			نظری ★	
			عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد				
☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار				

اهداف کلی درس:

درک اهمیت جایگاه بازارهای اوراق بهادار در نظام مالی کشور، آشنایی با انواع بازارهای اوراق بهادار، آشنایی و درک جایگاه و نقش بازارهای اوراق بهادار در اقتصاد، آشنایی با حوزه مسائل و چالش‌های بازارهای اوراق بهادار، آشنایی با فرایند معاملات و تخلفات مختلف در بازارهای اوراق بهادار، کسب مقدمات لازم جهت نقد و اصلاح بازارهای اوراق بهادار، تقویت نگرش سیستمی و قدرت تحلیل مسائل و چالش‌های حوزه تأمین مالی و بازارهای اوراق بهادار.

سرفصل مطالب درس:

۱- جایگاه بازارهای اوراق بهادار در نظام مالی و اقتصاد کشور

- تعریف نظام مالی،
- ارکان نظام مالی (بازارهای مالی، نهادهای مالی، ابزارهای مالی و قوانین و مقررات مالی)
- نقش بازارهای اوراق بهادار در نظام مالی و اقتصاد کشور

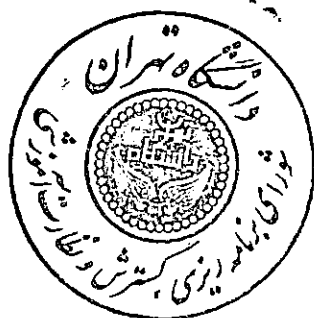
۲- بورس‌های اوراق بهادار در کشورهای مختلف

- تاریخچه ایجاد بورس‌های اوراق بهادار
- تعریف و ضرورت ایجاد بورس‌های اوراق بهادار
- تئوری‌ها و انواع بورس‌های اوراق بهادار
- آمار معاملات در این بازارها و....

۳- بازارهای خارج از بورس (OTC) در ایران و کشورهای مختلف

- تاریخچه ایجاد بازارهای خارج از بورس
- تعریف و ضرورت ایجاد بازارهای خارج از بورس
- آمار معاملات در این بازارها و....

۴- بورس اوراق بهادار تهران

- تاریخچه، قوانین و اهداف بورس اوراق بهادار تهران
- کارکردها، ارکان، نحوه پذیرش ناشران و چالش‌های بورس اوراق بهادار تهران
- شاخص‌های بورس اوراق بهادار تهران
- انواع ابزارهای مالی بورس اوراق بهادار تهران
- آمار معاملات و جایگاه بورس اوراق بهادار در تأمین مالی

۵- فرابورس ایران

- تاریخچه، قوانین و اهداف فرابورس ایران
- کارکردها، ارکان، نحوه پذیرش ناشران و چالش‌های فرابورس ایران
- انواع ابزارهای مالی فرابورس ایران
- شاخص‌های فرابورس ایران
- آمار معاملات و جایگاه فرابورس ایران در تأمین مالی

۶- بورس‌های کالایی

- تاریخچه، قوانین و اهداف بورس‌های کالایی
- ارکان، معاملات و چالش‌های بورس‌های کالایی در برخی از کشورها و ایران

۷- بورس‌های انرژی

- تاریخچه، اهداف و ارکان بورس‌های انرژی
- معاملات، چالش‌های بورس‌های انرژی در برخی از کشورها و ایران

۸- بازار دارایی فکری (بورس ایده)

- تاریخچه، اهداف و ارکان بورس ایده
- معاملات، چالش‌های بورس‌های ایده در برخی از کشورها و ایران
- روش‌های موجود تأمین مالی شرکت‌های دانش‌بنیان

۹- فرایند انجام معاملات در بورس‌های اوراق بهادار

- دریافت کد معاملاتی
- معاملات برخط (آن لاین)
- مراحل انجام معاملات
- انواع سفارش‌ها
- دامنه نوسان و گره معاملاتی
- نحوه کشف قیمت در این معاملات
- نقش شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه و...

۱۰- انواع معاملات در بورس‌های اوراق بهادار

- معاملات عمده و معاملات عمده شرايطی
- معاملات حقیقی - حقوقی
- بورس بازی و...

۱۱- نهادهای ناظر بر بورس‌های اوراق بهادار در کشورهای مختلف

- تاریخچه ی ایجاد نهادهای ناظر در بازار سرمایه
- مأموریت، اهداف، وظایف، ساختار و چالش‌های نهادهای ناظر در بازار سرمایه

۱۲- نهادهای ناظر بر بورس‌های اوراق بهادار در ایران

- تاریخچه ی ایجاد نهادهای ناظر در بازار سرمایه ی ایران
- مأموریت، اهداف، وظایف، ساختار و چالش های شورای عالی بورس و سازمان بورس و اوراق بهادار
- سیاستگذاری و وضع قوانین

۱۳- تخلفات و جرایم در معاملات اوراق بهادار

- معاملات با استفاده از اطلاعات نهانی
- دستکاری معاملات
- تخلفات کارگزاران
- تنبیهات و مجازات ها

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

- ۱- آشنایی با بازار مشتقه، بورس اوراق بهادار تهران، انتشارات بورس.
- ۲- تحلیل حقوقی معاملات بازار فیزیکی بورس کالای ایران، حسین سوهانی- سید مرتضی شهیدی، انتشارات بورس.
- ۳- حقوق کیفری بازار اوراق بهادار، غلامعلی میرزایی منفرد، انتشارات میزان.
- ۴- سرمایه گذاری در بورس اوراق بهادار (از تئوری تا عمل)، محمد حسین عبدالرحیمیان/سمانه دهقان منشادی، سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی.
- ۵- قوانین و مقررات بازار اوراق بهادار، سازمان بورس و اوراق بهادار، انتشارات بورس.
- ۶- معاملات دارندگان اطلاعات نهانی، سازمان بین المللی کمیسیون های اوراق بهادار، مترجم: محمدرضا مهران فر، انتشارات چالش.
- ۷- مقررات معاملاتی در بورس اوراق بهادار تهران، معاونت بازار بورس اوراق بهادار تهران، انتشارات بورس.

عنوان درس به فارسی: جهانی شدن و بحران‌های مالی عنوان درس به انگلیسی: Globalization and Financial Crisis	تعداد واحد:	۳	پایه	نظری	دروس پیش نیاز:
				عملی	
	تعداد ساعت:	۴۸	نوع واحد	نظری	مالیه بین الملل
				عملی	
				نظری ★	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار					

اهداف کلی درس:

مهم‌ترین اهداف این درس، استفاده از نظریه‌های اقتصادی جهت درک علل و ابعاد بحران‌های اقتصادی و نیز راهکارهای مقابله با این بحران‌های اقتصادی است. دانشجویان در این مسیر، ضمن مطالعه و مروری بر مهم‌ترین بحران‌های اقتصادی و مالی جهانی و منطقه‌ای، با میزان اثر بخشی انواع سیاست‌های اقتصادی و نیز اقدامات احتیاطی آشنا می‌شوند. بطور کلی در پایان این دوره دانشجویان قادر خواهند بود:

۱- زمینه اقتصادی - مالی و علل ممکن بوجود آورنده بحران‌های اقتصادی و مالی را توصیف کرده و توضیح دهند که چگونه یک بحران خاص از یک کشور یا منطقه خاص شروع شده و تا چه اندازه سایر مناطق و اقتصادهای دنیا را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

۲- با یک رویکرد انتقادی، نقش سیاست‌های اقتصادی دولت‌ها را در شکل‌گیری و در نهایت از بین بردن اثرات منفی این بحران‌ها توضیح دهند.

۳- نقاط تشابه و تمایز بحران‌های مالی و اقتصادی جهانی را درک کرده و توضیح دهند.

۴- هزینه‌های اقتصادی و مالی بحران‌های اقتصادی و مالی را درک کرده و انگیزه‌های مطالعه در خصوص نمونه‌های موفق بین‌المللی در آنها تقویت شود.

۵- مهم‌ترین ویژگی‌های بازارهای کلان اقتصادی را جهت مصون ماندن از انواع بحران‌های اقتصادی و مالی را توضیح دهند.

۶- نحوه شکل‌گیری مسیر آتی اقتصاد جهانی را در بستر این بحران‌ها مورد تأمل قرار دهند.

سرفصل مطالب درس:

بخش اول: مبانی نظری (تعیین کننده‌های) انواع بحران‌های مالی، پولی و بدهی‌ها و اقدامات سیاستی:

الف- مروری بر مفاهیم: مفهوم بحران، مفهوم بحران‌های اقتصادی و مالی، شاخص‌های تقسیم‌بندی بحران‌های اقتصادی و مالی.

ب- بحران‌های پولی و بانکی

ب-۱: مقدمه ای بر مهم‌ترین بحران‌های اقتصادی و مالی بین‌المللی (رکود بزرگ و ابعاد و اثرات آن، بحران تکیلا (Tequila crisis) در مکزیک، بحران مالی ۱۹۹۷ آسیا، بحران مالی سال ۲۰۰۸ میلادی)

- ب-۲: علل، اشکال و آثار بحران‌های پولی؛ سفته بازی و نرخ‌های ارز، بحران تراز پرداخت‌ها، نقش بین‌المللی ارزهای عمده جهانی (دلار، یورو و ارزهای اقتصادهای بزرگ نوظهور) در بحران‌ها، بحران‌های ناشی از ابرتورمها، آثار و هزینه‌های اقتصادی بحران‌های پولی.
- ب-۳: علل و آثار بحران‌های بانکی و اعتباری؛ حبابهای بازارهای مالی، نوسانات اعتبارات، ابزارهای بازار پول و سرمایه (مانند تبدیل به اوراق بهادار سازی دارایی‌ها و...)، بانکداری سایه ای (Shadow Banking) و نقش آن در بروز بحران‌ها، شبکه‌های مالی و سرایت بحران‌های مالی، هزینه‌ها و آثار مالی و اقتصادی بحران‌های بانکی و اعتباری.
- ج- بحران بدهی‌های بین‌المللی و اثرات آن بر اقتصادهای ملی
- د-۱: مروری بر تاریخچه مهم‌ترین بحران‌های ناشی از بدهی‌های ملی و بین‌المللی (بدهی‌های ایالات متحده آمریکا، بحران بدهی در اقتصادهای نوظهور)
- د-۲: علل و آثار بحران‌های بدهی.
- ه- اقدامات سیاستی و تجارب خروج از بحران‌های اقتصادی و مالی در سطح اقتصاد جهانی

بخش دوم: درسهای بحران‌های بین‌المللی برای کشورهای در حال توسعه و اسلامی؛

الف- میزان اثر پذیری سیستمهای مالی و شاخصهای کلان اقتصادی کشورهای در حال توسعه و اسلامی (با تأکید بر تجارب اقتصاد ایران در بستر بحران‌های ملی و بین‌المللی، نقش رویکرد اسلامی در تأمین مالی)

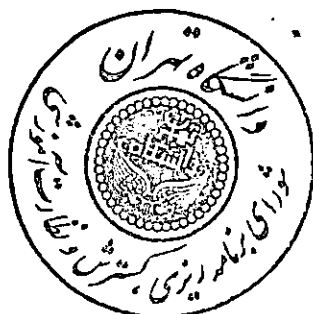
ب- بحران‌های اقتصادی و مالی در نظام‌های اقتصادی مادی و اسلامی؛ رویکرد نظام اقتصادی اسلامی در مواجهه با ریشه‌های بحران‌ها.

- روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی		پروژه
		نوشتاری	عملکردی	
	۴۰ درصد	۶۰ درصد		

منابع:

- استیگلیتز، جوزف (۲۰۱۰). سقوط آزاد، ترجمه: امیر عزیزی (۱۳۹۲)، انتشارات کتاب سبز.
- بهکیش، محمد مهدی (۱۳۸۷). ایران، بحران مالی و شرایط تازه، اتاق بازرگانی شماره ۲۴.
- تقوی، مهدی (۱۳۸۳). بحران‌های مالی بین‌المللی، انتشارات واحد علوم و تحقیقات.
- توتونچیان، ایرج (۱۳۷۹). پول و بانکداری اسلامی و مقایسه با نظام سرمایه داری، انتشارات توانگران، تهران.
- داوودی، پرویز و محمود عیسوی (۱۳۸۹). بحران‌های اقتصادی و راه حل اسلامی، دانشگاه شهید بهشتی، مجله اقتصاد، شماره ۱.
- درخشان، مسعود (۱۳۸۷). ماهیت و علل بحران مالی ۲۰۰۸ و تأثیر آن بر اقتصاد ایران، پژوهشنامه ۹، معاونت پژوهش‌های اقتصادی مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام، تهران.
- درخشان، مسعود (۱۳۹۰). بحران مالی آمریکا: بررسی علل، ماهیت و راهکارها، معاونت پژوهش‌های اقتصادی مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام، تهران.
- رضائی، ابراهیم (۱۳۹۴). بحران‌های اقتصادی و مالی و اقتصاد جهانی، انتشارات سمت (در دست تالیف)
- صادقی شاهدانی، مهدی و سعید دهقان خاوری (۱۳۹۰). سرمایه داری عامل بحران اقتصادی جهان و لزوم نگرش اقتصاد اسلامی، انتشارات نخبگان دانش، تهران.

۱۰. موسویان، سیدعباس (۱۳۸۸). بانکداری اسلامی، ثبات بیشتر، کارآیی بهتر. مؤسسه عالی بانکداری ایران، بیستمین همایش بانکداری اسلامی.

۱۱. واعظ برزانی، محمد و حجت ایزد خواستی (۱۳۹۰). تحلیل نقش بهره پولی در بحران‌های اقتصادی نظام سرمایه‌داری: رویکرد اسلامی، فصلنامه اقتصاد اسلامی، شماره ۴۴.

12. Allen, F. and D. Gale. (1998). Optimal Financial Crises, *Journal of Finance* 53, 1245-1284.
13. Arthur I Segel and Ben Creo. (2010). Understanding the Credit Crisis of 2007-2008, Harvard Business School Background Note 2010.
14. Garnaut, Ross, and David Llewellyn-Smith. (2009). The Great Crash of 2008. Carlton, Victoria: Melbourne University Press.
15. Huw Pill, Rafael Di Tella, Jonathan Schlefer. (2008). Financial Crisis in Asia: 1997-1998, Harvard Business School Case 2008.
16. Mirakhor, Abbas. (2009). The Recent Crisis: Lessons for Islamic Finance, IFBS, Financial Policy and Stability.
17. Reinhart, C., and K. Rogoff (2009). This Time is Different: Eight Centuries of Financial Folly, Oxford and Princeton: Princeton University Press.
18. Shiller, Robert J. (2008). The Subprime Solution: How Today's Global Financial Crisis Happened, and What to Do about It. Princeton and Oxford: Princeton University Press.
19. Stiglitz, Joseph E. (2009). Capitalist Fools. Vanity Fair, January.
20. Stiglitz, Joseph E. (2010). Freefall: America, Free Markets, and the Sinking of the World Economy. New York and London: Norton.
21. V.G. Narayanan, Fabrizio Ferri, Lisa Brem (2010). The Credit Crisis of 2008: An Overview, Harvard Business School Case 2010.

عنوان درس به فارسی: اصول بیمه و تأمین اجتماعی عنوان درس به انگلیسی: Principles of Social Security	تعداد واحد:	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز:
	۳		اصلی	عملی	
	تعداد ساعت:			نظری	
	۴۸		اختیاری	عملی	
				نظری ★	
			عملی		
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

یکی از ارکان اصلی ایجاد آسایش خاطر و امید به آینده در مردم بیشتر کشورهای جهان تأمین اجتماعی است. توزیع مجدد درآمدها و مدیریت مخاطرات که هر انسانی در طول حیات خود ممکن است با آنها مواجه گردد، از جمله ساز و کارهای می باشد که تأمین اجتماعی از استفاده می کند.

معانی و مفاهیم تأمین اجتماعی در گستره زمان به لحاظ تأثیرپذیری از عوامل اجتماعی و اقتصادی (درونی و محیطی) متحول گردیده و بسط یافته است. آشنایی با فرایند و محتوای این تحول نیاز نیروی انسانی آماده به کار است.

هدف اصلی این درس آشنایی دانشجویان با مفاهیم کلیدی و اساسی بیمه های اجتماعی (بعنوان یکی از مولفه های تأمین اجتماعی) و همچنین مفهوم تأمین اجتماعی است این آشنایی منجر به شناخت مناسبی نسبت به نظام تأمین اجتماعی در ایران و سطح بین المللی خواهد شد. انتظار می رود در پایان درس دانشجو با مفاهیم موصوف آشنایی یافته بتواند در حوزه عمل (ورود به بازار کار) از آن استفاده کند.

سرفصل مطالب درس:

فصل اول: مفاهیم و کلیات

۱. آشنایی با تعریف و مفهوم نظام تأمین اجتماعی و نقش بیمه های اجتماعی در فرایند حمایت از تولید و سرمایه انسانی.
۲. اصول و مبانی تأمین اجتماعی از دیدگاه اسلام. آشنایی با مفاهیمی نظیر تکافل عمومی، تضامن دولتی و تدارک خصوصی از طریق نظام اقتصادی عادلانه
۳. آشنایی با مکاتب و نظام ها و سازمان ها و نهادهای بین المللی مرتبط با موضوع تأمین اجتماعی

فصل دوم: مبانی نظری تأمین اجتماعی

۱. اصول و مبانی حاکم بر چگونگی شکل گیری بیمه های اجتماعی (شامل اصول ماهیتی، کارکردی و ساختاری از جمله مشارکت، فراگیری، جامعیت، کفایت و اثربخشی) و نظام های چندلایه تأمین اجتماعی
۲. آشنایی با راهبردهای مختلف حمایت اجتماعی مبتنی بر اصول پذیرفته شده بین المللی شامل:
 - الف) راهبرد پیشگیری بیمه ای،
 - ب) راهبرد مساعدت و امدادی

ج) راهبرد ارتقاء سرمایه انسانی

۳. الگوی تامین اجتماعی و جمعیت با تاکید بر پنجره جمعیتی و تاثیر آن در فرایند سالمندی و برخورداری از تامین اجتماعی
۴. نقش نظام تامین اجتماعی در توسعه پایدار بویژه توسعه اقتصادی و نظامهای اجتماعی، اقتصادی فرهنگی و سیاسی هر کشور
۵. آشنایی با کارکرد نظام تامین اجتماعی در اقتصاد کلان و تاثیر نظامهای تامین اجتماعی بر ساختارهای تشکیل سرمایههای فیزیکی، اجتماعی، انسانی و فرهنگی
۶. آشنایی اجمالی با محاسبات بیمه ای (اکچوئری) در نظامهای بیمههای اجتماعی و تامین اجتماعی

فصل سوم: تامین اجتماعی در ایران

۱. مروری بر مبانی و تاریخچه و ضرورتهای شکلگیری (نظری-تاریخی) تامین اجتماعی در ایران و جهان و سیر تحولات حقوقی و ساختاری منتهی به قانون ساختار نظام جامع رفاه و بررسی چگونگی تحول در تامین اجتماعی در ایران در دورههای مختلف
۲. الگوی سنتی تامین اجتماعی در ایران با اشاره به وقف و کفارات و دوره قبل از اسلام در زمان حکومت هخامنشیان
۳. تعریف و تبیین خدمات و تعهدات سازمان تامین اجتماعی در ایران که مهمترین تعهدات و خدمات بلندمدت و کوتاهمدت آن عبارتست از:

- ۱- پرداخت مستمری بازنشستگی، از کارافتادگی، بازماندگان بیمه شده
- ۲- پرداخت غرامت دستمزد ایام بیماری، کمک بارداری، کمک ازدواج
- ۳- پرداختهای هزینه کفن و دفن، پروتز و ارتوز، سفر و فوق العاده سفر بیمار و همراه
- ۴- بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، بیمه اختیاری و بیمه بیکاری
- ۵- حمایتهای درمانی

۴. الزامات قانونی نظام تامین اجتماعی در ایران مانند:

- ۱- الزامات مبتنی بر قانون اساسی (اصول ۳، ۲۱، ۲۸، ۲۹)
- ۲- الزامات مبتنی بر قانون کار
- ۳- الزامات قانون ساختار نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی

فصل چهارم: منابع و مصارف و اصلاح ساختارها

۱. انواع مختلف مدیریت منابع و مصارف در تامین اجتماعی
۲. چگونگی اصلاح ساختارهای نظام تامین اجتماعی و فرایند اجرایی آن با تاکید بر سرمایه گذاری بین نسلی
۳. مدل های منابع تامین اجتماعی و چگونگی تامین منابع و اصلاح ساختارها

- روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی		پروژه
		نوشتاری	عملکردی	
	۴۰ درصد	۶۰ درصد		

منابع:

۱. "اصول و مبانی تامین اجتماعی، صندوق تامین اجتماعی، اداره کل امور بین الملل، ۱۳۸۴

۲. امیری گنجه، حسین، "استراتژی تأمین اجتماعی با رویکرد سه وجهی"، انتشارات جهاد دانشگاهی، ۱۳۹۴، تهران
۳. حسینی، سیدرضا، "الگوهای تأمین اجتماعی از دیدگاه اسلام و غرب"، پژوهشگاه، حوزه و دانشگاه، ۱۳۹۴، قم
۴. عراقی سید عزت اله، "درآمدی بر حقوق تأمین اجتماعی"، موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی، ۱۳۸۶، تهران
۵. مریدی سیاوش، "فرهنگ بیمه‌های اجتماعی"، موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی، ۱۳۷۸، تهران
۶. همایون پور هرمز، "تأمین اجتماعی در ایران و جهان"، جلد اول و دوم، موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی، ۱۳۸۶، تهران
۷. International Social Security Association , Dynamic Social Security: Securing social stability and economic development, Global Report 2010
8. International Social Security Association, Retirement Benefit Provision, 2015
۹. ISSA, First published in 1948, the International Social Security Review is the principal international quarterly publication in the field of social security.

عنوان درس به فارسی: اقتصاد بیمه عنوان درس به انگلیسی: Economics of Insurance	تعداد واحد:	پایه	نظری	دروس پیش نیاز:
	۳		عملی	
	تعداد ساعت:	نوع واحد	نظری	اقتصاد خرد(۲)
	۴۸		اصلی	
			نظری ★	
			عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد				
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐				

اهداف کلی درس:

بازار بیمه یکی از ارکان بازار سرمایه است که وجوه قابل توجهی در آن جریان دارد. با توجه به اهمیت این بازار، هدف از ارائه درس اقتصاد بیمه، تحلیل بازارهای بیمه از منظر اقتصادی می‌باشد. از یک طرف بازار بیمه و عملکرد مالی آن در اقتصاد مورد بررسی قرار می‌گیرد و از طرف دیگر موضوعات اقتصاد بیمه در سطح اقتصاد خرد مطرح می‌شود. نکته مهم در تحلیل بازارهای بیمه، وجود اطلاعات نامتقارن است. در این درس علاوه بر تحلیل رفتار بیمه‌گذار و بیمه‌گر، دانشجویان با تحلیل‌های مبتنی بر اطلاعات نامتقارن نیز آشنا خواهند شد.

سرفصل مطالب درس:

فصل اول: مقدمه: بیمه و نقش اقتصادی آن

فصل دوم: مطلوبیت انتظاری

امید ریاضی

مطلوبیت

مطلوبیت انتظاری

تصمیم‌گیری بر اساس مطلوبیت انتظاری

مطلوبیت انتظاری و بیمه

فصل سوم: ریسک: اندازه‌گیری، مفهوم و مدیریت

تعریف و اندازه‌گیری ریسک

درک ذهنی از ریسک، ریسک‌گریزی و تابع مطلوبیت ریسک

مفهوم ریسک به عنوان پدیده‌ای ذهنی و فرهنگی

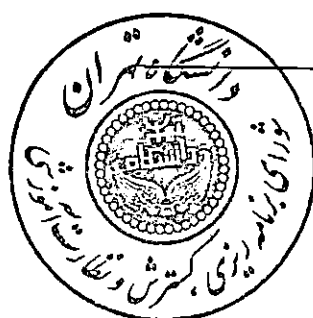
ریسک‌گریزی و تابع مطلوبیت ریسک

تمایل به پرداخت برای اطمینان، ریسک‌گریزی و احتیاط

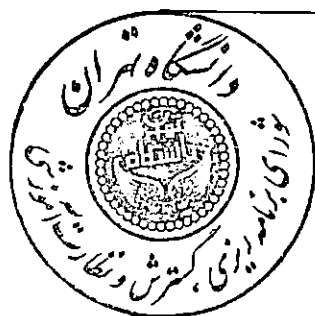
تمایل به پرداخت برای اطمینان، روش معادل اطمینان و حق بیمه ریسک

حق بیمه ریسک و شاخصهای ریسک‌گریزی

احتیاط و مشتق‌های مرتبه بالاتر برای تابع مطلوبیت ریسک

ابزارهای مدیریت ریسک
 اثربخشی مدیریت ریسک و سنجش‌های ریسک
 معیار برتری تصادفی
 فصل چهارم: تقاضای بیمه (مدل پایه)
 ۴-۱ مقدمه
 ۴-۲ مدل تقاضای پوشش بیمه
 ۴-۳ مدل تقاضای ثروت مشروط به وضعیت
 فصل پنجم: تقاضای بیمه: کاستنی‌ها و ریسک غیرقابل بیمه
 ۵-۱ مقدمه
 ۵-۲ کاستنی‌ها و فرانشیزها
 ۵-۳ تقاضای بیمه و کاستنی‌ها
 ۵-۴ تقاضای بیمه و ریسک‌های غیرقابل بیمه
 تقاضا برای بیمه و نظریه بازار سرمایه
 فصل ششم: عرضه بیمه
 مدل ساده رقابتی عرضه بیمه
 تجمیع ریسک
 تقسیم ریسک
 هزینه‌های بیمه‌گری
 محاسبه حق بیمه سنتی
 مدل‌های مالی قیمت‌گذاری بیمه
 صرفه‌های ناشی از وسعت
 صرفه‌های ناشی از مقیاس
 فصل هفتم: بازار بیمه و اطلاعات نامتقارن: انتخاب نامساعد و مخاطره اخلاقی در بازار بیمه
 خط سود صفر
 انتخاب نامساعد و تعادل تجمیعی
 قراردادهای غیرخطی
 انتخاب نامساعد و راه‌حل رانت‌چایلد - استیگلitz
 یارانه‌دهی متقابل
 انتخاب نامساعد و راه‌حل ویلسون
 انتخاب نامساعد و راه‌حل علامت‌دهی
 مخاطره اخلاقی در بازار بیمه: پیش‌گیری از خسارت و کاهش خسارت
 تقلب در بازار بیمه
 فصل هشتم: قیمت‌گذاری بیمه
 ۸-۱ مقدمه
 ۸-۲ اصل مطلوبیت برابر
 ۸-۳ حق بیمه ریسک
 ۸-۴ قیمت‌گذاری آکچوئری بیمه
 ۸-۵ مدل CAPM بیمه
 ۸-۶ قیمت‌گذاری اختیار معامله بیمه
 ۸-۷ مدل ارزش فعلی بیمه

فصل نهم: مقررات بیمه
 اهداف و انواع مقررات بیمه
 نظریه‌های تنظیم بازار بیمه
 آثار تنظیم بیمه
 گرایش‌های اخیر در مورد مقررات بیمه

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۱. ریس، رای و اچیم وامبا، اقتصاد خرد بیمه، ترجمه علی سوری، پژوهشکده بیمه، چاپ اول، تابستان ۱۳۹۰.
۲. دیون، ژرژ و اسکات ای. هرینگتون، مجموعه مباحثی از اقتصاد بیمه، به کوشش عبدالناصر همتی و علی دهقانی و همکاران، پژوهشکده بیمه، چاپ اول، ۱۳۸۴.
۳. زوفل و ایسن، اقتصاد بیمه، ترجمه وحید ماجد، پژوهشکده بیمه، در دست چاپ.
۴. سوری، علی، اقتصاد بیمه، نشر فرهنگ شناسی، ۱۳۹۲.
5. Seog, H.S., The Economic of Risk and Insurance, Wiley-Blackwell, USA, 2010

دروس پیش نیاز:	نظری	پایه	نوع واحد	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی: تامین مالی خرد عنوان درس به انگلیسی: Microfinance	
	عملی			۳		
	نظری	اصلی		تعداد ساعت:		
	عملی			۴۸		
	اقتصاد خرد (۲)	نظری ★		اختیاری		
		عملی				

آموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد

☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار

اهداف کلی درس:

آموزش مبانی و چارچوبهای تامین مالی خرد و ایجاد توان تحلیلی برای دانشجویان در زمینه انتخاب روش ها و ابزارهای تامین مالی خرد. این یک درس جدید است که تا به حال در دانشگاه های ایران درس داده نمی شده است.

سرفصل مطالب درس:

فصل نخست: تعریف های پایه تامین مالی خرد

۱-۱- تامین مالی خرد

۱-۲- ضرورت مشارکت گروه های کم درآمد در رشد و توسعه اقتصادی

۱-۳- رویکردهای جدید در تامین مالی

فصل دوم: مروری بر تاریخچه تامین مالی خرد

۱-۲- تجارب آسیا و اقیانوسیه

۲-۲- تجاری اروپا

۳-۲- تجارب آمریکا

۴-۲- ویژگی های تجربه های موفق

فصل سوم: تامین مالی خرد در چرخه اقتصادی

۱-۳- تقاضا و اکوسیستم های مالی

۱-۱-۳- چشم انداز تحولات در تامین مالی

۱-۱-۲- مشتریان

۲-۱-۳- نقش دولت و صنعت در شمول مالی

۳-۱-۳- نقش خیرین در شمول مالی

۱-۳-۴- عوامل موثر بر تقاضا و تحلیل آن

۲-۳- تامین کنندگان خدمات مالی

۱-۲-۳- تامین کنندگان اجتماعی

۲-۲-۳- تامین کنندگان نهادی (institutional providers)

۳-۲-۳- دیگر تامین کنندگان

۴-۲-۳- عوامل موثر بر عرضه و تحلیل آن

۵-۲-۳- واگذاری گروهی و جنبه‌ها و روش‌های آن

فصل چهارم: خدمات تامین مالی خرد

۱-۴- خدمات پس‌انداز

۲-۴- خدمات اعتباری

۳-۴- خدمات بیمه

۴-۴- سایر خدمات

فصل پنجم: حمایت‌های نهادی مورد نیاز در تامین مالی خرد

۱-۵- تامین منابع مالی لازم (Funding)

۲-۵- قوانین و مقررات

۳-۵- تشکیل بازارهای مالی فراگیر

فصل ششم: سیاست‌گذاری تامین مالی خرد

۱-۶- چارچوب‌های سیاست‌گذاری تامین مالی خرد

۲-۶- هدف‌های سیاست‌گذاری تامین مالی خرد

۳-۶- ابزار سیاست‌گذاری تامین مالی خرد

۴-۶- ارزیابی سیاست‌های تامین مالی خرد

فصل هفتم: ارزیابی و اثر بخشی تامین مالی خرد: تجارب موفق

۱-۷- ارزیابی منافع و مضار تامین مالی خرد در نظریه و کارکرد

۲-۷- تحلیل اثربخشی روش‌ها و ابزار تامین مالی خرد

۳-۷- ارزیابی کمی مقایسه‌ای کارایی و اثربخشی تامین مالی خرد با روش‌های گوناگون

۳-۷- مقایسه‌ای کارایی و اثربخشی تامین مالی خرد با روش‌های دیگر (غیر خرد) تامین مالی

فصل هشتم: تامین مالی خرد اسلامی

۱-۸- قابلیت نظام پولی اسلامی در گسترش تامین مالی خرد

۲-۸- مقایسه تامین مالی خرد اسلامی و دیگر روش‌ها و نظام‌ها

فصل نهم: تجربه و کارکرد تامین مالی خرد در ایران

۱-۹- نهادهای تامین مالی خرد در ایران

۲-۹- کارکرد نهادهای تامین مالی خرد در ایران

۳-۹- ساختارها و قوانین و مقررات ایران در زمینه تامین مالی خرد

۴-۹- ارزیابی سیاست‌های تامین مالی خرد در ایران

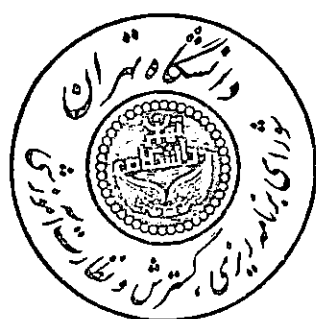
- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۱. آگیون، بیتریز آرمنا ریز دی و مرداک، جانانا تان (۱۳۹۰) اقتصاد تامین مالی خرد، ترجمه محمود متوسلی، تهران: پژوهشکده پولی و بانکی و بانک تجارت
۲. احمدخان، اعجاز، عبیدالله، محمد و خان، طریقاله (۱۳۹۱) تامین مالی خرد اسلامی، ترجمه سید محمدرضا سید نورانی، تهران: پژوهشکده پولی و بانکی و بانک تجارت
۳. حسینی، رضا (۱۳۸۴) تامین مالی خرد، انتشارات بانک کشاورزی
4. Sherratt Lesley (Author) (2016) (Can Microfinance Work?: How to Improve Its Ethical Balance and Effectiveness 1st Edition ,
5. Joanna Ledgerwood and Julie Earne, 2013, The New Microfinance Handbook: A Financial Market System Perspective
6. Rengarajan, V, (2013), Microfinance -Principles and Approaches: Ten Commandments for responsible financing to the poor.

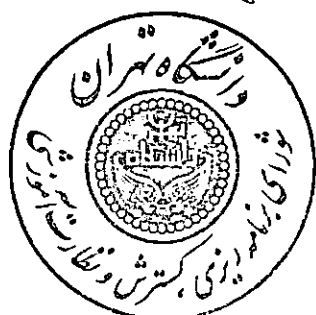
عنوان درس به فارسی: اقتصاد رسانه عنوان درس به انگلیسی: Media Economics	تعداد واحد:	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: اقتصاد خرد (۲) ، اقتصاد کلان (۲)
	۳		اصلی	عملی	
	تعداد ساعت:			نظری	
	۴۸		اختیاری	عملی	
				نظری ★	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

هدف از ارائه این درس آشنا ساختن دانشجویان رشته اقتصاد با مفاهیم اساسی اقتصاد رسانه و کسب توانایی برای تحلیل رفتار بازیگران حوزه رسانه یعنی مخاطبان، بنگاه‌های رسانه‌ای و دولت‌ها است. علاوه بر این درس تاکید اساسی روی مسایل اقتصادی رسانه در ایران است و دانشجویان با مسائل خاص رسانه در ایران، از قبیل عوامل موثر بر عرضه و تقاضای محصولات رسانه‌ای آثار اقتصادی و غیراقتصادی رسانه‌ها و محصولات رسانه‌ای و شناخت چالش‌ها، نقاط قوت، نقاط ضعف، چشم‌اندازهای آتی در کشور و چگونگی توسعه کیفی و کمی این صنعت در ایران است.

سرفصل مطالب درس:

- ۱- کلیات
 - ۱-۱- تعریف رسانه
 - ۱-۲- اهمیت اقتصاد رسانه
 - ۱-۳- انواع رسانه
 - ۱-۴- محصولات رسانه‌ای
 - ۱-۵- بازیگران صنعت رسانه (اهداف و محدودیت‌های مخاطبان، بنگاه‌های رسانه‌ای و دولت‌ها)
 - ۱-۶- ویژگی‌های اقتصادی صنعت رسانه
 - ۱-۷- آثار اقتصادی صنعت رسانه
 - ۱-۸- جایگاه صنعت رسانه در جهان امروز
- ۲- ویژگی‌های محصولات رسانه‌ای
 - ۲-۱- وجود آثار خارجی در محصولات رسانه‌ای
 - ۲-۲- عمومی بودن محصولات رسانه‌ای
 - ۲-۳- انحصاری بودن بازار برخی از رسانه‌ها
 - ۲-۴- حضور پررنگ دولت در بازار رسانه‌ها
 - ۲-۵- کپی رایت و مالکیت معنوی

- ۲-۶-اهداف و محدودیت‌های بازیگران عرصه رسانه
- ۲-۶-۱-بنگاه‌های رسانه‌ای
- ۲-۶-۲-مخاطبان
- ۲-۶-۳-بخش عمومی (دولت‌ها)
- ۲-۷-ساختار بازار رسانه‌ها (روزنامه‌ها، مجله‌ها، نوارهای ویدئویی، کتابها، فیلم‌ها، رادیو و تلویزیون و...)
- ۳-تقاضای محصولات رسانه‌ای
- ۳-۱-محدودیت‌ها
- ۳-۲-عوامل اقتصادی و غیر اقتصادی مؤثر بر تقاضای محصولات رسانه‌ای
- ۳-۳-استخراج تابع تقاضای محصولات رسانه‌ای
- ۳-۴-تقاضا برای محصولات رسانه‌ای در ایران
- ۴-مقدمه‌ای بر عرضه محصولات رسانه‌ای
- ۴-۱-اهداف بنگاه‌های رسانه‌ای
- ۴-۲-ساختار بازار حاکم بر بنگاه‌های رسانه‌ای
- ۴-۳-نوع بنگاه‌های رسانه‌ای و محصولات آنها
- ۵-عرضه محصولات رسانه‌ای
- ۵-۱-کاربرد تنوری عرضه برای بنگاه‌های رسانه‌ای
- ۵-۲-ملاحظات اساسی در عرضه محصولات رسانه‌ای
- ۵-۳-محدودیت‌های تنوری عرضه در تبیین رفتار بنگاه‌های رسانه
- ۶-رفتار بنگاه‌ها و منطق اقتصادی قبول کپی رایت
- ۶-۱-کپی رایت، انحصارگر فروش و بازار رقابت کامل
- ۶-۲-مدل رفتار بنگاه‌ها در حالت عدم قبول کپی رایت
- ۶-۳-مدل رفتار بنگاه‌ها در حالت قبول کپی رایت
- ۶-۴-منطق حقوقی و اقتصادی کپی رایت
- ۷-تعادل در بازار محصولات رسانه‌ای و عوامل مؤثر بر آن
- ۷-۱-عوامل اقتصادی مؤثر بر عرضه و تقاضای محصولات رسانه‌ای
- ۷-۲-عوامل غیر اقتصادی مؤثر بر عرضه و تقاضای محصولات رسانه‌ای
- ۷-۳-روش‌های ارزش‌گذاری محصولات غیر بازاری
- ۷-۴-روش‌های تجربی محصولات رسانه‌ای به عنوان محصولات غیر بازاری
- ۷-۵-منطق پرداخت یارانه‌های دولتی به رسانه‌ها
- ۸-دولت و تاثیر یارانه مطبوعات بر بازار آن در ایران
- ۸-۱-عرضه و تقاضای مطبوعات در ایران
- ۸-۲-ارزیابی تاثیر انواع یارانه‌های دولتی به مطبوعات
- ۹-دولت و تاثیر یارانه بخش کتاب بر بازار آن در ایران
- ۹-۱-عرضه و تقاضای کتاب در ایران
- ۹-۲-ارزیابی تاثیر انواع یارانه‌های دولتی به بخش کتاب بر عرضه و تقاضای آن
- ۱۰-دولت و تاثیر یارانه سینما بر بازار آن در ایران
- ۱۰-۱-عرضه و تقاضای سینما در ایران
- ۱۰-۲-ارزیابی تاثیر انواع یارانه‌های دولتی به سینما
- ۱۱-عرضه و تقاضای هنرهای تجسمی و هنرهای نمایشی
- ۱۱-۱-ارزیابی نقش دولت در بازار هنرهای تجسمی ایران

- ۱۱-۲-ارزیابی نقش دولت در بازار هنرهای نمایشی ایران
 ۱۲-بررسی اقتصادی رادیو و تلویزیون های دولتی و خصوصی
 ۱۲-۱-بررسی اقتصادی رادیو و تلویزیون در جهان
 ۱۲-۲-بررسی اقتصادی رادیو و تلویزیون در ایران
 ۱۳-تحولات صنعت رسانه ها در ایران قبل و بعد از انقلاب اسلامی
 ۱۳-۱-بررسی سیاست های توسعه صنعت رسانه دولت ها قبل و بعد از انقلاب اسلامی
 ۱۳-۲-جایگاه کنونی صنعت رسانه در اقتصاد ایران (سهم آن از GDP و اشتغال و...)
 ۱۳-۳-سیاست ها و راه حل های توسعه صنعت رسانه در ایران با توجه به مطالعات تجربی.
 ۱۴-آینده اقتصادی رسانه های نوین

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۱. آلن پیکاک - ایلدریزو (۱۳۷۶) اقتصاد فرهنگ و سیاست های فرهنگی، ترجمه علی اعظم محمد بیگی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
۲. دوئل، گیلیان (۱۳۹۰) آشنایی با اقتصاد رسانه ها، ترجمه ی محمد نعمتی و همکاران، دفتر مطالعات و برنامه ریزی رسانه ها.
۳. روی تویس (۱۳۹۴) اقتصاد فرهنگ، ترجمه عبدالرحیم رحیمی با همکاری علی نوروزی، دانشگاه آزاد اسلامی.
۴. موسایی، میثم (۱۳۷۹) اقتصاد فرهنگ (بررسی اقتصادی بخش های مختلف فرهنگی در ایران) پژوهشگاه فرهنگ هنر و ارتباطات.
۵. موسایی، میثم (۱۳۹۴) اقتصاد رسانه ها، چاپ دوم، انتشارات سمت.

عنوان درس به فارسی: اقتصاد گردشگری عنوان درس به انگلیسی: Economics of Tourism	تعداد واحد:	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: اقتصاد خرد (۲)-اقتصاد کلان (۲)	
	۳		عملی		
	تعداد ساعت:	نوع واحد	نظری		
	۴۸		اصلی		عملی
			اختیاری		نظری ★
					عملی
آموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد					
سفر علمی ☒ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

هدف کلی این درس آشنایی دانشجویان با مفاهیم اساسی اقتصاد گردشگری و میراث فرهنگی و میراث فرهنگی و بررسی آثار اقتصادی فعالیت‌های مرتبط با گردشگری و میراث فرهنگی و میراث فرهنگی و نیز سیاست‌گذاری اقتصادی در حوزه گردشگری و میراث فرهنگی و میراث فرهنگی، به منظور استفاده از این ظرفیت پایان نا پذیر برای کمک به اقتصاد کشور است.

هدف کلی از این درس آشنایی دانشجویان با مسائل خاص گردشگری و میراث فرهنگی در ایران، از قبیل شناخت ظرفیت‌های بالقوه و بالفعل صنعت گردشگری و میراث فرهنگی، مزیت‌ها، چالش‌ها، نقاط قوت، نقاط ضعف، چشم اندازهای آتی در کشور و نیز نقد و شناخت راهای توسعه کیفی و کمی این صنعت در ایران است.

هدف نهایی آن است که دانشجو پس از گذراندن این درس قادر باشد به کمک تئوری‌های اقتصادی، تحلیلی منسجم از وضعیت گردشگری و میراث فرهنگی در کشور داشته و ضمن آگاهی از اهمیت آن با مسائل و مشکلات و راه حل‌های علمی توسعه کمی و کیفی آن آشنا شود.

سرفصل مطالب درس:

۱. کلیات

- ۹-۱- تعاریف و مفاهیم گردشگری و میراث فرهنگی
- ۱۰-۱- گردشگری و میراث فرهنگی در اسلام و سابقه آن در تمدن اسلامی
- ۱۱-۱- رابطه گردشگری و میراث فرهنگی
- ۱۲-۱- انواع گردشگری و میراث فرهنگی (گردشگران مذهبی، گردشگران کاری، گردشگران فرهنگی، گردشگران سیاسی و...)
- ۱۳-۱- فعالیت‌های مربوط به گردشگری و میراث فرهنگی
- ۱۴-۱- ویژگی‌های اقتصادی محصولات گردشگری و میراث فرهنگی
- ۱۵-۱- بازیگران صنعت گردشگری و میراث فرهنگی (اهداف و محدودیت‌های گردشگران، بنگاه‌های گردشگری و میراث فرهنگی، جامعه میزبان و دولت‌ها)
- ۱۶-۱- محدودیت منابع جذب گردشگر
- ۱۷-۱- محدودیت منابع پشتیبانی

- ۱۸-۱- محدودیت‌های عمومی منابع
- ۱۹-۱- گردشگری، میراث فرهنگی و کالاهای عمومی
- ۲۰-۱- گردشگری، میراث فرهنگی و توسعه پایدار
- ۲۱-۱- ویژگی‌های اقتصادی صنعت گردشگری و میراث فرهنگی
- ۲۲-۱- آثار اقتصادی صنعت گردشگری و میراث فرهنگی (تأثیر آن بر درآمد ملی، انتقال ثروت از مبدأ به مقاصد گردشگری و میراث فرهنگی، پیدایش بازارهای چند گانه، تغییر الگوی مصرف جامعه میزبان، آثار توزیعی درآمد حاصل از گردشگری در بین عوامل، تأثیر بر سطح قیمت‌های داخلی، تأثیر بر ارزش پول ملی و اشتغال و...)
- ۲۳-۱- جایگاه صنعت گردشگری و میراث فرهنگی در جهان امروز
- ۲- تقاضای گردشگری و میراث فرهنگی به عنوان کالاهایی منفرد
- ۱-۲- حداکثر کردن مطلوبیت گردشگر
- ۲-۲- محدودیت درآمد
- ۳-۲- ب. محدودیت وقت
- ۴-۲- ج. محدودیت درآمد و وقت
- ۵-۲- د. سایر محدودیت‌ها (محدودیت‌های سیاسی)
- ۶-۲- هـ. حالت‌های استثنایی
- ۷-۲- استخراج تابع تقاضای گردشگری و میراث فرهنگی به کمک منحنی‌های بی‌تفاوتی
- ۸-۲- کشش‌های تقاضا
- ۹-۲- مطالعات تجربی تقاضای محصولات گردشگری و میراث فرهنگی در جهان
- ۱۰-۲- مطالعات تجربی تقاضای محصولات گردشگری و میراث فرهنگی در ایران
- ۳- تقاضای سفر به عنوان کالایی مرکب
- ۱-۳- بسط، توسعه و تکمیل مدل لنکستر
- ۲-۳- اثر تغییر درآمد
- ۳-۳- تأثیر افزایش وقت
- ۴-۳- تأثیر تغییر قیمت محصولات گردشگری و میراث فرهنگی
- ۵-۳- د. تأثیر ایجاد یک تفریحگاه جدید
- ۶-۳- تقاضای بازار (تقاضای کل)
- ۷-۳- تقاضای گردشگری و میراث فرهنگی در ایران و عوامل موثر بر آن (عوامل اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی)
- ۸-۳- پیش‌بینی تقاضا در صنعت گردشگری و میراث فرهنگی
- ۴- کلیات و مفاهیم اساسی مربوط به بنگاه‌های گردشگری و میراث فرهنگی
- ۱-۴- اهداف بنگاه‌های گردشگری و میراث فرهنگی (اهداف اقتصادی و اهداف غیر اقتصادی)
- ۲-۴- ساختار بازار حاکم بر بنگاه‌های گردشگری و میراث فرهنگی و میراث فرهنگی در ایران و جهان
- ۱۳-۳- انواع بنگاه‌های گردشگری و میراث فرهنگی و محصولات آن‌ها
- ۱۴-۳- شرکت‌های حمل و نقل گردشگری و میراث فرهنگی (هوایی، دریایی و زمینی)
- ۱۵-۳- اقامتگاه‌ها (هتل‌ها و متل‌ها)
- ۱۶-۳- بنگاه‌های عرضه‌کننده جاذبه‌ها، خدمات پشتیبانی
- ۱۷-۳- آژانس‌های مسافرتی
- ۱۸-۳- محدودیت‌های تئوری عرضه در تبیین رفتار بنگاه‌های گردشگری و میراث فرهنگی
- ۵- عرضه محصولات گردشگری و میراث فرهنگی به عنوان کالایی منفرد
- ۱-۵- نقش تابع تولید و هزینه‌های تولید بنگاه‌های گردشگری و میراث فرهنگی
- ۲-۵- نقش هزینه‌ها بر تصمیمات بنگاه گردشگری و میراث فرهنگی

- ۳-۵- استخراج تابع عرضه در کوتاه مدت
- ۴-۵- شرایط حداکثر کردن سود با توجه به تابع تولید
- ۵-۵- فرایند حداکثر کردن سود بنگاه در بلندمدت
- ۶-۵- کاربرد تئوری عرضه برای بنگاه‌های گردشگری و میراث فرهنگی
- ۷-۵- ملاحظات اساسی مربوط به بنگاه‌های گردشگری و میراث فرهنگی
- ۶- عرضه گردشگری و میراث فرهنگی و میراث فرهنگی به عنوان کالایی مرکب
- ۱-۶- معرفی کالای مرکب و مصادق آن در صنعت گردشگری و میراث فرهنگی
- ۲-۶- قواعد حاکم بر رفتار بنگاه‌های عرضه کننده تور جامع
- ۳-۶- عرضه بازار تورهای جامع
- ۴-۶- کشش عرضه محصولات گردشگری و میراث فرهنگی عرضه‌کنندگان تور جامع
- ۵-۶- مطالعات تجربی مربوط به عرضه گردشگری و میراث فرهنگی در ایران
- ۷- تعادل در بازار گردشگری و میراث فرهنگی و عوامل مؤثر بر آن (عوامل اقتصادی و غیر اقتصادی)
- ۱-۷- عوامل مؤثر بر عرضه و تقاضای گردشگری و میراث فرهنگی
- ۲-۷- عوامل مؤثر بر عرضه و تقاضای گردشگری و میراث فرهنگی بر اساس مطالعات تجربی در جهان
- ۳-۷- عوامل مؤثر بر عرضه و تقاضای گردشگری و میراث فرهنگی بر اساس مطالعات تجربی در ایران
- ۸- تحولات صنعت توریسم در ایران قبل و بعد از انقلاب اسلامی
- ۱-۸- بررسی سیاست‌های توسعه صنعت گردشگری و میراث فرهنگی در ایران قبل و بعد از انقلاب اسلامی
- ۲-۸- جایگاه کنونی صنعت گردشگری و میراث فرهنگی در اقتصاد ایران (سهم آن از GDP و اشتغال، تراز صنعت گردشگری و میراث فرهنگی و...)
- ۳-۸- ظرفیت‌های بالقوه انواع گردشگری و میراث فرهنگی در ایران
- ۴-۸- سیاست‌ها و راه‌های توسعه صنعت گردشگری و میراث فرهنگی در ایران با توجه به مطالعات تجربی.
- ۵-۸- تأثیر اقتصادی صنعت گردشگری و میراث فرهنگی بر اقتصاد محلی، اقتصاد ملی و اقتصاد بین‌المللی،
- ۶-۸- روندهای آتی در اقتصاد گردشگری و میراث فرهنگی
- ۷-۸- مالیات ستانی در صنعت گردشگری و میراث فرهنگی و میراث فرهنگی و میراث فرهنگی
- ۸-۸- توسعه پایدار گردشگری و میراث فرهنگی

- روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی		پروژه
		نوشتاری	عملکردی	
	۴۰ درصد	۶۰ درصد		

منابع:

- ۱- موسایی، میثم (۱۳۹۰). مبانی اقتصاد توریسم. انتشارات مهگامه.
- ۲- موسایی، میثم (۱۳۸۶). اقتصاد توریسم. انتشارات نور علم.
- ۳- هاتر، مایکل و ریزو، ایلد (۱۳۸۲). جنبه‌های اقتصادی میراث فرهنگی. ترجمه: علی اعظم محمد بیگی. تهران: موسسه انتشار امیرکبیر.

عنوان درس به فارسی: کارآفرینی	تعداد واحد: ۳	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: اقتصاد خرد (۲)، اقتصادکلان (۲)	
				عملی		
	تعداد ساعت:		اصلی	نظری		
				عملی		
	۴۸		اختیاری	نظری ☆		
				عملی		
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد						
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐						

اهداف کلی درس:

- یادگیری مفاهیم، مبانی و اصول اقتصاد کارآفرینی
- یادگیری نظریه‌های اقتصاد کارآفرینی
- یادگیری ارتباط مولفه‌های کلان و اقتصاد کارآفرینی
- یادگیری کاربرد اقتصاد کارآفرینی در ایران

سرفصل مطالب درس:

۱. مفاهیم، مبانی و اصول اقتصاد کارآفرینی
۲. ویژگی‌های کارآفرینی برای کارآفرین شدن
۳. علم اقتصاد، کارآفرینان و توسعه کارآفرینی
۴. کارآفرینی، بهره‌وری و توزیع درآمد
۵. کارآفرینی و توسعه منطقه‌ای
۶. نظریه‌های کارآفرینی
۷. عوامل موثر بر کارآفرینی
۸. رابطه کارآفرینی، ویژگی‌های فردی و جامعه
۹. اقتصاد کلان و کارآفرینی
۱۰. فرهنگ و فعالیت‌های کارآفرینی
۱۱. نهادها و فعالیت‌های کارآفرینی
۱۲. تامین مالی کارآفرینانه
۱۳. دولت و کارآفرینی
۱۴. مبانی معرفتی و مبانی زمینه‌ای و اقتصاد کارآفرینی
۱۵. تجارب بین‌المللی: درس‌هایی برای بومی‌سازی

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

1. Acs, Z. & Audretsch, D. (eds.) (2010) Handbook of entrepreneurship research, 2nd ed., Springer.
2. Parker, Simon C. (2009). The economics of entrepreneurship, Cambridge University Press.
3. Parker, Simon C. (2005). The economics of entrepreneurship: What we know and what we don't. Foundations and Trends in Entrepreneurship, 1(1), 1-54.
4. Schumpeter, J. (1934). The theory of economic development. Harvard University Press: Cambridge, MA.
5. Stam, E. (2010). Entrepreneurship, evolution and geography. In: Boschma, R. & Martin, R.L. (eds) The Handbook of Evolutionary Economic Geography. Cheltenham: Edward Elgar. 307-348.
6. and its application to the study of business transfers. Journal of Political Economy, 98(2), 265-294.

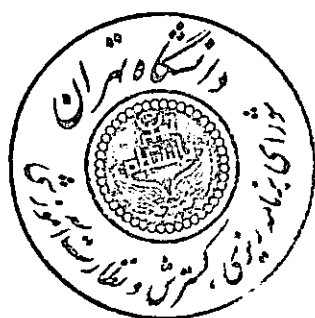
عنوان درس به فارسی: اقتصاد هنر عنوان درس به انگلیسی: Economics of Art	تعداد واحد:	۳	پایه	نظری	درس پیش نیاز:
				عملی	
	تعداد ساعت:	۴۸	نوع واحد	نظری	
				عملی	
			اختیاری	نظری ★	اقتصاد خرد ۲
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد					
سفر علمی ☒ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

هدف از ارائه این درس آشنا ساختن دانشجویان رشته اقتصاد با کاربرد تئوری‌های اقتصادی در بازار محصولات هنری از جمله آشنایی با مبانی نظری عرضه و تقاضا در هنر، بازار کالاها و محصولات هنری، بازار کار و دخالت دولت در بازار هنر و مفاهیم مرتبط با آنها و نیز مسائل مربوط به ارتباط بین اقتصاد و هنر با تاکید بر اقتصاد انواع هنر در ایران است.

سرفصل مطالب درس:

- معرفی اقتصاد هنر؛ چرایی و چیستی آن
- مفاهیم و تعاریف در اقتصاد هنر
- رویکردهای اقتصادی در اقتصاد هنر
- تقاضای محصولات هنری
- مفهوم مطلوبیت و تقاضای محصولات هنری
- انواع کشش تقاضای محصولات هنری و رهنمودهای سیاست‌گذاری
- مخاطب شناسی و مصرف هنری
- تولید و عرضه محصولات هنری
- نقش هزینه‌ها در عرضه محصولات هنری
- روش‌های تامین مالی تولیدات هنری
- بازار آثار هنری و حراجی (تعریف - تاریخچه - ساز و کار - ابعاد اقتصادی - مهم‌ترین حراجی‌ها و...)
- نقش کپی رایت در بازار محصولات هنری
- تأثیر بازار کالاهای هنری بر رشد اقتصاد محلی و منطقه‌ای
- نظام مشاغل پشتیبان و نظام توزیع کالاهای هنری در بازار هنر
- آسیب شناسی بازار هنر در ایران و ظرفیت‌های آن
- وضعیت اقتصادی هنرهای نمایشی در ایران
- وضعیت اقتصادی هنرهای تجسمی در ایران

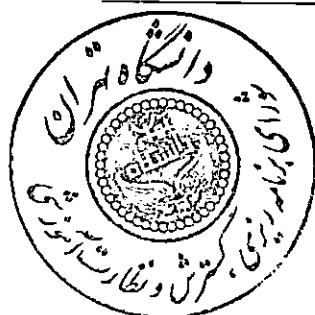
- وضعیت اقتصادی هنرهای دستی در ایران
- وضعیت اقتصادی سینما در ایران
- وضعیت اقتصادی موسیقی در ایران
- وضعیت اقتصادی سایر هنرهای در ایران
- نقش هنر در اقتصاد محلی و رشد و توسعه کشور
- معرفی محققین شاخص اقتصاد هنر به همراه بررسی دیدگاه‌های آنها (تاریخ عقاید اقتصادی هنر).
- آینده اقتصاد هنر در ایران و جهان

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۱. موسایی، میثم (۱۳۷۹)، اقتصاد فرهنگ، تهران: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات.
۲. روی تیس (۱۳۹۴) اقتصاد فرهنگ، ترجمه عبدالرحیم رحیمی، واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی.
۳. موسایی، میثم (۱۳۷۹) ایران، سازمان تجارت جهانی و کپی رایت پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات.
۴. سرسنگی، مجید؛ باغبان ماهر، سجاد (۱۳۹۳) مجموعه مقالات همایش پژوهشی «اقتصاد هنر ایران»، تهران: انتشارات بینارشته ای (به سفارش خانه هنرمندان ایران)
5. James, Heilbrun., Charles, M. Gray. (2004). The Economics of Art and Culture. Cambridge university press.
6. Mossetto and Veco. (2002). Economics of Art Auction, FrancoAngeli
7. Blaug, Mark.(1992). The Economics of the Arts (modern reviva). Usa Gregg Revival.
8. Bruno S.Frey. (2003). Arts & Economics: Analysis & Cultural Policy. Springer.
9. Feldstain, Martin. (1991). The Economics of Art Musems. University Of Chicago Press.
10. Grant, Daniel. (2006). Selling Art without Gallery. Allworth Press.
11. Hagoort, Giep. (2003). The Entrepreneurial Arts Leader. Eburon.
12. Horejs J. Jason. (2011) How to Sell Art: A Systematic Approach to Creating Relationships with Collectors and Closing the Sale. RedDot Press 4. Obrist Hans
13. Victor, A.Ginsburgh., David Throsby. (2006). Handbook of the Economics of Art and Culture (handbooks in economics). North Holland.

عنوان درس به فارسی: اقتصاد خرد (۳) عنوان درس به انگلیسی: Microeconomics (3)	تعداد واحد: ۳ تعداد ساعت: ۴۸	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز:
				عملی	
			اصلی	نظری	اقتصاد خرد (۲)
				عملی	
			اختیاری	نظری ★	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار					

اهداف کلی درس:

فراگیری نظریات مربوط به تعادل عمومی و رفاه، ریسک و نااطمینانی، اقتصاد اطلاعات و نظریه بازی و کاربرد آن در قیمت‌گذاری.

سرفصل مطالب درس:

۱. اقتصاد رفاه، نقد و بررسی و رویکرد اسلامی
بهینه پارتو در اقتصاد بدون تولید با دو مصرف کننده، بهینه پارتو در اقتصاد با دو تولید کننده، منحنی تبدیل، تعادل عمومی همزمان توزیع و تولید، رقابت کامل و تعادل عمومی، مفهوم رفاه اجتماعی، تابع رفاه اجتماعی، نقد و بررسی بهینه پارتو، رهیافتی بر سعادت (تابع رفاه اجتماعی) انسان مسلمان.
۲. ریسک و نااطمینانی
رفتار فردی نسبت به ریسک: افراد ریسک‌گریز، افراد ریسک‌خنثی، افراد دوستدار ریسک
راه‌های کاهش ریسک و مخاطره: یکجا کردن ریسک، توزیع ریسک، تنوع‌گرایی
توابع مطلوبیت و احتمالات، مطلوبیت انتظاری
تعادل بازار و رفاه اقتصادی
احتمال و ارزش‌های انتظاری
مدل مطلوبیت انتظاری، فون نویمان - مورگنشتاین
۳. اقتصاد اطلاعات
انتخاب کیفیت، انتخاب معکوس، مخاطره اخلاقی و انتخاب معکوس، اطلاعات نامتقارن، مخاطرات اخلاقی، اقتصاد اطلاعات و انتخاب در شرایط نااطمینانی.
۴. کاربردهای نظریه بازی در تحلیل‌های اقتصاد خرد

ارائه چند مثال کاربردی از بازیهای ایستا با اطلاعات کامل،
 ارائه چند مثال کاربردی از بازیهای ایستا با اطلاعات ناکامل و ناقص،
 ارائه چند مثال کاربردی از بازیهای پویا با اطلاعات کامل،
 ارائه چند مثال کاربردی از بازیهای پویا با اطلاعات ناکامل و ناقص.

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۱. شاکری، عباس، اقتصاد خرد ۲ نظریه‌ها و کاربردها، نشر نی، ۱۳۹۰.
۲. فرانک، رابرت اچ، اقتصاد خرد، ترجمه حمید آماده و ذکریا فرج‌زاده، تهران: دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۹۰.
۳. لیارد، پی‌آر جی و ا.ا. والترز، تئوری اقتصاد خرد، ترجمه عباس شاکری، تهران: نشر نی، ۱۳۷۷.
۴. نیکلسون، والتر و کریستوفر اشنايدر، نظریه اقتصاد خرد: اصول اساسی و بسط مفاهیم، ترجمه داود بهبودی و سیاب ممی‌پور، تهران: دانشکده امور اقتصادی، نشر نور علم، ۱۳۸۸.
۵. نیکلسون، والتر، اصول اساسی و مباحث تکمیلی، ترجمه محمدمهدی عسکری، تهران: دانشگاه امام صادق (ع)، ۱۳۸۷.
۶. واریان، هال، رویکرد جدید به اقتصاد خرد میانه، ترجمه سیدجواد پورمقیم، تهران: نشر نی، ۱۳۸۰.

عنوان درس به فارسی: اقتصاد کلان (۳) عنوان درس به انگلیسی: Macroeconomics (3)	تعداد واحد:	۳	پایه	نظری	دروس پیش نیاز:
				عملی	
	تعداد ساعت:	۴۸	نوع واحد	نظری	اقتصاد کلان (۲)
				اصلی	
		اختیاری	نظری ★		
			عملی		
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

هدف عمده سه درس اقتصاد کلان میانه ارائه نظریه‌ها و الگوهایی است که بتواند در چارچوب مکتب اقتصادی اسلام برای تحلیل و پیش بینی رفتارهای متغیرهای مهم اقتصادی مانند رشد محصول، درآمد، اشتغال، بیکاری، تورم، بودجه دولت نرخ ارز و حساب جاری و ترازپرداخت‌ها مورد استفاده قرار گیرد. بعلاوه، این درس باید بتواند دانشجویان را با سیاست‌های مناسب به منظور دستیابی به اهداف کلان اقتصادی مانند افزایش رشد محصول و درآمد سرانه، کاهش بیکاری، ثبات قیمت‌ها و رفاه اقتصادی در چارچوب ضوابط و احکام اسلامی آشنا ساخته و توانایی‌های آنها را در این زمینه افزایش دهد.

به طور خاص هدف درس اقتصاد کلان (۳) بررسی مبانی رفتاری شامل مصرف، سرمایه‌گذاری، عرضه و تقاضا برای پول، و بازارهای مالی و قیمت دارایی‌ها است. همچنین اقتصاد بلندمدت (رشد اقتصادی) و آشنایی مقدماتی با مباحث جدیدتر در اقتصاد کلان در این درس ارائه خواهد شد. تلاش بر این است که علاوه بر آشنایی اولیه با شرایط اقتصاد ایران دانشجویان با دیدگاه اسلامی در تحلیل مبانی رفتاری مصرف، پس انداز، سرمایه‌گذاری، عرضه و تقاضای پول و بازارهای مالی نیز آشنا گردند. در ضمن درس باید بتواند زمینه تجزیه و تحلیل موضوعات جدیدتر در اقتصاد کلان را از با توجه به دیدگاه اسلامی فراهم کند.

سرفصل مطالب درس:

۱.۳. مروری بر تعادل عمومی در اقتصاد کلان

۱.۴. نظریات رفتاری در اقتصاد کلان

۲. مصرف

۲.۱. نظریه مصرف کینزی

۲.۲. الگوی بین دوره ای: نظریه فیشر

۲.۳. نظریه مصرف چرخه زندگی مودیگلیانی

۲.۴. نظریه مصرف درآمد دائمی فریدمن

۲.۵. مصرف در حالت عدم اطمینان با انتظارات عقلایی: نظریه گام تصادفی‌ها

- ۲,۶. تاثیر نرخ بهره (نرخ سود) و بازار سهام بر مصرف
 ۲,۷. مسئله برابری (معادل بودن) بارو-ریکاردو
 ۲,۸. سایر نظریات مصرف مانند نظریه دوزنبیری
 ۲,۹. آشنایی با دیدگاه اقتصاددان‌های مسلمان در خصوص مصرف و رفتار مصرفی

۳. سرمایه‌گذاری

- ۳,۱. مفاهیم سرمایه، سرمایه‌گذاری خالص و ناخالص و انواع سرمایه‌گذاری
 ۳,۲. تقاضا برای سرمایه و جریان سرمایه‌گذاری
 ۳,۲,۱. انبار سرمایه مطلوب
 ۳,۲,۲. مالیات و نرخ اجاره سرمایه
 ۳,۲,۳. اثر سیاست‌های پولی و مالی بر انبار سرمایه مطلوب
 ۳,۲,۴. انتقال از نظریه سرمایه مطلوب به سرمایه‌گذاری
 ۳,۲,۵. عوامل تعیین کننده سرمایه‌گذاری
 ۳,۲,۶. مالیات و سرمایه‌گذاری
 ۳,۲,۷. الگوی شتاب انعطاف پذیر
 ۳,۲,۸. بازار سهام و سرمایه‌گذاری
 ۳,۲,۹. نظریه سرمایه‌گذاری Q توبین
 ۳,۳. اجزای سرمایه‌گذاری: ثابت کسب و کار، مسکونی و موجودی انبار
 ۳,۳,۱. سرمایه‌گذاری ثابت بنگاه‌ها (کسب و کار)
 ۳,۳,۲. سرمایه‌گذاری در ساختمان‌های مسکونی
 ۳,۳,۲,۱. تعادل انبار و عرضه جریان
 ۳,۳,۲,۲. تغییر در تقاضای مسکن
 ۳,۳,۲,۳. مالیات و سرمایه‌گذاری در مسکن
 ۳,۳,۲,۴. سیاست پولی و سرمایه‌گذاری در مسکن
 ۳,۴. سرمایه‌گذاری در موجودی انبار
 ۳,۴,۱,۱. علل نگهداری موجودی در انبار
 ۳,۴,۱,۲. الگوی شتاب
 ۳,۴,۱,۳. سرمایه‌گذاری پیش بینی شده در مقابل پیش بینی نشده
 ۳,۴,۱,۴. موجودی انبار در طول چرخه تجاری
 ۳,۵. دسته بندی نظریه‌های سرمایه‌گذاری
 ۳,۶. ارزیابی نظریه‌های سرمایه‌گذاری از منظر اسلامی
 ۳,۷. رویکرد اسلامی در خصوص سرمایه‌گذاری:
 ۳,۷,۱. انگیزه‌ها سرمایه‌گذاری در یک اقتصاد اسلامی
 ۳,۷,۲. هزینه فرصت سرمایه‌گذاری در اقتصاد اسلامی
 ۳,۷,۳. فرصت‌های سرمایه‌گذاری در اقتصاد اسلامی
 ۳,۷,۴. اهمیت نرخ سود و نرخ سود انتظاری در تعیین سرمایه‌گذاری
 ۳,۷,۵. جمع بندی دیدگاه اسلامی در خصوص نظریه سرمایه‌گذاری

۴. تقاضا برای پول

- ۴,۱. تعریف و ماهیت پول

- ۴,۲. انواع کل‌های پولی ($M1, M2, M3, L, \dots$)
 ۴,۳. رابطه میان نوآوری‌های مالی و پیشرفت فن‌آوری با حجم پول
 ۴,۴. کارکرد و وظیفه پول
 ۴,۵. انگیزه نگهداری پول
 ۴,۶. تئوری‌های تقاضا برای پول شامل نظریات بامول-توبین، نظریه مقداری پولی و...
 ۴,۷. بررسی و تحلیل نظریه‌های تقاضا برای پول
 ۴,۸. دیدگاه‌های اسلامی در خصوص ماهیت، وظیفه و انگیزه‌های تقاضا برای نگهداری پول
 ۴,۹. تقاضا برای پول در اقتصاد اسلامی

۵. عرضه پول و بانک مرکزی
 ۵,۱. پایه پولی
 ۵,۲. ضریب فزاینده پولی
 ۵,۳. بانک مرکزی و کنترل حجم پول
 ۵,۴. کنترل پولی: انواع ابزارهای اعمال سیاست پولی در اقتصاد مرسوم
 ۵,۵. اهداف نهایی و میانی بانک‌های مرکزی
 ۵,۶. دیدگاه اسلامی در مورد نقش پول، بانک مرکزی، اهداف نهایی و میانی و ابزارهای اعمال سیاست پولی و مشروعیت خلق پول

۶. تحلیل بیکاری و تورم
 ۶,۱. انواع تعاریف از بیکاری
 ۶,۲. اندازه‌گیری بیکاری
 ۶,۳. هزینه‌های بیکاری
 ۶,۴. نرخ بیکاری طبیعی
 ۶,۵. تفاوت نرخ بیکاری در میان گروه‌های مختلف
 ۶,۶. تورم: تعریف
 ۶,۷. علل تورم
 ۶,۸. هزینه‌های تورم
 ۶,۹. شاخص بندی و تورم
 ۶,۱۰. اقتصاد سیاسی چرخه‌های تجاری
 ۶,۱۱. مشروعیت ایجاد تورم توسط دولت اسلامی
 ۷. بازارهای مالی و تعیین قیمت دارائی در اقتصاد کلان
 ۷,۱,۱. بازار مالی و تعیین قیمت دارایی در اقتصاد مرسوم
 ۷,۱,۱,۱. بازار سرمایه
 ۷,۱,۱,۲. بازار ارز خارجی
 ۷,۱,۱,۳. بازار اوراق قرضه
 ۷,۱,۲. ویژگی‌های بازار مالی اسلامی: تمایزهای بازارهای مالی اسلامی از بازارهای مالی مرسوم
 ۸. اقتصاد کلان بسیار بلند مدت: رشد اقتصادی

- ۸,۱. حسابداری رشد
 ۸,۲. تابع تولید و عوامل موثر بر رشد محصول
 ۸,۳. نظریه رشد برون‌زا؛ الگوی نئوکلاسیکی (سلو)
 ۸,۴. تعادل در وضعیت پایدار

۸.۵. بررسی اثرات تغییر در نرخ پس انداز، نرخ رشد جمعیت و نرخ پیشرفت فن آوری

۹. نظریه رشد درون‌زا

۹.۱. نقد الگوی رشد نئوکلاسیکی

۹.۲. مقدمه ای بر الگوهای رشد درون‌زا

۹.۳. الگوی رشد درون‌زا: مدل ساده رومر

۹.۴. مقایسه پیش بینی‌های الگوهای رشد درون‌زا و برون‌زا

۹.۵. بحث همگرایی مطلق و مشروط در ادبیات رشد اقتصادی

۹.۶. دام رشد

۹.۷. تحلیل نظریه‌های رشد با توجه به دیدگاه اسلامی و امکان تطبیق با اقتصاد ایران

۹.۸. مولفه‌های رشد اقتصادی در یک اقتصاد اسلامی

۱۰. آشنایی با نظریات و الگوهای جدید در اقتصاد کلان

۱۰.۱. الگوهای تعادلی انتظارات عقلایی

۱۰.۲. گام تصادفی تولید ناخالص داخلی

۱۰.۳. نظریه چرخه‌های تجاری حقیقی (واقعی)

۱۰.۴. الگوهای کینزی جدید و چسبندگی قیمت‌ها

۱۰.۵. تغییرات جدید در الگوی ISLM: معرفی چارچوب ISMP

۱۰.۶. ارزیابی الگوهای جدید از منظر اقتصاد اسلامی و سازگاری با شرایط ایران

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۱. درنیش، رودیگر، استنلی فیشر، و ریچارد استارتز. (۱۳۹۲). اقتصاد کلان. ترجمه دادگر، یدالله و محمد رضا منجذب، آسیم،

تهران.

۲. رحمانی، تیمور. (۱۳۸۹). اقتصاد کلان نوین (چ اول). انتشارات برادران، تهران.

۳. شاکری، عباس. (۱۳۸۹). نظریه‌ها و سیاست‌های اقتصاد کلان، نشر رافع، تهران.

۴. میر معزی، سید حسین. (۱۳۸۴). اقتصاد کلان با رویکرد اسلامی، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، تهران.

5. Ahmad, A. (2000), Instruments of Regulation and Control of Islamic Banks by the Central Bank, Islamic Development Bank, Jeddah.

6. Dornbusch, R., S. Fischer, and R. Startz, (2011), Macroeconomics, 11th edition, McGraw-Hill Irwin.

7. Hubbard, R.G., Obrien, A.P., and M. Rafferty (2012), Macroeconomics, Pearson, Boston.

8. Mankiw, N. G., (2012) Macroeconom, 8th edition, Worth Publishers, New York.

عنوان درس به فارسی: آشنایی با فقه اقتصادی عنوان درس به انگلیسی: Introduction to Economic Jurisprudence	تعداد واحد:	۲	پایه	نظری	دروس پیش نیاز:
				عملی	
	تعداد ساعت:	۳۲	نوع واحد	نظری	
				عملی	
			اختیاری	نظری ★	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

بخشی از آموزه‌های اقتصادی اسلام به روابط اقتصادی افراد با همدیگر با دولت و با اموال مربوط می‌شود که از آنها تحت عنوان فقه اقتصادی یاد می‌شود هدف این درس آشنایی اجمالی دانشجویان با تعاریف و مفاهیم، انواع روابط مالی بین افراد، اصول و قواعد حاکم بر این روابط و رفتارها می‌باشد. بر این اساس ابتدا دانشجویان با مفاهیم اساسی سپس با اسباب تحقق و انتقال مالکیت دارایی‌ها آشنا شده آنگاه با موازین فقهی حاکم بر مصرف، تولید و سرمایه‌گذاری، تجارت و بازرگانی و جایگاه دولت و در نهایت با قواعد فقهی حاکم بر عرصه‌های مختلف اقتصادی آشنا می‌شوند.

سرفصل مطالب درس:

۱- مفاهیم و کلیات

- تعریف فقه، روش تحقیق در فقه (اجتهاد)، منابع فقه، رابطه فقه و حقوق اقتصادی،
- تقسیم‌بندی فقه و تعریف فقه معاملات بالمعنی الاعم و فقه اقتصادی،
- تعریف حق، مال، مالیت، ملک، ثروت، سرمایه، سود، بهره و دستمزد،
- تعریف و انواع مالکیت، مالکیت حقیقی و اعتباری، مالکیت خصوصی، عمومی و دولتی،
- اسباب مالکیت (احیاء، حیازت، اسباب قهری مانند ارث و قراردادهای مالی مانند بیع)،
- اختیارات و حدود مالکیت،

۲- اسباب تحقق مالکیت

- احیاء، (احیاء اراضی موات، استخراج معادن، احداث نهر و حفر چاه، و...)
- حیازت مباحات عامه و مشترکات
- تحجیر و انجام مقدمات احیا و حیازت

• اعتبار، شرایط و موانع هر یک از اسباب

۳- اسباب انتقال مالکیت

• اسباب قهری مانند ارث، خمس و زکات،

• اسباب ارادی مانند قراردادهای،

• انواع قراردادهای،

• قراردادهای مبادله‌ای (بیع، اجاره، جعاله، استصناع، و...)،

• قراردادهای مشارکتی (شرکت، مضاربه، مزارعه، مساقات و...)،

• قراردادهای غیرانتفاعی (قرض الحسنه، عاریه، وقف، هبه و...)،

• قراردادهای معین/ کمکی (رهن، ضمانت، کفالت، وکالت و...)،

• ضوابط عمومی قراردادهای (اهلیت متعاملین مانند: عقل، بلوغ، رشد، قصد و اختیار)،

• ضوابط عمومی قراردادهای (شرایط عوضین مانند: مالیت، ملکیت و داشتن منفعت عقلانیه)،

• ضوابط اختصاصی قراردادهای،

۴- حدود و ضوابط استفاده از مالکیت

• جواز مصرف، پس انداز، سرمایه‌گذاری، فروش، بخشش، وقف و... با رعایت محدودیت‌های سه‌گانه،

• محدودیت‌های شرعی (حرمت اتلاف، اسراف و تبذیر، وجوب پرداخت خمس، زکات و...)،

• محدودیت‌های قانونی (ممنوعیت تولید، مصرف، فروش کالاها یا خدمات خاص و پرداخت مالیات یا...)،

• محدودیت‌های اخلاقی (رعایت حال دیگران، موااسات، انصاف، احسان و...)

۵- سرمایه‌گذاری، تولید و اشتغال

• جایگاه پس‌انداز، سرمایه‌گذاری، تولید و اشتغال در فقه اسلامی،

• احکام و حقوق کسب و کار، تولید و اشتغال،

• آداب و اخلاق کسب و کار، تولید و اشتغال،

• قراردادهای ناظر بر سرمایه‌گذاری مانند شرکت، مضاربه، مزارعه و مساقات

• قراردادهای ناظر بر اشتغال مانند اجاره اشخاص، جعاله، استصناع، وکالت و...

• دستمزد، جعل، حق‌الوکاله و سود سرمایه‌گذاری

۶- تجارت و بازرگانی

• جایگاه تجارت و بازرگانی در فقه اسلامی،

• احکام و حقوق کسب و کار و تجارت،

• آداب و اخلاق کسب و کار و تجارت،

• قراردادهای ناظر بر تجارت و بازرگانی مانند بیع نقد، نسیه، سلف، کالی به کالی و...

• سود تجارت و بازرگانی

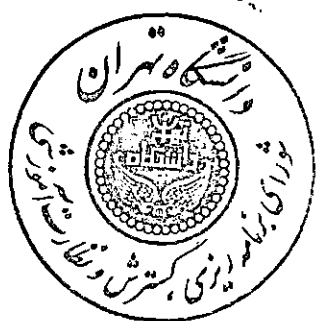
• تسعیر و قیمت‌گذاری

• احتکار، تبانی و انحصار

۷- فقه دولت

• اهداف دولت / گسترش عدالت، رفاه و امنیت جامعه، مسئولیت‌های دولت در قبال مردم،

• وظایف دولت / نظارت، قانون‌گذاری، سیاست‌گذاری و تصدی در موارد خاص،

- درآمدهای دولت / انفال، فیه، خراج، مالیات‌ها و...
- هزینه‌های دولت / امنیت، آموزش، بهداشت و درمان عمومی و...
- مالیات‌ها / مالیات‌های منصوص / خمس، زکات، جزیه و مالیات‌های حکومتی،
- شیوه‌های تامین مالی طرح‌ها و پروژه‌های دولت / ابزارهای بدهی / ابزارهای مالکیتی

۸- قواعد فقهی اقتصادی (تأکید بر چند قاعده به تشخیص استاد)

- قاعده احترام مال مسلم، قاعده احسان، قاعده اصاله الفساد و الصحه فی المعاملات قاعده اقدام،
- قاعده تبعیه النماء للأصل، قاعده التلف فی زمن الخيار، قاعده تلف المبيع قبل قبضه، قاعده الغرور،
- قاعده السلطنة، قاعده السوق، قاعده العقود تابعه للقصد، قاعده علی الید ما أخذت حتی تؤدیة،
- قاعده نفی ضرر، قاعده نفی غرر، قاعده نفی ربا، قاعده ممنوعیت اکل مال بباطل، قاعده نفی سبیل،
- قاعده المؤمنون عند شروطهم، قاعده من حاز ملک، قاعده من له الغنم فعلیه الغرم، قاعده قاعده الید

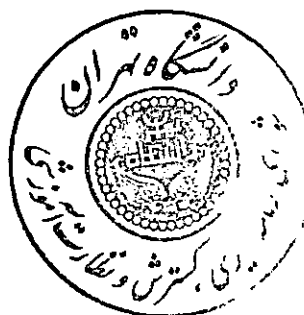
- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

منابع اصلی:

- ۱- مبانی فقهی اقتصاد اسلامی / محمود عبداللہی عبداللہی / جامعه مدرسین حوزه علمیه قم / ۱۳۷۵
 - ۲- مبانی فقهی اقتصاد اسلامی / کرمی و پورمند / انتشارات سمت / ۱۳۸۰
- توضیح: کتابی که همه مباحث را پوشش دهد وجود ندارد و بایستی تالیف شود.
- منابع مرتبط:
- ۳- مبانی فقهی بازار پول و سرمایه / سیدعباس موسویان / دانشگاه امام صادق (ع) / ۱۳۹۲
 - ۴- قواعد فقه / سید مصطفی محقق داماد / مرکز نشر علوم اسلامی / ۱۳۸۷
 - ۵- فقه العقود / سیدکاظم حائری / مجمع الفکر الاسلامی / ۱۳۷۹
 - ۶- القواعد الفقهیه / حسن بجنوردی / اسماعیلیان / ۱۳۷۱
 - ۷- النصوص الاقتصادية / منذر تحف / مبلغی / المجمع العالمی للتقريب بين المذاهب الاسلامیه / ۲۰۰۷م
 - ۸- مع مؤتمرات مجمع الفقه الاسلامی / محمد علی تسخیری / المجمع العالمی للتقريب بين المذاهب الاسلامیه / ۱۹۹۹م.

عنوان درس به فارسی: نهادهای و سازمانهای پولی و مالی بین‌المللی عنوان درس به انگلیسی: International Monetary and Financial Institutions	تعداد واحد: ۳ تعداد ساعت: ۴۸	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: اقتصاد کلان (۲)
				عملی	
			اصلی	نظری	
				عملی	
			اختیاری	نظری ★	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

هدف این درس، آشنایی دانشجویان با سازمانهای پولی و مالی بین‌المللی، کارکرد آنها و روابط ایران با این سازمانها است.

سرفصل مطالب درس:

۱. تعاریف و نقش سازمانهای پولی و مالی بین‌المللی

۲. سیر تحولات ترتیبات پولی و مالی بین‌المللی

۳. بررسی سازمانهای پولی و مالی بین‌المللی

۴. بررسی سازمانهای پولی و مالی منطقه‌ای

۵. رابطه ایران با سازمانهای پولی و مالی بین‌المللی

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۱. ابراهیمی نژاد، مهدی، سازمانهای پولی و مالی بین المللی، سمت، ۱۳۹۴.
۲. پرهیزگاری، سعیده و علی رشیدشمخال، سازمانهای پولی و مالی بین المللی، دانشگاه آزاد، ۱۳۹۴.
۳. قائم پناه، نهادها و سازمانهای پولی و مالی بین المللی، موجک، ۱۳۹۶.
۴. محمدی، اسفندیار و وحید شرفی، نهادها و سازمانهای پولی و مالی بین المللی، نورعلم، ۱۳۹۰.

عنوان درس به فارسی: حقوق تجارت عنوان درس به انگلیسی: Commercial Law	تعداد واحد:	۳	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: ندارد	
					عملی		
	تعداد ساعت:			۴۸	اصلی		نظری
							عملی
				اختیاری	نظری ★		
					عملی		
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد							
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐							

اهداف کلی درس:

هدف کلی درس عبارت است از درک رابطه متقابل علم حقوق و علم اقتصاد و آشنایی با کلیات حقوق تجارت، توضیح اینکه حقوق تجارت مصطلح در دانشکده های حقوق، محدود به حقوق خصوصی تجارت است اما در اینجا حقوق تجارت به مفهوم عام مورد نظر است و حقوق عمومی تجارت را نیز شامل میگردد، معذک در این درس نیز تاکید بر حقوق خصوصی تجارت است. به علاوه کلیات علم حقوق و قواعد عمومی قرارداد، به عنوان مقدمه ضروری ورود به قلمروی حقوق تجارت مورد توجه خواهد بود.

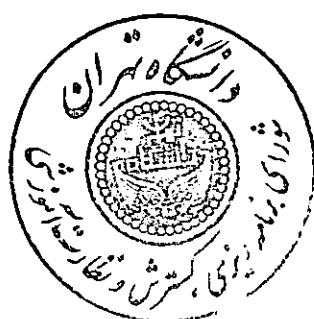
سرفصل مطالب درس:

تعریف حقوق
رابطه حقوق با دیگر علوم با تاکید بر رابطه دو سویه حقوق و علم اقتصاد
تقسیمات حقوق
روش تحقیق در حقوق (با تاکید بر روش تحقیق در حقوق موضوعه)
منابع حقوق
سلسله مراتب عمودی و افقی منابع حقوق
روش های تفسیر
اصطلاح شناسی حقوق (شامل اصطلاحات مهم و پرمصرف با تاکید بر حقوق تجارت)

کلیات حقوق عمومی اقتصادی با تاکید بر حقوق عمومی تجارت

تعریف حقوق عمومی اقتصادی
منطق عام حقوق عمومی اقتصادی
تقسیمات حقوق عمومی اقتصادی با تاکید بر حقوق عمومی تجارت
منابع مهم حقوق عمومی اقتصادی

کلیات حقوق خصوصی تجارت

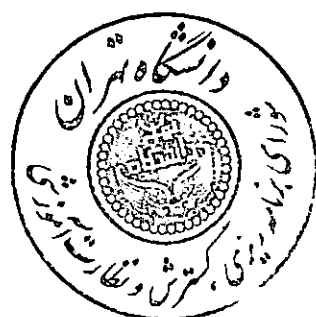
تعریف حقوق خصوصی تجارت
 منطبق عام حقوق خصوصی تجارت
 منابع حقوق خصوصی تجارت
 قالب های تجارت
 قالب های تک نفره
 شرکتهای مدنی
 شرکتهای تجارتی
 متن تجارت
 قواعد عمومی قراردادهای تجارتی
 معرفی انواع قراردادهای تجارتی (با تاکید بر قراردادهای پرمصرف)
 پایان تجارت
 پایان ارادی تجارت (برچیدن تجارت و فروش تجارت)
 پایان قهری تجارت (ورشکستگی و فوت)

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

اسکینی، ربیعا، حقوق تجارت برای دانشجویان ویژه دانشجویان رشته های علوم اقتصادی و بازرگانی
 اسکینی، ربیعا، دوره حقوق تجارت مشتمل بر پنج جلد
 عبدی پور، ابراهیم، حقوق تجارت (تجار و معاملات تجارتی)
 کاویانی، کورش، مقدمه حقوق تجارت، نشر میزان، ۱۳۹۴
 کاویانی، کورش، دوره حقوق تجارت مشتمل بر چهار جلد

عنوان درس به فارسی: بازار سرمایه اسلامی عنوان درس به انگلیسی: Islamic Capital Market	تعداد واحد:	۳	پایه	نظری	درس پیش نیاز:
				عملی	
	تعداد ساعت:	۴۸	نوع واحد	نظری	
				عملی	
			اصلی	نظری ★	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم، مباحث، کارکردهای بانکداری اسلامی، ارکان و عناصر، بازارهای مالی اسلامی و ابزارهای مالی مورد قبول از دیدگاه اسلام

تذکر: در سرفصل های فعلی رشته اقتصاد نظری در مقطع کارشناسی درسی به این نام و محتوی وجود ندارد. بنابراین این درس، جدید محسوب می شود.

سرفصل مطالب درس:

مقدمه

فصل اول: مروری بر تاریخ تحولات، جایگاه و معاملات بانکداری سنتی

تعریف بانک

قلمرو فعالیت های بانک

تاریخ پیدایش بانکداری

نقش بانکداری در اقتصاد

ماهیت معاملات بانکداری سنتی

فصل دوم: پول، ربا و بهره

پول در اقتصاد اسلامی

وظایف پول در اقتصاد اسلامی

ماهیت ربا

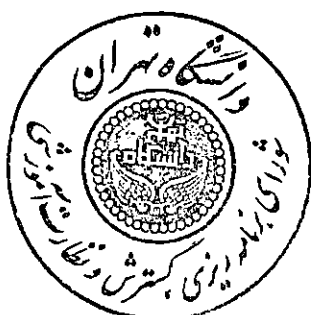
ماهیت بهره بانکی

نظریه های ربا و بهره بانکی

فصل سوم: مروری بر تاریخ پیدایش بانکداری اسلامی و تحولات آن

ایده اولیه بانکداری اسلامی

نظریه های بانکداری اسلامی

سیر تحولات بانکداری اسلامی
 جایگاه کنونی و رشد سریع بانکداری اسلامی
 فصل چهارم: اصول و مبانی بانکداری اسلامی
 تطابق با اهداف نظام اقتصادی اسلام
 تطابق با اصول و قواعد عمومی معاملات اسلامی
 تطابق با اصول و قواعد اختصاصی معاملات اسلامی
 فصل پنجم: شباهت‌ها و تفاوت‌های اساسی بانکداری اسلامی با بانکداری سنتی
 بانک به عنوان موسسه اعتباری فعال در بازارهای مالی
 بانک اسلامی به عنوان عضو فعال اقتصاد واقعی
 مسئولیت بانک اسلامی در قبال مصرف منابع
 اشتقاق نرخ‌های سود بانک اسلامی از اقتصاد واقعی
 فصل ششم: دولت و بانکداری اسلامی
 قلمرو دخالت دولت
 مالکیت بانک در اقتصاد اسلامی (دولتی، خصوصی و تعاونی)
 مدل مطلوب مالکیت بانک‌ها در اقتصاد اسلامی
 فصل هفتم: بانکداری بدون ربای ایران
 سیر تحول بانکداری در ایران
 تصویب قانون بانکداری بدون ربای ایران
 ارکان و عناصر اصلی نظام بانکی ایران
 فعالیت‌های اصلی بانکداری بدون ربای ایران (بررسی فقهی - بانکی)

(۱) تجهیز منابع

(۲) تخصیص منابع

(۳) خدمات بانکی

فصل هشتم: فقه معاملات بانکی، بانکداری بدون ربای ایران

بررسی فقهی سپرده‌های بانکی

بررسی فقهی تسهیلات بانکی

بررسی فقهی خدمات بانکی

فصل نهم: شیوه‌های جدید اعطای تسهیلات

اعتبار در حساب جاری در بانکداری اسلامی

کارت‌های اعتباری در بانکداری اسلامی

فصل دهم: جریمه و خسارت تاخیر تادیه

علل و عوامل مطالبات معوق

راهکارهای بانک‌های اسلامی برای حل مشکل مطالبات معوق

راهکارهای بانک‌های ایران برای حل مشکل مطالبات معوق

بررسی فقهی گرفتن جریمه و خسارت تاخیر تادیه

فصل یازدهم: شاخص‌های اسلامی بودن نظام بانکی

شاخص‌های تطابق با اهداف نظام اقتصادی

شاخص‌های تطابق با اصول و مبانی معاملات اسلامی

شاخص‌های تطابق با ضوابط و معیارهای معاملات اسلامی

فصل دوازدهم: اصول و مبانی بازار سرمایه اسلامی

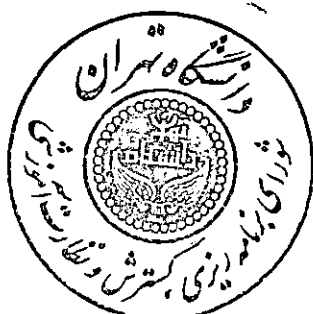
اهداف بازار سرمایه اسلامی
 مبانی فقهی بازار سرمایه اسلامی
 مبانی اقتصادی بازار سرمایه اسلامی
 فصل سیزدهم: ابزارهای تامین مالی بازار سرمایه اسلامی
 ابزارهای تامین مالی غیرانتفاعی
 ابزارهای تامین مالی انتفاعی مبادله‌ای
 ابزارهای تامین مالی انتفاعی مشارکتی
 فصل سیزدهم: ابزارهای مدیریت ریسک در بازار سرمایه اسلامی
 قرارداد آتی اسلامی
 قرارداد اختیار معامله اسلامی
 قراردادهای سوآپ اسلامی
 فصل چهاردهم: نهادهای بازار سرمایه اسلامی
 شرکت‌های کارگزاری و شرکت‌های واسط
 شرکت‌های سرمایه‌گذاری و شرکت‌های زمین و ساختمان
 موسسات اعتباری سپرده‌پذیر
 شرکت‌های بیمه

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۱. ابزارهای مالی اسلامی (صکوک) / سید عباس موسویان
۲. اسواق الاوراق المالیه / سید عبدالحمید رضوان
۳. الاوراق النقدیه فی الاقتصاد الاسلامی / احمد حسن
۴. بازار سرمایه اسلامی / سیدعباس موسویان
۵. بازارهای مالی اسلامی / دکتر علی صالح آبادی
۶. بررسی فقهی اقتصادی نهادهای بازار سرمایه اسلامی / حسن نظری
۷. بررسی فقهی و اقتصادی ابزارهای مشتقه / علی معصومی‌نیا
۸. توکلی، محمدجواد، ساز و کار بانکداری اسلامی، جامعه‌المصطفی العالمیه (ص) چاپ اول، ۱۳۹۲

۹. حمود، سامی حسن احمد، تطویر الاعمال المصرفیه، مکتبۃ التراث، القاہرہ، الطبعة الثالثة: ۱۴۱۱ھ ق.
۱۰. خان، محسن. و میرآخور عباس، مطالعات نظری در بانکداری و مالیه اسلامی، ترجمه‌ی محمدضیایی بیگدلی، مؤسسه‌ی بانکداری ایران، چاپ اول: ۱۳۷۰.
۱۱. خورشید، احمد، مطالعاتی در اقتصاد اسلامی، ترجمه‌ی محمدجواد مهدوی، آستان قدس رضوی، چاپ اول، ۱۳۷۴.
۱۲. شعبانی، احمد، بانکداری اسلامی، رویکردی اقتصادی و فقهی، دانشگاه امام صادق (ع)، چاپ اول، ۱۳۹۲.
۱۳. صدر، سیدمحمدباقر، البنك اللاروی فی الاسلام، بیروت، دارالتعارف للمطبوعات، ۱۴۱۰ ق.
۱۴. غنی نژاد، موسی و موسویان، سیدعباس، بهره یا ربا، نگاه معاصر، تهران، ۱۳۸۴.
۱۵. مجتهد، احمد؛ حسن‌زاده، علی، پول و بانکداری، تهران پژوهشکده پولی و بانکی، ۱۳۸۰ ش.
۱۶. موسویان، سیدعباس، میسمی، حسین، بانکداری اسلامی، تهران، پژوهشکده پولی و بانکی، ۱۳۹۳ ش.
۱۷. میرجلیلی، سیدحسین، ارزیابی بانکداری بدون ربا، معاونت امور اقتصادی، ۱۳۷۴ ش.
۱۸. نظریات التمويل الاسلامی / دکتر محمد صالح عبدالقادر
۱۹. نظرپور، محمدنقی، موسویان، سیدعباس، بانکداری اسلامی ۱، انتشارات سمت، در دست چاپ

عنوان درس به فارسی: سازماندهی صنعتی عنوان درس به انگلیسی: Industrial Organization	تعداد واحد: ۳ تعداد ساعت: ۴۸	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز: اقتصاد خرد (۲)
				عملی	
			اصلی	نظری	
				عملی	
			اختیاری	نظری ★	
				عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

آشنایی دانشجو با عناصر بازار و درک جهت علیت بین عناصر بازار از دیدگاه مکاتب مختلف

اهداف رفتاری: انتظار می‌رود دانشجو پس از گذراندن این درس بتواند جنبه‌های مختلف ساختار، رفتار و عملکرد بازار را معرفی کند و چگونگی اندازه‌گیری این متغیرها را معرفی کند. علاوه بر این دانشجو قادر خواهد بود که نظریه‌های تمرکز، صرفه‌های مقیاس، تبلیغات، موانع ورود، قدرت انحصاری را معرفی کند و وجوه افتراق و تمایز مکاتب مختلف را در تبیین این نظریه‌ها بیان کند. درک و تشخیص علت تغییر قدرت انحصاری و اندازه تمرکز در طی زمان در زمره سایر اهداف این درس است. علاوه بر این انتظار می‌رود که دانشجو با مطالعه اقتصاد صنعتی بتواند روش‌های مختلف اندازه‌گیری صرفه‌های مقیاس، صرفه‌های تنوع، تمرکز و قدرت انحصاری را معرفی کند و توضیح دهد. دانشجو پس از سازماندهی صنعتی می‌تواند نظر مکاتب مختلف در مورد علت شکل‌گیری رقابت و انحصار را توضیح دهد.

سرفصل مطالب درس:

بخش اول - مفاهیم اساسی

فصل اول سازماندهی صنعتی، تعاریف، سوالات و قلمرو

مقدمه و تاریخچه

نظریه بنگاه، رفتار و اهداف بنگاه، تابع هزینه، تولید و سود

بازار و عناصر آن - ساختار، رفتار و عملکرد

دیدگاه اسلام پیرامون بازار، بنگاه، اهداف بنگاه و سود

جهت علیت بین عناصر بازار از دید مکاتب مختلف

هزینه و انواع هزینه در سطح بنگاه

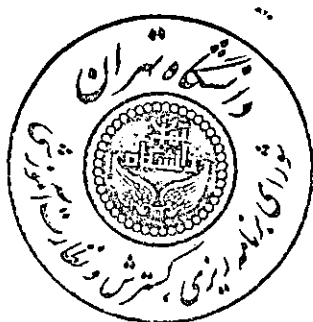
انواع تابع هزینه

فصل دوم - رقابت و انحصار

تعاریف مختلف رقابت و مقایسه آنها

عرضه و تقاضا
 تعادل در بازار رقابت
 انحصار و تعادل در بازار انحصاری
 مقایسه آثار رفاهی رقابت و انحصار
 دیدگاه مکتب اسلام در مورد دلایل بروز رقابت و انحصار و پیامدهای آن (مبانی فقهی رقابت)
 علل بروز انحصار و پیامدهای آن از نگاه مکاتب مختلف
 بازار بنگاه مسلط
 بخش دوم - ساختار بازار
 فصل سوم - طرف عرضه و تقاضا و تاثیر آن بر ساختار بازار
 کشش تقاضا
 صرفه‌های مقیاس و انحصار طبیعی
 شیوه‌های اندازه‌گیری صرفه‌های مقیاس
 دلایل بروز صرفه‌های مقیاس
 پیامدهای صرفه‌های مقیاس
 فصل چهارم - تمرکز بازار
 تعریف تمرکز
 نگاه اسلام به تمرکز
 نظریه‌های تمرکز
 شیوه‌های اندازه‌گیری تمرکز
 فصل پنجم - موانع ورود به بازار
 تعریف موانع ورود
 دیدگاه‌های مختلف در مورد موانع ورود و پیامدهای آن
 شیوه‌های مختلف اندازه‌گیری موانع ورود
 انواع موانع ورود به بازار و علل آن
 علل موانع ورود
 قیمت‌گذاری تهاجمی
 نظریه قیمت‌گذاری حدی
 موانع ورود و استراتژی قیمت‌گذاری
 دیدگاه اسلام در مورد موانع ورود ارادی
 فصل ششم - تمایز کالا
 تعریف تمایز کالا و انواع آن
 تمایز کالای از نوع عمودی و افقی
 تحلیل هزینه-فایده تمایز کالا
 میزان بهینه تمایز کالا
 قواعد اسلامی در خصوص تلاش برای ایجاد تمایز کالا
 بخش سوم - رفتار و اقدامات استراتژیک
 فصل هفتم - نظریه بازی
 مفهوم نظریه بازی
 بازی مجموع صفر
 معمای زندانی

بازی‌های تکراری
 بازی‌های مختلط
 فصل هشتم-قیمت گذاری در بازار انحصار چند جانبه
 وابستگی بنگاه‌ها در بازار انحصار چند جانبه
 الگوی های قیمت گذاری در بازار انحصار چند جانبه
 الگوی رفتاری کورنو
 الگوی کورنو-نش
 الگوی برتراند
 الگوی رهبری قیمت بنگاه مسلط
 قیمت گذاری بر مبنای هزینه متوسط
 فصل نهم- رفتارهای استراتژیک قیمتی و غیر قیمتی
 تبعیض قیمت و انواع آن
 اثرات رفاهی تبعیض قیمت
 قیمت گذاری حدی
 قیمت گذاری تهاجمی
 ایجاد ظرفیت مازاد
 تلاش در جهت افزایش هزینه‌های رقیب
 عرضه محصول با نشان‌های مختلف
 تعالیم اسلام در خصوص اعمال یا ممانعت از اقدامات استراتژیک
 فصل نهم- تبلیغات
 مفهوم تبلیغات و اطلاعات
 برخورد اسلام با تبلیغات و اندازه مکفی تبلیغات
 رابطه تبلیغات و ماهیت محصول
 سطح بهینه تبلیغات با توجه به ساختار بازار
 اثرات رفاهی تبلیغات
 فصل دهم- همکاری و ائتلاف
 تاثیر ایمان و تعالیم اسلام در ممانعت از ائتلاف و همکاری
 انگیزه بنگاه‌ها برای همکاری
 اقدامات تسهیل کننده ائتلاف
 تحلیل پایداری همکاری در قالب یک مدل یک دوره ای
 شرایط لازم برای همکاری بنگاه‌ها و شکل گیری ائتلاف
 تشخیص ائتلاف
 فصل یازدهم- محدودیت‌های عمودی و افقی بازار
 ادغام عمودی و افقی- تعریف و دلائل
 پیامدهای محدودیت تجاری
 بخش چهارم- عملکرد
 فصل یازدهم- قدرت انحصاری
 تعریف قدرت انحصاری
 شیوه‌های اندازه گیری قدرت انحصاری
 روش‌های کسب، اعمال و حفظ قدرت انحصاری

پیامدهای قدرت انحصاری
دیدگاه‌های مختلف در خصوص مقابله با قدرت انحصاری
بخش پنجم - عناوینی در سازماندهی صنعتی
ابداع، نوآوری و پیشرفت فنی
تجارت بین الملل و اقتصاد صنعتی
سیاست عمومی در قبال رفتارهای استراتژیک غیر رقابتی
رویکرد اسلام در برخورد با انواع رفتارهای غیر رقابتی

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

- ۱- خداداد کاشی، فرهاد (۱۳۹۳)، اقتصاد صنعتی: نظریه و کاربرد، انتشارات سمت.
- ۲- احمدیان، مجید (۱۳۸۴)، اقتصاد صنعتی: با رویکردی نوین، انتشارات جهاد دانشگاهی
- ۳- شای، آز (۱۳۹۳)، سازمان صنعتی: نظریه و کاربردها، ترجمه کیومرث شهبازی، مرکز نشر دانشگاهی
- 4-Ferguson, p. , R. Ferguson G., J., (1996) " Industrial Economics", MACMILLAN
- 5-Carbral, L. M. B. (200), "Introduction to Industrial Organization", MIT Press
- 8-Shepherd, W. G. (1979), "The Economics of Industrial organization, PRENTICE HALL

تعداد واحد: ۳ تعداد ساعات: ۴۸	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز:	
			عملی		
		اصلی	نظری		اقتصاد خرد (۲) اقتصاد کلان (۲)
			عملی		
		اختیاری	نظری *		
			عملی		

تجارت الکترونیک
عنوان درس به انگلیسی:
Electronical Commerce

آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐

اهداف کلی درس:

هدف این درس، ایجاد آشنایی با تجارت الکترونیکی به عنوان سازکار جدید در عرصه مبادلات و بازارها در داخل و خارج کشور می باشد.

سرفصل مطالب درس:

۱. تعاریف و مفاهیم تجارت الکترونیک
۲. تاریخچه تجارت الکترونیک
۳. جایگاه تجارت الکترونیک در فضای کسب و کار بنگاهها
۴. جایگاه تجارت الکترونیک در تجارت خارجی
۵. بسترهای تجارت الکترونیک (بانکداری الکترونیک، بیمه الکترونیک و...)
۶. زیرساخت‌های مورد نیاز تجارت الکترونیک
۷. بازاریابی در ر تجارت الکترونیک
۸. ساختار بازار و قیمت گذاری در تجارت الکترونیک

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

- ۱- ایفرییم، توربان، تجارت الکترونیکی، مترجم: عباس معمارنژاد، نشر نورعلم، ۱۳۸۷.
- ۲- السان، مصطفی، حقوق تجارت الکترونیک، انتشارات سمت، ۱۳۹۷.
- ۳- سالترز، برایان، تجارت الکترونیک، مترجم: محسن گرامی، نشر سیمای دانش، ۱۳۸۲.
- ۴- صنایعی، علی، تجارت الکترونیک، انتشارات موسسه فرهنگی- هنری دیباگران تهران، ۱۳۹۰.

عنوان درس به فارسی: اقتصاد منابع طبیعی و محیط زیست عنوان درس به انگلیسی: Natural Resources and Environmental Economics	تعداد واحد:	پایه	نظری	دروس پیش نیاز:	
	۳		عملی		
	تعداد ساعت:	نوع واحد	نظری		اقتصاد خرد (۲)
	۴۸		اصلی		
		اختیاری	نظری ★		
			عملی		
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

هدف این درس بررسی مالکیت و بهره‌برداری از منابع طبیعی و چگونگی مدیریت محیط زیست است، در این راستای نظریه‌های مختلف در این باره بررسی می‌شود، یکی از مباحث محوری در بحث منابع بهره‌برداری بهینه از آن‌ها و رعایت حقوق نسل‌های مختلف است. تقسیم بندی این منابع، بررسی شاخص‌های کمیایی، سیاست‌های کنترل تخریب منابع و روش‌های ارزش‌گذاری این منابع از دیگر مباحثی است که در این درس مطالعه می‌شود.

سرفصل مطالب درس:

فصل اول: تعاریف و مفاهیم

انواع منابع طبیعی

منابع طبیعی تجدیدپذیر

منابع طبیعی تجدیدناپذیر

مفاهیم کمیایی، نرخ تنزیل و نرخ تنزیل اجتماعی

فصل دوم: بهره‌برداری از منابع طبیعی تجدیدناپذیر

فصل سوم: بهره‌برداری از منابع طبیعی تجدیدپذیر

فصل چهارم: اقتصاد انرژی

فصل پنجم: درآمدی بر اقتصاد محیط زیست

۱-۲ - طبقه بندی منابع زیست محیطی

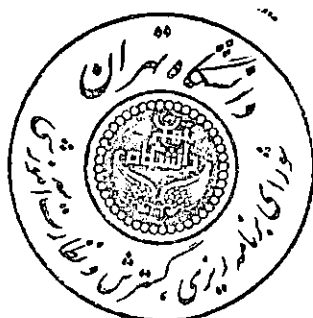
۱-۳ - پیشینه و جایگاه محیط زیست و منابع طبیعی (در ادیان، مذاهب و مکاتب)

۱-۴ - ارتباط اقتصاد محیط زیست با سایر دانش‌ها

۱-۵ - ملاحظات اخلاقی در بهره‌برداری از منابع طبیعی

فصل ششم: توسعه پایدار

۱-۲ - تعاریف توسعه پایدار

- ۲-۲- مبانی توسعه پایدار
- ۳-۲- رشد اقتصادی و توسعه پایدار
- ۴-۲- محیط زیست و توسعه پایدار
- ۵-۲- عدالت بین نسلی و توسعه پایدار
- ۶-۲- ملاحظات اسلامی در توسعه پایدار
- فصل هفتم: اقتصاد محیط زیست
- ۱-۳- اهمیت و جایگاه محیط زیست در اسلام
- ۲-۳- دیدگاه تعادل مواد (چرخه درآمدی سنتی و چرخه زیست محیطی)
- ۳-۳- ملاحظات زیست محیطی در حساب‌های ملی
- فصل هشتم: بازار، بخش خصوصی و محیط زیست
- ۱-۴- بازار و تعیین ارزش (قیمت) منابع زیست محیطی
- ۲-۴- تعیین میزان بهینه آلودگی
- ۳-۴- نظریه کوز (تعیین حقوق مالکیت)
- ۴-۴- مبادله مجوزهای آلودگی
- ۵-۴- ملاحظات اسلامی درباره بازار و محیط زیست
- فصل نهم: موارد شکست بازار و دخالت دولت
- ۱-۵- موارد شکست بازار
- ۲-۵- آثار جانبی منفی
- ۳-۵- مشکلات نرخ تنزیل در ارزیابی طرح‌های زیست محیطی
- ۴-۵- ملاحظات اسلامی درباره جایگاه دولت در محیط زیست
- فصل دهم: سیاست‌های محافظت از محیط زیست
- ۱-۱۰- مالیات‌ها و یارانه‌های زیست محیطی
- ۲-۱۰- جریمه‌های ایجاد آلودگی
- ۳-۱۰- تعیین استانداردهای زیست محیطی
- ۴-۱۰- ملاحظات اخلاقی
- فصل یازدهم: محیط زیست در ایران
- ۱-۱۱- محیط زیست در قانون اساسی و اسناد بالادستی
- ۲-۱۱- عوامل تخریب محیط زیست در ایران
- ۳-۱۱- ملاحظات اسلامی درباره تخریب محیط زیست و راههای جلوگیری از آلودگی در ایران
- فصل دوازدهم: ابعاد جهانی اقتصاد محیط زیست
- ۱-۱۲- مشکلات منطقه ای و جهانی آلودگی محیط زیست
- ۲-۱۳- نشست‌ها و نهادهای بین‌المللی محیط زیست
- فصل سیزدهم: بهره‌برداری بهینه از منابع پایان پذیر با ملاحظات زیست محیطی
- ۱-۱۳- طبقه بندی منابع طبیعی پایان پذیر
- ۲-۱۴- عوامل اقتصادی موثر در بهره‌برداری از منابع پایان پذیر
- ۳-۱۵- ملاحظات اسلامی در بهره‌برداری از منابع پایان پذیر
- ۴-۱۶- بهره‌برداری از منابع پایان در ایران

- روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		۶۰ درصد	۴۰ درصد	

منابع:

۱. احمدیان، مجید (۱۳۷۸)، نظریه قیمت در اقتصاد منابع پایان پذیر انرژی، تهران: دانشگاه تهران، موسسه انتشارات و چاپ.
۲. ارباب، حمیدرضا (۱۳۹۲)، اقتصاد محیط زیست و منابع طبیعی، ترجمه کتاب راجر پرمن و دیگران تهران: نشر نی.
۳. ترنر، آر. ک.؛ پیرس، دی؛ باتمن، ای؛ اقتصاد محیط زیست، ترجمه دهقانیان، کوچکی و کلاهی، (۱۳۷۴) انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد.
۴. سوری، علی و محسن ابراهیمی (۱۳۸۵)، اقتصاد منابع طبیعی و محیط زیست، همدان: نورعلم.
۵. فراهانی فرد، سعید، اقتصاد محیط زیست و منابع طبیعی با ملاحظات اسلامی، قرارداد با سمت.
۶. فراهانی فرد، سعید (۱۳۸۹)، اقتصاد منابع طبیعی از منظر اسلام (اصول و مبانی)، تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
۷. کولا، ارهان (۱۳۸۰)، اقتصاد منابع طبیعی، محیط زیست و سیاستگذاری‌ها، مترجمان سیاوش دهقانیان، فرخ‌دین قرلی، مشهد: دانشگاه فردوسی.
8. Charles D. Kolstad (2010), Environmental Economics, Oxford University Press: 2nd Edition.
9. David A. Anderson (2013), Environmental Economics and Natural Resource Management, Routledge; 4 edition.
10. Keohane, Nathaniel and Sheila Olmstead (2007), Markets and the Environment, Washington, DC: Island Press.

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد:	نوع واحد	پایه	نظری	دروس پیش نیاز:
				عملی	
	۳		اصلی	نظری	
				عملی	
	تعداد ساعت:		اختیاری	نظری ★	
				عملی	
کاربرد کامپیوتر در اقتصاد apply computer in economics عنوان درس به انگلیسی:	۴۸				ندارد
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

آشنایی با نرم افزارهای کاربردی در اقتصاد و اصول برنامه نویسی

سرفصل دروس:

۱. نرم افزار MS Excel

- آشنایی با محیط نرم افزار
- تهیه نمودار، جداول، گزارش‌ها
- معرفی توابع کاربردی در اقتصاد
- آموزش حل مسائل اقتصادی مرتبط با این نرم افزار

۲. نرم افزار Eviews

- آشنایی با محیط نرم افزار
- تهیه نمودار، جداول، گزارش‌ها
- معرفی توابع کاربردی در اقتصاد
- آموزش حل مسائل اقتصادی مرتبط با این نرم افزار

۳. نرم افزار Python

- آشنایی با محیط نرم افزار
- تهیه نمودار، جداول، گزارش‌ها
- معرفی توابع کاربردی در اقتصاد
- آموزش حل مسائل اقتصادی مرتبط با این نرم افزار

۴. تابلوخوانی در بورس و اوراق بهادار

